
LU
AN

Elodie Harper

Lupanarul

Traducere din limba engleză de

Alexandra Fusoi

EDITURA TREI

2022

FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Autor: Elodie Harper

Titlul original: *The Wolf Den*

O.P. 16, Ghişeul 1, C.P. 0490, Bucureşti
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN (print): 978-606-40-1468-9
ISBN (EPUB): 978-606-40-1822-9

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Domnica Drumea

Design şi ilustrație copertă:
Holly Ovenden

Director producție:

Cristian Claudiu Coban

DTP:
Carusel Multimedia

Corectură:
Oana Apostolescu

Fratelui şi surorilor mele, biologice şi vitrege,
Eugenie, Ruth şi Tom, cu toată dragostea mea!

AD 74

FEBRUARIUS

1

Băile, vinul şi sexul te-ajută să-ți întâlneşti
mai repede soarta.

Maximă romană

Îşi ține mâinile înălțate ca într-o rugăciune, în timp ce de pe piele i se ridică aburi. Stă întinsă în apa caldă care-i atinge gâtul. O înconjoară râsete şi voci de femei, o amestecătură de sunete care reverberează din zidurile de piatră. Filtrează zgomotele ca să nu le mai audă şi se concentrează asupra degetelor, pe care le întoarce, priveşte cum se scurge apa de pe ele, cum se ridică aburul. Ar putea fi mâinile oricui, îşi spune ea, ar putea aparține oricui. Dar îi aparțin lui Felix.

Apoi apar alte degete, care se împletesc cu ale ei, întrerupându-i visarea. Victoria o trage în sus şi-o scoate din apă.

— Amara! Îți uzi părul! Nu poți să stai întinsă aşa!

Unghiile Victoriei o ciupesc de piele când încearcă să înfoaie buclele care s-au lipit acum de umerii Amarei.

— Arată ca nişte cozi de şobolan. Ce-a fost în capul tău?

Simte cum o cuprinde neliniştea. Depind multe de după-amiaza asta; nu-i vine să creadă cât a fost de nechibzuită.

— Nu ştiu, mă...

— N-arată chiar aşa de rău.

Amara se întoarce către Dido, care s-a apropiat de ele cu o uşoară crispare pe chipul ei blând.

— Abia dacă se observă.

— Oricum, bărbații nu vin aici pentru păr.

E o voce mai puțin prietenoasă de data asta. Drauca, femeia cea mai valoroasă a lui Simo, le priveşte din cealaltă parte a bazinului îngust. Iese din apă, îşi ridică brațele şi începe să se legene. Pletele ei întunecate lucesc ca pana corbului. În spatele său, prin ferestrele arcuite, marea pare nemişcată şi cenuşie. N-ai cum să nu te holbezi. Amara se gândeşte la statuia Elenei din Troia de la Afidna, de pe vremea când ea purta alt nume şi avea altă viață.

— Venus Pompeiana! exclamă Victoria icnind şi o trage pe Amara de mână cu o uluire exagerată. Zeița păşeşte printre noi! Ah, păzeşte-mi ochii de aşa glorie!

Drauca se strâmbă şi îşi coboară brațele, împroşcând apă în jur.

— De parc-ar fi singura care are o pereche de țâțe, zice Victoria râzând.

Deşi nu suficient de tare ca să audă şi Drauca.

— Totuşi, e frumoasă, spune Dido, încă uitându-se cu atenție la rivala lor. Şi a mai fost aici, nu? Poate că bărbații o s-o prefere pe ea, poate...

— În afară de Drauca, ce mai au *ele* şi noi n-avem? o întrerupe Victoria, aruncând o privire critică spre cele trei însoțitoare ale Draucăi.

Ocupă cea mai mare parte a bazinului şi se stropesc râzând teatral, mai mult de poză decât jucăuş.

— Se vede că sunt toate ospătărițe. Maria are nişte brațe de parcă ar căra lectica.

Amara nu e sigură că au dreptul să strâmbe din nas, dată fiind condiția lor umilă de prostituate de lupanar. Lupoaice. Simte un ghem în stomac, o senzație familiară.

— Mă întreb cum o să fie bărbații, spune ea.

— O să fie...

Însă Victoria nu-şi încheie ideea, pentru că-i atrage atenția ceva din spatele Amarei.

— Hei! strigă ea. Las-o! Dă-i drumul!

Porneşte prin apă spre bătrâna care o trage pe Cressa de braț, încercând s-o scoată din bazin. Se uită în sus la ea, în timp ce reuşeşte să o împingă pe Cressa, udă leoarcă, într-o parte.

Femeia se apleacă şi îndreaptă un deget noduros spre fața Victoriei.

— Felix? Tu Felix?

Nu răspunde nimeni. Străina le priveşte pe toate, cum stau adunate. Beronice a venit şi ea înot la ele, cu gura uşor căscată de surpriză.

— Târfele lui Felix, afară! spune bătrâna nerăbdătoare, făcând semn spre uşă şi îndemnându-le să plece.

Cressa încearcă să protesteze, însă bătrâna o împinge înapoi. Femeile lui Simo nu se mai joacă şi nu mai râd nici ele. Amara mai degrabă simte decât vede că se află toate în celălalt capăt al bazinului.

— Târfele lui Felix să iasă *acum*, repetă bătrâna, arătându-le pe fiecare, pe rând, cu degetul.

Cum niciuna dintre ele nu se mişcă, o apucă pe Amara de braţ.

— Afară! Afară! ţipă ea. Ieşiţi acum!

Piatra îi zgârie Amarei pielea când bătrâna o smuceşte şi o lipeşte de marginea bazinului. Degetele puternice îi intră în carnea moale a braţului, prinzând-o într-o strânsoare surprinzător de viguroasă. Se ridică pe gresia caldă, scuturându-se ca să se elibereze. Femeia ţipă în continuare, ameninţând că-l cheamă pe Vibo dacă nu se mişcă. Numele administratorului le convinge în cele din urmă. Femeile lui Felix ies despuiate din apă şi se grăbesc să treacă în încăperea de-alături, tremurând din pricina întunericului şi a frigului care le cuprinde. O cascadă se prăvale în bazinul rece, iar zgomotul făcut se întrece cu strigătele femeii, care le îndeamnă să se grăbească. Amara se sprijină de peretele albastru strălucitor ca să-şi ţină echilibrul, încercând să nu se prăbuşească, şi se lipeşte de picturile cu făpturi marine, trecând pe lângă gura enormă căscată a unui peşte uriaş.

Victoria e singura din cele cinci care încă mai protestează când ajung în vestiarul băilor. Nu pe-aici au venit. Deasupra şirurilor de dulapuri de lemn se află picturi cu amanţi care se desfată în toate poziţiile sexuale cu putinţă. Hainele femeilor sunt aruncate grămadă pe jos.

— Fuga, fuga! le zoreşte prigonitoarea lor, aruncându-i o mantie lui Beronice, care pare la fel de uluită ca în bazin.

Amarei nu-i mai trebuie şi alte încurajări. Se apleacă şi începe să scotocească prin maldărul de pânze, întinzându-i o togă galbenă lui Dido, care tremură din toate încheieturile, probabil mai mult de frică decât de frig. Dido a devenit de curând sclavă şi fiecare umilinţă pare s-o rănească de parc-ar fi un cuţit înfipt în inimă. Victoria e singura care nu se grăbeşte. Încă îşi mai prinde toga mult timp după ce toate celelalte s-au îmbrăcat, aruncându-i bătrânei căutături

pline de ură. Când îşi mută în cele din urmă privirea, Amara o vede pe femeie făcând un semn ca să alunge spiritele rele.

O ultimă împunsătură cu un deget osos între omoplaţi, iar Amara şi celelalte femei se adună în faţa curţii private a băilor. Burniţa le loveşte feţele, iar vântul dinspre mare e rece. Rămân strânse unele în altele, deja ude pe sub togi şi mantii. Amara priveşte în jur, surprinsă că sunt singure, apoi observă doi bărbaţi adăpostiţi sub colonadă, o pereche de siluete masive nelalocul lor lângă nimfele şi trandafirii de pe zid. Unul dintre bărbaţi înaintează spre ele, cu chipul ameninţător. Este Thraso, administratorul lui Felix.

— Ce-i asta? Ce s-a-ntâmplat?

Are pumnii strânşi, gata de bătaie. Amara face un pas înapoi. Ştie cât de grei sunt pumnii lui.

— Mai bine-l întrebi pe el, răspunde ea, arătând spre bărbatul rămas în umbră. Nu-i cu Simo?

— Cineva l-a trădat pe Felix, adaugă Victoria când Thraso se întoarce iarăşi spre ele. Femeile lui Simo au rămas; noi am fost aruncate afară înainte să ajungă bărbaţii. Cam neplăcut, nu crezi?

Thraso nu stă să mai audă şi altceva. Străbate grăbit curtea, ridicând pumnul spre capul celuilalt bărbat.

— Balbus! Te omor cu mâna mea! Mincinos nenorocit!

Balbus se fereşte şi reuşeşte să scape de lovitura propriu-zisă, însă pumnul tot îl nimereşte în ureche şi-l face să se clatine pe picioare. Thraso îl prinde de umeri şi-i trage un cap în nas. Balbus răcneşte şi se eliberează, ducându-şi mâinile la faţa însângerată. Thraso îl atacă din nou şi cad amândoi grămadă, lovindu-se cu pumnii, muşcând şi ţipând. Femeile privesc, nesigure ce să facă.

— Lui Felix n-o să-i placă, spune Beronice, dând glas unui lucru evident pentru toată lumea.

Amara îi aruncă o privire piezişă Victoriei, sperând la o remarcă sarcastică, însă aceasta îşi mută privirea.

La intrare se produce agitație. Un grup de sclavi iese în fugă, obligându-le pe femei să se dea deoparte. Aleargă la cei doi bărbați încăierați și încearcă să intervină, dar unul dintre ei se alege cu un șut în plină figură. Iese și Vibo, administratorul băilor, gâfâind, cu trupul masiv înveșmântat într-o togă verde. În graba lui spre bărbații care se bat, o împinge pe Cressa din calea sa.

— Destul! strigă el. Altfel, o să răspundeți în fața stăpânilor voștri pentru neascultare!

Cei doi bărbați se despart în cele din urmă. Thraso e primul care se ridică, în timp ce Balbus e ajutat de doi sclavi să se pună pe picioare.

— Vreți să-mi închideți băile? întreabă Vibo. Vă bateți în pragul meu, ca niște câini în canal? Ar trebui să pun să vă biciuiască pe amândoi!

Balbus mormăie ceva, însă Amara nu aude ce spune.

— Nu mă interesează! țipă Vibo. Ștergeți-o acum, amândoi. Și luați și adunătura asta de târfe cu voi.

Femeile nu așteaptă să le ia nimeni de-acolo și străbat curtea înainte să ajungă Thraso la ele. Amara observă că șchiopătează. Balbus a ieșit mai șifonat, dar probabil că tot a reușit să dea câteva lovituri zdravene. Thraso are buza spartă și își ține cu mâna un braț. Niciuna nu-i așa de proastă să-l întrebe cum se simte.

Femeile urcă treptele către poarta înaltă, cu Victoria în frunte și Beronice la urmă, dar nu suficient de repede ca să evite izbucnirea mânioasă a lui Thraso. Știu toate de ce tună și fulgeră – din pricina furiei lui Felix, pe care o va avea de înfruntat când ajung la bordel. Amara simte cum o copleșește spaima, un nod în gât pe care nu-l poate alunga.

Când ies în stradă, parcă s-ar cufunda într-un râu cu ape repezi. O prinde pe Dido de mână și își fac loc prin înghesuială, îndreptându-se către dealul de la Poarta Forului. Pietrele sunt ude și alunecoase. Când a ajuns la

Pompeii, Amara a venit cu Dido. N-are cum să fi fost decât cu doar câteva luni în urmă, dar pare să fi trecut mai mult de-atunci. Au venit pe drumul ăsta, împreună, după ce le cumpărase Felix din piața de sclavi de la Puteoli. Era mai cald atunci, iar cerul de sfârşit de octombrie era senin. Îşi aduce aminte că Felix a cumpărat smochine coapte pentru drum. Fructele aveau miros dulce, partea dinăuntru era roz şi strălucitoare când le deschidea şi degetele îi rămâneau lipicioase după ce le mânca. Aproape că fusese un moment de fericire. Dacă fericirea poate exista într-o lume în care fusese vândută şi cumpărată. Amara încă îşi mai pune întrebări în legătură cu acest act de bunătate al lui Felix. Pe-atunci, n-aveau de unde să ştie cât de neobişnuit fusese din partea lui.

Un bărbat care duce pe cap un coş greu cu peşte trece pe lângă ele, rotindu-şi umerii în mulțime ca pe o armă. Îl urmează în galeria înaltă şi intră în gangul întunecos şi plin de ecouri, unde drumul devine mai abrupt, iar mulțimea, mai numeroasă. Amara aruncă o privire înapoi şi o vede pe Cressa, cu o expresie de resemnare pe chip, târându-se în urma lui Beronice, care urcă gâfâind dealul. Thraso aproape că nu se mai vede în spate. Probabil că piciorul îi face probleme, pentru că altfel ar mustra-o pe Beronice că se mişcă prea încet. Bineînțeles că Victoria a tulit-o înainte. E singura dintre cele cinci femei ale lui Felix care s-a născut aici şi, deşi e sclavă, ştie locul aşa cum nu-l va şti vreodată niciuna dintre celelalte.

Înăuntrul zidurilor oraşului, drumul e mai drept, dar şi mai ud, iar Amarei îi intră apa în încălțări. Dido o ajută să urce pe caldarâmul înălțat, iar doi negustori de țesături bombăne când trebuie să se tragă din calea lor. Un bărbat încărcat cu ghirlande de mirt, ofrande pentru templul lui Venus, se lipeşte de ele.

— Pentru zeița voastră? Pentru dragoste? Două la un bănuț. Preț bun. Aduce noroc.

Ține frunzele așa de aproape de fața lui Dido, că o face să-și ridice instinctiv mâna ca să-și tragă vălul pe care nu-l mai poartă.

Amara dă deoparte ghirlandele.

— Nu.

Nu mai e atâta înghesuială când ajung la For, unde oamenii se pierd în spațiul vast. Negustorii ambulanți sunt ca niște stânci care sparg curenții mulțimii. Unii trecători pierd vremea căscând gura sau târguindu-se, alții merg cu pas grăbit. În cel mai îndepărtat colț al pieței se află templul lui Jupiter, de pe treptele căruia se ridică mireasmă de tămâie. Edificiul pare să tremure în dogoare înainte ca fumul să se risipească spre muntele albastru din spatele lui. Amara se gândește la tatăl ei, cum zâmbea când îl întreba dacă el crede în zei. *Poveștile au forță indiferent dacă le credem sau nu*. Alungă amintirea vocii lui.

Celelalte încă se mai uită prin jur după Thraso. Dido îl zărește, făcându-și drum asudat prin mulțime.

— *Iar* are nasul spart? întreabă Beronice. Arată groaznic.

— Mai rău decât de obicei? Ești sigură? răspunde Victoria. Cred că Balbus s-ar putea să i-l fi pus la loc.

Beronice nu prinde gluma.

— Nu, arată GROAZNIC! insistă ea și chiar ridică glasul ca să-și susțină punctul de vedere.

Cressa clatină din cap.

— O să te audă.

Thraso le ajunge din urmă, răstindu-se la ele să se miște, și își fac toate drum prin piață. Un grup de marinari, probabil abia ajunși în port, fluieră când trece Amara, iar unul dintre ei face un semn care arată ce și-ar dori. Ea îi zâmbește și apoi coboară privirea. Bărbații se bat unul pe altul pe umeri și râd.

Drumul care coboară de pe dealul Forului e inundat de ploaie, iar apa e un mozaic spart de roşu şi galben, reflectând clădirile colorate de pe maluri. Femeile privesc trecând un alai de purtători de lectică, cu apa până la genunchi şi încărcătura norocoasă ridicată sus, la adăpost în spatele perdelelor groase. Amara observă un câine mort înțepenit între două pietre, prins acolo de greutatea curentului rapid care trece pe deasupra. Ploaia torențială nu spală toată murdăria. Femeile îşi fac cu greu drum pe caldarâm şi o iau la stânga pe o străduță îngustă care şerpuieşte până la lupanar. Spațiul de mişcare se strâmtează, dar nici mulțimea nu mai e atât de mare aici.

În copilărie, Amara s-ar fi bucurat să se întoarcă acasă din umezeala de afară, să stea cu maică-sa în fața vasului cu cărbuni, în timp ce slujitoarea le aducea vin fiert cu mirodenii ca să se încălzească. Dar clădirea masivă a lupanarului care apare în față nu-i dă niciun sentiment că ar fi ajuns acasă. N-o aşteaptă nicio băutură fierbinte, ci doar Felix şi furia lui.

Se înghesuie în fața clădirii, lipite de zid una după alta şi ferindu-se de ploaie sub balcon. Thraso pare aproape la fel de agitat ca femeile.

— Voi două, spune el, arătând spre Victoria şi Amara. Aveați multe de spus la băi. Puteți să-i explicați voi lui Felix.

Celelalte se strecoară înăuntru, Dido aruncând priviri neliniştite în urmă. Victoria îl atinge pe Thraso pe brațul sănătos şi îşi lasă capul într-o parte.

— O să-i spun lui Felix cum te-ai bătut, spune ea, ridicând privirea spre bărbat cu o asemenea sinceritate, că Amara aproape că o crede. I-ai apărat onoarea. Asta o să însemne ceva.

Thraso nu poate suporta să arate recunoştință unei târfe, dar încuviințează repezit. Îi aruncă o privire Amarei, aşteptându-se evident la ceva asemănător, dar ei nu-i trece

prin cap nimic agreabil de spus. Victoria o țintuiește cu privirea, cu ochii măriți într-o expresie de avertisment.

— Da, spune ea în cele din urmă, dând din cap spre Thraso. Așa a fost. Foarte curajos.

Accentul ei grecesc e și mai vădit din cauza spaimei.

Thraso bate la ușa de lemn care duce spre apartamentul lui Felix, aflat deasupra lupanarului. Îi deschide Paris, cu veșnica lui expresie acră sub sprâncenele unite. În prag, Amara simte izul latrinei ascunse în întunericul casei scărilor. Înainte, îi părea rău pentru Paris, din cauza singurătății în care-și petrecea tinerețea, între spălatul podelelor de sus, din apartamentul stăpânului, și slujirea clienților din lupanarul de dedesubt. Însă Paris nu dăduse niciun semn că și-ar dori tovărășia sau prietenia lupoaicelor.

— Felix, spune Thraso, făcând un gest nerăbdător.

— E cu un client, așa că trebuie să așteptați.

Paris se întoarce și urcă treptele. Îl urmează și ele cu Thraso, ajungând în balconul îngust, acoperit, care înconjoară apartamentul lui Felix. Felul cum galeria dă ocol încăperilor stăpânului ei, apropiindu-se tot mai mult, dar neajungând chiar în centru, o duce pe Amara cu gândul la plasa unui păianjen. Aude o voce bărbătească necunoscută, dar nu îndeajuns de limpede ca să distingă toate cuvintele. Deși aude *te plătesc*. Paris le face semn să intre în sălița de așteptare.

Thraso se așază greoi pe bancheta de lângă vasul cu cărbuni, iar cele două femei abia au loc de-o parte și de cealaltă. Se înghesuie amândouă lângă el. Balconul lasă să intre lumina zilei, dar și frigul, iar căldura focului e slabă. Inima Amarei bate să-i spargă pieptul. Nu-i e de folos nici că, puțin mai încolo, Felix tocmai stoarce de ultimul bănuț vreun biet datornic. Thraso se uită fix înainte, ca și cum ar

fi fascinat de micile limbi de foc de la picioare. Amara simte teama pe care o răspândeşte.

Se uită la perete. Aici nu-s nici nimfe jucăuşe, nici amanţi. Totul e zugrăvit într-un model geometric în alb şi negru. Liniile ferme se răsucesc şi se intersectează într-un labirint nesfârşit, pe care e greu să-l urmăreşti în toată încăperea fără să ameţeşti.

Stau şi aşteaptă, fără să vorbească, iar timpul pare să se întindă tot mai mult. Începe să plouă mai tare, iar apa răpăie pe acoperiş.

Zgomotul e aşa de puternic, încât e imposibil de spus dacă Felix şi clientul încă mai discută afaceri. Apoi Amara vede o siluetă abătută ieşind pe uşă şi o aude bocănind când coboară scara. Nimeni nu se ridică de pe banchetă.

Paris bagă capul pe uşă.

— Aţi face bine să intraţi.

Thraso se ridică şi se strecoară pe lângă el. Amara şi Victoria îl urmează.

2

Femeia asta tot duhneşte de zgura lupanarului!

Seneca, *Controversiae*, 1.2

Încăperea e mare, dominată de roşu. Stăpânul lor stă în spatele mesei de lucru şi nu se ridică să-i întâmpine. Dacă e surprins de venirea lor mult mai devreme decât o aştepta, nu dă niciun semn. Felix e pe jumătate cât Thraso, dar de două ori mai puternic. Trupul suplu e numai muşchi. Amara ştie că trupul ăla n-are nimic moale ascuns sub faldurile togii deschise. Nimic care să ofere minciuna tandreţii când te ţine în braţe.

— A fost o orgie scurtă, spune el. Să-nţeleg că băieţii plini de bani n-au rezistat prea mult? Dar v-au plătit dublu, desigur.

Felix îşi îndreaptă privirea spre Victoria.

— Asta aţi venit să-mi spuneţi, nu-i aşa, draga mea? Câţi bani aţi făcut.

Felix zâmbeşte, însă Amara îi simte mânia fremătând dincolo de sarcasm. Camera se întunecă. Ştie fără să se uite că Paris tocmai a închis uşa spre balcon.

Victoria deschide gura, însă se bagă Thraso.

— A fost Simo, spune el. Simo ne-a trădat...

— Probabil că a mers mână în mână cu Vibo, adaugă Victoria. Toate fetele lui Simo au rămas în bazin, dar pe noi ne-a scos o babă. Ne-a *obligat*. A zis că e ordinul lui Vibo. Grăsanul ăla nenorocit! Nici măcar n-am apucat să-i vedem pe clienţi...

— A fost amestecat şi Balbus, intervine din nou Thraso. L-am bătut în numele tău pe mincinosul ăla ordinar...

— Thraso s-a oprit numai când l-a obligat Vibo! spune Victoria. Şi Drauca se strâmba la noi; sunt convinsă că ştia...

Amara se uită la Felix în timp ce Victoria şi Thraso trăncănesc, dându-se peste cap să arunce vina cât mai departe de ei şi s-o azvârle cât colo cu lopata ca pe rahatul din latrină. Ştie că, dacă stăpânul nu-i întrerupe, o să înceapă curând să se învinovăţească unul pe celălalt. Felix ascultă în tăcere, atent la toate detaliile şi vizibil tot mai furios. Dacă ar avea cum să se facă mai mică şi mai nebăgată în seamă, s-ar face mică de tot, cât un pârş.

— Şi tu? întreabă Felix întorcându-se brusc spre Amara şi luând-o prin surprindere. Ai ceva folositor de spus? Sau ai de gând să stai acolo ca un câine?

— E... e cum au zis ei, se bâlbâie ea.

Spumegând de furie, Felix o aşteaptă să continue. În spatele lui, pereții lucesc roşietici, iar singurul sunet care se aude e răpăitul stropilor grei deasupra lor. Amara ştie că stăpânul ei mai are doar câteva clipe până să izbucnească. Dacă nu umple tăcerea, n-o să mai stea nimic între ea şi ploaia de lovituri care urmează.

— Bătrâna ne-a scos cu forța din băi, spune ea.

Evită să-l privească în față, uitându-se în schimb la fresca din spatele lui, care încadrează masa de lucru. Ridică privirile de la baza neagră până la craniile de tauri pictate în partea de sus.

— Ți-a rostit numele. A venit doar după femeile care-ți aparțin. A fost o insultă îndreptată numai şi numai împotriva ta.

Victoria scoate un icnet înăbuşit. Amara se uită la ea, îi vede spaima de pe chip, apoi îşi mută repede privirea.

— Nu cred că a fost o insultă din partea lui Vibo. Ce-ar avea de câştigat?

Nu răspunde nimeni. Amara vorbeşte mai departe, adresându-se punguței cu monede aşezate pe masă, lângă mâna dreaptă a lui Felix.

— Probabil că l-a mituit Simo. E singura explicație. Simo are un aranjament bun la băi în momentul ăsta, aşa că de ce să dubleze numărul femeilor şi să înjumătățească profitul?

Ploaia cade în continuare, iar pe Amara a părăsit-o aproape de tot curajul. Nimeni n-a speriat-o vreodată mai mult decât bărbatul din fața ei. Ridică privirea de la masa de lucru. Întotdeauna evită să se uite direct în ochii lui, iar acum, când o face, expresia lui o surprinde. *Ascultă*. Preț de o clipă, îl vede. E suficient.

— Nu cred că pe Vibo vrei să-l pedepseşti, spune ea, cu glasul puțin mai calm. Ar putea fi valoros. Dacă Simo îl mituieşte, atunci poți să-l mituieşti şi tu. În felul acesta

putem să facem mai departe bani la băi *şi* să arătăm că nu putem fi descurajaţi chiar aşa uşor.

Felix ridică din sprâncene. L-a surprins. Amara încearcă să alunge spaima, închipuindu-şi cum se evaporă, ridicându-se ca aburul din trupul ei.

— Cât despre Simo, sunt convinsă că poţi să-i dai o lecţie. N-are o tavernă pe undeva? Poate că o să devină mai puţin atrăgător pentru clienţi.

Expresia lui Felix abia dacă s-a schimbat, dar Amara ştie că furia cea mai mare a trecut.

— Latri mult pentru un căţeluş aşa de mic, spune el şi apoi arată cu capul spre buza umflată şi plină de sânge a lui Thraso. Şi tu ce i-ai făcut în schimb lui Balbo?

— I-am spart nasul.

— Sper că nu doar atât.

Felix se ridică, iar cele două femei fac un pas în spate. Thraso rămâne nemişcat. Felix pocneşte din degete spre Victoria, care se apropie de el în grabă. Îşi trece mâinile peste ea, pipăindu-i trupul şi aranjându-i hainele cu o expresie critică. Nu e un bărbat care mângâie o femeie, ci un negustor care-şi verifică marfa. Îi trage o palmă zdravănă peste fund.

— O să scoţi la fel de mulţi bani ca târfele lui Simo? Hmmm? Eşti în stare?

Face un semn spre Amara, fără s-o privească.

— *Asta* aşa crede, dar eu nu-s convins.

Îi prinde bărbia între degete şi întreabă:

— Ce făceaţi la bazin azi? Căscaţi gura ca ţăranii la jocuri? Pierdeaţi vremea cu mâinile în sân?

Victoria nu poate clătina din cap; Felix o ţine prea strâns.

— Am văzut-o pe Drauca. Târfa aia are cel mai bun cur din Pompeii. Şi tu ce ai? Ce ţâţe-s astea?

Îi dă drumul, împingându-i faţa de lângă el. Victoria se clatină, dar rămâne dreaptă.

— Poate că Simo l-a mituit pe Vibo, dar credeți că Vibo v-ar fi dat afară dacă ştia că puteți să v-o trageți ca Drauca?

Face o pauză, provocându-le să răspundă, dar nimeni nu scoate niciun sunet.

— Prietenul nostru Simo s-a tot lăudat că vinde cea mai bună pizdă. Aşa că *voi* – Felix îndreaptă degetul spre ambele femei – trebuie să-i arătați lui Vibo că spune tâmpenii. Vibo o să v-o tragă când vrea, cum vrea, fără niciun ban, din partea casei. Dacă după aia nu sunteți fetele lui preferate, o să ştiu de ce.

Amara îi aruncă o privire Victoriei, încercând să-şi dea seama de reacția ei, dar fața femeii e albă ca varul.

— *Valea!* strigă Felix, făcându-le pe amândouă să tresară. Vreau câte cinci denari de la *fiecare* dintre voi, târfe leneşe şi nenorocite! Spuneți-le celorlalte să facă bine să se străduiască.

Amara aproape că se împiedică de Paris în prag, în graba ei să iasă din cameră, dar Victoria se mişcă şi mai repede. O zbughesc de-a lungul balconului şi dau năvală pe scări în jos. Victoria ajunge prima. Se întoarce şi blochează uşa, împiedicând-o pe Amara să iasă în stradă. Fata se reazemă de perete, surprinsă şi de furia vizibilă a Victoriei, şi de oprirea bruscă.

— De ce-ai *făcut* aşa ceva? întreabă Victoria în şoaptă. Felix ar fi renunțat la Vibo. De ce i-ai cerut să ne trimită înapoi? Cât de *tâmpită* eşti?

— Gândeşte-te la bani, îi răspunde Amara tot în şoaptă.

Sunt înghesuite amândouă la baza scării întunecate şi rău mirositoare.

— Gândeşte-te la toți bogătanii ăia! Nu ca scursurile care vin aici.

— Eşti nebună. Ce crezi tu c-o să facă? O să apară la băi cu pungi de aur? Se duc acolo să şi-o tragă, nu să-şi găsească neveste!

Glasul şoptit al Victoriei e tot mai puternic şi exasperat.

— Şi acum trebuie s-avem de-a face cu Vibo!

Amara vrea să-i explice că e dispusă să încerce orice, oricât de lipsit de noimă, oricât de îngrozitor, *orice* care le-ar putea scăpa din lupanar. De sus, se aude glasul piţigăiat al lui Paris.

— Ce faceţi acolo?

— Plecăm, răspunde Victoria, trăgând uşa spre ea.

Ies amândouă în ploaie şi, după câţiva paşi, ajung din nou înăuntru.

Deşi cerul e întunecat şi înnorat, în bordel e alt fel de întuneric. Obloanele cămăruţelor sunt închise ca să nu lase să intre umezeala, iar aerul e plin de fum de la lămpile cu ulei şi tămâie. Spaţiul nu e mult mai mic decât apartamentul de deasupra al lui Felix, însă Amarei i se pare îngust ca un mormânt.

Fabia scoate apa, încercând să nu lase latrina să dea pe dinafară din cauza ploii. Duhoarea, mereu înţepătoare în capătul ăsta al coridorului, e mai puternică decât de obicei. Ridică privirea ca să le salute, apoi se apleacă din nou şi îşi vede mai departe de treabă.

Fabia a lucrat aici ca lupoaică înainte să îmbătrânească. Ba chiar l-a şi născut pe amărâtul de Paris într-una dintre cămăruţe. Abia îşi câştigă traiul acum, dar Felix încă n-a aruncat-o în stradă, să se descurce singură.

— Ce-a zis Felix? întreabă Cressa, ieşind împreună cu celelalte din cămăruţa lui Beronice.

— O să-i mai dea o şansă lui Vibo, răspunde Victoria. Vrea să-l convingă să ne primească înapoi la băi, ceea ce înseamnă că jegosul ăla o să vină aici şi noi trebuie să-i dăm tot ce vrea.

Îşi încrucişează braţele, iar Amara se aşteaptă s-o audă spunându-le tuturor cine e de vină. Dar n-o face.

— Vibo vine aici? întreabă Beronice. Dar nu se poate!

— E chiar aşa de rău? vrea să ştie Amara.

Orice satisfacție îi mai rămăsese pentru că-l impresionase pe Felix dispare cu repeziciune.

— Nu l-ați avut încă? întreabă Cressa.

Amara şi Dido clatină din cap.

— E cel mai *îngrozitor*. Practic m-a strangulat ultima dată.

Duce mâna la gât, parcă amintindu-şi senzația degetelor lui Vibo în jurul gâtului ei.

Amara se uită plină de căință la Victoria, care însă o ignoră.

— Şi cea mai bună parte, spune Victoria, e că trebuie să câştigăm pentru Mărețul Nostru Stăpân câte cinci denari *fiecare* până mâine.

Cressa geme.

— Glumea? întreabă Beronice cu speranță în glas.

Nu reuşeşte niciodată să-şi dea seama când încearcă cineva să fie amuzant.

— Niciun fel de glumă, răspunde Victoria. Putem spune că *nu* era foarte bine dispus.

— Dar n-avem cum! se vaită Beronice. E mult prea mult.

— Am face bine să facem cât mai mult.

Privirea Cressei se îndreaptă spre Fabia, care încă mai scoate apă din latrină.

— Deşi până şi lui Venus i-ar fi greu să găsească clienți pe vremea asta.

— N-o să ies la agățat fără să mănânc, zice Victoria. Putem să începem la Vrabia, mâncăm ceva şi poate că după aia n-o să mai plouă aşa de rău.

Cele cinci femei se apucă să stingă aproape toate lămpile ca să facă economie de combustibil şi să mai scape de fum. Fumăraia permanentă şi urât mirositoare înseamnă că picturile pentru care a plătit de curând Felix – nesfârşite scene de sex care decorează partea de sus a pereților – sunt deja pătate de funingine. Pictura de deasupra cămăruței pe

care-o foloseşte Amara, cu o femeie luată pe la spate, are o dungă nouă de negreală peste pat. Amara se apleacă să stingă lampa de teracotă care arde sub frescă. Seamănă cu toate celelalte lămpi din lupanar, modelată în forma unui penis, cu flacăra pâlpâind în vârf. Una sau două dintre ele are ataşat chiar şi câte un bărbat miniatural cu o enormă erecție înflăcărată. Lui Felix i se par amuzante şi spune că lămpile îi binedispun pe clienți. Amara le detestă. Ca şi cum n-ar avea de-a face cu suficiente scule!

Gallus, libertul lui Felix, păzeşte uşa principală, aflată chiar în fața Elefantului. Un bărbat înalt, cu umeri lați, arată mai bine decât Thraso, deşi e la fel de brutal când se bate. O prinde de braț pe Beronice când încearcă să treacă pe lângă el.

— Stați, spune Gallus. Nu puteți să ieşiți toate odată. Una dintre voi trebuie să rămână aici. Dacă vine un client?

— Nu poți să vii şi să o aduci pe una dintre noi de la Vrabia? întreabă Victoria. Ne ducem doar până la colț.

— Nu. Ştiți şi voi care-s ordinele lui Felix, răspunde Gallus şi o împinge pe Beronice. Treci înapoi.

— Ce mizerie, mormăie Victoria în timp ce merg cu pas grăbit. Trebuie să-i aducem şi ei ceva.

— Şi Fabiei, spune Cressa. Pare tare slabă.

Prezența femeii mai în vârstă, care abia îşi duce zilele, e ca o umbră a unui viitor cu care niciuna dintre ele nu vrea să se confrunte. Amara bănuieşte că pentru Cressa, care e cu câtiva ani mai mare decât ele, soarta Fabiei e chiar mai înspăimântătoare.

Zgomotul de la taverna de peste drum e puternic până şi pentru ora asta. Pe zidul exterior, o pictură murală enormă care străluceşte în culori vii. Reprezintă un elefant înconjurat de pitici care dansează, înveşmântați în şerpi care aduc noroc. Dedesubt, sunt scrise cuvintele de laudă *Sittius a restaurat Elefantul!* Cele patru femei nu se opresc

să intre. Nu e imposibil să agăți clienți la Elefant, dar Sittius închiriază şi camere, pe lângă faptul că serveşte mâncare şi băutură. Pe vremea asta, oaspeții lui preferă probabil să se ducă sus cu una dintre femeile care lucrează la han decât meargă prin ploaie până la un lupanar.

Vrabia e doar la câțiva paşi. Firma pictată e udă şi s-a închis la culoare din cauza ploii, dar Amara tot mai poate distinge păsărica înconjurată de flori, stând deasupra textului încărcat de aluzii *Vrabia e satisfăcută şi aşa să fii şi tu!* Nimeni nu pierde vremea azi în piațeta din față, iar pietrele din pavaj sunt albe în apa de ploaie. Când a ajuns Amara în Pompeii, aproape fiecare bucățică de pavaj din fața tavernei era ocupată de băutori – majoritatea stăteau şi discutau, unii dintre ei scrijeleau mesaje pe zid. Văzuse aici inscripții despre Felix, ba chiar şi nişte aprecieri ale lupanarului. Multe despre Victoria. Nimic despre ea. Nu e sigură dacă să fie sau nu recunoscătoare pentru asta.

Femeile intră în grabă şi bat din picioare pe podea ca să se scuture de apă. Victoria se îndreaptă nepăsătoare spre tejgheaua de marmură. Se apleacă peste ea, deschizându-şi mantia şi lăsând marginea togii galbene să-i alunece de pe umăr. Se aud fluierături de la o masă din colț.

— O dimineață plină, doamnelor?

Proprietarul, Zoskales, are o cârpă trecută pe după gât, iar fața îi luceşte de sudoare. Aproape că nu încape după tejghea, din cauza peretelui plin de sus până jos cu urcioare de vin, dar Amara nu l-a văzut niciodată dărâmând ceva. Habar n-are ce l-a adus pe Zoskales în Pompeii tocmai din Etiopia, un loc aşa de îndepărtat, că-i e aproape imposibil să-şi imagineze că există. Îi place să le spună în glumă clienților că l-a adus dragostea pentru soția lui. Amara n-o vede mai niciodată la tejghea, ci mai mult pe stradă, hărțuită de cei trei copii mici. Nu prea pare genul de sirenă

care să-şi ademenească bărbatul să călătorească jumătate de lume.

— Nu pe cât de plină ne-am dori, răspunde Victoria. Are cineva nevoie de distracție pe-aici?

— Sunt sigur că dacă e, o să-l găsiți repede, spune Zoskales.

Afacerile între tavernă şi lupanar sunt întotdeauna rapide.

— Îl trimit pe Nicandrus să vă aducă vin fiert şi tocană.

Femeile se îndreaptă spre o masă aflată lângă cei doi bărbați care le fluieraseră. Amara simte un fior de spaimă. În oraşul ei, ar fi trecut strada ca să evite oameni ca ăştia, iar maică-sa sigur ar fi tras-o de mână să se mişte mai repede, şoptindu-i să coboare privirea în pământ. Cei doi bărbați sunt deja beți, îmbrăcați cu haine pătate şi uzate de negutători ambulanți. Observă că unuia dintre ei, cel aflat mai aproape de ele, îi lipsesc cei patru dinți din față. Însoțitorul lui are o barbă deasă, cârlionțată şi dată cu ulei ieftin ca să ascundă firele cărunte.

Amara se aşază pe o bancă de lângă perete, iar Dido vine lângă ea. Victoria încearcă să tragă scaune pentru ea şi Cressa, însă bărbatul ştirb o prinde de încheietură.

— Ai destul loc să stai aici.

Când vorbeşte, pe buze i se formează mici băltoace de salivă. Îşi întinde picioarele şi se bate peste genunchi, iar tovarăşul lui pufneşte în râs.

— Sper că nu le deranjați pe doamne, spune Nicandrus, care a venit cu tava.

Tonul lui e degajat, dar se opreşte înadins între mese, obligându-l pe bărbat să se retragă.

— A, nu ne fac necazuri, răspunde Victoria, zâmbindu-i dulce bărbatului care o prinsese de mână.

Se aşază şi îşi desface mantia, astfel ca bărbatul să-i vadă lungimea coapsei, după care o acoperă repede. Îi zâmbeşte

din nou, iar el o priveşte roşind. *Primul peşte prins*, îşi zice Amara.

Nicandrus pune tocana de fasole în faţa lui Dido.

— Pari înfrigurată, îi spune.

— E aşa umezeală afară..., răspunde ea.

— Sper să te încălzeşti cu asta.

Zăboveşte, sperând vădit că Dido o să mai spună ceva. Amara a observat cum o priveşte Nicandrus pe Dido, i-a văzut nervozitatea de câte ori se apropie de ea vreun client agresiv. Şi aproape că-l iubeşte din cauza asta.

— Nicandrus! răcneşte Zoskales de dincolo de tejghea. Vinul ăsta n-o să se servească singur!

Dido îşi lasă capul în jos ca să mănânce. E o cauză pierdută când trebuie să iasă la agăţat. Acum doar câteva luni, era o fată respectabilă dintr-o suburbie a Cartaginei, care nu pleca niciodată de-acasă cu capul neacoperit, promisă unui bărbat ales de tatăl ei şi având în faţă perspectiva unei vieţi izolate dedicate creşterii copiilor şi întreţinerii casei. Amara simte o apăsare în piept. A fost luată sclavă de mai mult timp decât Dido, dar nu de aşa de multă vreme ca să nu-şi mai amintească de agonia pe care a simţit-o când şi-a pierdut libertatea.

— Nu sunteţi din Pompeii, le spune Victoria celor doi neguţători.

Îşi mănâncă repede tocana, ştergând farfuria cu pâine; nu e genul care să lase să-i scape un potenţial client.

— Aţi venit pe mare? întreabă Cressa. Dintotdeauna mi-am dorit să călătoresc pe mare.

Îşi soarbe vinul, uitându-se la bărbos de parcă ar fi zeul Poseidon care a binevoit să-i viziteze pe muritorii de pe ţărm.

— Nu. Venim de la Puteoli, răspunde el. Afaceri cu carne. Capre, în principal.

— Pun pariu că *ție* ți-ar plăcea o bucată de carne, adaugă însoțitorul lui, înghiontind-o pe Victoria în picior, iar firul de salivă de pe buzele lui se întinde când zâmbeşte.

Victoria râde, acoperindu-şi cochet gura cu o mână, de parcă bărbatul tocmai ar fi spus ceva amuzant. Amara încearcă să nu tresară. De fiecare dată, e la fel. De ce n-au bărbații nimic original de spus unei prostituate? Cei doi sunt pe punctul să înceapă să se laude cu dimensiunea sculelor.

Ştirbul se bate iar peste genunchi, şi de data asta Victoria se cocoață la el în brațe. Cressa soarbe lung din vin, golindu-şi cupa, apoi se ridică şi se prăvăleşte peste tovarăşul lui. Victoria se cuibăreşte mai strâns lângă Ştirbul care răsuflă greu, dar Amara observă că are grijă să nu-i lase mâinile să rătăcească prea departe pe sub hainele ei. Îngăduința lui Zoskales are limitele ei.

Bărbosul o sărută pe Cressa, care se desprinde ca să mai fure o gură de vin, de data asta din cupa lui. El îi dă o palmă, poate în joacă după mintea lui, dar suficient de puternică s-o facă să-şi verse lichidul roşu pe haine.

— Lupoaică mică neruşinată, spune el.

Cressa schimbă o privire rapidă cu Victoria, care se apleacă şi-i şopteşte ceva la ureche însoțitorului ei. După o scurtă pauză, se ridică toți patru, bărbații un pic nesiguri pe picioare, şi ies din tavernă.

— A fost rapid, spune Nicandrus când vine să strângă farfuriile şi cupele. Chiar şi pentru Victoria.

Acum vorbeşte în greacă, limba maternă a lui şi a Amarei. O înțelege şi Dido, deşi Amara e aproape sigură că Nicandrus nu-şi dă seama că limba ei maternă e punica, nu greaca.

— Felix ne-a spus să aducem fiecare câte cinci denari până mâine, îi răspunde Amara.

Nicandrus tresare.

— De la ce i-a venit?
— N-a mers treaba prea bine la băi azi-dimineață.
— Îmi pare rău, spune el, uitându-se la Dido, care n-a scos niciun cuvânt. Sper că nu v-a făcut cineva probleme.

Dido clatină din cap. Nicandrus îi zâmbeşte înainte să se întoarcă la bucătărie cu teancul de farfurii murdare.

Amara se uită în jur prin încăpere, încercând să vadă dacă mai sunt potențiali clienți. Trei bărbați absorbiți de un joc cu zaruri o ignoră, iar un altul, care bea singur la tejghea, se strâmbă când reuşeşte în sfârşit să-i prindă privirea. Prânzul nu e niciodată cel mai bun moment. Victoria şi Cressa au făcut bine că şi-au găsit doi bărbați dornici.

— O să trebuiască să mergem mai încolo, nu? întreabă Dido, iar umerii subțiri i se lasă când se gândeşte la asta.
— Erau câțiva marinari care pierdeau vremea prin For mai devreme, răspunde Amara. Şi ploaia se mai potoleşte. S-ar putea să nu dureze prea mult.

Dido o priveşte cu ochi întunecați. Există o suferință îndeajuns de profundă ca să te îneci în ea, dacă o laşi să crească necontrolată. Amara n-o va face niciodată. Se ridică, o aşteaptă şi pe Dido şi o ține de mână cu stăpânirea de sine şi încrederea pe care le-a avut în cealaltă viață a ei.

3

Celelalte viețuitoare se satură de împreunare, numai omul mai deloc.[1]

---

[1] Plinius cel Bătrân, *Naturalis historia. Enciclopedia cunoştinţelor din Antichitate*, trad. de Ioana Costa şi Tudor Dinu, Editura Polirom, 2001, Iaşi, Cartea a zecea, 171, pag. 172. *(N.t.)*

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală*

Sunetele scoase de Victoria în timp ce-l distrează pe ştirb – şi sunetele lui de apreciere – se aud limpede în stradă. Tocmai din acest motiv i-a dat Felix Victoriei camera de lângă uşa principală, ştiind că o să fie o reclamă bună pentru potenţialii clienţi de afară. Gallus stă rezemat de zid, părând plictisit.

— Poţi să le dai asta lui Beronice şi Fabiei? întreabă Amara, întinzându-i o bucăţică de pâine. Ne ducem să ne încercăm norocul în For.

— Sigur, răspunde Gallus şi îndeasă pâinea într-un fald al mantiei.

Amara speră că n-o s-o mănânce el.

Aerul pare mai curat după potop, deşi drumul îngust arată acum mai degrabă a canal. Amara şi Dido merg cu grijă, ţinându-şi mantiile ridicate ca să nu târască tivul prin apă. Iarna, meseria lor e mai greu de ghicit la prima vedere. Ascunse de straturile exterioare, poartă togi, uniforma bărbaţilor şi a prostituatelor. Pe vremuri, Amara se simţea despuiată fără straturi de ţesături care să-i apere trupul din cap până în picioare, dar pe pavajul ud, când agilitatea e importantă, e aproape o uşurare să aibă picioarele libere.

Drumul nu mai este atât de anevoios când ajung pe strada principală largă, Via Veneria, care duce la For. De-acum, pot merge alături, nu una în spatele celeilalte. Amara o ia pe Dido de mână şi o strânge cu blândeţe.

— Nu poţi să stai tot timpul cu privirea în pământ, îi spune. Înţeleg că e greu, dar trebuie să atragem atenţia bărbaţilor, nu să o evităm.

— Ştiu, răspunde Dido. Dar e foarte greu.

— Nu-i chiar aşa. Chipul îţi face deja jumătate din treabă. Eşti de departe cea mai frumoasă femeie din Pompeii.

Amara n-a mai văzut niciodată pe cineva aşa de drăgălaş ca Dido. Deşi e o drăgălăşenie plină de fragilitate, ca statuia

delicată de sticlă a zeiței Atena pe care şi-o aminteşte din copilărie. Era aşa de prețioasă, încât părinții ei o țineau undeva sus, unde nu puteai ajunge la ea.

— Detest toate astea, spune Dido. *Urăsc* când se holbează bărbații. Urăsc când...

Glasul i se pierde.

— Presupun că o să mă obişnuiesc cu toate până la urmă.

— Nu. Trebuie doar să suporți. Niciodată să nu te obişnuieşti.

Trec pe lângă o prăvălie care vinde bijuterii şi se opresc o clipă să admire sticla şlefuită şi cameele.

— Şi mama purta o piatră ca aia, zice Dido, arătând cu degetul.

— Aia roşie?

— Da. O purta ultima dată când am văzut-o.

Amara ştie restul poveştii. Cum pirații au năvălit în oraşul lui Dido, de unde au luat oameni pe care să-i vândă ca sclavi. Dido a fost răpită împreună cu o verişoară mai mică, iar unchiul ei a fost ucis încercând să le apere. Verişoara ei a murit pe drumul din Cartagina la Puteoli. Ca şi Amara, Dido era cu totul singură când s-au întâlnit prima dată, expuse, una lângă alta, la piața de sclavi. Amara vrea să-i spună lui Dido că s-ar putea s-o mai vadă într-o bună zi pe mama ei, dar îşi dă seama că nu poate face aşa ceva. Nu crede că e adevărat.

Au zăbovit prea mult. Vânzătorul iese, vrând să le convingă să încerce un şirag de mărgele ieftine şi e jignit când îl refuză. Cele două femei pleacă în grabă spre Forul aflat în vârful dealului. E chiar mai aglomerat decât mai devreme, pentru că vânzătorii stradali n-au pierdut timpul şi şi-au aşezat din nou tarabele imediat după ce a stat ploaia. Amara o duce pe Dido spre una dintre colonadele largi care înconjoară piața.

— Nu trebuie decât să le zâmbeşti tuturor, îi spune. Prefă-te că eşti Drauca.

— Tu asta faci? Te prefaci că eşti altcineva?

— Sunt altcineva. Numele meu adevărat nu e Amara; nici Dido nu e numele tău.

Merg încet la braţ prin galeria zugrăvită în culori strălucitoare. Cu toată bravada ei, Amara îşi simte inima bătând cu repeziciune. Nimeni nu le acordă prea multă atenţie. Bărbaţi cu veşminte scumpe, poate întâlnindu-se să discute despre următoarele alegeri, trec pe lângă ele ca şi cum ar fi invizibile. Negustorii ambulanţi le ignoră, prea ocupaţi cu propriile vânzări. N-au timp să cumpere ce oferă femeile, cel puţin nu la ora asta. Fără să se lase descurajată, Amara propune să încerce alt traseu.

Pornesc din nou, oprindu-se mai des de data asta. Amara priveşte pe toată lumea în ochi, purtându-se fără să-şi dea seama cu siguranţa de sine a unui bărbat tânăr mai degrabă decât a unei femei care flirtează, în timp ce Dido reuşeşte când şi când câte un zâmbet timid. Niciuna din ele nu-şi prea atinge scopul, pentru că nu arată nici ca nişte prostituate, nici ca nişte femei respectabile, însă de data asta câţiva bărbaţi le aruncă o privire din curiozitate. Zăbovesc la o tarabă cu încălţări, simţind mirosul pătrunzător al pieii proaspăt tăbăcite. Vânzătorul răsuceşte între degete baretele unei sandale, ca să le demonstreze cât de suplă e pielea. Un bărbat începe să se târguiască, iar un altul, probabil prietenul lui, stă şi aşteaptă. Amara se freacă uşor de el, ca din întâmplare. Bărbatul ridică privirea şi o vede pe Dido, care reuşeşte cumva să nu se uite în jos. Preţ de o clipă, Amara crede că o să vadă direct în sufletul lor şi o să-şi dea seama că sunt două femei înspăimântate, care habar n-au ce fac. Dar nu asta vede el. Încurajat că Dido nu s-a îndepărtat, se apleacă spre ea.

— Prea tari pentru picioruşele tale adorabile, nu?

— Nu trebuie să mergem prea departe, răspunde Amara. Doar pe strada de-alături.

Se uită direct în ochii lui, ca să înțeleagă exact ce vrea să spună.

— Ce-ar fi să vii cu noi?

Stau aşa de aproape unul de altul, că bărbatul îşi poate băga mâna pe sub mantia lui Dido. Fata se crispează, strângând-o dureros pe Amara de braţ. Aceasta face un efort de voinţă să nu-l plesnească. Se gândeşte la Felix, se gândeşte la ce ar fi în stare dacă n-ar avea ce bani să-i dea mâine.

— Ajunge, spune ea, mai aspru decât avusese de gând.

Bărbatul lasă mâna jos, surprins. Amara se sileşte să afişeze un zâmbet pieziş şi fals.

— Nu pune nimeni gratis mâna pe bunuri, dacă nu şi cumpără.

Bărbatul le măsoară pe amândouă din priviri.

— Poate mai târziu, *doamnelor*.

După care le întoarce spatele.

Se îndepărtează amândouă de taraba cu piei. De data asta, Amara e cea care o strânge de braţ pe Dido; are senzaţia că o s-o lase picioarele.

— Vrei să stai jos? o întreabă Dido, dar Amara clatină din cap. Am avut un presentiment urât în legătură cu el, continuă ea. Mai bine aşa.

— N-ar fi trebuit să-l las să te atingă, răspunde Amara. Ar fi trebuit să-i spun să se ducă naibii.

Dido râde, luând-o prin surprindere.

— Târfele cu cea mai scurtă viaţă profesională. Ce mai replică de agăţat ar fi fost! *Puteţi să vă duceţi naibii CU TOŢII!*

Râsul lui Dido e molipsitor şi curând se scutură de râs amândouă, cuprinse de isterie şi încercând să nu hohotească. Se prind de mâini în jurul unei coloane,

legănându-se şi lăsându-se pe spate, şi chicotesc ca nişte copii. Nu-i pasă niciuneia că atrag priviri dispreţuitoare; brusc, pare să nu mai aibă nicio importanţă.

În cele din urmă, se potolesc şi îşi îndreaptă spatele.

— Haide, spune Amara. Ne întoarcem la vânătoarea de fiare.

Merg mai sigure pe ele de data asta; Dido nici măcar nu mai trebuie să se forţeze să zâmbească, deşi bărbaţii nu trebuie să ştie că de ei râde. Se opresc la un grup care joacă zaruri lângă o galerie ce duce spre tavernele cu mâncare. În aer se simt miresme puternice de carne şi mirodenii. Rămân la marginea cercului şi se uită.

— Bună aruncare, spune Amara, când unul dintre bărbaţi dă şase şi adună o grămăjoară de monede.

Prietenul lui îl bate pe spate.

Jucătorii sunt împărţiţi în două echipe. Toţi par să fie negustori din afara oraşului şi vorbesc într-o grămadă de limbi şi multe accente când se ceartă pe bani. Amara şi Dido se prefac fascinate de joc, aplecându-se încet-încet spre cei care câştigă şi dându-se pe lângă ei. O ulcică de vin trece de la unul la altul, iar Dido acceptă să soarbă din ea.

— Aruncă pentru noi.

Unul dintre bărbaţi o trage pe Amara de braţ.

— Haide, aruncă tu.

Învingătorii sunt binedispuşi. După joc, o să trebuiască să-şi cheltuie banii undeva.

Amara se lasă pe vine şi ia zarul.

— Pentru Venus, spune ea, ridicând privirea spre echipa care a revendicat-o.

Dă un cinci, mai mult decât au reuşit cei din echipa rivală. Bărbaţii ovaţionează.

— Nu se pune, zice unul dintre cei care pierd, cu faţa schimonosită de furie şi privind degetele nerăbdătoare care-i

răscolesc ultimele câteva monede. Nu poți să pui o târfă să arunce zarul.

— Poți să pui o târfă să facă orice vrei, ripostează Amara. Tocmai asta-i ideea.

Noii ei prieteni leşină de râs, iar unul dintre ei îşi trece brațul pe după mijlocul Amarei, însă adversarul ei nu e deloc amuzat.

— Grecoaică trişoare, şuieră el printre dinți.

Îşi strânge restul de bani şi le face semn şi celor trei însoțitori ai lui să-l urmeze. Pleacă în grabă, iar Amara şi Dido rămân cu învingătorii. Cinci bărbați a căror atenție s-a îndreptat acum de la zaruri la alte jocuri. Inima Amarei începe să bată mai repede. Ar fi preferat să nu fie aşa de mulți.

— Pompeii v-a adus noroc, spune Dido, înclinându-şi capul într-un fel care o duce pe Amara cu gândul la Victoria. Merită s-o slujeşti pe Venus în oraşul ei.

— Eşti din Africa, spune unul dintre bărbați, băgându-i de seamă accentul.

— Venus are un dominion întins, răspunde Amara. Iar drumul spre casa ei e scurt, dacă vreți să veniți cu noi.

Bărbatul care i-a cerut să dea cu zarul îşi ține brațul tot pe după talia ei, iar degetele lui îi apasă carnea. Doar ele două n-au cum să scape de ceata asta, dacă bărbații se hotărăsc să-şi ia ce vor şi să nu plătească. Încă se fac reparații după cutremur la toate tavernele de-aici şi sunt o mulțime de arcade pustii unde lucrările sunt întrerupte.

Dido face un pas să se îndepărteze de grup.

— Stăm împreună cu alte trei femei. Cinci femei! Ce noroc! Trebuie să sărbătorim cu prietenele noastre; în definitiv, merită şi zeița iubirii nişte mulțumiri.

Bărbații schimbă priviri între ei, poate cântărind posibilitatea de a fi ademeniți în bârlogul unor hoți cu o momeală înmuiată în miere.

— Poate că ne-aţi şi văzut casa, spune Amara. Stăm lângă Elefant.

— Sălaşul Lupului! răspunde unul dintre ei râzând. Am primit invitaţie la lupanarul oraşului!

— Asta sunteţi?

Bărbatul care o ţine de talie pe Amara slăbeşte strânsoarea şi o întoarce cu faţa spre el.

— O lupoaică din Grecia?

Are pielea bronzată, crăpată pe obraji, unde a fost arsă de soare şi vânt, şi pe bărbie are un semn, unde a fost probabil tăiat cu un cuţit. Amara ştie că bărbatului nu-i e străină violenţa, dar, pe de altă parte, nimănui nu-i e străină. Se hotărăşte să rişte din nou. Se apleacă să-l sărute uşor pe buze, apoi îl împinge şi o zbugheşte destul de departe cât să nu-l lase s-o atingă.

— Lupoaice din Grecia, Cartagina, Egipt şi Italia, îi spune peste umăr, făcându-i semn s-o urmeze. Toate adepte ale lui Venus Pompeiiana.

Dido i se alătură imediat şi pornesc ţinându-se de mână pe sub colonadă spre Via Veneria, ştiind că bărbaţii le urmează îndeaproape.

— Trebuie să ajungem repede, şopteşte Dido, cu ochii măriţi de spaimă.

— Nu fugi, îi răspunde Amara.

Se uită peste umăr, zâmbindu-i bărbatului care o ţinuse adineauri într-o strânsoare de fier. Şi el, şi ceilalţi jucători de zaruri sunt îmbujoraţi, mai degrabă de încântare decât de furie, bucurându-se de fiorul urmăririi.

Trec pe lângă prăvăliile şi casele impozante de pe Via Veneria. Drumul e încă inundat. Unul dintre cei cinci jucători, un bărbat scund şi solid, cu o mantie peticită, o prinde pe Dido şi se preface că o ia pe sus. Fata ţipă, iar ceilalţi izbucnesc în hohote de râs. Bărbatul o lasă jos când

se apropie un car tras de un măgar, iar Amara o prinde de mână, făcând-o să meargă mai departe.

Amara nu crede să fi fost vreodată mai fericită să audă hărmălaia de la Elefant când cotesc spre lupanar. E cât pe ce să se prăbuşească de uşurare la picioarele lui Gallus, care le ia banii celor cinci clienți. Când trece pragul, Amara se uită la mâna lui stângă, să vadă semnalul. Trei degete. Doar trei femei. I se strânge inima.

Beronice aşteaptă pe coridor, învăluită în fumul lămpilor.

— Uite Egiptul! strigă bărbatul scund, apucând-o cu putere pe după şolduri. Unde-s celelalte două?

— Pe drum, răspunde Amara, prinzându-l în brațe pe bărbatul cu semn pe bărbie. Se duce Fabia să le aducă.

Bătrâna trece în grabă pe lângă ea, cu gluga trasă pe față, şi iese în grabă în stradă.

— Fir-ar al naibii, ai promis cinci!

Cei doi bărbați rămaşi fără femei sunt furioşi.

Clientul Amarei aproape că i-a scos deja toate hainele şi o împinge spre o cămăruță liberă. Îşi întrerupe sărutul ca să-l prindă pe unul dintre însoțitorii lui mânioşi şi-l trage mai aproape.

— Nu te mai plânge! Ştii că împart întotdeauna.

Amara simte patul de piatră tare sub spinare; în urechi are un vuiet îngrozitor, sângele care năvăleşte în cap, mirosul bărbatului straniu prea aproape de ea, strânsoarea chiar mai puternică decât îşi aducea aminte din For, mişcarea pe care n-o poate opri şi n-o poate controla. Are senzația că se sufocă.

Încearcă să se concentreze pe draperia trasă peste intrare, să-i numere cutele până termină el, să facă orice să înăbuşe panica insuportabilă. Dar al doilea bărbat îi stă în cale, cu fața schimonosită. O ține de coapsă şi o împiedică să se răsucească. Nu poate țipa. Nu poate respira. Groaza o

lasă fără aer. Apoi draperia se dă deoparte, iar Cressa se strecoară în încăpere.

— Nu-i nevoie să aştepţi, şopteşte ea, trecându-şi degetele prin părul celui de-al doilea bărbat, care o împinge însă.

— O vreau pe asta, zice el şi arată spre Amara.

Cressa face un pas, astfel încât să ajungă între ei.

— Ba nu.

Mâinile îi alunecă în jurul şoldurilor lui şi-l trage lângă ea. Bărbatul încearcă să se opună, dar ispita trupului ei gol e prea mare. Cedează şi o lasă să-l ducă de-acolo. Cressa aruncă o privire în urmă când pleacă. Blândeţea ochilor ei vorbeşte altă limbă şi ajunge prin beznă până la Amara, care începe să plângă.

Bărbatul cu cicatricea pe bărbie se prăbuşeşte greoi peste ea. În sfârşit, a terminat. Preţ de o clipă, Amara e nevoită să rămână strivită sub greutatea lui, apoi bărbatul se ridică în coate şi se îndepărtează de pat. Amara îşi strânge picioarele, fără să se poată opri din plâns. Bărbatul o priveşte o clipă, iar ea nu-şi dă seama dacă dezgustul de pe chipul lui e faţă de ea sau faţă de sine însuşi. Pleacă fără să scoată niciun cuvânt.

4

Nu-ndepărta pe cel care se leagă ani mulţi să-ţi slujească
Şi-a lui iubire ar şti să ţi-o păstreze îndelung.

Ovidiu, *Amoruri*, I.3[2]

---

[2] Publius Ovidius Naso, *Arta iubirii*, trad. Maria-Valeria Petrescu, Ed. Minerva, Bucureşti, 1977, pag. 98. *(N.t.)*

Noaptea la lupanar trece ca o scenă din Hades: procesiunea nesfârşită de bărbați beți, fumul, funinginea, țipetele furioase, vasele sparte, plânsul lui Dido, mirosul înțepător de la poțiunea Victoriei când se spală pe dinăuntru, sforăitul răguşit al lui Beronice. Când se face prea târziu ca până şi cel mai dedicat pompeiian să se mai aventureze în căutare de sex, Amara stă întinsă singură în bezna cămăruței ei, neputând să adoarmă, sufocată de furie.

O trezeşte a doua zi cântatul Victoriei. E ca o muzică din altă lume, cântată cu o voce răguşită puternică şi cu bună dispoziție. Se ridică în capul oaselor.

— Nu poți să ne laşi şi pe noi să dormim măcar o dată? strigă Beronice.

— Uită-te la soare, îi răspunde Victoria. Parc-ar fi Festivalul Florei!

Amara zâmbeşte fără să vrea. Îşi coboară picioarele pe podea şi îşi înfăşoară pătura în jurul umerilor. Beronice şi Cressa au ieşit deja pe coridor, căscând şi frecându-se la ochi. Se îndreaptă toate trei spre cămăruța Victoriei. Amara ridică privirea când intră: pictura cu doi iubiți înfățişează femeia deasupra; un dar din partea lui Felix pentru târfa lui cea mai muncitoare.

— Ne-ai trezit! spune Beronice.

Victoria e deja îmbrăcată şi îşi aranjează părul, care îi cade pe umeri într-o cascadă de bucle. Nu arată ca o femeie care a stat trează toată noaptea, satisfăcând bărbați şi evitând violența. Ochii îi strălucesc la gândul unei noi zile. Amara n-a mai cunoscut pe nimeni ca ea.

— Unde-i Dido? întreabă Victoria. N-avea cum să doarmă cu voi, leneşelor, țipând şi plângându-vă.

Se duc toate patru spre cămăruța lui Dido. E întinsă în pat, cu fața spre perete. Cressa se aşază lângă ea, se apleacă şi o sărută pe frunte. Nu doar Amara şi Nicandrus

simt nevoia s-o protejeze pe cea mai tânără lupoaică a lui Felix.

— S-a făcut dimineață, scumpo, spune Cressa.

Dido se ridică, dar are fața udă şi ochii înroşiți de plâns. Cressa o îmbrățişează şi o mângâie pe spate.

— Au fost nemernici? o întreabă.

— Unul din ei a spart toate lămpile, răspunde Dido, arătând o grămadă de cioburi de ceramică pe care le-a măturat într-un colț. M-a speriat de-a binelea.

— Omuleț rău şi *nemernic*, spune Cressa.

Vocea îi tremură, iar Amara crede, preț de o clipă, că va trebui să se străduiască să-şi păstreze calmul.

Victoria se aşază de cealaltă parte a lui Dido şi o îmbărbătează.

— Nu poți să-l laşi să te supere, spune ea zâmbind. Nu pe domnul Usturoibăşinosus.

— Ce nume tâmpit! zice Beronice, nevenindu-i să creadă. N-are cum să-l cheme *aşa*.

— Ba da! insistă Victoria, cu o expresie serioasă. Domnul Usturoibăşinosus, care are localul de lângă băi!

— Cam mirosea.

Dido pare un pic mai veselă când începe să intre în joc.

— Şi încă a usturoi! Şi se şi băşeşte.

Victoria încuviințează.

— Da, categoric el e, domnul Usturoibăşinosus.

— N-am ştiut niciodată că aşa i se spune, zice Beronice uimită. Credeam că-l cheamă Manlius.

— Sigur că era Manlius, tâmpito! pufneşte Cressa.

Râd toate. Până şi Beronice zâmbeşte. Amara se întreabă preț de o clipă dacă nu cumva a făcut intenționat pe proasta.

— Cred că ar trebui să-i scriem un răvaş pe zid, spune Victoria. În caz că se mai întoarce vreodată.

Se apleacă şi-i dă Amarei un ciob de ceramică.

— Ce să scriem? A, ştiu! *Împinge ÎNCET*.
— Să scriu în greacă? întreabă Amara.
— Ce rost are? ripostează Victoria. Vrem să citească idiotul ăla băşinos, nu?
Amara scrijeleşte inscripția pe perete. Când termină, rămân toate privindu-l şi rânjind satisfăcute.
— Vă spun eu cine se împinge încet, zice Beronice, cu o expresie vicleană pe chip.
Tace, până se asigură că sunt toate patru atente la ea.
— Zi odată, spune Cressa. Cine e Apollo ăsta?
— Gallus, răspunde Beronice zâmbind. Îl iubesc.
— *Gallus?* țipă Victoria. E groaznic la pat!
— Tu nici măcar nu te-ai culcat cu el! ripostează Beronice jignită.
Se uită în jur, la fețele jenate ale prietenelor ei.
— Sau da?
— Toate ne-am culcat cu el, scumpo, răspunde Cressa cu blândețe.
Beronice roşeşte.
— Mă rog, *pe mine* mă iubeşte. Mi-a spus că o să-mi cumpere libertatea într-o bună zi. Mă iubeşte! O să se însoare cu mine şi n-o să mai trebuiască să fac asta. Am stat o oră întreagă împreună când ați ieşit voi la agățat. E foarte amabil, şi iubitor, şi blând, şi grijuliu. Ba chiar m-a întrebat şi ce vreau!
Amara se străduieşte să şi-l închipuie pe nerodul de Gallus fiind măcar într-unul dintre felurile descrise de Beronice. E pe punctul s-o întrebe dacă i-a dat pâinea ieri, dar se răzgândeşte, gândindu-se că răspunsul ar fi prea dureros.
— Beronice, spune Victoria, pe un ton încărcat de mustrare. Nu ți-ai tras-o cu el gratis, nu?
Se lasă tăcerea. Beronice se bosumflă şi evită privirile tuturor.

— Tâmpito! şuieră Victoria. Dacă află Felix? Nu poţi să-ţi petreci ziua cu Gallus gratis! Trebuie să-i plătească lui Felix. Nesimţitul îşi bate joc de tine; se *foloseşte* de tine!

— Nu vrea să plătească pentru că strânge bani să mă cumpere! ripostează Beronice cu glas rănit. Şi cine o să-i spună lui Felix? Sper că nu vreuna dintre voi!

— Fireşte că n-o să-i spunem, o linişteşte Amara. Dar eşti sigură că Gallus nu profită de tine?

— Mă iubeşte, repetă Beronice apăsat. Mi-a spus că n-a mai întâlnit *pe nimeni* aşa de blând ca mine, că poate să stea de vorbă cu mine, pentru că eu ascult şi îmi pasă de el.

Victoria îşi dă ochii peste cap.

— De ce trebuie să transformi totul în ceva întunecat, urât şi pervers? se răsteşte Beronice la ea. Măcar eu am gusturi mai bune decât *tine*.

Ultimul cuvânt e rostit cu atâta venin, că Amara e luată prin surprindere, însă înainte să apuce Victoria să riposteze, intervine Cressa.

— Nimeni nu încearcă să-ţi strice bucuria, îi spune ea lui Beronice. Vrem doar să ai grijă de tine. Atâta tot.

Beronice se încruntă şi se întoarce cu spatele, nedorind să se lase convinsă încă.

Cressa îi face semn din ochi Victoriei, înclinând capul spre Beronice şi încercând s-o convingă să se revanşeze. Victoria oftează.

— Sigur că ne bucurăm dacă Gallus te iubeşte, spune ea. Dar trebuie să-l convingi să plătească. Fură de la Felix! E mult prea riscant – ştii şi tu că aşa e. Şi pentru el, şi pentru tine.

Beronice are o expresie abătută.

— Aşa e el, spune ea. Se pune în pericol pentru mine.

Victoria pare pe punctul să explodeze în faţa acestei versiuni a lui Gallus Eroul, însă Cressa schimbă subiectul.

— Ştie cineva câţi bani am făcut aseară?

— A intrat Thraso de gardă la uşă şi am vorbit cu el înainte să mă duc la culcare, răspunde Victoria. Ultima numărătoare era puțin peste 16 denari.

— Ce uşurare! spune Amara, gândindu-se la Felix. Nu-i mult mai puțin decât credeam eu.

— Tot trebuie să plătim pentru astea, intervine Dido, arătând spre lămpile sparte.

Cressa se apleacă să se uite la grămada de penisuri de lut distruse.

— Sunt cel puțin trei.

— Patru, răspunde Dido.

— Trebuie să dăm bani de la noi, zice Victoria. După ziua de ieri, nu putem să-i cerem lui Felix.

Amara simte revenind o parte din bezna nopții trecute. Felix le dă aşa de puțini bani de buzunar, că abia le ajung pentru mâncare, mai ales când mai contribuie şi pentru Fabia. Niciuna dintre ele n-o să strângă vreodată suficient ca să-şi cumpere libertatea.

— N-avem cum, spune Victoria, de parcă ar fi auzit gândurile Amarei. O să-i recuperăm noi.

Amara se uită la scrijelitura nouă de pe perete. *Împinge ÎNCET!* Nu mai pare aşa de amuzantă. Cressa se ridică şi zice:

— Trebuie să ne ducem la băi şi să ne spălăm. Doar dacă nu vreți să mirosiți toată ziua a putoare de bărbat.

E ritualul de fiecare dimineață din lupanar – vizita la băile femeilor. Amara bănuieşte că nu e singura căreia i se pare purificator şi emoțional, şi fizic.

— Rămân eu, propune Victoria. Şi altcineva ar face bine să se ducă după lămpi.

Se lasă tăcerea.

— Mă duc eu, se oferă Amara.

E la fel de disperată ca şi celelalte să se spele, dar îi e datoare Cressei pentru că a salvat-o, Dido a avut o noapte

cumplită, iar Beronice a stat închisă aproape toată ziua ieri. Deşi, ținând cont de aventura ei cu Gallus, s-ar putea să nu fi fost chiar un sacrificiu.

— Ia banii mei, spune Cressa. Împărțim când te întorci.

Când ies pe coridor, Fabia mătură podeaua. Şi nu pentru prima dată, Amara se întreabă unde a dormit azi-noapte. A găsit-o înainte ghemuită pe pragul uşii, învelită doar cu mantia. Bătrâna le zâmbeşte.

— Ia uite ce frumos arătați! spune ea.

Le ajută pe cele patru care ies să-şi pieptene părul. Deşi nu merg la agățat, lui Felix nu-i place să-şi vadă femeile că arată ca nişte epave când hoinăresc prin oraş.

— N-o să ai niciodată nevoie de pastă pentru buze, îi spune Amarei în timp ce-i îndreaptă toga galbenă, prinzând-o cu un ac ieftin. Sunt strălucitoare ca boabele de rodie. Mare noroc ai!

Amara se întreabă cum arăta Fabia în tinerețe. N-are doar riduri, ci şanțuri de-a dreptul, ca făgaşele din drum, pe unde tot trec carele peste pietre. N-o ajută nici că fiul ei e aşa de nenorocit.

— Să-ți iau ceva de mâncare? întreabă Amara.

— Mi-a adus Gallus nişte pâine ieri, răspunde Fabia. Nu-ți face griji.

La ieşire, dau peste Thraso care stă rezemat de uşă, aproape adormit. Buza arată un pic mai bine ca ieri, dar nasul e tot umflat. Le întreabă unde se duc şi se ridică să verifice dacă povestea cu lămpile sparte e adevărată. După ce primesc aprobarea lui morocănoasă, pleacă toate. Amara îşi ia rămas-bun de la celelalte la câțiva paşi de intrarea la baia femeilor, apoi se îndreaptă spre magazinul de ceramică de pe Via Pompeiiana, cu punguța de piele a Cressei legată în talie.

Azi-noapte n-a mai plouat, iar nivelul apei de pe drum a scăzut. Nu mai arată a canal. În schimb, suprafața umedă

strălucește argintiu în lumina dimineții târzii. Orașul e deja aglomerat. Amara n-are prea des scuze ca să se aventureze afară de una singură. Zăbovește când trece pe lângă intrările celor mai bogate case din Pompeii, aruncând priviri înăuntru de câte ori vede câte o ușă de lemn înaltă lăsată întredeschisă. Zărește sclipirea unor fântâni, vede străfulgerarea unor grădini de iarnă și mozaicuri complicate care ajung până la marginea străzii. Casa părinților ei din Aphidnai nu era așa de impunătoare, dar unele dintre scenele domestice – o femeie care toarce în atrium, un câine adormit – îi aduc aminte de ce-a pierdut.

Prăvălia olarului nu-i prea departe pe Via Pompeiiana. N-ai cum să nu vezi pictura murală uriașă de pe fațadă, cu Venus înconjurată de lămpi. Fresca surprinde căldura flăcărilor pe trăsăturile zeiței și lumina care i se reflectă în ochi. În spatele ei, se află o cochilie roz și albastrul palid al mării. La picioarele zeiței lucrează niște olari micuți, care modelează lămpi și statuete și întrețin focul unui cuptor minuscul, într-o miniatură a atelierului în care urmează să intre Amara.

Încăperea din față a prăvăliei e îngustă și pare pustie. Printr-o ușă din spate, Amara vede sclavi și lumina roșiatică a cuptoarelor. O să vină cineva într-o clipă. În jurul ei, se află lămpi în toate spațiile disponibile. Se întoarce să se uite la ele, cu grijă să nu se lovească de nimic. Unele sunt minunate, mult mai frumoase decât cele pe care a venit ea să le cumpere. Ia de pe cel mai apropiat raft o lămpiță smălțuită și își trece cu blândețe degetul peste suprafața ei. Pe ea e desenată o imagine a lui Pallas Atena, cu chipul unei bufnițe pe platoșă.

— Aia-i una dintr-ale mele.

Amara ridică privirea și vede un sclav care se uită la ea. Pune în grabă lampa la loc, stingherită.

— Scuze.

— Nu, vreau să zic că eu am făcut-o, răspunde sclavul râzând. Niciuna nu-i *a mea*.

Amara îşi dă seama că bărbatul arată foarte bine. Suplu, cu părul închis la culoare şi un chip prietenos şi sincer. *Nu seamănă deloc cu Felix*, îşi spune. Apoi se întreabă de ce comparația ar avea vreo importanță pentru ea. Sclavul se apropie, ia lampa de pe raft şi o întoarce cu fundul în sus.

— Ăsta-i semnul meu, îi spune, punând mâna pe un simbol de pe spatele lămpii, litera grecească M.

Are şi accent grecesc, care sună aproape ca şi cum ar putea fi chiar din oraşul ei.

— Pallas Atena e zeița ta? întreabă Amara, trecând la greacă.

Sclavul e încântat.

— Ateniană?

— Nu, sunt din Aphidnai, răspunde ea, iar bărbatul îi zâmbeşte.

— Oraşul cu frumoasa Elena din Troia.

— Ai fost acolo?

Amara îl priveşte pe sclavul olarului, întrebându-se cine ar fi putut fi dacă s-ar fi întâlnit în viețile lor anterioare. Oare a fost vreodată la taică-său când era bolnav? Era sclav dintotdeauna?

— Am stat o vreme acolo în copilărie. Acum mulți ani. Sunt din Atena. Din Atica.

Atica. Aşa de multe cuprinse într-un singur cuvânt! Mândrie pentru locul de unde vine, durere pentru ce-a pierdut. Acasă. Dintr-odată, i se pare mai aproape când se află lângă străinul ăsta.

— Ce s-a întâmplat? îi scapă ei. De ce eşti aici?

Bărbatul pare surprins. De obicei, sclavii nu se întreabă unul pe altul despre trecut fără să fie invitați s-o facă. Nimeni nu vrea să-şi scoată la lumină durerea pe neaşteptate.

— Familia mea a rămas fără bani, răspunde el. Şi eu am fost ultimul lucru pe care-l mai aveau de vândut.

Glasul i-a rămas neschimbat şi se poartă la fel ca înainte, dar Amara îi simte tristețea. Ar vrea să-i spună că înțelege, că şi povestea vieții sale e la fel, dar nu-şi găseşte cuvintele. Sclavul pare stingherit de tăcerea ei.

— Asta-i lampa pe care-o vrei? o întreabă.

Amara roşeşte. Mantia îi acoperă toga țipătoare. Bărbatul habar n-are cine e ea. Iar acum va trebui să-i ceară acestui străin atenian superb o grămadă de lămpi în formă de penis.

— Stăpânul meu stă peste drum de Elefant, spune ea rostind cuvintele rar.

Pe chipul lui se vede o străfulgerare de înțelegere. Amara vorbeşte mai departe:

— Numele meu în țara asta e Amara. O veneram pe Pallas Atena pe vremuri, dar, de când am fost adusă aici, sunt supusa lui Venus. N-am de ales. Este zeița pe care o slujeşte stăpânul meu.

— Amara, zice străinul, punându-şi mâna peste ale ei şi împiedicând-o să mai vorbească. Înțeleg. Niciunul dintre noi nu are de ales.

Se uită unul la altul. Apoi el se îndepărtează, ca şi cum abia atunci şi-ar fi dat seama că o atinge.

— Menander! se aude o voce din spate. Ce faci acolo? Voiam doar... A, am înțeles, o clientă. Iartă-mă, iartă-mă.

Rusticus, olarul, stă în prag. Se încruntă la Amara, încercând să-şi dea seama cine e. Îl priveşte şi ea. Îi vede în minte fundul mare şi gol ridicându-se şi coborând, aşa cum l-a zărit pe după o draperie pe jumătate trasă. E unul dintre clienții regulați ai Victoriei.

— Mă rog.

Olarul chicoteşte, dându-şi în cele din urmă seama. Se întoarce către Menander.

— Nu-i de mirare că nu te grăbeai.

Se sprijină cu un cot de tejghea, departe de atitudinea respectuoasă față de client de mai devreme.

— Şi ce putem face pentru *tine*, lupoaică mică?

Amara se înroşeşte aşa de tare, încât are senzația că obrajii îi iau foc.

— Patru lămpi, fără smalț, cu...

Se opreşte, ezitând să spună cuvintele.

— Cu Priapus.

Rusticus rânjeşte, încântat de ruşinea ei. Amara simte un val de furie şi sfidare.

— Deci asta înseamnă patru scule, adaugă ea pe ton ridicat.

Se aude un pufnet. Amara se întoarce şi se uită la Menander. *Râde?* Sclavul îi vede chipul, iar expresia i se schimbă pe loc.

— Îmi pare rău, n-am vrut să...

Amara trece pe lângă el şi se îndreaptă spre tejghea, ca şi cum n-ar fi auzit nimic.

— Stăpânului meu nu-i place să aştepte, îi spune ea cu răceală lui Rusticus, ca şi cum ar fi fost trimisă de împărat, şi nu de un peşte dintr-un orăşel oarecare.

— Desigur, răspunde Rusticus, pocnind din degete la Menander, care dă fuga să aducă lămpile în formă de penis de pe un raft din colț.

Amara nu spune nimic. Stă țeapănă, dând pe dinafară de furie, în timp ce Menander înveleşte lămpile în cârpe vechi şi le leagă ca să-i fie ei mai uşor să le ducă. Încearcă disperat să-i prindă privirea, însă ea refuză să se mai uite la el, chiar şi când îi întinde pachetul. Rusticus se străduieşte să nu râdă.

— N-are importanță, îi şopteşte batjocoritor sclavului. Poate că data viitoare nu mai trebuie să dai bani şi vorbeşti mai mult.

Amara îi întinde banii de la Cressa şi iese din prăvălie fără să-i mulţumească niciunuia din ei. Merge în grabă pe stradă, strângând lămpile la piept şi detestându-se. Nu-i cu nimic diferită de Beronice, lăsându-se păcălită de farmecul lui Menander, ca şi cum bărbatul acela ar fi putut fi interesat *să stea de vorbă* cu o lupoaică. Viaţa la lupanar e şi-aşa destul de grea, nu trebuie să se mai şi facă de râs.

5

Ia-ţi sclava când ai chef: ai dreptul să te foloseşti de ea.

Inscripţie din Pompeii

Când se întoarce, la uşă e Paris. Îl recunoaşte cu mult înainte să ajungă la lupanar, după felul în care stă, cu pieptul slăbănog scos în faţă şi picioarele depărtate. E pus rar să facă de pază la uşă; e mult prea subţirel ca să pară un paznic convingător. Arată mult mai tânăr decât e în realitate şi se străduieşte cu disperare să-şi lase barbă, sperând că atunci Felix o să renunţe să-l mai folosească pe post de târfă. Singura persoană din lume care-l iubeşte pe Paris e maică-sa, iar el o tratează cu o cruzime care-i frânge inima Amarei.

— Te caută Felix, îi spune el când o vede apropiindu-se.

— A zis de ce?

Paris ridică din umeri, încercând să imite indiferenţa nonşalantă a lui Thraso. De fapt, arată ca un adolescent bosumflat.

Amara intră grăbită în lupanar.

— Mă cheamă Felix, spune ea, întinzându-i Victoriei pachetul cu lămpi, fără s-o lase să deschidă gura ca să

salute. Nici măcar n-am făcut baie. Şi el *detestă* chestia asta. O să fie cât se poate de furios!

— Poți să iei apa mea de trandafiri, spune Victoria, făcând semn cu capul spre cămăruța ei în timp ce începe să despacheteze lămpile. Ia-ți de-acolo. Şi încearcă să nu-ți faci griji. Nu cere aproape niciodată servicii complete, cel puțin nu la ora asta.

Amara găseşte sticluța în cămăruța Victoriei şi îşi dă pe gât cu câteva picături de parfum de trandafiri. Ştie că unul dintre clienții Victoriei îi aduce tot felul de esențe în dar şi nu vrea să ia prea mult. O cuprinde greața numai la gândul că trebuie să urce scările ca să-l vadă iar pe Felix. Când a ajuns la Pompeii, s-a întrebat de ce-ar vrea Felix să se culce cu oricare dintre femeile lui. Nu părea niciodată împins de dorință, cu atât mai puțin de ceva mai tandru. După câteva săptămâni, a înțeles. Tuturor le era frică de el; erau îngrozite şi când le chema şi le înspăimânta şi riscul de a fi ignorate. Ca tot ce era legat de Felix, era vorba de exercitarea puterii.

Victoria intră în cămăruță, o ciupeşte de obraji ca să le dea un pic de culoare şi începe să-i aranjeze părul.

— Şi dacă e altceva? întreabă Amara. Dacă e furios pe mine?

— O să fie totul bine, răspunde Victoria. Pe cuvânt. Numai nu-l face să aştepte.

Paris o lasă să intre, scoțându-şi cheile de sub mantie cât stau amândoi în stradă.

— Te duci direct în camera lui de lucru, îi spune deschizând uşa şi îndepărtându-se, ca şi cum să se oprească şi să stea de vorbă cu ea ar fi o povară înfiorătoare adăugată la ziua lui şi aşa foarte plină.

Amara rămâne singură în hol, surprinsă că nu e trimisă în dormitor. Se întreabă ce-o avea Felix în cap cu asta. Urcă treptele şi se strecoară pe coridorul din capăt. Se opreşte, bate uşor, apoi deschide cu grijă uşa.

Spre nedumerirea ei, vede că Felix are deja companie. E cât pe ce să dea înapoi, însă el ridică mâna şi-i face semn să stea. Clientul lui se întoarce să vadă cine e. Când înțelege că e privit de o prostituată, tresare.

— Dacă nu e momentul potrivit..., începe el să spună.

— Te rog, continuă, răspunde Felix, fără să ofere nicio explicație privind prezența uneia dintre femeile lui.

Amara intră în încăpere.

— Îmi explicai de ce vrei să mai iei un împrumut fără să-l plăteşti pe primul.

— Pot să-ți ofer asta, spune bărbatul, scoțând o pereche de cercei. Sunt ai soacrei mele. Argint pur, făcut în Herculaneum.

Felix ia cerceii şi se uită în treacăt la ei, lăsându-i apoi să cadă pe masă.

— Ăştia acoperă datoria de dinainte. Şi cu împrumutul nou cum rămâne?

— Fac mult mai mult decât primul împrumut! protestează bărbatul. Ar trebui să acopere şi cel puțin jumătate din valoarea următorului!

— Acoperă primul împrumut, dar nu şi dobânda.

— Te rog, Felix, spune bărbatul, coborând glasul. Te rog, fii înțelegător. Pot să-ți mai aduc bani imediat ce ajunge transportul. Doar mai dă-mi un pic de răgaz. Ştii că mă descurc întotdeauna.

Felix oftează, ca un tată dezamăgit.

— Facem afaceri de mulți ani, Celer. Şi încă mă iei de prost, spune el, arătând spre cercei. Bănuiesc că Salvia îi vrea înapoi?

Celer nu spune nimic.

— Şi îmi închipui că socrii tăi ar fi foarte şocați dacă oamenii mei ar apărea *neinvitați* la prăvălia lor de țesături şi-ar lua, în valuri de pânză, ce-mi datorezi tu?

— Felix, *te rog*, nu poți, ştii că...

— Pot să-ți dau zece denari, spune Felix. Până vine marfa. După aia, dacă faci restul plăților, putem considera ăsta al doilea împrumut.

— Dar asta nu acoperă cerceii!

— Ăştia, spune Felix, luând în mână bijuteriile şi legănându-le în fața lui, sunt pentru primul împrumut. Oferta de zece denari e pură generozitate din partea mea. O accepți sau nu.

Amara îl priveşte pe Celer cum semnează un nou contract, scrijelindu-şi numele în ceară. Felix pare plictisit. Când Celer termină, Felix strânge tăblițele şi scoate banii dintr-un sertar. Celer îi mulțumeşte, cu glas abia auzit. Când trece pe lângă Amara, are chipul roşu de umilință.

După ce rămân singuri, Felix pune bine contractul lui Celer, fără s-o bage în seamă câteva minute, cât îşi face de lucru la masă. Amara ştie că nu-i cazul să deschidă gura.

— Ieri am întrebat ce s-a întâmplat la băi, spune el, ridicând în cele din urmă privirea. N-am cerut sfaturi. Ce ți-a venit să mi le dai?

Vorbeşte pe tonul pe care i-a vorbit şi lui Celer. Amara nu-i poate citi nimic pe chip.

— Probabil că n-am înțeles bine ce voiai, răspunde ea.

— Nu, nu-i adevărat, spune el şi îi desființează minciuna cu un gest al mâinii. Şi apoi mi-ai sugerat să închei o înțelegere cu Vibo, un bărbat pe care-l urăsc toate târfele din Pompeii. De ce?

— Vibo e singura cale către băile private, răspunde Amara, încercând să-şi aştearnă pe chip o expresie la fel de goală ca a lui. Putem face mai mulți bani acolo. Bărbații sunt mult mai bogați.

— Deci vrei să sugi o clasă superioară de scule, asta e? comentează Felix râzând.

Amara ştie că nu e cazul să reacționeze la sarcasmul lui.

— Ce târfă altruistă eşti tu! Nu-mi vine să cred că încerci să mă îmbogăţeşti.

Aruncă o privire la cerceii de argint pe care i-a lăsat pe masă.

— Doar nu te gândeşti că o să vezi ceva din banii ăia în plus, nu? Nu eşti aşa deşteaptă pe cât pari dacă-ţi închipui că o să împart profiturile.

Felix îi face semn să se apropie, cu un aer conspirativ.

— Deci spune-mi, despre ce-a fost vorba?

Amara e prudentă.

— Nu ştiu.

— Haide, zice Felix. N-o să mă înfurii. Întreb pentru că mă interesează. Aşa că spune-mi.

Amara îşi frânge mâinile, încă nesigură ce să zică. N-au mai avut niciodată o asemenea discuţie. De multe ori, când îl vede pe Felix, nu stau deloc de vorbă. Sigur, mai puţin după, când îi spune ce prost s-a descurcat, cum nu poate să-şi imagineze de ce ar plăti vreun bărbat pentru *aşa ceva*. Şi deşi îl urăşte, dispreţul lui doare. O răneşte felul cum o atinge de parcă ar fi un nimeni. Iar acum o priveşte în ochi ca şi cum l-ar interesa ce are ea de zis, ca şi cum ce crede ea e important. Toate instinctele îi spun că e un şiretlic, dar îşi doreşte cu disperare să fie ceva real. Poate că reuşeşte să se facă înţeleasă.

— De ce m-ai cumpărat? îl întreabă. Am fost vândută drept concubină. Sunt educată, cânt la liră. Ştiu că din cauza asta te-a costat mai mult. Dacă nu voiai talentele astea, de ce? Ce fel de investiţie sunt dacă trudesc restul zilelor în cămăruţele de jos?

Amara se gândeşte la Gallus, la siguranţa lui de sine când îi pune pe clienţi să plătească la uşă. Încearcă să pară un pic mai înaltă.

— Pot să-ţi aduc mai mulţi bani de-atât, dacă mă laşi.

Felix nu spune nimic o vreme, ce pare insuportabil de lungă. Amara aşteaptă, în timp ce spaima pe care a încercat să şi-o înăbuşe înfloreşte în tăcerea care se lasă.

— De ce te-am cumpărat?

Felix îşi reazemă coatele de masă şi îşi sprijină bărbia în mâini. E un gest de familiaritate, aproape ca şi cum ar fi egali.

— Nu din pricina țâțelor superbe; să fim sinceri, am văzut amândoi şi situații mai fericite. Şi n-am fost fermecat de frumusețea ta.

Se opreşte, lăsând cuvintele să-şi facă efectul în timp ce o cântăreşte din priviri.

— Nu erai mult mai drăguță decât celelalte fete dezbrăcate care erau aliniate. Nu eşti Dido.

Felix o priveşte în ochi.

— Dar n-am putut să mă mai uit în altă parte din clipa în care te-am văzut. Erai acolo, licitată ca o târfă de rând, dar ai fi putut să fii zeița Diana după cum stăteai. De parcă din clipă în clipă urma să-ți chemi copoii să facă bucăți orice bărbat care *îndrăznise* să te vadă goală.

Felix vine din spatele mesei. Amara îl priveşte apropiindu-se şi se sileşte să rămână nemişcată, deşi îi vine să se tragă înapoi. Când ajunge foarte aproape, Felix îşi pune uşor mâinile pe gâtul ei.

— Şi aşa ai fi făcut, nu? *I-ai fi făcut bucăți*.

Felix o strânge mai tare, apăsând-o pe gât cu mâinile.

— Ți-ar plăcea să mă faci bucăți?

Amara se luptă să respire şi începe să vadă puncte negre. O cuprinde panica şi îşi pune mâinile peste ale lui, incapabilă să-şi înăbuşe instinctul de a-şi înfige unghiile în ele. Felix îi dă drumul, iar ea se prăbuşeşte gâfâind peste masă.

— Ştii ce se întâmplă cu oamenii care mă trădează, Amara?

Ea încuviințează, nefiind în stare să vorbească.

— Ştii, nu-i aşa? N-ai ezitat să mă încurajezi să-l pedepsesc pe Simo.

Amara îşi recapătă încet-încet suflarea, dar nu îndrăzneşte să se îndrepte. Stă aplecată peste masă, cât mai departe de el.

— Nu eşti zeița Diana.

Felix îi dă ocol.

— Sau *Artemis*, cum îi spuneți voi, grecii.

Lungeşte cuvintele străine, bătându-şi joc de accentul ei.

— *Porna eis*. Eşti o târfă de rând. Chiar dacă ştii să cânți la liră.

O împinge pe podea, astfel că ajunge în genunchi în fața lui.

— Şi eşti proprietatea mea. Să nu-ți treacă prin cap că eşti mai deşteaptă ca mine.

La băile femeilor, împreună cu Victoria, aburul nu-i poate ascunde lacrimile. Îi vine să se scufunde în apă, s-o lase s-o înghită şi să nu mai trebuiască să iasă niciodată la suprafață. Stă lângă un bazin comun mare, asudând în dogoare. Victoria îi şterge cu blândețe fața, luând apă rece în mâini şi aruncând-o pe obrajii prietenei sale.

— Nu poți să te necăjeşti aşa după fiecare întâlnire, spune ea, trecându-şi uşor degetele peste pielea Amarei. Nu-i decât futai. E doar trupul tău; nu eşti *tu*. Eşti puternică. Ştiu că eşti puternică.

E mai mult zgomot şi mai aglomerat decât la Vibo, iar decorațiunile nu sunt nici pe departe aşa grandioase, dar chiar şi fără un bazin imens cu apă caldă în care să te înmoi, băile femeilor tot sunt mai relaxante. Bărbații nu pot intra, nici măcar Felix.

— Nu e vorba de fiecare întâlnire. Felix e altfel, răspunde Amara. Nu e vorba doar de ce face, deşi şi aia e destul de rău. E vorba de ce spune. De unde ştie ce o să doară cel mai tare?

Victoria se stropeşte cu apă, aruncându-şi-o pe gât şi pe braţe.

— Felix e altfel, ai dreptate.

O înghiontesc două matroane, însoţite de sclave care le duc căzile personale. Matroanele se instalează lângă ele, străduindu-se să nu se uite la femeile din bazin. Au văzut cum se frecau una pe alta Victoria şi Amara, prea sărace ca să aibă servitoare care să le spele.

— Poate că sunteţi bogate, mormăie Victoria, nu atât de tare cât s-o audă femeile. Dar uite ce cururi aveţi!

Amara nu râde. Ar da într-o clipită frumuseţea pe bani.

— Ştiu ce vrei să spui, continuă Victoria. Felix te scoate din minţi. Aşa face cu toată lumea. Nu doar cu tine.

— Am crezut că o să mă omoare.

— A, n-ar face niciodată aşa ceva! ripostează Victoria indignată. Gândeşte-te la banii pe care i-ar pierde!

Se uită la gâtul Amarei şi la şirul palid de vânătăi.

— Totuşi, foarte neobişnuit din partea lui să lase urme. Probabil că l-ai înfuriat foarte tare.

— Orice îl înfurie! spune Amara. Şi doar dacă te uiţi la el îşi iese din minţi. E imposibil.

— Ieri o tot ţineai pe-a ta şi-i spuneai ce să facă. Nu-i place.

— I-am dat sfaturi bune, răspunde Amara. Ce motive are să se înfurie?

— Scumpa mea, spune Victoria. Nu vrea sfaturi de la târfele lui.

— Mi-a spus că nu sunt în stare nici măcar...

Glasul i se frânge, ruşinea oprind-o să repete exact cuvintele lui Felix.

— A zis că nu-i ofer suficientă plăcere. Că ar trebui să te întreb *pe tine* cum se face, pentru că tu ştii ce faci.

— A zis el aşa? întreabă Victoria, vădit încântată de compliment.

— A zis că tu eşti singura care chiar ştie ce face.

Amara nu spune ce-a mai zis Felix. Că Victoria nu-i decât pe jumătate aşa drăguță, dar e de zece ori mai talentată.

— Cred că îi place de-adevăratelea cu tine. N-a zis direct, dar aşa mi s-a părut.

— Aşa şi trebuie, răspunde Victoria. Îmi dau silința. Nu că tu nu te-ai strădui, adaugă repede.

Amara e surprinsă cât de tare au bucurat-o pe Victoria laudele lui Felix. I se pare trist să se gândească la câtă putere are bărbatul ăsta. Încă două matroane şi o adolescentă se înghesuie pe lângă ele ca să se ducă spre bazin, vorbind tare despre alegeri. Soțul uneia dintre ele candidează. Fata, probabil fiica uneia dintre femei, pare plictisită şi stingherită. Aruncă o privire timidă spre cele două lupoaice frumoase, în mod clar fără să-şi dea seama cine sunt.

— Cred că o să păstrăm sfaturile despre tehnică până ajungem acasă, spune Victoria. Dar n-ar trebui să fii prea necăjită. S-ar putea să fi fost furios azi, dar cu timpul o să te placă mai mult pentru că nu eşti laşă. Îi place să ai un pic de spirit.

Roşeşte, părând o clipă la fel de timidă ca fata de lângă ele.

— Mi-a spus înainte că de-asta sunt *târfa lui preferată*.

Rosteşte ultimele cuvinte încet, lângă urechea Amarei, ca să nu le poată auzi vecinele lor.

Amara simte cum o cuprinde claustrofobia în încăperea fierbinte şi aglomerată. Se îndepărtează de bazin, iar Victoria o urmează.

— Singurul motiv pentru care vreau să fiu favorita lui este că n-o să vadă cuțitul venind când o să-l omor, spune Amara, aruncând o privire peste umăr.

Victoria râde, crezând că glumeşte.

6

Dacă vrei un futai, s-o cauți pe Attice; te costă 16 sesterți.

Inscripție lângă Poarta Maritimă din Pompeii

Cerul de iarnă e senin, soarele strălucește sus și, deși razele lui orbitoare oferă prea puțin căldură, lumina te înveselește. Amara se bucură de senzația de curățenie, ba chiar îi face plăcere și că Fabia o coafează. Degetele bătrânei sunt agile și blânde. În altă viață, ar fi putut fi o slujitoare pricepută pentru o mare stăpână. Amara încearcă să scape de durerea de azi-dimineață. *Ca și vânătăile, o să dispară și umilirea*, își spune ea.

Discută unde să se ducă la agățat și hotărăsc să meargă în port. Acolo găsesc clienți, iar plimbarea o să fie o plăcere în strălucirea soarelui. Cressa se oferă să rămână.

— O am pe Fabia să-mi țină de urât, spune ea, când celelalte își exprimă recunoștința. Putem să ne relaxăm împreună; o să fie plăcut.

Fabia pare încântată de compliment. Femeia își dorește afecțiune așa cum își dorește și mâncare. Amara știe că pe Cressa o așteaptă o după-amiază plicticoasă de stat pe întuneric și ascultat poveștile nesfârșite despre copilăria jalnică a lui Paris.

— Cressa e foarte amabilă, spune ea după ce ies toate. E o mamă înnăscută.

— Să nu mai spui așa ceva! exclamă Beronice îngrozită.

— De ce nu?

— Cressa *este* mamă, răspunde Victoria, grăbindu-le să se îndepărteze de lupanar. Are un băiețel. Felix l-a vândut anul trecut, când avea trei ani.

Amara şi Dido icnesc, iar Victoria încuviințează, cu o expresie sumbră.

— Am fost toate uluite că a lăsat-o să-l țină aşa de mult; ar fi fost mai blând să vândă copilul la naştere. Înainte să apuce să se ataşeze de el.

— E îngrozitor! spune Dido. Biata Cressa!

— Îl chema Cosmus, povesteşte Victoria. Un copil destul de dulce. De obicei se ocupa Fabia de el când eram noi la muncă. Cressa îl adora. N-am crezut că o să supraviețuiască după ce a luat Thraso băiatul. Felix a trebuit s-o încuie sus, aşa de tare urla. A stat acolo zile în şir. Şi când a coborât, n-a mai vorbit niciodată despre Cosmus.

— Nu cred că suportă, spune Beronice.

Amara se gândeşte cum a salvat-o Cressa de jucătorul de zaruri, la bunătatea ei, la răbdarea ei nesfârşită cu Fabia. E uluită că i-a mai rămas compasiune pentru alții după ce şi-a pierdut copilul.

— Dar e întotdeauna foarte atentă, spune ea. N-aş fi ghicit niciodată că poartă atâta durere cu ea. Habar n-am avut.

Beronice şi Victoria se uită una la alta.

— Cred că găseşte ea căi s-o înăbuşe, răspunde Victoria. Probabil că ați văzut ce mult bea.

— Dar nu poți s-o acuzi, adaugă repede Beronice. Şi nu bea chiar aşa de mult. Serios.

— De-asta îmi folosesc întotdeauna ierburile după fiecare noapte, spune Victoria. Să omor orice pe dinăuntru înainte să se prindă.

Au ajuns pe Via Veneria şi merg câte două pe trotuarul mai lat. Victoria şi Amara în față, Beronice şi Dido în spate. Victoria schimbă subiectul, ca şi cum ar fi nerăbdătoare să lase în urmă tristețea prietenei lor. Face semn spre hainele femeilor bogate care trec pe lângă ele, admirând stilurile care-i plac şi râzând de cele care nu-i plac. Drumul până în port e scurt, dar străzile sunt aglomerate, aşa că durează

destul de mult până să ajungă. Cu cât se apropie mai mult de mare, cu atât mai curat devine aerul. Amara aproape că simte gustul sării.

Se opresc să-şi cumpere singura masă din ziua aia de la o tarabă de pe marginea drumului, după ce ies din oraş. Hotărăşte Victoria, alegând pâine, măsline şi anşoa, peştele uscat plin de saramură. Mai coboară puţin şi ajung la apă. Aici e chiar şi mai aglomerat, negustorii descarcă marfa, se aud strigătele marinarilor şi hârşâitul încărcăturilor, dar şi valurile care se lovesc fără încetare de zidurile de piatră. Puţin mai departe de docurile pline de forfotă, se întinde o colonadă semicirculară. De pe acoperişul ei, statuile zeilor privesc spre corăbiile care se apropie, iar în apă, în mijlocul golfului, se află o coloană de marmură enormă. În vârful ei tronează, goală, Venus Pompeiiana, privind întinderea albastră, paznic al oraşului ei.

Lupoaicele îşi găsesc un petic însorit al colonadei şi îşi lasă picioarele să atârne peste margine. Îşi înfulecă repede mâncarea, ca să nu atragă pescăruşii care se rotesc deasupra. Victoria priveşte un grup de sclavi de galeră care urcă pe doc să-şi tragă puţin sufletul. Stau aplecaţi şi clipesc în lumina soarelui.

— Ce viaţă mizerabilă trebuie să aibă, spune ea.

Se lasă pe spate, cu palmele sprijinite pe piatra caldă şi faţa ridicată spre soare.

— Cine-i mai norocos ca noi în Pompeii în clipa asta? Atâta timp în care să ne simţim bine, fără să avem de cărat poveri.

Îşi ridică picioarele.

— Eu nici n-ar trebui să mai trăiesc. Ştiţi că am fost un copil aruncat la groapa de gunoi? Lăsat să moară într-o grămadă de rahat şi măruntaie de peşte. Dar am ajuns aici. Toate am ajuns aici.

— Toate am ajuns aici, repetă Amara. Patru sclave jalnice, care sug scula idioților ca să primească în schimb pâine şi măsline. Ce mai viață!

Victoria râde.

— Câtă ranchiună! Doar nu mai eşti supărată pe Felix, zice ea. A fost acum o veşnicie.

— Nu-i doar Felix, răspunde Amara, uitându-se la una dintre corăbiile comerciale mai mari care intră la docuri.

Se gândeşte la călătoria ei dinspre Grecia. Nopțile reci pe punte, înghesuită împreună cu alți sclavi. Mirosul de vomă, plânsetele, groaza de ce îi aştepta dacă supraviețuiau drumului.

— Ți-ai început viața la groapa de gunoi, dar eu am avut o casă, spune Amara. Eram fată de doctor. Am avut o *viață*.

N-a mai povestit nimănui din Pompeii – cu excepția lui Dido – despre trecutul ei.

— Tatăl tău era doctor? întreabă surprinsă Beronice. Şi ce cauți într-un lupanar?

Fata doctorului. Rolul pe care-l avusese în prima jumătate a vieții. Un cocon cald ca dragostea părinților ei, care o apăra de lume.

— A murit, răspunde Amara.

Ştie că o să-i respecte tăcerea dacă se opreşte aici, dar acum, că a deschis uşa spre trecut, nu vrea s-o închidă.

— Mama s-a străduit singură câțiva ani, ajutată de familie. Şi apoi a murit şi vărul ei, principalul nostru protector. Am vândut tot ce aveam.

Se gândeşte la casa ei, la toate obiectele dragi fără de care rămăsese. Statueta scumpă de sticlă a Atenei a fost prima care a dispărut. La sfârşit, mai aveau o singură farfurie şi nici măcar paturi în care să doarmă.

— Era prea târziu să mă mărite. De la bun început nu existase zestre şi, până atunci, eram sărace lipite pământului.

Amara nu vrea să spună sfârşitul poveştii, dar acum nu se mai poate opri. Se uită toate la ea, aşteptând-o să termine.

— Aşa că m-a vândut.

Dido e tristă. Amara ştie deja că pentru ea e cu neputinţă să-şi imagineze aşa ceva, însă pentru Beronice şi Victoria, care s-au născut în sclavie, e mai puţin şocant.

— Cui te-a vândut? întreabă Victoria.

— Unui bărbat de prin partea locului, pe nume Chremes. Unul dintre foştii pacienţi ai tatei. Mama a crezut că o să aibă mai mult respect pentru că-l cunoscuse pe tata. Chremes i-a promis că o să fiu sclavă de casă apărată, că în cele din urmă o să-mi recâştig libertatea.

Chiar şi atunci, ca fată care n-avea experienţă cu bărbaţii, Amara bănuise că era o minciună. Văzuse privirile viclene pe care i le arunca Chremes când era mică, făcându-i complimente tatălui ei pentru fiica lui aşa de *bună*. Privirile lui o făceau să se simtă stânjenită, deşi nu-şi dădea seama care e motivul.

— Mama i-a cerut lui Chremes s-o cumpere şi pe ea. Dar a refuzat-o.

Amara nu suportă să se mai gândească la mama ei.

— Deci nu e doar Felix. Nu e singurul bărbat pe care-l urăsc.

— Peştii ăştia sunt prea săraţi, spune Beronice şi se ridică. Mă duc la fântână să beau nişte apă.

Celelalte abia dacă bagă în seamă când pleacă; sunt prea prinse de povestea Amarei.

— E *evident* că te-a luat de concubină, zice Victoria, care înţelege lumea de o mie de ori mai bine decât mama Amarei. Doar că nu pricep de ce te-a vândut. Eşti tânără; eşti frumoasă. N-avea cum să se plictisească aşa de repede.

— Soţia lui, Niobe, era geloasă. Ea a insistat.

Amara preferă să nu-şi aducă aminte cum Chremes nici măcar nu şi-a luat rămas-bun sau momentul în care a înțeles că Niobe n-a vândut-o ca sclavă de casă, ci ca *târfă*.

— Nu vreau să fiu lipsită de respect față de mama ta, spune Dido. Dar n-o înțeleg. Mai bine mureați de foame împreună. Onoarea e cel mai prețios dar al unei femei.

Priveşte spre mare, ca şi cum aproape că s-ar aştepta să vadă coasta Africii de Nord în loc de albastrul nesfârşit.

— În fiecare zi îmi doresc să fiu acasă – o visez, o văd, aud glasul părinților. Dar e imposibil. Din pricina ruşinii de ceea ce sunt acum. Dacă m-aş întoarce, asta i-ar *ucide*.

— Părinții mei nu credeau toate poveştile zeilor, răspunde Amara.

Se uită la chipul sincer al lui Dido şi de data asta se simte îndepărtată de ea. Se gândeşte la munca tatălui ei, la pacienții lui – cei pe care i-a salvat şi cei pe care nu i-a salvat – şi la agonia morții lui, când ştia că-şi lasă familia singură. Înțelege durerea pe care o simte Dido pentru că şi-a pierdut inocența, dar nu împărtăşeşte ruşinea ei profundă.

— N-avem decât viața, în afară de asta nu mai contează nimic, spune ea. Nici onoarea, nici altceva. Mama m-a vândut ca să-mi asigure supraviețuirea.

— Şi eşti *în viață*, intervine Victoria.

Se întinde s-o prindă pe Amara de mână şi o strânge cu putere. Apoi zâmbeşte, alungând negura pricinuită de discuția lor.

— Dar tot cred că eu te întrec. Tu spui că bărbații sunt cei mai răi, dar nu-i adevărat! Cea mai îngrozitoare persoană din povestea asta e javra aia de Niobe. Chremes nu era decât un prost, care gândea cu scula. Bărbații sunt foarte previzibili.

Amara îşi întoarce privirea spre Victoria, spre profilul ei desenat pe fundalul soarelui, spre bărbia ridicată. *Neînvinsă, ca numele ei*, îşi spune ea.

— Tu de unde ştii că ai fost aruncată la groapa de gunoi? întreabă Dido.
— Mi-au spus ceilalți sclavi din casă, răspunde Victoria. Eram singura care n-avea mamă.
Ridică din umeri când vede expresia îngrozită a lui Dido.
— Nu-i chiar aşa de rău. Mulți sclavi n-au părinți. Dar am întrebat de multe ori de ce şi bucătăreasa mi-a spus că m-a cules când s-a dus într-o dimineață la gunoi. A crezut că eram moartă, până am început să urlu. S-a speriat aşa de tare, că aproape m-a scăpat pe jos.
Victoria îi aruncă o privire Amarei.
— Mama ta n-a avut dreptate să creadă că ai avea o viață mai bună ca sclavă de casă decât concubină. Dacă nu mă crezi, întreab-o pe Beronice despre prima ei stăpână din Alexandria.
Se întorc spre locul unde a stat Beronice şi îşi dau seama că încă nu s-a întors.
— Durează cam mult să bea apă, spune Dido.
— Rahat, spune Victoria şi se ridică.
Se ridică şi celelalte. Nu pleacă niciodată singure în port, sunt mai în siguranță în grup. Hălăduiesc pe-acolo prea mulți bărbați care au stat izolați pe mare, iar acum sunt brusc eliberați pe țărm, dornici de orice pot obține. O rețetă pentru violență.
Trec toate trei în grabă de-a lungul colonadei şi se îndreaptă spre fântână, strigând-o pe Beronice. Nu se vede nici urmă de ea. Se întorc şi străbat faleza şi docurile, fără să ia în seamă fluierăturile bărbaților pe care ar trebui să încerce să-i agațe.
— Oare s-a dus să mai ia de mâncare? se întreabă Amara.
Pornesc spre oraş, mergând pe aleile înguste din cartierul pescarilor. E aproape pustiu, pentru că majoritatea bărbaților sunt pe mare. Chiar când dau să se întoarcă, aud o femeie țipând.

— Beronice! strigă Victoria.

O iau la fugă şi, puţin mai în faţă, sub o arcadă de pe o stradă îngustă, o văd pe Beronice. E în genunchi şi încearcă să se apere de doi bărbaţi. Victoria începe să ţipe, făcând uluitor de multă gălăgie pentru o femeie aşa de micuţă. I se alătură şi Amara şi Dido, strigând cât de tare pot.

— Fir-ar să fie, răcneşte unul dintre bărbaţi. Ea s-a oferit!

— Şi *tu* nu plăteai! ţipă Beronice ridicându-se în picioare.

Cei doi bărbaţi se uită în jur, nemulţumiţi de atenţia pe care au atras-o brusc. Unul dintre ei o scuipă pe Beronice.

— Mama mă-tii, târfă egipteană mincinoasă!

Scotoceşte în punga de piele şi aruncă o monedă, după care o ia la fugă, cu tovarăşul lui venind după el. Beronice se apleacă să culeagă banii.

Victoria se repede la ea când se ridică şi, în loc s-o îmbrăţişeze, o plesneşte cu putere peste faţă.

— Ce-a fost în capul tău?

— Era un singur client! protestează Beronice, ducându-şi mâna la obraz. După aia a încercat să se bage gratis şi prietenul lui.

Câţiva oameni care au venit să vadă ce se petrece îşi dau seama că nu e decât o ceartă între femei şi nu un cadavru care să creeze senzaţie. Se întorc la vieţile lor, bombănind din pricina alarmei false.

— Puteai să mori! spune Dido. De ce faci aşa ceva?

— Pentru Gallus! Nu vreau să aibă probleme că nu plăteşte.

Cele trei prietene ale lui Beronice o privesc cu gura căscată. Are ochii măriţi şi părul vâlvoi, unde a tras-o probabil unul dintre bărbaţi. Îşi duce ambele mâini la piept cu o sinceritate înflăcărată.

— Mă *iubeşte*, le spune ea. Nu înţelegeţi? Mă iubeşte.

Victoria îşi pune mâinile în şolduri şi se întoarce spre Beronice, gata de luptă, însă vederea adversarei cu mâna în

dreptul inimii, ca o actriță de tragedie, îi schimbă furia în amuzament.

— Beronice, mă uimeşti. Dintre toate târfele din lume, tu eşti singura suficient de proastă ca să plătească pentru clienții ei.

Se întoarce şi celelalte o urmează, îndreptându-se către portul unde încă mai sunt bărbați care aşteaptă să fie agățați.

7

Toată casa răsună de acest râset de comedianți, pe când noi, cari nu ştiam pricina unei schimbări aşa de repezi, cătam când la noi, când la femei.

Petronius, *Satyricon*: Bordelul Quartillei[3]

Zilele trec, vremea se încălzeşte, tocanele de legume de la Vrabia devin mai variate, iar prin oraş apar sloganuri de campanie pentru alegerile din martie. Viața în lupanar merge înainte, cu monotonia ei sumbră. Amara încearcă să învețe de la Victoria, se uită cum farmecă ea bărbați, atrăgându-i pe aceeaşi localnici iar şi iar. Rusticus olarul, Phoebus, negustorul de parfumuri, Manlius de la prăvălia cu mâncare de-a gata. Toți îi aduc cadouri şi bunătăți mai degrabă decât bani, bunuri pe care Felix nu le ia. Amara observă fiecare mişcare a Victoriei, până ajunge să-i cunoască fața şi trupul mai bine decât pe ale ei. Ba chiar încearcă să imite şi felul cum geme ea.

---

[3] Petronius, *Satyricon*, trad. de I.M. Marinescu, Editura Cultura Naţională, Bucureşti, 1923, XIX, pp. 19-20. *(N.t.)*

Se preface din ce în ce mai bine, dar tot nu e mulțumită. Dorința de evadare prinde puteri, înfigându-şi rădăcinile adânc în ea şi sfâşiind-o. Sunt zile când nici măcar teama de Felix nu-i zdrobeşte dorința de a fugi. Ce o opreşte e certitudinea că ar muri pe drum.

Singura persoană care urăşte mai mult decât ea viața în lupanar e Paris. Prezența lui permanentă în cămăruță de două ori pe săptămână e o apăsare pentru toată lumea.

— Nu cred că aş suporta dacă Gallus ar trebui să facă aşa ceva, spune Beronice.

Toată lumea, mai puțin Paris şi Cressa, e „liberă" şi îşi pierde vremea pe coridorul plin de fum, încercând să nu ia în seamă sunetele scoase de băiatul Fabiei şi clientul lui care asudă alături. Ar trebui să fie dezbrăcate, însă nopțile de martie sunt încă reci, aşa că se înghesuie toate cu pături pe umeri.

— Nu l-aş mai putea privi la fel. Un bărbat care să şi-o ia. Ce ruşine!

— Mai taci din gură, o repede Victoria. Gândeşte-te ce-ar putea zice Gallus, dacă o iei pe calea asta. *Nu suport să-mi bag scula mea scumpă în gura ei; gândeşte-te la toate CELELALTE scule pe care le-a supt!*

— Nu-i deloc acelaşi lucru! ripostează Beronice. Gallus n-ar spune *niciodată* aşa ceva despre mine, adaugă ea şi îşi face de lucru cu părul. Deşi devine gelos, evident.

— Ce spune? întreabă Dido.

— Spune că-i vine să-i omoare pe toți jegoşii care-şi pun mâinile pe mine. De-asta o să mă cumpere. Ca să poată să mă aibă doar pentru el. Şi atunci *nimeni altcineva* n-o să mai aibă voie să mă atingă. Nici măcar...

Glasul i se frânge, pentru că nu e în stare să rostească numele stăpânului lor, însă ridică privirea spre tavan, ca să înțeleagă toate ce vrea să spună. Zâmbeşte.

— Aşa de mult mă iubeşte.

Amara nu poate zice că *nu* o crede pe Beronice când spune asta. E un pic toantă, dar cu siguranță nu e mincinoasă.

Însă e foarte dificil să ți-l imaginezi pe Gallus scoțând vorbele astea bombastice. Oare își duce și mâna la piept? Sărută tivul robei lui Beronice? E clar că e un nemernic mai întreprinzător decât pare. Absolut niciuneia dintre celelalte lupoaice – nici chiar lui Dido – nu i-a trecut vreodată prin cap că Gallus ar putea fi sincer, ci mai degrabă prefăcut.

— Îți spune cât de tare te-ar fi *adorat* mama lui? întreabă Victoria.

— Da! răspunde Beronice. Așa e! Mi-a spus că-i aduc aminte de ea, că am aceiași ochi, că...

Se oprește când își dă seama că prietenele ei încearcă să-și înăbușe chicotele. În prag apare un bărbat, fără îndoială proaspăt ieșit dintr-una din tavernele de-alături. Beronice se îndreaptă spre el, aproape împingându-l în cămăruța ei, în graba de a se îndepărta de celelalte.

— Sunteți geloase! strigă ea, înainte să tragă draperia cu un hârșâit.

— N-ar trebui s-o necăjești așa de tare, spune Amara.

— Știu, știu. Dar se lasă prea ușor necăjită.

— Ca *mama* lui! zice Dido, încă nevenindu-i să creadă că Gallus ar putea spune asemenea vorbe drăgăstoase.

— Ce lingău, spune Victoria. N-are pic de rușine.

Dinspre cămăruța lui Beronice se aude un țipăt înăbușit, nu întru totul fericit. Beronice e suspect de tăcută.

— Chiar e supărată, nu? Asta n-o să-și aducă scula înapoi prea curând.

— Pe-aici, se aude glasul lui Thraso. O să ne asigurăm că o să fii întreținut cum se cuvine.

Femeile se uită una la alta, dintr-odată atente. Thraso nu le face de obicei prezentări clienților. O siluetă masivă trece

pragul, ivindu-se în licărul lămpilor cu ulei. O mantie, o străfulgerare de verde. Vibo.

— Ah! icneşte Victoria, aruncând de pe ea pătura. Cine e vedenia asta? Pentru mine trebuie să fie!

— Felix a spus să mă asigur că i-o trag uneia pe care-o cheamă Amara.

Glasul lui Vibo nu e prietenos.

— Dar sigur că da! Nu poţi să ai o singură femeie.

Victoria se învârte deja în jurul lui, ajutându-l să se dezbrace. Aruncă o privire spre celelalte.

— Trebuie să ai trei! Uite!

Pocneşte din degete. Preţ de o clipă, Amara nu ştie ce să facă. Apoi o prinde de mână pe Dido şi o roteşte. Nu e o mişcare graţioasă, dar ajung amândouă lipite de Vibo, într-o încâlceală de mâini şi picioare dezgolite care speră să-i transmită acestuia ideea potrivită.

— Trei? Deodată?

Nu pare tocmai sigur.

— Două sunt de ajuns.

— *Trebuie* să ne ai pe toate, şopteşte Victoria răguşit, ca şi cum ar fi chinuită de dorinţă. Nu poţi fi zgârcit, să te mulţumeşti doar cu *două*. Nu când *toate* vrem să ţi-o tragem. *Trebuie* să ne laşi pe toate să ţi-o tragem.

Şi scoate un geamăt scâncit.

E cel mai caraghios spectacol pe care l-a văzut Amara vreodată. Nu-i vine să creadă că bărbatul o să se lase ademenit. Însă expresia lui Vibo se îmblânzeşte, iar el o trage pe Victoria spre el, prinzând-o de spate.

— Ce lupoaică nebunatică eşti tu!

Victoria n-are nevoie de alte încurajări. Până să tragă Amara şi Dido draperia, l-a împins deja pe Vibo în cămăruţa ei, l-a dezbrăcat şi l-a întins pe spate. Administratorul băilor e cât se poate de slab dotat, însă Victoria ţipă în extaz când îl vede, sărind agilă peste el.

— Ah! Nu fi lacomă! scânceşte Amara.

Se aruncă peste Vibo, strivindu-şi sânii de fața lui.

— Dar vreau *eu* să stau acolo! spune Dido, încercând s-o împingă pe Amara deoparte şi gâfâind de efort în timp ce încearcă să se cațăre în pat.

Victoria saltă cu avânt peste bărbat, hotărâtă să nu lase chinul să dureze mai mult decât e cazul, iar Vibo, răsuflând greu, nu e tocmai încântat de ideea că e complet îngropat sub un morman de femei.

— Nu, nu, îi spune lui Dido. Voi două distrați-vă una cu cealaltă. Prefer să mă uit.

Nu e prima dată când li se cere aşa ceva. Se zvârcolesc teatral, încercând să nu se privească în ochi. Vibo nu rezistă mult. Prinzând semnalul Victoriei, se pornesc toate la momentul potrivit într-un crescendo de țipete peste administratorul prăvălit, gemând cu satisfacție prefăcută. Amara simte că mai are puțin şi-i amorțeşte de tot brațul de atâta stat în aceeaşi poziție, când Vibo se ridică.

— Sunteți cele mai minunate fete, spune el, cu chipul asudat radiind de plăcere. *Minunate*.

— Ah, mulțumim, şopteşte Victoria.

Îl prinde de mână şi i-o sărută de parcă ar fi împăratul însuşi.

— Te *adorăm*.

— Da, da, aşa e, spune Dido, întorcându-se în pat şi uitându-se cu încântare la el.

Amara nu-i destul de sigură pe ea ca să vorbească, aşa că scoate ceva ce speră că e un oftat seducător. Victoria îl ajută pe Vibo să se îmbrace încet. Se înghesuie toate la uşa cămăruței ca să-i dea sărutări de rămas-bun care să-l mai țină în loc, mimând părerea de rău la plecarea lui. Vibo iese din bordel într-o dispoziție mult mai bună ca la venire.

Dido e cât pe ce să înceapă să chicotească, însă Victoria îşi duce degetul la buze.

— Nu încă, spune ea. Aşteaptă.

Stau îngrămădite pe pat, lăsând să treacă îndeajuns de mult timp ca să se asigure că Vibo chiar a plecat. Apoi Dido şopteşte foarte încet *Te adorăm!* şi izbucnesc toate în hohote de râs.

Când ies, înfăşurate în mantii, să vadă dacă Vibo a lăsat ceva pentru ele, la uşă nu mai e Thraso. În schimb, Gallus le întâmpină cu un rânjet.

— Doamnelor, nu ştiu *ce* ați făcut, dar ținând cont că ar fi trebuit să fie un futai gratis, tocmai ne-a dublat încasările din seara asta.

Victoria scoate un strigăt triumfător.

— Şi pentru asta, spune ea punându-şi capul pe umărul lui Gallus, într-un gest intim care ar fi făcut-o pe Beronice să vadă roşu în fața ochilor, merităm o mică pauză la Vrabia.

Gallus şovăie.

— Ei, haide! zice ea înghiontindu-l în braț. E linişte! Ai avut deja trei clienți. Stârnim doar câțiva clienți şi-i aducem încoace.

— Bine, mergeți atunci, răspunde Gallus oftând.

— Nu-i chiar aşa de rău, îi şopteşte Dido Amarei când trec pe partea cealaltă a drumului. Poate că Beronice are dreptate în legătură cu el.

— Are ochii blânzi ca ai maică-sii? întreabă Amara ridicând din sprânceană.

Dido se strâmbă.

— Sau poate că nu.

La Vrabia e înghesuială. De tocul uşii şi de căpriori sunt agățate lămpi, iar lumina lor se reflectă în vasele de aramă pe care le-a atârnat Zoskales pe perete. Înăuntru e un haos de lumini şi zgomote. Nicandrus serveşte băuturi şi îl ajută Sava, o sclavă de casă care munceşte seara şi ca ospătăriță.

La tejghea, Zoskales spune o poveste întortocheată despre nevastă-sa, făcându-i pe clienți să izbucnească în râs.

Victoria n-a venit aici să agațe, deşi aşa i-a spus lui Gallus. Îşi găseşte un loc liber la o masă unde joacă zaruri trei bărbați.

— Pe cât jucați?

— Tu cu cât te dai? pufneşte unul dintre jucători şi încearcă să-i pună mâna pe coapsă.

Victoria îi împinge iritată mâna, fără nicio urmă din cochetăria ei obişnuită. E o jucătoare serioasă şi e ajutată de zarul ei măsluit.

— Pot să pun trei sesterți.

Amara şi Dido o privesc cum se afundă în joc, după ce bărbații au cedat văzând forța hotărârii ei.

— O să câştige, spune Amara. Nici n-o să-şi dea seama ce i-a lovit.

Nicandrus o zăreşte pe Dido. Zâmbeşte şi flutură mâna în semn de salut din cealaltă parte a încăperii, obligând mai mulți clienți să le facă loc pe o bancă.

— Vin fiert? Cu miere? întreabă el, îndreptându-se deja către tejghea.

— Mulțumesc, îi răspunde Dido.

— Stați aici în seara asta? întreabă unul dintre bărbații care le-au făcut loc.

Întrebarea e mai degrabă prietenoasă decât insinuantă. Bărbatul are un chip plăcut şi păr negru încărunțit la tâmple. În fața lui se află un fluier de trestie peste care şi-a pus mâna, ca pentru a-l păzi.

— S-ar putea, dacă o să cânți, răspunde Amara.

Bărbatul râde.

— Sunteți cântărețe?

— Da.

Dido îi aruncă o privire. Amândouă au învățat să cânte acasă, dar cântecele respectabile pe care le ştiu nu prea au şanse să fie răcnite într-o cârciumă.

— Sunt onorat să cunosc două colege muziciene. Eu sunt Salvius, spune bărbatul şi arată apoi spre însoțitorul lui: El e Priscus.

Acesta salută înclinând capul.

— Amara şi Dido. Pot? întreabă Amara şi ia în mână fluierul. Avea şi tata unul de-ăsta.

Nu adaugă că era cel mai neînsemnat dintre instrumentele lui sau că ea a învățat să cânte la liră.

Îi dă înapoi fluierul lui Salvius, care-l duce la buze şi începe să cânte. E mult mai talentat decât s-a aşteptat ea. E o melodie populară din Campania, cu câteva strofe vioaie despre un cioban care duce dorul iubitei lui. Amara ascultă de câteva ori ca să prindă versurile, apoi cântă împreună cu el. Are o voce puternică şi limpede, iar unii dintre clienți îşi întrerup discuțiile şi încep să bată din palme în ritmul cântecului.

Când termină, clienții strigă şi le cer să mai cânte. Salvius începe din nou să sufle în fluier, o melodie foarte cunoscută despre Flora şi primăvară.

— Cântă cu mine, îi spune Amara lui Dido. Îl ştii pe ăsta.

Vocea lui Dido nu are la fel de multă forță ca a Amarei, dar e simțitor mai dulce. Începe şovăitor, când însă ajung să repete cântecul, se lasă cuprinsă de bucurie. Chipul i se luminează într-un fel în care Amara nu l-a mai văzut. Nicandrus o priveşte, cu vinul îndulcit încă în mână, fără să îndrăznească să-l lase jos, ca să nu destrame vraja. Priscus împinge masa, îndemnându-le pe femei să se ridice.

— Încă un cântec! strigă el.

Salvius cântă muzică de sărbătoare, poate ghicind că nu sunt învățate cu cântecele populare locale. Femeile cântă împreună şi, pentru prima dată de când a ajuns în Pompeii,

Amara e aproape fericită. Unii dintre clienți le sorb din priviri, iar unul dintre ei le strigă să-şi scoată țâțele la vedere, dar în general toată lumea se bucură prea mult de cântece ca să le sâcâie. În cele din urmă, Salvius oboseşte şi lasă jos fluierul, promițând să reia după ce bea ceva. Priscus se întoarce însuflețit spre Dido, aplecându-se spre ea înainte să apuce Nicandrus să spună ceva şi întrebând-o ce alte cântece mai ştie. Femeia se aşază, cu o expresie politicoasă, ca să-i răspundă.

— A fost foarte frumos.

Amara se întoarce în direcția vocii familiare, pe care însă n-o recunoaşte imediat. E Menander, sclavul olarului, iar ea roşeşte.

— Ce cauți aici?

— Ai zis că lucrezi aproape de Vrabie.

Se apleacă spre ea, ca să-l poată auzi peste zgomotul din tavernă.

— E a doua oară că vin aici, în speranța că te prind. Şi acum am reuşit.

— Doar de două ori? Nu pari foarte hotărât.

Menander râde.

— Sunt sclav. Rusticus este un stăpân generos, dar nu *chiar aşa* de generos.

Când rosteşte numele olarului, Amara îşi aduce aminte cum a fost umilită în prăvălie. Îi aruncă o privire Victoriei, încă adâncită în jocul ei, şi se întreabă dacă stăpânul glumeşte cu sclavul şi despre vizitele lui la bordel.

— Norocul tău, spune ea cu răceală.

— Nu râdeam *de* tine, răspunde el. Dar a fost foarte amuzant cum te-ai uitat la el. N-am mai văzut niciodată o femeie făcând aşa ceva.

Se opreşte puțin.

— Ai fost superbă.

— Adică am cerut *superb* patru scule? întreabă Amara, încercând să nu râdă.

Stau aproape unul de altul în înghesuială. Amara soarbe din vinul cu miere, deja puțin amețită de cântat și din pricina atenției care i s-a acordat.

— E bine de știut.

— Te-ai ținut tare. *Asta* a fost superb, răspunde Menander în greacă. Sculele erau acolo întâmplător.

— Aș vrea eu!

O spune ca să-l facă să râdă, însă Menander prinde subînțelesul sumbru. O privește în ochi, iar ea înțelege că-i împărtășește durerea, că pierderile ei sunt și ale lui. Bărbatul își duce mâna la inimă într-un salut, plecând capul ca și cum abia s-ar fi cunoscut.

— Mă cheamă Kallias, spune el. Sunt fiul lui Kleitos, cel mai bun olar din Atena. Într-o bună zi, o să preiau afacerea tatei și o să-mi vând ceramica în toată Atica, inclusiv în minunatul oraș Aphidnai. Pe tine cum te cheamă?

N-a îndrăznit nimeni s-o întrebe așa ceva în Pompeii. E ultima rămășiță de intimitate, de sine, pe care o mai are un sclav născut în libertate. Numele adevărat. E așa de gălăgie în mulțime, că aproape trebuie să strige, dar tot nu ezită să-i ofere acestui băiat din Atena ce i-a cerut.

— Mă cheamă Timarete, spune ea. Sunt singurul copil al lui Timaios, cel mai învățat și cel mai iubit medic din Aphidnai. Pentru el, sunt și fiică, și fiu.

— Vezi? întreabă Menander, atingându-i ușor o buclă căzută peste față. Întâmplător.

— Dar sunt și Amara, continuă ea, revenind la latină și dându-i deoparte în joacă mâna. Pentru că altfel n-aș fi pus în veci piciorul într-o tavernă, cu niciun chip n-aș fi cântat pentru o mulțime de bărbați și n-aș fi vorbit cu tine!

Menander zâmbește și e cât pe ce să răspundă când Dido o prinde de braț.

— Amara! Ăla-i Gallus?

Silueta familiară e aplecată peste masa de joc, gesticulând la Victoria, care încearcă să-şi strângă banii de pe masă în timp ce se ceartă şi cu el, şi cu ceilalți jucători. Când se ridică, Gallus se loveşte cu capul de o lampă atârnată prea jos, aruncând priviri furioase prin încăpere. Le zăreşte pe Amara şi pe Dido.

— Treceți înapoi *acum*! le strigă.

Câțiva clienți se întorc să vadă la cine țipă, le zăresc pe cele două lupoaice şi râd.

— Poate vin şi eu cu voi, bălmăjeşte unul dintre ei, ridicându-se de la masă. Buze drăguțe. Poate îmi cânți şi mie.

I se adresează lui Dido, crezând în mod evident că Amara e deja cu un client.

Menander o prinde de mână, acoperindu-i-o cu mâinile lui. Preț de o clipă, Amara se teme că o să-i ceară să-l ia cu ea la bordel. Dar bărbatul se apleacă şi coboară vocea:

— Te rog, ai grijă de tine, Timarete.

8

Veacul în care trăim este veacul de aur; cu aur
Cumperi şi cinste, cu el cumperi şi dragostea chiar.

Ovidiu, *Arta iubirii*, II[4]

— Aproape doi denari! Atâta am câştigat. Zarurile astea sunt cea mai bună investiție pe care am făcut-o vreodată! Şi ar fi trebuit să *vedeți* fețele celorlalți jucători. Perfect!

---

[4] Publius Ovidius Naso, *op. cit.,* pag. 218. *(N.t.)*

Victoria se laudă cu câştigurile la masa de joc. Toate femeile, mai puțin Dido, stau pe banca de piatră lipită de pereții încăperii încălzite, ascultând-o fără prea mult entuziasm cum se dă mare. Zona asta a băii femeilor a fost dintotdeauna sala bârfelor, iar murmurul scăzut al glasurilor se ridică spre tavanul boltit, plin de mici crăpături şi cu tencuiala ciobită. Când toată lumea e dezbrăcată, e greu de spus cine e cetățean, om liber sau sclav; lupoaicele aproape că ar putea fi luate drept un grup de tinere soții.

De obicei, sala încălzită i se pare Amarei o pauză plăcută înainte să se avânte la temperaturile mai ridicate, dar în loc să se simtă relaxată în căldura de-aici, are toate tendoanele încordate. I s-a părut insuportabil ce s-a întâmplat după ce s-a întors de la tavernă.

Claustrofobia pricinuită de revenirea la lupanar, unde a fost silită să facă față mulțimii de bețivi şi solicitărilor lor nesfârşite şi lipsite de recunoştință, i s-a părut mai dureroasă decât scurtul răstimp petrecut cu Kallias. *Menander, numele lui de sclav este Menander. Aşa cum al tău e Amara*, îşi spune ea.

— Şi după aia, azi-dimineață devreme, Felix m-a cerut pentru a doua zi la rând! O *oră* întreagă. Atâta m-a pus să muncesc pentru el. Şi nu că-mi place să mă laud, dar l-am făcut să reziste *o veşnicie*, spune Victoria. Cred că unele stratageme chiar l-au luat prin surprindere.

N-ar putea părea mai mulțumită de ea nici dacă ar fi Psyche, povestind o vizită de-a lui Eros.

— Nu cred că şi-a mai dorit să stea vreodată aşa de mult cu cineva.

— Nu ştiu de ce ar fi ăsta un motiv de laudă, ripostează Beronice.

Fața îi luceşte de căldură, ceea ce o face să pară furioasă, iar părul i s-a lipit de pielea transpirată.

— Felix e o *corvoadă*. Şi se poartă întotdeauna ca un ticălos nerecunoscător după. Nici nu merită efortul. Nu-i ca Gallus. *El* e întotdeauna...

Beronice le vede pe celelalte strâmbându-se şi tace. Coboară privirea în pământ şi oftează, evident disperată să împărtăşească tot devotamentul înăbuşit din suflet, dar nedorind să se facă de râs. Amarei îi pare rău că a necăjit-o aşa de tare.

Victoria zâmbeşte uşor, dar nu spune nimic. Amara îşi dă seama că Felix trebuie să-i fi făcut complimente. *Înțelege perfect cum să ne manipuleze pe toate*, îşi spune ea.

— Cred că Felix n-a mai trimis după mine de săptămâni întregi, spune Cressa.

E sprijinită de perete, cu brațele încrucişate sub sâni, ascunzându-şi vergeturile.

— Norocul tău, îi răspunde Beronice, fără să bage de seamă neliniştea din glasul Cressei.

Amara se trage mai încolo pe bancă şi închide ochii. Chiar şi în afara bordelului, lumea lui mizerabilă, violentă, o învăluie ca un linţoliu. Încearcă să nu mai asculte glasurile prietenelor ei şi să urmărească o altă conversaţie.

— *...nu poți s-o laşi pe soră-ta să-ți tot ceară! Spune-i că n-ai bani.*

— *Nu pot, familia soțului ei e neînduplecată. Nu ştiu ce i-ar face.*

— *Doar nu vrei să spui că...?*

Întredeschide ochii, cercetându-le pe cele două femei care stau de vorbă lângă ea. Par să n-aibă însoţitoare şi pe chipul amândurora se văd oboseala şi grijile. Una dintre ele stă aşa de aproape de Amara, încât coapsele mai că li se ating. Buclele vopsite roşcat au lăsat pete la rădăcini din cauza căldurii, iar femeia îşi tot face de lucru cu ceva aflat pe mâna stângă. Un inel cu camee.

— Ai auzit ce se spune despre prima lui soție, zice roşcata. Şi sclavii sunt prea speriați să vorbească. Fulvia spune că a bătut-o în noaptea nunții. Ce monstru face aşa ceva? Şi se plânge tot timpul de zestre, deşi a cheltuit şi ultimul bănuț.

— Bănuiesc că Gellius n-o să observe dacă iei un pic mai mult din ce încasează el.

— Până şi Gellius o să bage de seamă până la urmă. Şi n-are rost să-i cer lui ajutorul. Abia dacă-şi mişcă fundul ăla gras din tavernă. Eu trudesc toată ziua la tejghea. Doar ca să poată să bea el profitul.

— Îmi pare rău că nu pot să te ajut nici eu, spune cealaltă femeie, făcându-şi vânt cu un evantai. Ți-aş împrumuta eu banii, dar soțul meu mă ține din scurt. Şi treaba merge întotdeauna prost în perioada asta a anului.

Roşcata se schimbă la față, iar Amara îşi dă seama că spera probabil să primească banii de la prietena ei. Recunoaşte expresia de umilință, combinată cu resentiment.

Îi aduce aminte dureros de maică-sa. După ce a murit tatăl ei, maică-sa a cerut ajutorul tuturor cunoscuților, socotind chibzuit ce-şi putea permite ca să-şi întrețină oaspeții în schimb. Cât putea să tragă de o mână de curmale? Oare fostul patron al tatălui ei s-ar fi simțit jignit de o farfurie ciobită? Când musafirii erau captivi în casă, povestea despre greutățile vieții de văduvă, reținându-şi lacrimile în timp ce încerca să nu pară prea disperată. Amara stătea liniştită, cu capul plecat conform instrucțiunilor maică-sii, privind cum afluxul de compasiune şi bani seca încet-încet. În cele din urmă, maică-sa ar fi acceptat un împrumut de la oricine, în orice condiții.

— Iartă-mă, stăpână, spune Amara cu glas scăzut. Dar s-ar putea să te pot ajuta eu.

Cele două femei se întorc surprinse. Amara înclină politicos din cap, fără să fie prea servilă. Lasă-le să se întrebe dacă e femeie liberă sau sclavă.

— Sunt trimisa stăpânului meu, iar el înțelege micile dificultăți care ne apar în cale tuturor. Aş putea să-l întreb dacă ar fi dispus să aranjeze un împrumut. Discret, bineînțeles.

— Şi de ce ar folosi stăpânul tău o femeie ca trimis? întreabă însoțitoarea slăbuță a roşcatei, cu o expresie dură şi bănuitoare.

— Contractul va fi scris de administratorul lui, răspunde Amara, gândind cu repeziciune.

Va trebui să i-l ceară lui Felix pe Gallus, nu pe Thraso. N-are rost să le sperie pe cele două în ultima clipă, apărând cu un huligan. Îi zâmbeşte roşcatei, care pare mai puțin ostilă decât prietena ei.

— Dar e mai uşor pentru femei să încheie afaceri între ele. Avem multe preocupări pe care bărbații n-au cum să le înțeleagă.

Roşcata îşi tot răsuceşte inelul.

— Spui că e discret?

Amara încuviințează.

— Ca şi mine, de altfel.

— Mă ocup de o prăvălie cu mâncare de-a gata, spune roşcata. Nu poate să vină acolo şi să întrebe de mine. Nu i-ar plăcea soțului meu.

— Nu trebuie să ai de-a face decât cu mine, îi răspunde Amara.

Îi aruncă o privire însoțitoarei acre; aceasta clatină din cap.

— Ăsta-i avantajul când trimisul e femeie.

— Nu-mi place, Marcella, intervine Față-Acră. Cine-i fata asta? Cu ce se ocupă stăpânul ei?

— Iertați-mă, spune Amara. Însă *discreția* e piatra de temelie a afacerii stăpânului meu. Împrumuturile nu sunt preocuparea lui de căpătâi şi e foarte atent să nu-şi expună clienții.

Continuă, întorcându-se către Marcella:

— Dacă vrei un împrumut sigur, spune-mi suma şi o să vin să mă întâlnesc cu tine mâine-dimineață la Templul lui Apollo, cu propunerea de contract şi cu administratorul stăpânului meu.

— Nu te băga, şuieră Față-Acră. Fulvia trebuie să se descurce singură! Ai făcut deja suficient pentru ea. E femeie măritată de-acum; nu e responsabilitatea ta.

— E sora mea, răspunde Marcella. Nu pot s-o abandonez pur şi simplu! I-am promis mamei.

— Nu vreau să am de-a face cu aşa ceva, spune Față-Acră şi se ridică. Ne vedem în camera cu aburi.

Se îndepărtează fără să se uite înapoi. Marcella o priveşte plecând, cu umerii lăsați şi cuprinsă de nelinişte.

— Îți înțeleg şovăiala, spune Amara, atingând-o uşor pe braț ca s-o readucă la realitate. Dar uneori trebuie să profităm de ocaziile pe care ni le oferă Fortuna.

Marcella îşi muşcă buza, privind în podea, ca şi cum răspunsul ar fi scris pe micile plăci de mozaic în formă de diamant.

— Douăzeci de denari, răspunde ea în cele din urmă. De-atâta am nevoie. Şi pot să aduc un colier ca gaj.

Amara ştie exact unde se află Felix la ora asta. Printre femei, există o regulă nescrisă care le cere să nu se apropie de Palestra, tocmai ca să-l evite pe el. Speră că n-o să fie aşa de înfuriat de prezența ei încât să nu-i asculte propunerea. Recapitulează în minte detaliile contractului în timp ce merge cu pas grăbit pe Via Veneria. Sigur o să înțeleagă ocazia pe care i-o oferă, nu?

I-a fost greu să-şi ascundă motivele pentru care avea nevoie să plece o vreme de lângă prietenele sale, însă oferta ei să rămână la bordel toată ziua i-a asigurat ajutorul lor fără prea multe întrebări. Au plecat câte două, ca să-l păcălească pe Thraso, apoi s-au întâlnit din nou, ca să n-o lase singură pe Dido. Nici ea n-a întrebat-o nimic pe Amara; i-a strâns doar mâna şi a implorat-o să aibă grijă. Amara ştie că Dido îşi imaginează că se duce să se vadă cu Menander, de parcă dragostea ar fi singurul motiv posibil pentru păstrarea secretului. Naivitatea prietenei ei pare să fie un reproş. Amara ştie că Dido n-ar încerca niciodată să facă un ban în plus fără să le spună şi celorlalte. Până şi Victoria vorbeşte deschis despre jocurile de noroc. Amara grăbeşte pasul, cu inima strânsă de un sentiment de vinovăţie. E un sentiment pe care nu şi-l permite, cel puţin nu dacă vrea să scape din lupanar.

Palestra e în celălalt capăt al oraşului, un parc public înconjurat de ziduri ameninţătoare. Amara îşi spune că respiră greu din cauza drumului lung, nu a neliniştii. Doi bărbaţi care stau gârboviţi la intrare îşi întrerup discuţia ca să se uite la ea când intră pe poartă. Înăuntru, e întâmpinată de glasuri gălăgioase şi piţigăiate. Un grup de băieţi învaţă literele într-un colţ al colonadei. Trece printre ei, atrăgând privirea dezaprobatoare a institutorului lor. E limpede că ştie ce e ea.

Pe terenurile de antrenament e permis doar accesul bărbaţilor. Amara speră că Felix e pe pistă, şi nu în bazin, pentru că în cazul ăsta i-ar fi imposibil să defileze cu tupeu pe lângă platanii înalţi. Aşteaptă chiar la marginea pistei. E cald; soarele e sus pe cer. Palestra este deschisă publicului doar câteva ore pe zi şi e întotdeauna aglomerată, iar acum mai mulţi tineri se îmbrâncesc, alergând pe circuit. Îl zăreşte pe Felix când trece pe lângă ea, cu torsul gol strălucind de transpiraţie. N-o vede, dar Amara îl priveşte

cum aleargă pe toată lungimea terenului. Are mişcări aşa de fluide şi graţioase, că pare un cerb într-o turmă de vite. O doare când îşi aduce aminte cum s-a simţit când a cumpărat-o. Sentimentul de uşurare că măcar era atrăgător. Ce imaginaţie îngustă avea pe-atunci când era vorba de caracterul omenesc!

A doua oară când trece pe lângă ea, unul dintre însoţitorii lui o vede uitându-se după el şi-i dă un ghiont în braţ, râzând. Bărbaţii încetinesc ritmul. Se opresc chiar la marginea pistei, uitându-se în urmă după ea; Felix e înconjurat de alţi trei. Sunt foarte multe pe care Amara nu le ştie despre afacerile sau viaţa lui. Să fie oare clienţi? Prieteni? Poate chiar rivali? Din fericire, oricine ar fi, li se pare amuzantă ideea că Felix e urmărit de o târfă geloasă care tânjeşte după el.

— Nu i-ai tras-o suficient, spune unul dintre ei, bătându-l pe spate. Mai vrea sculă.

— Poate că o să te plătească *ea*.

Felix le face semn să se îndepărteze, însă atenţia lor nu pare să-l fi iritat. Vine în pas alert spre ea. Prietenii lui fluieră şi strigă după el, dându-i sfaturi, după care îşi reiau alergarea. Felix se opreşte şi îşi sprijină mâinile pe coapse cât îşi recapătă răsuflarea.

— Ce-i asta?

Ridică privirea, amuzat şi curios, fără nicio urmă din obişnuita lui cruzime. Poate că Victoria chiar l-a binedispus.

— Am o propunere, spune Amara, încercând să pară la fel de relaxată ca el, dar fără să izbutească.

Felix se îndreaptă şi îşi şterge transpiraţia de pe faţă.

— E o femeie pe care o cheamă Marcella. Se ocupă de o prăvălie cu mâncare de-a gata de lângă teatru, o grămadă de clienţi, venit regulat. Dar soţul ei bea prea mult şi n-are cu ce s-o împrumute pe soră-sa. Are nevoie de 20 de denari.

— Şi vrei să-i fac un serviciu prietenei tale?

Felix pare mai degrabă sceptic decât furios, dar Amara ştie că mânia lui poate izbucni oricând.

— Nu, nu! protestează ea. Am cunoscut-o abia azi-dimineață, la băi. E o propunere de afaceri.

— Şi ai venit până aici şi m-ai întrerupt ca să fac o afacere de 20 de denari?

— Dar nu-i doar afacerea *asta*, nu? ripostează Amara. Femeile n-o să vină niciodată la tine; nici măcar n-au voie să vină. Şi atunci, ce facem? Vorbim între noi, ne împrumutăm unele pe altele. Însă dacă Marcella, sau oricine altcineva, face afaceri cu mine, face de fapt afaceri cu tine.

Prietenii lui Felix trec pe lângă ei pe pistă, strigând entuziasmați. El îi înjură, făcându-i să izbucnească în râs. Trec mai departe, iar Felix se întoarce din nou spre Amara.

— Şi *tu* cu ce te aştepți să te alegi?

— Acelaşi comision pe care-l primim toate pentru sex, răspunde ea. Ştiu că Victoria primeşte mai mult, pentru că aduce clienți noi, şi aşa e corect. Dar dacă eu îți aduc mai mulți bani prin împrumuturi, şi nu cu bărbați, care-i diferența?

— Cum a rămas cu femeia asta, cu Marcella? întreabă Felix părând indiferent, dar ea ştie că e interesat.

Are pe chip aceeaşi expresie ca atunci când a devenit proprietarul ei şi al lui Dido la piața de sclavi. Nerăbdarea plăcută de a căpăta nişte bani.

— I-am spus că ne vedem mâine-dimineață la Templul lui Apollo şi că o să vin cu administratorul tău, Gallus, şi un contract. Nu ştie de bordel; m-am gândit că e mai bine să vadă banii înainte să-i spun cine eşti. După ce are banii în mână şi poate să le simtă mirosul, n-o să mai fie în stare să spună nu.

Felix îi rânjeşte, iar căldura expresiei sale e aşa de sinceră, încât Amara înțelege preț de o clipă de ce vrea atât de mult Victoria să-l mulțumească.

— Amara, ai idee ce se întâmplă cu oamenii care nu-mi pot achita împrumuturile?

Se gândeşte la Celer, care se milogea de Felix să-i dea bani, la ameninţările stăpânului ei la adresa afacerilor pe care le făcea familia lui. *Marcella o să poată plăti*, îşi zice ea; *n-o să i se întâmple nimic rău*. *N-o să permit să i se întâmple nimic rău*.

— Îmi imaginez, îi răspunde lui Felix.

— Hei, ajunge cu flecăreala asta nenorocită de îndrăgostiţi!

Însoţitorii lui Felix s-au oprit şi se întind pe marginea pistei, la un metru şi ceva de ei. Distracţia pe seama întâlnirii amoroase a prietenului lor şi-a pierdut evident din farmec.

— Iubita ta poate să ţi-o sugă şi al'dată, spune unul dintre ei, îndepărtându-se.

Are un semn pe toată lungimea feţei, o linie albă peste care barba refuză să crească.

— Ar trebui să încerci şi scula *mea*, îi zice Amarei, legănându-şi pelvisul. După aia n-o să mai vrei să ţi-o tragă el.

Felix râde, dar Amara îşi dă seama că e iritat. Mai mult pentru că i se cere să-şi negocieze afacerea mai repede decât pentru că i-a fost pusă la îndoială bărbăţia, bănuieşte ea.

— Scula ta e aşa de mică, încât niciuna dintre târfele mele n-o poate găsi măcar, răspunde el, trăgând-o mai aproape, cu o mână pe mijlocul ei şi cu cealaltă cuprinzându-i faţa.

O sărută, suficient de lung ca să-i facă pe ceilalţi să fluiere, apoi îi trage o palmă peste fund – un gest evident de alungare.

— Ai grijă cum mergi, îi spune, deja îndepărtându-se de ea. Nu accept să i se întâmple nimic *târfei mele favorite*.

9

Eu vreau ziua de mâine, zici tu, s-o pot trăi!
Dar, Postume, acest mâine când oare va sosi?
O fi departe încă?

Marțial, *Epigrame*, 5.58[5]

Cămăruța e rece şi învăluită în beznă, deşi soarele încă străluceşte afară. Pereții de piatră înăbuşă zgomotele străzii, care pare şi mai îndepărtată. Amara prinde câte un cuvânt ici şi colo dintr-o ceartă când trec oameni prin dreptul geamului. Agitația şi zarva Palestrei par o altă lume. Aşa cum stă întinsă aici, pe patul tare, în aerul încă otrăvit de fumul de azi-noapte, ar putea la fel de bine să fi intrat şi în Hades, împărăția morților.

Singura culoare de pe pereți e lumina reflectată de sticluțele de parfum scumpe ale Victoriei, aliniate cu grijă pe pervaz. O aude pe Fabia, care mătură coridorul în fața uşii. Probabil că bătrâna a făcut curat la intrare de câteva ori, disperată să fie invitată înăuntru, pentru companie şi mâncare. Amara se gândeşte la Cressa şi se ridică, coborându-şi picioarele pe duşumea.

— Nu vrei să mâncăm ceva de prânz, Fabia?

Se aude mătura trântită pe jos, iar bătrâna intră în grabă.

— Doar dacă ai ceva în plus.

Fabia se aşază lângă ea şi o priveşte cum împarte pâinea, măslinele şi brânza. Nu spune nimic, dar ochii ei urmăresc fiecare fărâmă de mâncare, ca ai unui câine care aşteaptă

---

[5] Marcus Valerius Martialis, „Epigrame”, în Persius, Iuvenal, Marţial, *Satire şi epigrame*, trad. Tudor Măinescu şi Alexandru Hodoş, Editura pentru Literatură, Bucureşti, 1967, Cartea a cincea, pag. 366. *(N.t.)*

un musafir neatent să scape o firimitură de pe masă. Oasele mâinilor subțiri îi ies prin piele când şi le strânge una peste alta. Amara bănuieşte că trebuie să se stăpânească fizic ca să nu înceapă să mănânce înainte să fie împărțită toată mâncarea. Prânzul cu Fabia nu e niciodată plăcut. Fie trebuie să mănânci la fel de repede ca ea, ceea ce înseamnă mult prea repede, fie să suporți privirea ei chinuită când te priveşte terminând mâncarea. Amara se hotărăşte să mănânce repede.

Fabia rupe întâi pâinea, făcând-o să dispară din câteva înghițituri. Nu e clar cum reuşeşte să mestece aşa de repede fără să se înece. Amara n-are cum să țină pasul.

— Dintotdeauna mi-a plăcut cel mai tare cămăruța asta, spune Fabia, muşcând dintr-o măslină şi extrăgând cu dinții şi ultima fâşie de miez verde. A fost a Molei. Dar ea a murit de mult. Acolo, în colț, desenam eu pentru Paris.

Amara îşi mută privirea în direcția gestului făcut de Fabia, chiar la baza peretelui. Mijeşte ochii, iar scrijeliturile grosolane iau forma unui câine.

— Trebuie să fi fost greu să creşti un copil aici.

— Băiețelul meu, spune Fabia. Nu m-a urât dintotdeauna. Toată lumea îl cocoloşea când era mic. Toate fetele erau înnebunite după el.

Mai ia o măslină.

— Dar peştele bătrân, stăpânul de dinainte de Felix, l-a dat să muncească la bucătărie peste drum când avea patru ani.

Fabia tace, uitându-se la pâine şi la brânză.

— Îmi doresc să-l fi vândut. Dar nu l-a vândut. Băiatul meu era prea drăguț.

Cedează în fața foamei şi hăpăie ultimele îmbucături, sugându-şi degetele şi apoi ştergându-le pe genunchi.

— Asta-i spun Cressei. E mai bine dacă sunt vânduți. Atunci poți să-ți închipui că nu le merge prea rău. Preferabil să suferi acum decât mai târziu.

Amara abia dacă a rostit o vorbă, dar tot i-a mai rămas o grămăjoară de mâncare. Înghite cât de repede poate, simțind că Fabia o privește.

— Ăsta-i singurul bordel în care ai lucrat? întreabă ea mormăind, cu gura plină de brânză.

— Da, răspunde Fabia. La început am fost sclavă de casă. Am făcut doi copilași pentru stăpân, nu că-i păsa, nemernicul nerecunoscător. Două fetițe pe care n-am apucat să le văd crescând. După al doilea copil, am crezut că o să mă lase să mă căsătoresc cu alt sclav din casă, omul bun la toate. Îmi plăcea. Oricum, era un om îngăduitor. Dar după aia a murit, și stăpânul m-a închiriat. Doar pentru oaspeți și oameni din familie, chestii de-asta. Însă după ce fac așa, să te închirieze, vreau să zic, știi că o să te vândă.

Amara se gândește la vremea când era sclavă în casa lui Chremes. N-o înveselea când vedea asemănări între trecutul ei și cel al femeii nevoiașe de lângă ea.

— N-ai început viața ca sclavă, nu? întreabă Fabia, poate simțindu-i stinghereala. Îmi dau seama întotdeauna.

— Cum îți dai seama?

— Te porți de parcă ai avea vreo importanță.

Amara știe că Fabia nu vrea s-o jignească, dar ultima înghițitură de mâncare tot îi cade ca un pietroi în stomac.

— Pâinea asta a fost uscată, nu? întreabă ea schimbând subiectul.

Întinde mâna să ia urciorul de la picioare.

— Vrei să mai aduci niște apă, te rog? Cred că și celelalte cămăruțe mai au nevoie de apă astă-seară.

Fabia ia urciorul. Se uită la Amara, cu privirea încă înfometată.

— Cum se *simte*?

— Ce să se simtă?

— Să fii liberă. Cum se simte?

Cum e să fii Timarete? Amarei îi trece prin fața ochilor viața ei trecută, cu toată iubirea, inocența şi speranța ei.

— Când vezi o pasăre zburând, în clipa când se hotărăşte să coboare sau să se înalțe, când n-o opreşte nimic altceva decât aerul – aşa se simte libertatea, răspunde ea.

Tace, ştiind că nu e întregul adevăr. Amintirea pe care încearcă s-o țină îngropată, chinul ultimei ei zile de femeie liberă, iese la suprafață.

— Dar foamea se simte la fel, Fabia. Fie că eşti sclav sau liber, foamea e aceeaşi.

Fabia încuviințează satisfăcută. Foamea e ceva ce înțelege. Iese din cămăruță, iar sunetul paşilor ei e înghițit aproape imediat de piatra grea. Amara rămâne pe marginea patului, conştientă de lumea care trece pe lângă zidurile de-afară, deşi n-o poate vedea. Afară, la o distanță de neînchipuit, oraşul ei încă există. Oameni pe care i-a cunoscut: vecinii ei, pacienții tatălui ei, brutarul care-i păstra întotdeauna pâine, Chremes, Niobe. Toate personajele din trecutul ei încă îşi mai duc viața în Aphidnai. Dar nu şi mama ei. Amara ştie că mama ei a murit.

A ştiut din prima sa zi de sclavie. După trauma despărțirii, Chremes a dus-o în dormitorul ei. Dar în loc s-o dezbrace, aşa cum se temea ea, i-a luat sacul cu lucrurile pe care le adusese cu ea. Amara a privit, nedumerită şi înspăimântată, cum Chremes scotocea prin sacul vechi de piele al tatălui ei, până a găsit ce căuta. Înăuntru, mama ei ascunsese banii pe care-i primise pentru singurul său copil. Un truc bine-cunoscut al părinților naivi care-şi vând copiii, a spus Chremes în timp ce număra monedele. O cale să le asigure un avantaj ca să-şi cumpere înapoi libertatea.

Amara se ridică. Nu vrea să-şi aducă aminte şi restul acelei zile.

Tot ce speraseră părinții ei, toate darurile pe care i le dăduseră, inclusiv ultimul act disperat de iubire al mamei ei, îi fusese luat. Timarete nu mai există decât ca o reflexie trecătoare în ochii unui băiat din Atena. Va trebui să-şi ducă mai departe viața ca Amara.

Are cu ea o relicvă din trecut. Sacul de piele al tatălui său, învechit şi mucegăit, atârnă într-un cui pe perete. Pe vremea când pielea era lucioasă şi suplă, tatăl său lua cu el sacul în vizitele la pacienți, îndesat cu toate ierburile şi instrumentele lui. Amara îl dă jos de pe perete. Se aşază la loc pe pat şi îşi numără economiile pe care a reuşit să le strângă la bordel. În cel mai bun caz, sunt de-ajuns pentru mâncarea pe câteva zile. Nici pe departe suma enormă de care ar avea nevoie ca să-şi cumpere libertatea de la Felix. Încearcă să calculeze câte Marcelle va trebui să-i aducă stăpânului ei ca să se apropie de suma necesară. E imposibil. Poate doar dacă îi scade valoarea de-a lungul anilor, aşa cum s-a întâmplat cu Fabia. Atunci ar putea să ajungă să valoreze doar cât costul pâinii pe o săptămână. Amara nu-şi lasă gândurile s-o ia pe calea asta. Poate că o să câştige mai mult la băi, dacă le lasă din nou Vibo să intre? Preț de o clipă, îşi îngăduie să viseze cu ochii deschişi la întâlnirea cu un client fantastic de bogat, un bărbat care să fie încântat de conversația ei, care şi-ar dori să-l farmece şi nu doar să i-o tragă.

— Beronice?

E Gallus, care strigă încetişor de pe coridor. Amara se duce în prag şi scoate capul.

— A, tu eşti.

E dezamăgit. N-o să aibă parte de o partidă gratis azi.

— Credeam că e Thraso la uşă, aşa că am rămas eu azi.

— Felix l-a mutat în schimbul de noapte, răspunde Gallus. Beronice se întoarce mai încolo?

— Doar dacă are client.

— Bine.

Gallus pare stingherit, dar Amara se simte iritată de jena lui. A făcut sex cu el de cel puțin două ori, o discuție scurtă n-are cum să fie prea împovărătoare.

— Beronice vorbeşte mult despre mine?

Amara îl cercetează, încercând să-şi dea seama dacă e o întrebare-capcană. Probabil vrea să afle dacă Beronice i-a dezvăluit reaua-credință față de Felix. Însă pe chip nu i se citeşte decât speranță şi Amara se îmblânzeşte.

— Te iubeşte.

— Păi, spune el cu un aer încrezut, *asta* ştiu.

Gallus porneşte spre uşă, iar Amara se retrage în cămăruța ei, amuzată fără să vrea. Victoria şi Dido o să se distreze de povestea asta. Scrijeliturile de pe pereți transmit acelaşi sentiment când îşi trece degetele peste ele. *Am futut grămezi de fete aici!* Îşi aduce aminte de bărbatul care a scrijelit mesajul: era dornic să-i spună cum era ea în comparație cu prietenele ei. Lucrează la spălătorie. Cum îl chema oare? Ar trebui să-şi aducă aminte; vine cu regularitate. Amara îşi dă seama că ştie exact ce tip de felație preferă bărbatul, dar nu şi cum îl cheamă.

Se uită pe pereți şi citeşte mesajele familiare. *Bună, Fabia!* Asta o face să tresară, gândindu-se cât de puțin se schimbă viața. *Pe 15 iunie, Hermeros, Phileterus şi Caphisus şi-au tras-o aici*. Se bucură că a ratat seara cu pricina – de obicei, să te ocupi de un grup de bărbați e respingător. Trece la mesaje mai vesele. *Hail, Victoria Cuceritoarea! Victoria, necucerită!* Lauda îi smulge un zâmbet. Nu s-ar mira s-o fi dictat chiar Victoria. Se ghemuieşte la podea, căutând scrijelitura ei favorită. Un act anonim de rebeliune, pe jumătate ascuns la picioarele patului. *Felix o ia în cur pentru 5 sesterți*. Se întreabă ce s-a întâmplat cu femeia care a scris-o.

Îi atrage privirea un alt mesaj, scris cu litere mari şi neregulate. *AM FUTUT*. Îl priveşte fix. Cuvintele par un act de agresiune fizică, o aducere-aminte a neputinței ei. Deschide sacul tatălui său, căutând stilusul rupt pe care l-a găsit odată pe stradă. S-a dovedit deja de ajutor. L-a folosit zilele trecute să deseneze o pasăre în cămăruța ei, un mic act de sfidare la adresa futaiurilor şi felațiilor nesfârşite care o țin prinsă în capcană. Se duce către mesaj şi începe să dăltuiască în piatră, cu mâna tremurându-i de furie. Prinde contur profilul unui bărbat, iar literele cu care şi-a consemnat fala devin fruntea lui, transformate într-un însemn de sclav.

Se îndepărtează ca să se uite la desen. Însă toată furia i s-a consumat în timp ce cioplea şi acum, când a terminat, descoperă că, dacă priveşte la un chip marcat, nu se simte mai bine. Se lasă să cadă pe podea. Cât a trecut de când a plecat de la palestră? O oră? Două? Ziua pare fără sfârşit.

Se sprijină de patul de piatră. Acasă, ar fi avut cărți adevărate de citit: textele medicale ale tatălui ei, istorie naturală, poezie – strofe despre o iubire idealizată, nu varietatea grosolană împroşcată acum pe toți pereții. Începe să recite din memorie întâlnirea lui Odiseu cu Nausicaa, dar sunetul propriei voci o face să se simtă şi mai singură. Îşi aduce aminte cum le cântase părinților săi o versiune a poveştii. Închide ochii. Îşi întinde brațele, închipuindu-şi forma vechii ei lire, şi îşi trece degetele peste coardele inexistente.

— Prima uşă pe stânga!

E Gallus. O avertizează să aştepte companie, în timp ce-i dă indicații clientului. Amara se ridică în picioare. În uşă apare un străin, întunecând şi mai mult cămăruța. Amara îi zâmbeşte, înclinând capul ca Victoria şi lăsându-şi mantia să-i alunece de pe un umăr.

— Ai face bine să-ți meriți banii, spune bărbatul.

Amara se grăbeşte să tragă draperia după ei.

— Bineînțeles, îi răspunde cu o voce răguşită pe care n-ar recunoaşte-o nimeni din Aphidnai.

Îşi lasă mantia să cadă pe podea şi aşteaptă să vadă ce impact are trupul ei asupra bărbatului. Apoi îi face semn spre pat, nesigură dacă amețeala care a cuprins-o vine din spaimă sau uşurare că a scăpat de plictiseală.

10

Sextus, spui că pasiunea pentru tine le pune pe jar pe fetele drăguțe – tu, care ai chipul unui om care înoată sub apă.

Marțial, *Epigrame*, 2.87

Zarva creşte, ca zumzetul unui stup, pe măsură ce pătrund tot mai adânc în mulțime. Nu e zi oficială de târg în For, dar, ca întotdeauna, diverşi oportunişti au apărut mai devreme cu mărfurile strânse în cearşafuri pe care le întind pe pavaj. Gallus şi Amara îşi fac loc pe lângă tot felul de tarabe improvizate, îndreptându-se spre silueta impozantă a Templului lui Apollo. Pe treptele sanctuarului, un vânzător bate într-o oală de aramă, răcnind prețul. La picioarele lui sunt adunate în grămezi alte câteva oale şi urcioare metalice, de diverse mărimi.

Amara n-o recunoaşte pe loc pe femeia cu care au venit să se întâlnească. Îmbrăcată, Marcella arată şi mai impunătoare. Părul roşu nu-i mai întinează pielea. Acum buclele sunt strânse cu grijă pe cap. Se uită la Amara cu ochi mai pătrunzători decât la băi. Amara ştie că are o înfățişare mult mai zdrențăroasă în lumina pieței. Se teme că arată a ce e: o prostituată care lucrează pentru un cămătar nemilos.

— El e administratorul? întreabă Marcella făcând semn cu capul spre Gallus.

Acesta arată şi mai puţin respectabil decât de obicei, după ce şi-a pus o cantitate absurdă de ulei în păr. E un stil pe care-l copiază, mai nou, de la Felix, însă dacă şeful capătă un aer ameninţător cu părul lins, Gallus arată mai degrabă de parcă ar i-ar fi căzut în cap lăturile aruncate de la etaj de un sclav.

— Da.

Gallus se trage într-o parte ca să se ferească de un negustor care trece pe lângă ei cu tava. Amara se teme că ar putea începe o ceartă, dar Gallus îi prinde privirea şi se răzgândeşte. Felix a spus clar că Amara se ocupă de partea de afaceri, o schimbare de rol pe care nici Amara, nici Gallus nu prea ştiu cum s-o abordeze.

— Am adus un gaj.

O altă femeie, care stătea chiar în spatele Marcellei, face un pas în faţă.

Probabil că e Fulvia, sora mai mică. Blondă ca numele ei, e subţirică şi pare fragilă. Când negustorul de aramă începe iar să bată în oală, tresare.

— Hai să vedem.

Amara întinde mâna înainte să apuce Marcella să intervină. Fulvia e clar cea mai slabă dintre ele. Se vede limpede că e disperată şi în mare nevoie. Amara încearcă să nu-şi imagineze de ce are nevoie de bani. Fulvia îşi scoate de la gât un şirag lung cu mărgele de chihlimbar şi-l pune cu grijă în palma Amarei. Mărgelele sunt perfect rotunde, iar unele dintre ele au fibre răsucite şi strălucitoare. Au trecut ani de zile de când n-a mai atins ceva aşa de valoros.

— E mai mult decât e nevoie să acopere împrumutul, spune Marcella.

Are dreptate, Amara însă n-o să recunoască.

— Dar nu şi dobânda.

Îi face semn lui Gallus să-i dea tăblițele de ceară ale lui Felix.

— Asta e propunerea stăpânului meu.

Îi întinde Marcellei tăblițele.

— Şi aici sunt banii.

Gallus scotoceşte la cingătoare după pungă şi aproape că o scapă pe jos.

Amara o prinde înainte să cadă şi i-o întinde Fulviei, în timp ce sora ei se uită pe contract. Aşa cum a prevăzut Amara, banii din mâna ei au un efect fizic asupra Fulviei. Pare cât pe ce să izbucnească în plâns.

— Dobânda e foarte mare, spune Marcella încruntându-se. O să plătesc aproape de două ori valoarea împrumutului!

— Putem fi flexibili în legătură cu durata, răspunde Amara, nesigură că Felix o să fie de acord, însă dornică să încheie afacerea.

Poate să-l convingă mai încolo să prelungească durata, îşi spune. Câtă vreme Marcella semnează.

— Marcella, te rog, se milogeşte Fulvia. Te rog, gândeşte-te la ce-o să-mi facă dacă n-am banii.

— Dar e prea mult! şuieră Marcella. Rişti colierul mamei şi totul pentru o dobândă care o să-mi facă o gaură imensă în cont.

Fulvia strânge punguța la piept.

— Te rog, te *implor*. *Te rog*.

— Stai să mă mai uit o dată.

Cele două femei se apleacă neliniştite peste tăblițe. Tulburarea Fulviei o face pe Amara să devină agitată. Înțelege presiunea îngrozitoare şi neîncetată care te apasă când ştii că n-o să fii niciodată în stare să faci câți bani îți trebuie, când ştii că rămâi fără lucruri de vândut. În definitiv, ăsta-i motivul pentru care se află şi ea aici.

— Dacă e prea mult…, începe ea, făcându-i semn Fulviei să-i dea banii înapoi.

Marcella întinde mâna în fața surorii ei, împiedicând-o pe Amara să se apropie.

— Bine, o să semnez, spune ea. O să semnez. Dar spune-i stăpânului tău că trebuie să-mi mai acorde câteva luni.

Amara şi Gallus privesc în timp ce Marcella scrijeleşte pe tăbliță cu stilusul.

— Unde e prăvălia stăpânului tău?

— Peste drum de Hanul Elefantului, răspunde Gallus, luând tăblița şi închizând rama de lemn.

Fulvia şi Marcella se uită una la alta.

— Nu e...?

— O să vin după prima rată peste două săptămâni, spune Amara făcând o plecăciune.

Pleacă în grabă împreună cu Gallus prin For, lăsându-le pe cele două nefericite surori să se descurce singure cu învinuirile.

— Iau eu ăsta, spune Gallus, făcând semn spre colierul de chihlimbar, pe care-l îndeasă într-o pungă.

— Să nu zgârii mărgelele.

— Ultima noastră grijă, răspunde el. Ce ți-a trebuit să-i spui nenorocitei ăleia că Felix i-ar putea acorda mai mult timp?

— Ce contează o lună în plus, dacă îşi primeşte banii?

— Vorbim despre Felix.

Vinovăția pe care Amara a încercat s-o ascundă începe să iasă la iveală, făcând-o să-i fie greață.

— O să mă gândesc eu la ceva, îi spune, dar Gallus clatină din cap. Ce-o să-i spui lui Beronice? îl întreabă ea.

— N-o să-i spun nimic! se răsteşte Gallus. Nu-s vreo nenorocită de *femeie*! Nu discut niciodată despre afacerile lui Felix. Şi nici tu n-ar trebui, cel puțin dacă vrei să mai trăieşti la sfârşitul anului.

Prinşi în ciorovăiala lor, aproape că trec pe lângă colțul cu Via Veneria. Amara îl lasă pe Gallus s-o ia înainte şi merg

unul în spatele celuilalt pe trotuarul mai îngust. Spre surprinderea ei, când fac colțul, îl vede pe Felix în stradă, în fața lupanarului.

— Hai, fuga, le strigă în timp ce se grăbesc spre el. Fabia s-a dus să le adune pe celelalte. Mai aveți o şansă cu Vibo.

Se uită la Amara încruntat.

— Fă ceva cu părul ăla; arăți ca o curvă.

Îi întoarce spatele şi ia tăblițele de la Gallus.

— Totul semnat?

Gallus încuviințează. Amara aşteaptă să-i recunoască şi ei rolul în tranzacție sau să întrebe ce s-a întâmplat, dar Felix îşi iese din minți când o vede încă în stradă.

— Ți-am zis să-ți mişti curu'!

Apa caldă care o împroaşcă în momentul în care se lasă să alunece în bazin îi aminteşte de ultima lor vizită nefastă acolo. Pe tavanul boltit de deasupra, lumina se reflectă într-un mozaic complicat. Este Europa, cu trupul dezgolit împodobit cu flori, dusă peste mare de zeul Jupiter, înfățişat ca un taur. Amara uitase cât de opulent e locul ăsta. Beronice se lasă să cadă greu lângă ea. Lumina de pe tavan joacă, reflectând valurile pe care le face trupul ei. Toate femeile lui Felix sunt mai agitate ca de obicei. Victoria nu le-a lăsat să plece până n-au fost toate coafate, aşa că în loc să aibă buclele ciufulite, sunt toate roşii la față şi transpirate pentru că au alergat să ajungă la timp.

— Ați avut deja o dimineață plină, doamnelor, strigă Drauca.

E întinsă fără vlagă într-o parte a bazinului, cu coatele rezemate de pervazul unei ferestre mari deschise, aflate în spatele ei. Celelalte două femei ale lui Simo, Maria şi Attice, plutesc lângă ea, flancând-o ca două gărzi de corp. O a treia femeie, pe care Amara nu ştie cum o cheamă, pândeşte posacă în colț.

— Suntem căutate tot timpul, răspunde Victoria.

— Sunt sigură că ai învățat tu câteva trucuri la Sălaşul Lupului, zice Drauca. Dar ai avut vreodată un bărbat în apă?

Niciuna dintre femeile lui Felix nu răspunde.

— Încearcă doar să nu te îneci. Ăsta-i sfatul meu.

— Vorbeşte serios? întreabă Beronice în şoaptă, în timp ce Drauca şi Attice râd. Nu vreau să-mi bage vreun idiot capul sub apă.

— E doar javră, răspunde Amara, deşi amenințarea înecului nu i-a liniştit în niciun fel agitația.

Poartă cu ea un secret întunecat, al panicii care amenință adeseori s-o copleşească. O senzație cumplită că nu poate să respire, că nu poate să se mişte. Groaza a venit când a fost prima dată cu Chremes şi n-a mai părăsit-o de-atunci. E destul de rău când se întâmplă cu un client în cameră. N-ar suporta umilirea de a plânge aici, în fața Draucăi.

Se uită în jur după celelalte. Dido şi Cressa n-au intrat cu ele în apă, ci stau pe o bancă de marmură, nu departe de marginea bazinului. Felix a trimis după Dido azi-dimineață, în timp ce Amara era în For. Ideea o face să se simtă vinovată într-un fel pe care nu-l poate explica. Dido n-a spus ce s-a petrecut, dar Amara ştie că e supărată. Arată ca o pasăre rănită. Nu că le-ar păsa clienților de aşa ceva. Vulnerabilitatea lui Dido pare să atragă întotdeauna cei mai lacomi bărbați, aşa cum atrage mierea viespile.

— Bănuiesc că pentru *tine* e o schimbare plăcută să vii aici, îi spune Victoria Draucăi. Iei şi tu o pauză de la golit hârdaie şi schimbat aşternuturile în care s-au pişat clienții.

Se întoarce spre Beronice şi Amara, cu o expresie de simpatie prefăcută.

— Închipuiți-vă cum e să munceşti atâtea ceasuri într-o tavernă *şi* să trebuiască să ți-o tragi cu clienții! Te sleieşte de puteri!

— Du-te-n mă-ta, ripostează Attice. Măcar stăpânul nostru nu-i un nenorocit. Când v-a lăsat ultima dată Felix-cur-strâns să păstrați un ban?

— Ai dreptate când zici că are curul strâmt, spune Victoria. Un cur *tare*, strâns, ca un măr. Mare păcat că trebuie să slujim un stăpân care arată ca Apollo. Mi-aş dori *foarte mult* să mă strivească grăsanul ăla bătrân de Simo, cu respirația aia puturoasă şi cu chelia aia a lui.

— Mda, trebuie să fie nemaipomenit pentru toate, zice Maria, arătând spre Dido şi ridicând glasul. Aia de-acolo arată de parcă i-ar plăcea viața.

Dido se întoarce, fără nicio intenție să riposteze, dar Cressa e enervată.

— De ce nu-ți ții gura aia mare? întreabă ea şi flutură mâna spre Maria. De parcă tu n-ai fi plâns niciodată pentru un bărbat. Sigur, Felix e un nemernic. Ca şi Simo. Mare scofală!

— Poate că Simo o fi el nemernic, oftează Drauca, întorcându-şi chipul drăgălaş ca să privească marea, ca şi cum ar fi plictisită. Dar măcar dă recompense. *Asta*-i ideea.

— Bănuiesc că ți-a dat ceva în plus ca să ne azvârli afară data trecută, spune Amara, încă iritată la gândul că a fost înşelată. Păcat că n-a mers.

— A, intervine Victoria. Nu cred că a fost vorba de *bani*.

Se ridică în picioare pe treptele pe care a stat şi sare sprintenă pe podeaua încălzită. Îşi îndoaie corpul, nu cu timiditate, ca Drauca, ci precum o sportivă, arătându-şi şi forța, şi frumusețea.

— Ți-e frică de concurență? Te temi că țâțele alea faimoase ale tale n-o să arate la fel de bine lângă ale mele?

— Cred că o să descoperi că bărbații caută o Venus, nu un Hercule, răspunde Drauca strâmbându-se.

Celelalte femei ale lui Simo râd, însă Amara îşi dă seama că Drauca e neliniştită. O vede uitându-se, cu o încreţitură pe fruntea ei frumoasă, la Victoria, care face tumbe.

— Gura! şuieră Beronice. Ascultaţi.

Femeile tac, iar la bazin ajunge ecoul unor voci bărbăteşti.

— Gata, vin.

Victoria sare înapoi în apă, roşie la faţă de entuziasm. Nu-i vorba despre sex, îşi dă seama Amara privind-o. Are aceeaşi privire şi când e la masa de joc. E dorinţa sălbatică de a câştiga.

Şase bărbaţi care plescăie cu picioarele goale pe piatră pătrund printr-o arcadă încrustată cu cochilii colorate de scoici. Au feţele roşii şi trupurile le lucesc de sudoare. Probabil că vin din încăperea cu aburi. Amara îi priveşte când se îndreaptă spre bazin pălăvrăgind şi fără să se grăbească; încă nu îşi dau seama de prezenţa femeilor.

Drauca şi-a ales poate cel mai pitoresc loc, însă Victoria, întinsă peste trepte, e mai aproape.

— Eşti nouă, spune un tânăr când se lasă în apă lângă ea.

— Victoria, îi şopteşte ea la ureche, încolăcindu-se ca un lujer pe el.

Începe să-l sărute, ca să împiedice continuarea conversaţiei.

— Lucius s-a ales cu una plină de viaţă, spune râzând un altul, care-l urmează pe însoţitorul lui pe trepte.

Se duce prin apă spre Drauca.

— Şi ce mai face fata mea frumoasă?

Amara îşi dă seama că s-a tras inconştient spre margine, departe de locul unde intră în apă bărbaţii. Se gândeşte la Felix, la Vibo, la tot ce a avut de îndurat pentru această nouă şansă. N-are niciun rost să piardă vremea lăsând nişte nimeni ca Maria şi Attice să i-o ia înainte. Înăbuşindu-şi sentimentul de groază, înoată spre doi bărbaţi mai în vârstă

care stau de vorbă la marginea bazinului, cu picioarele subțiri bălăngănindu-se în apă.

— Şi i-am zis că la prețul ăla o să căutăm alte mijloace prin care să procurăm hrana. Oamenii au nevoie de pâine, dar municipalitatea n-o să plătească oricât pentru grâne...

Se opreşte, observând-o pe Amara rezemată de marginea bazinului chiar lângă el.

— Nu acum, îi spune gonind-o de-acolo. Poate mai târziu.

Amara se blochează, nesigură ce să facă.

— Poate că nu vorbeşte latină, sugerează celălalt bărbat.

Se întoarce spre ea, rostind cuvintele rar, ca şi cum i-ar fi vorbit unei proaste.

— Tu. Grecoaică. Târfă. Da?

Părul alb al bărbatului e lipit de cap în şuvițe asudate, ca la o rățuşcă proaspăt ieşită din ou. Ochii spălăciți parcă se uită prin ea, ca şi cum nu s-ar aştepta să vadă pe cineva întorcându-i privirea.

Amara se gândeşte la tatăl ei. Zâmbetul lui pieziş când vorbea despre puterea statului roman. *Tot ce au e împrumutat de la noi, Timarete. Să ții minte totdeauna*.

— Sunt din Aphidnai, răspunde ea, vorbind fluent în latină. Al doisprezecelea oraş din Atica şi cândva căminul Elenei din Troia.

Îşi înclină capul cu grație, ținând o mână în dreptul inimii în semn de salut şi cu zâmbetul tatălui ei pe buze.

— În țara asta, mi se spune Amara. Nu-mi doresc decât să vă slujesc pe amândoi.

Cap-de-rățuşcă nu e fermecat.

— Aphidnai n-a reuşit s-o țină acolo pe Elena prea mult timp, dacă miturile voastre sunt adevărate.

Însoțitorul lui râde.

— Nu fi aşa morocănos, Gaius.

O priveşte pe Amara cu mai mult interes, iar ea se uită la el pe sub gene. Este bătrân, e drept, dar nu întru totul

neatrăgător. Măcar maxilarul pătrat şi părul de culoarea oțelului îl fac mai atrăgător decât însoțitorul lui mitocan. Are inele de aur pe degetele umflate din cauza căldurii. Amara îşi simte inima bătând mai tare. Oare asta să fie ce spera ea? Oare poate bărbatul să vadă cât de multe are ea de oferit? În imaginația ei, sare înainte în timp şi-l vede acoperind-o înflăcărat cu bijuterii, fermecat de fiecare cuvânt al ei...

— Ai o gură frumuşică, Amara din Aphidnai. Nu-ți pierde vremea vorbind cu el.

Bărbatul îşi depărtează picioarele, sugerând nu tocmai subtil ce vrea. Bineînțeles, în ochii lui nu *interes* se vede. Nu-i decât privirea beată de dorință fizică pe care a văzut-o de atâtea ori. Amara şovăie, dezamăgirea realității având nevoie de câteva clipe ca să spulbere fantezia. Apoi îşi lasă capul în jos ca să se conformeze.

Cap-de-rățuşcă îşi drege glasul iritat.

— Nu foarte distractiv pentru *mine*, şi acum ai şi luat-o pe cea mai drăguță dintre alea rămase.

— Nu te agita, geme însoțitorul lui. Aia grasă de-acolo nu face nimic. Şi oricum, nu e nevoie să le vezi şi fața!

Bărbații o strigă pe Maria să vină la ei. Pe Amara o distrage că trebuie să lucreze lângă ea. Cap-de-rățuşcă nu face decât să se plângă, amenințând să-i bage Mariei capul sub apă dacă nu depune mai mult efort. Se pare că avertismentul Draucăi nu era chiar o glumă. Furia pe care o simte Amara e orbitoare. O clipă, se gândeşte la Felix. Îşi imaginează cum trebuie să fie să ai puterea de a trece la acțiune când simți furia, în loc s-o înăbuşi.

Clientul Amarei – al cărui nume tot nu-l ştie – termină cu un scâncet. Îşi scoate picioarele din apă şi se ridică nesigur. Îl aşteaptă şi pe Cap-de-rățuşcă şi apoi îl ajută să se ridice. Pleacă fără să spună mulțumesc.

— Totdeauna e aşa? o întreabă Amara pe Maria.

— Cum adică? se răsteşte Maria, ştergându-se pe faţă.

Are urme roşii pe obraji, unde clientul probabil că a apăsat-o cu degetele.

Amara aruncă o privire de jur împrejurul încăperii luxoase care reverberează acum de icnetele şi gemetele prefăcute ale femeilor. Victoria e cea mai gălăgioasă, dar pare mult mai interesată de ce face Drauca decât de bărbatul de sub ea. Cele două se dau mari şi se întrec una pe alta, clienţii lor fiind beneficiari neştiutori ai rivalităţii dintre ele. Amara se uită la fereastră, apoi îşi mută privirea – nu e sigură că vrea să ştie ce fac acolo doi bărbaţi cu Beronice. Dido şi Cressa au cea mai uşoară sarcină, făcându-i amândouă masaj unui bărbat întins pe banca pe care stăteau.

— Mă gândeam că poate…

Glasul Amarei se frânge, redus la tăcere de privirea furioasă şi lipsită de înţelegere a Mariei. Oricum nu e sigură ce voia să spună. Că spera la o conversaţie intelectuală, în care să impresioneze nişte bărbaţi bogaţi cu erudiţia ei, aşa cum făceau curtezanele din societatea bună elenă? Umilirea pare şi mai rea, pentru că ea şi-a pricinuit-o. Mai bine să nu te aştepţi la nimic decât să te faci de râs.

Se aud râsete când intră alţi trei clienţi care vin din camera cu aburi. De data asta, Amara nu mai aşteaptă. O lasă pe Maria şi se îndreaptă prin apă spre ei. Nu pe Victoria o imită când urcă treptele, cu apa scurgându-se de pe ea. Îşi aduce aminte cum se mişca Felix la Palestra, liniile pronunţate ale trupului său când îşi depăşea în alergare rivalii, violenţa şi furia.

Se apropie de bărbaţi, întrerupându-le discuţia fără să se scuze.

— Sunt Amara din Aphidnai. Al doisprezecelea oraş din Atica, fostul cămin al Elenei din Troia. Care dintre voi îşi închipuie că-mi poate atrage atenţia?

Cei trei se uită unul la altul, amuzați, dar nu tocmai siguri cum să reacționeze. Iluzia puterii pe care o creează Amara e fragilă; ştie că oricare dintre ei o poate domina dacă vrea. În loc s-o înspăimânte, faptul că-şi dă seama o face chiar mai agresivă. Întinde mâna spre bărbatul care arată cel mai sigur pe sine, despre care speră că ar avea cel mai puțin de dovedit umilind-o.

— Cine poate refuza aşa o amazoană? spune el rânjind.

Îi prinde mâna şi o urmează pe o bancă goală.

Amara a învățat mai mult decât suficient despre mecanica sexului ca să înțeleagă ce o să ofere plăcere. Tot ce contează acum este să se desprindă complet de trupul ei. Trece prin tot repertoriul şi simte hotarul dintre spaimă şi furie întins până la limită peste inimă. Cedează controlul, spunându-şi că aşa o să meargă mai repede.

După aceea, nu aşteaptă să vadă dacă reacția clientului va fi de recunoştință sau de indiferență. Îi întoarce spatele şi se duce spre bazin. Când coboară treptele, apa i se ridică mai sus de talie, apoi şi mai sus, când plonjează şi înoată spre fereastră. Priveşte marea. Dacă n-ar şti cum arată scena din spatele ei, dacă n-ar auzi-o, şi-ar putea imagina că orizontul care se întinde în fața ei îi aparține. Dar ştie că e la fel de captivă şi aici, la aer şi lumină, ca şi în bezna îngustă a cămăruței ei.

11

Te crezi castă doar pentru că eşti târfă fără voie?

Seneca, *Declamații*, 1.2

Amara o ține în brațe pe Dido, care plânge. Sunt înghesuite împreună în patul îngust al lui Dido. Peste

umărul care se zguduie al prietenei sale, Amara citeşte porunca *Împinge ÎNCET!* pe care a scrijelit-o chiar ea pe perete. Acum nu-şi poate închipui de ce a părut vreodată amuzantă. Lângă ea, draperia e pe jumătate trasă, ca să le asigure un pic de intimitate. Nu îndrăzneşte s-o tragă de tot. De pe coridor se aude Victoria vorbind tare şi lăudând un bărbat ca să-l excite. Din clipă în clipă, o să fie întrerupte de un client. Femeile n-au timp pentru ele seara, nici măcar ca să jelească.

— Nu pot trăi aşa, icneşte Dido între două suspine. Nu pot să merg mai departe. Nu-mi suport viaţa; nu pot s-o suport.

— Dar te-ai descurcat foarte bine la băi mai devreme, spune Amara mângâind-o pe păr. Cea mai populară după Victoria. Şi toate atenţiile pe care le-ai primit!

Atunci a simţit o împunsătură de gelozie, dar acum îşi doreşte ca Dido să fi câştigat de două ori mai mult ca ea.

O strânge mai aproape.

— Trebuie doar să te gândeşti să aduni destui bani ca să scapi. Nu contează nimic altceva.

— N-o să scăpăm niciodată! spune Dido împingând-o. Asta e! Aşa o să fie toată viaţa noastră.

Ridică glasul, aproape isterică.

— Dacă aş fi avut vreo urmă de virtute, m-aş fi omorât înainte să las vreun bărbat să mă atingă!

— Te rog, nu, spune Amara. Te rog, nu mai spune aşa ceva.

— Tot ce-am avut bun în mine a murit în cămăruţa asta; s-a asigurat Felix să se întâmple aşa.

Dido îşi duce mâinile la faţă, fie ca să oprească lacrimile, fie ca să şteargă amintirea.

— Opt denari. Atât a plătit pentru virginitatea mea. Atât a valorat onoarea mea.

— N-ai avut de ales, îi răspunde Amara. Nu-i vina ta.

— Ştii ce mi-a spus azi-dimineaţă?

Amara nu răspunde. A bănuit că disperarea lui Dido trebuie să fi fost declanşată de cruzimea peştelui lor.

— M-a întrebat dacă eu cred că mama e moartă. Am zis că aşa cred. Şi atunci a spus că n-ar trebui să-mi fac griji. Dacă era la fel de frumoasă ca mine, piraţii n-ar fi omorât-o; probabil că e curvă şi i-o trage chiar acum vreun bărbat pe undeva, în timp ce el mi-o trage mie.

Dido izbucneşte din nou în plâns.

— Nu-ţi lasă nimic; trebuie să distrugă totul.

Amara urmăreşte cu privirea fumul care se ridică dintr-una din lămpile de lut din colţul cămăruţei. Un Priapus sălbatic care rânjeşte, unul dintre modelele pe care le-a cumpărat ea de la Rusticus. E aproape arsă. Dacă ar fi Victoria, i-ar spune lui Dido să nu-l bage în seamă pe Felix, să-l ignore.

— Mi-aş dori să-l pot omorî pentru tine, spune ea pe un ton calm. Mi-am imaginat de multe ori cum ar fi. Dar ştiu ce păţesc sclavii care-şi ucid stăpânii.

Într-o sclipire tremurătoare, albul ochilor lui Dido străluceşte. Amara ridică din umeri.

— E mai bine decât să te sinucizi, dacă tot trebuie să termini cu toate.

Nu poate interpreta expresia de pe chipul prietenei sale.

— Aşa că, vezi tu, nu eşti un om chiar atât de rău, nu? Ştiu că nu ţi-a trecut prin cap niciodată să faci rău cuiva. Nici chiar lui Felix.

— Poate că ar fi trebuit.

— Nu, spune Amara şi o prinde de mână. Eşti unul dintre cei mai blânzi oameni pe care i-am cunoscut vreodată. De-asta te iubesc aşa de mult.

— Mai mult decât pe sclavul olarului? întreabă Dido ştergându-şi faţa cu cealaltă mână. Ştiu că pe el te-ai dus să-l vezi ieri.

Lampa care fumega se stinge cu un tremurat. Îl aud alături pe clientul lui Beronice țipând, probabil de plăcere. Se apropie cele mai aglomerate ore ale nopții. Amara aruncă o privire spre draperie; orice secundă petrecută singure reprezintă timp furat.

— N-am fost să-l văd pe Menander. Deşi mi-aş fi dorit.

— Şi atunci, unde-ai fost?

— Am fost să mă întâlnesc cu Felix la Palestra.

Dido pare mai şocată decât atunci când i-a mărturisit că-şi doreşte să-l ucidă.

— Dar *de ce*?

— Pentru bani. Pentru că încerc să fiu trimisa lui şi să aranjez împrumuturi pentru femei disperate. Nu-s chiar aşa de disperate ca mine, dar tot nu sunt mândră de ce fac.

Se ridică pe pat şi îşi încrucişează picioarele.

— Fie alegem să rămânem în viață, fie renunțăm. Şi dacă alegem să trăim, atunci trebuie să facem orice e necesar.

— Eu n-am atâta putere ca tine.

— Eşti mai puternică, ripostează Amara. Tu ai pierdut *totul* într-o singură zi. Eu am avut ani de zile să mă obişnuiesc cu pierderile. Nu-mi pot închipui cum a fost pentru tine – acum erai în siguranță cu familia ta şi în clipa următoare erai târâtă pe corabia aia. Şi tot ce-ai văzut! Dar ai supraviețuit.

Dido rupe nişte scame din cuvertura de pe pat, fără să ridice privirea.

— Uneori mă gândesc că eu am atras toate astea.

Apucă o ață şi o răsuceşte de mai multe ori în jurul degetului. Îi pătrunde adânc în carne.

— N-am vrut să mă mărit cu soțul pe care mi l-a ales tata. Mă plângeam de el verişoarei mele când au atacat pirații. Până atunci, cel mai rău lucru pe care mi-l puteam imagina era să fiu legată de un bărbat care vindea *brânză*.

Amarei aproape că-i vine să râdă, însă o împiedică fața îndurerată a lui Dido. Înainte să apuce să se gândească la ce să spună, Thraso își bagă capul în cameră.

— Un nenorocit beat tocmai a vomitat pe coridor. Mai avem nevoie de apă.

— Ce-i cu Fabia? întreabă Amara.

— Încearcă deja să spele, nu poate să le facă ea pe toate. Oricum, de ce te plângi? Abia dacă ai supt o sculă toată seara, curvă leneșă ce ești!

Thraso înaintează un pas, dar Amara sare din pat înainte ca el să apuce s-o plesnească.

Se strecoară pe lângă el și ridică o găleată din ușă.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău. Mă duc.

Dido ia una dintre lămpile cu ulei și pornește în grabă după ea. Duhoarea le izbește imediat ce ies pe coridor. Ocolesc balta de vomă împrăștiată pe podea, lovindu-se de Fabia care tocmai se ridică.

— O să am nevoie de găleata aia cât de plină se poate, spune ea și îi aruncă vinovatului o privire furioasă.

Bețivanul cu pete de vomă pe el o pipăie poticnit pe Cressa, încercând s-o convingă să-l ia în cămăruța ei, deși abia se mai poate ține pe picioare.

— Așa drăguță..., murmură el, fără să bage de seamă privirea ei dezgustată.

Amara și Dido ies în stradă prin spate, trecând pe lângă ușa apartamentului lui Felix. Dido o ia înainte, cu lampa ridicată ca să lumineze drumul. Flacăra le face umbrele să se clatine. La început, lumina și zgomotul venite de la Elefant le urmează, însă curând sunt învăluite în beznă. Razele lunii conturează siluetele simple ale caselor, care par niște pete negre. Amara simte cum i se întețesc bătăile inimii. A detestat dintotdeauna să fie afară pe întuneric.

Merg încet și cu mare grijă, ca să nu se împiedice. Prăvăliile și casele pe lângă care trec au obloanele de lemn

trase. Dacă n-au de gând să se ducă la o tavernă sau la un bordel, nu mulți sunt cei care se aventurează afară la ora asta. Mai puțin dacă sunt hoți. Amara ştie că faptul că sunt sărace nu le apără, fiindcă sunt destui care ar fura ce vinde Felix. Ridică privirea către una dintre ferestrele boltite. Puține şanse să dea cineva fuga afară ca să ajute o femeie care țipă la ora asta din noapte.

Fântâna e în capul străzii.

— Ridic-o puțin, să văd, îi şopteşte lui Dido, făcând semn din cap către lampă.

Amara se apleacă într-o parte, lăsându-se cu toată greutatea în adâncitura din piatră, tocită sub apăsarea atâtor mâini. Flacăra pâlpâie pe chipul cioplit când îndoaie brațul fântânii, iar din gura de piatră începe să curgă apă. Parcă n-a durat niciodată aşa de mult să umple o găleată.

— Vine cineva! şuieră Dido.

Amara se îndreaptă, pentru că nu vrea să-şi lase spatele neapărat. Se strâng una într-alta. Se aud paşi repezi, mai siguri decât târşâitul lor ca de şoricei, şi curând se iveşte legănându-se o singură flacără. E un bărbat cu o găleată. Nicandrus, care pare surprins.

— Ce căutați aici?

Lumina lămpii lui Dido se clatină nestăpânit; îi tremură mâna de spaimă. Nicandrus lasă jos găleata cu un pocnet şi vine în grabă spre ele.

— E în ordine, spune el, cuprinzând-o cu brațul ca s-o țină pe picioare. E în ordine.

Se uită la ele, cum tremură în togile lor.

— Nici măcar nu v-ați pus mantiile pe voi!

— N-am avut timp, a...

Glasul Amarei se frânge. Ce era de spus? Că au fugit pe jumătate despuiate pentru că le-a fost frică de Thraso?

Bunătatea neaşteptată e prea mult pentru Dido. Toate emoțiile ei, deja aproape să iasă la iveală, se revarsă şi

începe iar să plângă. Nicandrus îi ia cu blândețe lampa din mână şi i-o întinde Amarei, împreună cu a lui.

— E în ordine, repetă el, trăgând-o mai aproape pe Dido. Eşti în ordine.

Nu-i în ordine, îşi spune Amara, şi se simte ca o proastă în timp ce-i luminează pe cei doi, îmbrățişați ca nişte iubiți în beznă. *Nimic din viețile noastre nu e în ordine*.

Dido îşi îngroapă stingherită fața în umărul lui Nicandrus.

— Îmi pare rău, spune ea.

— N-are de ce să-ți pară rău, n-are de ce.

Şi, într-adevăr, Nicandrus nu arată c-ar avea vreun motiv să-i pară rău de ce se petrece.

— Ce-ar fi să iei haina mea? întreabă el, desfăcându-şi centura.

Se uită la Amara.

— Adică, poate s-o folosiți amândouă?

— Cred că mai bine țin lămpile.

Nicandrus o înfăşoară pe Dido în mantia lui. Nu se grăbeşte şi i-o aşază peste umeri, deloc dornic să-i dea drumul.

— Pot să iau eu apa, spune el.

Se îndreaptă spre fântână şi începe să le umple găleata. Dă la pompă jumătate din cât i-ar fi trebuit Amarei. Scoate găleata lor şi o aşază cu un trosnet pe a lui în jgheab.

— Nu sunteți în siguranță aici, Zoskales n-ar trimite-o niciodată pe Sava afară la ora asta.

— Zoskales nu-i Thraso, ripostează Amara. Sau Felix.

— Ştiu.

Nicandrus ridică a doua găleată.

— Îmi pare rău.

Le priveşte pe amândouă – Dido zgribulită în mantia lui, Amara stând țeapănă cu lămpile în mână ca un suport de felinar.

— Aş vrea să pot… aş vrea…

Îl privesc amândouă, aşteptând să termine fraza.

— Nu meriți să ți se întâmple nimic din toate astea, îi spune el lui Dido, ca şi cum Amara nici nu s-ar afla acolo, şi ridică ambele găleți.

— Probabil că ar trebui să mergem. Zoskales bombăne întotdeauna dacă durează prea mult.

Amara îi dă lui Dido una dintre lămpi şi îi face semn s-o ia înainte. Nicandrus porneşte după ea, iar Amara rămâne ultima, cu a doua lampă. E mai multă lumină cu două flăcări şi, deşi un bărbat costeliv n-ar fi mare protecție împotriva hoților, tot pare mai sigur cu Nicandrus decât fără el.

La uşa din spate a bordelului, Amara se pregăteşte să se strecoare înăuntru şi să-i lase prietenei sale un moment singură, dar Dido se opreşte în prag, închizându-i calea. Îi dă lampa cu o mână care nu mai tremură şi îşi scoate mantia, pe care i-o înapoiază lui Nicandrus. Apoi se apleacă şi ia găleata de la el, ținând-o ca pe un scut în față şi vărsând un pic de apă pe încălțări.

— Mulțumesc, spune ea, fără să-l privească în ochi.

Rămân toți trei în prag. E dureros de limpede că Nicandrus vrea s-o ia în brațe şi s-o sărute, orice ar readuce clipa de intimitate de la fântână. Dar e la fel de vizibil că momentul a trecut.

— Oricând, spune el plecând capul, după care se întoarce şi se îndreaptă spre tavernă.

Amara se întristează când îl vede plecând.

— Cred că spera să…

— Ştiu ce spera, răspunde Dido.

— Nu-ți place? Chiar cred că-i pasă de tine.

— Îmi place.

— Şi atunci, de ce nu?

Dido se întoarce spre ea; e trasă la chip.

— Nu suport să mă atingă niciun bărbat. Toți parcă ar fi Felix.

Strânge găleata în mâini.

— Chiar şi când mă ținea în brațe, când voiam şi eu să-l îmbrățişez, mă tot gândeam că o să-mi facă rău.

Amara dă să răspundă, să spună că Nicandrus nu i-ar face niciodată rău, dar îşi dă seama că nu ştie sigur. Poate că, până la urmă, e şi el ca alți bărbați.

— Am înțeles, spune ea şi intră amândouă în bordel.

— În sfârşit! exclamă Fabia, luând găleata de la Dido.

Aruncă apa pe podea şi începe să împingă voma către uşa din față. Un bărbat, care şovăia la intrare, sare ca să evite şuvoiul.

— Vezi ce faci, cotoroanță bătrână!

Ridică privirea spre Dido şi Amara.

— Care dintre voi e a mea?

Amara are senzația că l-a mai întâlnit de o mie de ori, deşi chipul lui nu-i e familiar. Ciufulit, beat, fără îndoială cu mâini aspre. Se gândeşte la Cressa, la felul cum bunătatea ei străbătuse cândva bezna, la ce însemnase asta când îi fusese ei teamă.

— Cămăruța mea e aici, spune ea şi arată spre uşa deschisă.

Bărbatul vine clătinându-se pe podeaua udă şi evitând peria vioaie a Fabiei. Dido se apleacă spre ea şi-i spune încet, ca să n-o poată auzi şi clientul:

— Mulțumesc.

Bărbatul se bagă între ele, iar Dido se întoarce. Amara intră după el şi trage draperia, iar clientul se lasă greoi pe pat.

— Sunt Publius, îi spune.

— Mă bucur să te cunosc, Publius, îi răspunde ea. Eu sunt Amara.

Începe să se dezbrace fără grabă, nu atât ca să-l excite pe el, cât să-şi asigure ei un mic răgaz. Aici, Victoria i-ar fi dat înainte cu pălăvrăgeala ca să-l ațâțe. Dar nu-i nevoie. Publius îi priveşte uluit trupul dezbrăcat.

— Eşti încântătoare, îi spune.

Amarei aproape că-i pare rău pentru el, un bărbat care nu-i poate vedea amărăciunea, dar îi zâmbeşte şi-i mulțumeşte.

Se duce spre pat şi îngenunchează pe podea, îi desface cizmele şi i le scoate din picioare.

— Eşti obosit, spune ea fără să se gândească.

— A fost o zi lungă la brutărie, răspunde el.

Amara îl dezbracă. Măcar nu-i un monstru ca bătrânii plini de bani de la băi. Amintirea o face să roşească. Cu tot efortul, abia dacă a făcut un denar din atenții. De fapt, ziua de azi i-a arătat că bogații sunt mai răutăcioşi decât săracii. Nu-i vine să creadă că a fost aşa de proastă să creadă că un loc administrat de cineva ca Vibo i-ar oferi o cale de scăpare.

Se urcă în pat lângă Publius. Se gândeşte la intermedierea împrumutului din For, la senzația pe care a avut-o când Marcella a semnat contractul. Nu numai vinovăție, ci şi jubilare. Îl lasă pe Publius să o sărute, stând inertă ca piatra. Ea ar trebui să facă efortul, nu el, dar lui nu pare să-i pese. Furia care stă să iasă la lumină tot timpul prinde viață. De ce-ar trebui să-i pese lui? Are noroc că e în stare şi s-o atingă.

Aude în minte glasul lui Felix. *Şi tu n-ai face-o? Nu i-ai rupe în bucăți?*

Publius ăsta, omul brutarului, pare destul de drăguț. Probabil că are acasă o nevastă, o familie. Oare l-ar sfâşia? Amara nici nu trebuie să-şi pună întrebarea. Se ridică, îşi coboară privirea spre amantul ei rămas fără suflare, cu ochii sclipind portocalii în lumina lămpii. Dacă singura cale de

scăpare înseamnă să lucreze cu Felix, atunci aşa să fie. Orice e necesar.

APRILIS

12

Fete uşoare, serbaţi a Venerei sfântă putere!
Venus ajută cu mult celor ce dragostea vând.
Daţi-i tămâie şi-i cereţi frumuseţe, s-aveţi căutare-n
Lume, şi dezmierdări cereţi şi vorbe de haz.
Daţi-i apoi trandafiri legaţi în coroană cu papuri,
Zeei mirtul cel drag duceţi-i şi cimbrişor.

Ovidiu, *Fastele*, IV[6]

Amara e prinsă într-o mare de femei şi nu se poate desprinde din curentul lor nici dac-ar vrea. Sunt aşa de multe, că au rupt zăgazul caldarâmului şi s-au revărsat pe drum. Se stropeşte cu noroi pe picioare, dar nu-i pasă. Sunt o mulţime zgomotoasă care cântă şi râde, cu clopoţei la încheieturile mâinilor şi la glezne. Mirosul dulce de mentă se îmbină cu duhoarea sudorii. N-ar fi bănuit niciodată că la Pompeii sunt aşa de multe prostituate.

În depărtare, în fruntea procesiunii, muzicanţii suflă în trompete, iar sângele ei pulsează în ritmul muzicii. O

---

[6] Ovidiu, *Fastele*, trad. Ion Florescu şi Traian Costa, Editura Academiei Republicii Populare Române, Bucureşti, 1965, Cartea a patra, pag. 141. *(N.t.)*

strânge pe Dido de mână. Kohlul cu care a vopsit-o pe prietena ei în jurul ochilor căprui-închis s-a întins un pic, dar îi face ochii să pară mai mari. Niciuna dintre ele n-a mai asistat până acum la Vinalia, cu atât mai puțin să ia parte. Festivalul din aprilie al târfelor şi vinului nu prea e un eveniment la care să participe sau măcar să tragă cu ochiul de la fereastră o fată respectabilă.

Totuşi, sunt mulți care privesc. Oamenii stau îngrămădiți în fața vitrinelor sau se apleacă la balcoane ca să le vadă pe femeile care trec. Bărbații zăbovesc la marginile procesiunii, bând şi strigând, şi se întrec să fure un sărut sau chiar mai mult. Amara ştie că Felix, Thraso şi Gallus se plimbă prin mulțime şi le supraveghează, chiar dacă nu-i poate vedea. La urma urmelor, femeile nu se află aici ca să sărbătorească, ci ca să vândă. În Pompeii, totul se rezumă la făcut profit.

— Țineți pasul! țipă Victoria, uitându-se peste umăr.

E aproape despuiată şi şi-a prins în păr mirt, floarea lui Venus. Amara ştie cât de mult înseamnă ziua asta pentru Victoria. Ideea că-ți petreci viața considerată *infamia*, neputincioasă – chiar şi dacă-ți câştigi libertatea – să scapi de pată e o ruşine care poate să te roadă până în măduva oaselor dacă-i îngădui. Însă Vinalia răstoarnă ordinea obişnuită. Azi, strada le aparține lor. Nimeni nu poate nega importanța târfelor pentru cea mai puternică protectoare a oraşului.

— Uită-te la zeiță! spune Beronice, arătând cu degetul.

Pe măsură ce drumul spre For începe să urce, se vede mai bine statuia de ghips a lui Venus. Transportată pe o platformă, se ridică deasupra mulțimii aşa cum îi stă bine unei nemuritoare, drapată în ghirlande şi legănându-se pe umerii sclavilor de la templul ei.

— O să-i cer să mă ajute să mă mărit cu Gallus, zice Beronice privind în jur şi încercând să-l zărească în mulțime pe iubitul ei. Mi-a cumpărat trandafiri să-i dau zeiței.

— Gallus i-a *cumpărat*? întreabă Amara.

— Ei, o să-i cumpere, răspunde Beronice. Când ajungem la For.

— O să aibă noroc dacă mai au negustorii vreunul, spune Cressa.

Beronice nu răspunde; l-a văzut pe iubitul ei şi se grăbeşte spre margine, ca să fie mai aproape de el.

— N-o să observe Felix? întreabă Dido, privind-o cu o încruntătură neliniştită. Nu-i prea discretă.

— Probabil că Felix profită, intervine Cressa. Toată nebunia asta îi ține pe amândoi supuşi.

La For, fluviul lor loveşte o mare de oameni. Negustorii ambulanți se mişcă prin mulțime cu tăvi ținute în echilibru pe umeri şi vând orice, de la ghirlande la plăcinte calde. Şi, bineînțeles, vin. Venus nu e singura zeitate celebrată la Vinalia, este şi o zi în care i se mulțumeşte lui Jupiter pentru viile roditoare din Campania. Deşi nu vede, Amara ştie că acum credincioşii varsă vin pe altarul lui, un sacrificiu care să-l mulțumească pe cel mai libidinos dintre zei. Deşi văzând starea în care se află adepții, bănuieşte că au turnat pe gât chiar mai mult vin decât pe altar. Cei care nu sunt încă beți ovaționează sosirea femeilor şi se împing spre ele, iar îmbulzeala opreşte cu totul procesiunea. În față, muzicanții suflă şi mai insistent în goarne, îndepărtându-i pe bărbați de zeiță. Amara simte o mână care-i strânge brațul şi se răsuceşte. Felix.

— Stai aproape, spune el, de parcă Amara ar fi avut de ales, cu degetele lui înfipte în carne.

— Şi celelalte? întreabă ea, dându-şi seama că nu le mai vede nici pe Beronice, nici pe Victoria.

Cressa e lipită de Thraso.

— Se ocupă Gallus de ele, răspunde Felix, coborând privirea spre ea şi Dido. Voi aveți grijă doar să ajungeți la templu.

Se târăsc înainte, aşa de încet că e aproape chinuitor. Prezența lui Felix o ajută să nu fie călcată în picioare, dar îi şi alungă entuziasmul. Mâna lui pe braț, îndrumând-o, arătând că el e proprietarul, transformă ziua într-una obişnuită, nu în scurtul moment de libertate pe care şi-l imaginase ea. În mâinile ei transpirate, rămurelele de mentă şi mirt se ofilesc deja. Fabia a ieşit devreme ca să le cumpere ofrandele, dar n-a adus şi trandafiri. Felix consideră că sunt prea scumpi.

În cele din urmă, zeița intră pe drumul îngust care duce spre templu. Venus cea de ghips se lasă în jos şi se clatină în timp ce sclavii o duc pe pietrele inegale. Femeile o urmează, îngrămădindu-se în pasaj. Noroiul e chiar mai adânc aici, iar Amara nici nu vrea să-şi imagineze ce se află în mocirla umedă în care lipăie; sunt aşa de înghesuite unele în altele, că nu-şi mai vede picioarele. Când intră prin arcada către curtea templului, are senzația că e trecută printr-o sită. De cealaltă parte, e ceva mai mult loc de respirat.

Amara n-a mai fost niciodată aici. Incinta e imensă, poate cam jumătate cât Forul şi, deşi templul în sine e doar parțial construit, colonada amplă care îl înconjoară pe trei părți dă iluzia de deschidere către cer. În ciuda mulțimii, de unde stă ea, la înălțime pe culmea unui deal, vede întinderea sclipitoare a golfului şi pâcla albastră a munților. Rămâne acolo, fascinată. Prima dată când a văzut marea, se afla în portul din Pireu, aşteptând să fie încărcată pe o corabie de transport, alături de alte bunuri. Atunci, apa păruse întunecată şi înspăimântătoare, un regat sălbatic al monştrilor care îl țineau pe Odiseu departe de casă, aşa cum şi ea era smulsă din casa ei. Dar aici, la Pompeii,

marea arăta altfel. De la înălțimea asta, dădea iluzia de calm, ca o oglindă de argint şlefuită care reflectă cerul.

Sunetul cornurilor şi flautelor o face din nou să fie atentă la ceremonie. Sclavii au urcat cu Venus cea pictată treptele către dais şi au aşezat-o în fața altarului, îndreptată spre mulțime. Ochii zeiței iubirii sunt încadrați cu mult negru, ceea ce o face să pară că priveşte cu atenție şi vigilență. N-are pe ea decât bijuteriile de aur care-i cuprind brațele şi ghirlandele atârnate la gât. În spatele ei, templul e o cochilie pe jumătate terminată. De obicei, adepții n-au voie să intre aici, însă preoții par să spere că ofrandele de azi o vor încuraja pe zeiță să binecuvânteze lucrarea. Amara le zăreşte pe Victoria şi Beronice, înghesuite lângă Gallus. Beronice se sprijină de iubitul ei, iar Amara îşi dă seama, cu surprindere, că ține lângă obraz un trandafir roz.

Se mai aud câteva sunete de trompetă şi începe ceremonia. Spre Amara se îndreaptă o pală de fum, iar ea trage aer în piept. Are un miros dulce, cu un iz de scorțişoară. Preoții ard tămâie şi aduc ofrande de grâne şi vin. Cineva nu bagă de seamă îndeajuns forța flăcărilor, iar un însoțitor trebuie să intervină ca s-o apere pe zeiță de scânteile care se ridică în aer. Oamenii din mulțime murmură şi schimbă priviri stingherite. *Ăsta sigur nu-i semn bun*. Amara ridică privirea spre Felix, dar chipul acestuia e impasibil. Bănuieşte că stăpânul ei nu e deosebit de pios, pentru că altfel le-ar fi cumpărat ghirlande mai frumoase.

Femeile sunt chemate să se apropie de trepte. Preț de o clipă, Amara se întreabă dacă o să vină şi Felix, dar el îi dă drumul şi le face semn ei şi lui Dido s-o ia înainte. Vine şi Cressa lângă ele, cu buzele mişcându-se într-o rugăciune, şi pornesc braț la braț spre templu. Amara se întreabă pentru ce se roagă Cressa. Coboară privirea şi se uită la ofranda ei boțită. Toate rugăciunile din copilăria ei fuseseră adresate

Atenei; nu ştie ce ar trebui să-i ceară noii ei stăpâne, nu ştie cât de mult crede cu adevărat în zei.

Sclavii templului păzesc baza scării, ca să le împiedice pe adeptele din cale-afară de înflăcărate să se apropie prea mult de altar. Unele dintre femei plâng, ridicând braţele către statuie şi profitând de moment, altele nu fac decât să lase o rămurică şi să plece. Victoria şi Beronice sunt deja în faţă. Beronice aruncă trandafirul cu atâta forţă spre Venus, că unul dintre însoţitori o mustră. Victoria e neobişnuit de tăcută şi îşi desface aproape tot mirtul din păr, îl sărută şi-l lasă să cadă. Cressa se desprinde de la braţul Amarei şi o ia înainte. Amara şi Dido rămân în urmă, nesigure.

— Noi ce-i cerem? şopteşte Dido.

Amara ridică privirea spre Venus. N-a mai fost niciodată atât de aproape de statuie. Ochii pictaţi, aşa de negri şi de depărtaţi, nu par doar vigilenţi, ci şi furioşi. Nu e numai zeiţa iubirii, îşi spune Amara, e o zeitate care-i înnebuneşte pe bărbaţi, o distrugătoare a războinicilor, cea care a pricinuit căderea Troiei.

— Îi cerem putere asupra bărbaţilor.

Amara o trage pe Dido mai aproape de trepte. Îşi ia rămurica în ambele mâini, zdrobind-o ca să elibereze mireasma. *Fie ca bărbaţii să cadă în faţa mea cum cade ofranda asta în faţa ta, Măreaţă Afrodita. Fie să aflu forţa iubirii, chiar dacă n-am să-i cunosc nicicând dulceaţa*. Amara lasă să cadă ghirlanda strivită în grămada tot mai mare de ofrande aduse de târfele disperate din Pompeii.

13

Cât de plăcută-i cântarea! Femei, învăţaţi-o cu râvnă!
(Multe prin voce-au plăcut, nu prin alesul lor chip.)

Ovidiu, *Arta iubirii*, III[7]

Femeile lui Felix zăbovesc la intrarea în For, încercând să se hotărască încotro s-o apuce. Vinalia s-a înstăpânit ca o fierbinţeală. În jur e plin de grupuri mari de băutori, iar muzicanţii şi artiştii ambulanţi înteţesc agitaţia, îndemnând lumea să danseze. La marginea pieţei, negustorii de vin sunt ocupaţi îndărătul tarabelor şi se asigură că nu rămâne nimeni fără băutură. Stăpânul le-a dat voie lupoaicelor să rămână în oraş până diseară – un răstimp de libertate cu totul neobişnuit. Ca pentru a-şi dovedi buna-credinţă, Felix le-a şi lăsat singure şi s-a îndreptat spre un grup de bărbaţi. Amara nu ştie ce să facă.

— Nu staţi acolo degeaba! spune Cressa, gonindu-le către cel mai apropiat negustor de vin. Profitaţi cât mai mult!

Cressa îşi cumpără două urcioare cu vin îndulcit, dă pe gât unul dintre ele şi îl păstrează pe al doilea.

— Să luăm unul împreună? propune Amara.

Vinul e scump, negustorii luând evident în calcul publicul captiv şi pierderea unei părţi din urcioare. Chiar şi într-o zi de sărbătoare, Amara nu prea vrea să cheltuie niciun bănuţ pe care l-ar putea economisi pentru viitorul ei. O să aibă destul timp să bea când o să fie un om liber.

— O pot lua eu pe următoarea, spune Dido când Amara ia un urcior de pe tava negustorului.

— Fir-ar să fie! spune Victoria râzând şi împungând-o cu cotul. Trăiţi şi voi puţin! Nu sunteţi încă babe.

Şi îşi întăreşte cuvintele cumpărându-şi o băutură şi dându-şi ochii peste cap către ele când îi întinde negustorului banii.

---

[7] Publius Ovidius Naso, *Arta iubirii*, trad. Maria-Valeria Petrescu, Ed. Minerva, Bucureşti, 1977, Cartea a treia, pag. 244. *(N.t.)*

— Aşa se face, zeiță! spune negustorul, măsurând-o din priviri.

Victoria are o fâşie de pânză legată în jurul sânilor şi o alta peste şolduri, dar picioarele şi talia sunt dezgolite.

— N-ajung să-i vând prea des lui Venus însăşi, adaugă el, plesnind din buze. Pentru o sărutare, o capeți pe următoarea gratis.

— S-a făcut, răspunde Victoria.

Coboară urciorul şi îl trânteşte la loc pe tavă, făcând să tremure lichidul din celelalte urcioare.

— Nu laşi să-ți scape nimic.

— Vrei sărutul au ba?

Bărbatul se apleacă nerăbdător, dar Victoria se trage un pas înapoi.

— Întâi băutura, spune ea şi arată spre Amara. O să mi-o țină prietena mea.

Negustorul se conformează şi apoi o prinde pe Victoria cu un braț, ținând tava cu celălalt. Înainte să apuce Amara s-o avertizeze, negustorul de vin a ajuns la nodul de pe spatele ei. Trage de pânză şi încearcă să-i dezgolească sânii. Victoria îl împinge, iar el îi dă drumul, dornic să-şi salveze tava.

Victoria râde.

— Astea costă mult mai mult decât un urcior de vin, spune ea, ridicându-şi cu o smucitură pânza la loc. Dacă ai chef mai încolo, mă găseşti la Sălaşul Lupului. Sigur, dacă-ți permiți.

Ia vinul de la Amara şi se afundă toate trei în mulțime.

— Cea mai bună cale să obții o băutură la Vinalia, comentează Victoria. N-ar trebui să trebuiască să plăteşti mai mult de una.

— Beronice pare să nu plătească nici măcar una, intervine Dido. Tocmai l-am văzut pe Gallus luându-i un urcior.

— Aşa şi trebuie, răspunde Victoria. A căpătat deja destule futaiuri gratis de la ea.

Se opresc şi intră într-un cerc format în jurul unui cântăreț la flaut. O femeie dansează pe muzică, iar bărbații aplaudă şi ovaționează când o văd lăsându-se la pământ, cu spatele şi coapsele unduindu-se.

— Drauca! exclamă Victoria.

Rămân să se uite o clipă, dar Victoria n-are stare.

— Uite, ține tu asta, spune şi-i dă înapoi Amarei băutura.

Îşi face loc spre mijlocul cercului fără să ia în seamă fluierăturile şi se opreşte în fața rivalei ei.

— Îți arăt eu cum să te mişti, javră!

Se aruncă în dans, cu mişcări ritmate din şolduri şi scuturându-se în fața publicului care izbucneşte în strigăte. Drauca şovăie doar o clipă înainte să i se alăture. Cântărețul grăbeşte ritmul, care devine atât de rapid, încât pare imposibil ca dansatoarele să poată ține pasul, însă izbutesc. Unul dintre bărbați îşi aruncă băutura spre ele, iar alții îi urmează exemplul, strigându-le încurajări. Cu lichidul roşu lucindu-le pe piele şi dansând cu ferocitatea unor lupi, Victoria şi Drauca arată mai puțin a târfe şi mai mult a slujitoare încinse ale lui Dionysos, aflate pe punctul să se sfâşie una pe alta.

— Aici erați! spune Beronice, îndreptându-se către ele.

E atârnată de Gallus ca o ghirlandă şi are obrajii roşii. Nicandrus se ține după ei, cu un buchețel de trandafiri în mână.

— V-am căutat peste tot!

Beronice se ridică pe vârfuri ca să vadă ce-i cu țipetele şi o zăreşte pe Victoria.

— Ce se mai dă în spectacol! Şi şi-a scos *toate* hainele! Îți place? întreabă ea, întorcându-se spre Gallus. Pot să dansez şi eu aşa pentru tine, dacă vrei. Vrei? Te-ar excita?

Gallus răspunde prinzând-o în brațe şi vârându-i limba în gură.

Niciunul dintre ei nu dă semne că o să se desprindă prea curând, aşa că Nicandrus vine în faţă.

— Astea-s pentru tine, îi spune lui Dido.

— Mulţumesc, răspunde ea şi duce trandafirii la inimă. Eşti foarte amabil tot timpul.

— Mă întorc imediat, şopteşte Amara, aproape aşteptându-se s-o audă pe Dido protestând.

Dar poate că vinul îndulcit sau atmosfera i-a mai alungat din timiditate. E mulţumită să vadă că Dido zâmbeşte când Nicandrus se apleacă să-i spună ceva.

Amara habar n-are încotro vrea s-o ia. Simte în mână căldura urciorului de vin pe care i l-a dat Victoria şi soarbe din el, luând-o la pas prin piaţă şi oprindu-se când şi când să-i asculte pe cântăreţi. Se întreabă dacă o fi şi Salvius pe-aici, cu fluierul lui.

Aglomeraţia nu mai e aşa mare ca la procesiune, iar zgomotul atâtor cântăreţi care se întrec unii pe alţii, ovaţiile şi râsetele răsună din piatră şi se ridică în aerul cald, ca o ofrandă adusă zeilor. E prima dată când e complet singură în mijlocul unei mulţimi. Aruncă scurte priviri spre oamenii pe lângă care trece, nu ca să atragă o atenţie nedorită, ci ca să-şi dea seama cine sunt cei din jur. A fost oare cu vreunul dintre bărbaţii ăştia? La bordel, încearcă să nu se concentreze asupra chipurilor.

Grăbeşte un pic pasul şi se îndreaptă spre locul unde a lăsat-o pe Dido, ştiind că nu vrea să se îndepărteze prea mult de prietenele ei. Merge aşa de hotărât, încât aproape că nu-l vede. Menander. Vine în direcţia ei, uitându-se atent la toate femeile pe lângă care trece, cu fruntea încreţită de îngrijorare. Apoi o vede.

— Aici erai! spune el şi se luminează la faţă. *Ştiam* eu că te găsesc.

Bucuria şi faptul că nu face niciun efort s-o ascundă o încălzesc ca vinul.

— Pun prinsoare că asta spui tuturor femeilor de la Vinalia, îi răspunde ea râzând.

— Ştii că nu-i adevărat, Timarete.

Trecerea la greacă o loveşte puternic, ca de obicei.

— Rusticus e un stăpân generos, spune ea. Să te lase să te plimbi în voie la un festival al vinului.

— Este generos. Dar numai până la un punct. Am o oră, atât.

Amara nu-şi poate desprinde privirea de pe chipul lui. Se gândeşte la rugăciunea către Venus Afrodita. *Fie să aflu forța iubirii, chiar dacă n-am să-i cunosc nicicând dulceața*. Probabil că zeița o pedepseşte pentru aroganța de care a dat dovadă.

— Atunci hai să nu pierdem vremea, îi spune şi întinde mâna spre el.

Merg prin mulțime ținându-se de mână, purtați de un şuvoi de fericire împărtăşită.

— Am mai fost la Vrabia de trei ori de când te-am văzut ultima dată, îi povesteşte el. Adică în toate serile libere. Ospătarul mi-a spus că de obicei te duci acolo doar ziua.

— Dar tot ai venit?

— Sigur! O şansă mică să te văd e mai bună decât nimic.

Gândul că Menander o aşteaptă chiar peste drum, în timp ce ea nu are nicio posibilitate să i se alăture, e aproape prea dureros.

— Îmi pare rău că n-am fost acolo.

— Stăpânul tău îți dă vreun pic de timp liber pentru jocuri? Cred că ar trebui; primul joc din iulie e în mod tradițional şi pentru sclavi.

— Iulie? întreabă Amara, îngrozită de gândul unei date atât de îndepărtate din viitor.

— Nu mă poți aştepta aşa de mult?

Amara ştie că o necăjeşte. Are acelaşi aer de încredere în sine de care-şi aduce aminte de la prima lor întâlnire, când

i-a spus că lampa din mâna ei e a lui. Îi zâmbeşte, fără să vrea să-i dea totul dintr-odată.

— Aşa mă aştept.

Ajung în capătul Forului. Un muzicant cântă la liră o melodie lentă şi melancolică. Amara îl priveşte, imaginându-şi vibraţia coardelor sub degete.

— Cântam şi eu, spune. Tatei îi plăcea să cânt seara. Deşi numai în particular, adaugă ea, sperând că el va înţelege că în Grecia, spre deosebire de Pompeii, venea dintr-o casă respectabilă.

— De ce nu-l rogi să ţi-o împrumute?

Amara râde, crezând că Menander glumeşte.

— De ce nu? insistă el. E Vinalia. Ar trebui să fii liberă să ceri ce-ţi place.

Amara e scutită să dea un răspuns pentru că o vede pe Dido, acum rămasă singură. Beronice şi Gallus nu se zăresc pe nicăieri.

— Uite-o pe prietena mea, zice ea şi arată spre Dido. Ar trebui să mergem la ea.

— Îmi aduc aminte de ea, răspunde Menander. Are o voce frumoasă.

Amara le face din nou cunoştinţă. E mulţumită să vadă că Dido se preface că nu-şi aduce aminte de Menander. Nici prin cap nu i-ar trece că pierduseră mai multe ore pritocindu-i numele şi caracterul decât petreceau preoţii care cercetau măruntaie la altar.

— Unde-i Nicandrus? întreabă ea.

— N-a avut decât câteva minute; a venit doar ca să-mi dea astea.

Muzicantul cu lira trece la un cântec mai vioi. Un cuplu de lângă ei ovaţionează şi începe să danseze. Dido se leagănă în ritmul melodiei, ţinând strâns trandafirii.

— Trebuie să plec şi eu curând, spune Menander, uitându-se la Amara. Îmi acorzi un dans?

— Nu sunt sigură că ştiu cum să dansez, răspunde ea, gândindu-se la o nuntă în familie la care fusese acasă şi încântarea copilărească cu care se tot învârtise împreună cu verişoarele ei. Am dansat o singură dată, cu femei.

Menander o prinde de ambele mâini şi o trage mai aproape de liră.

— Toți sunt beți, îi spune. Putem să ne prefacem.

Amara şovăie, dar bătăile din palme, vârtejul de oameni şi înghesuiala sunt molipsitoare.

Se prind de brațe, se răsucesc, se opresc şi bat din palme, tot mai repede, de multe ori, până când Amara se prăbuşeşte peste el râzând în hohote. Muzicantul încheie cântecul cu o înfloritură, ridicând lira şi făcând o plecăciune.

— Roagă-l acum, spune Menander. Vreau să te văd cântând înainte să plec.

Amara se uită la liră cu dorință, dar clatină din cap.

— Nu pot.

Menander îi dă drumul şi se duce spre muzicant. Amara îl vede salutându-l pe bărbat şi apoi întorcându-se şi arătând spre ea. Urmează o discuție insistentă. Cântărețul încuviințează şi-i face semn.

— Cum aş putea refuza o asemenea cerere? îi spune în greacă atunci când se apropie.

Amara se uită la Menander, întrebându-se ce i-ar fi putut spune.

— Sigur că trebuie să cânți, adaugă bărbatul şi-i întinde instrumentul.

Preț de o clipă, Amara nu simte decât panică. Are mintea golită, nu-şi poate aduce aminte nicio melodie, nu-şi poate aduce aminte cum să cânte o notă. Ridică privirea şi vede oamenii care se uită la ea curioşi, aşteptând să audă ce o să cânte. Se uită şi Dido.

— Cântă cu mine! îi strigă Amara, cu disperare în glas.

Dido vine în grabă.

— Ce faci? o întreabă în şoaptă. Nu putem cânta aici!

— Care-i cântecul ăla de dragoste pe care l-am învățat de la Salvius?

Amara s-a înroşit doar la gândul să dea înapoi lira fără să cânte.

— Nu cred că mi-l aduc aminte, spune Dido, însă Amara a început deja să treacă peste coarde cu plectrul.

Primele note i se par şocant de discordante. E un instrument necunoscut, cu şapte coarde, nu cu zece, şi are nevoie de puțin timp ca să-şi dea seama care dintre ele va recrea cântecul popular din Campania. Se concentrează aşa de tare să cânte cum trebuie, că uită de mulțime, ba chiar şi de Menander. Cu fiecare atingere a coardelor, încrederea ei mai creşte puțin, iar muzica sună un pic mai dulce. Începe prima strofă. Spre uşurarea ei, i se alătură şi Dido.

Mulțimea bate din palme şi câțiva cântă cu ele, ajutându-le să-şi aducă aminte cuvintele. E conştientă că Menander zâmbeşte, dând din cap încurajator, dar e greu să nu-l piardă din ochi din cauza dansatorilor care se învârt şi bat din picioare pe lângă ea. Aşa că se uită la Dido. Spectacolul i-a adus încrederea unei străine. Se poartă cu o îndrăzneală pe care nu reuşeşte s-o aibă niciodată când merge pe stradă. Amara îi prinde privirea şi încep să cânte una către cealaltă. Cântecul devine o conversație, un schimb de priviri, de gesturi, de senzații, deşi cântă aceleaşi cuvinte. Repetă cântecul, însă de data asta Amara rămâne tăcută când Dido cântă rolul ciobănaşului şi, înțelegând ce vrea, Dido îi lasă ei rolul femeii. Spun povestea ca un duet, accentuând elementul comic – Dido tot mai rugătoare, Amara tot mai absurdă în respingerea mândră a ciobănaşului. La final, Dido se preface că se prăbuşeşte de durere, iscând un val de râsete în mica mulțime adunată în jurul lor.

Râde şi Amara, uitându-se după Menander şi sperând să-i citească aprobarea pe chip. Nu-l zăreşte. Absenţa lui o surprinde, dar e prea absorbită în joc ca să lase tristeţea s-o copleşească. Doi tineri din faţă bat din palme şi scandează, cerând încă un cântec. Li se alătură şi alţii. Amara se uită la mulţime şi la chipurile care o privesc. E o putere pe care n-a mai simţit-o niciodată, senzaţia că poate modela aşteptările altora, le poate controla dorinţele sau le poate elibera. Face o plecăciune.

— O celebrăm pe zeiţa iubirii, spune ea cu glas puternic. Poate ne veţi permite să-i închinăm un imn stăpânei noastre, Afrodita?

Nu face niciun efort să-şi ascundă accentul străin, referindu-se înadins la Venus cu numele ei grecesc. Cei doi bărbaţi din faţă aprobă strigând, iar Amara se întoarce către Dido, vorbind încet.

— Dacă îţi cânt o strofă în greacă, vers cu vers, poţi s-o cânţi singură după aia?

— Cred că da.

Amara atinge lira cu plectrul, iar coardele răspund repede şi insistent. Notele o duc aproape pe loc înapoi în casa lui Chremes şi-i amintesc cum o privea el în lumina lămpii, cu lăcomia unei vulpi care-şi aşteaptă prada să se împiedice. Nu era un cântec pe care-l învăţase în copilărie. Amintirea e dureroasă. Amara se imaginează din nou la picioarele statuii pictate a lui Venus, trage aer în piept, îşi aduce aminte senzaţia mirtului zdrobit în mână şi mireasma lui dulce.

Afrodita, cu suflet blând şi fără moarte,
Fiică de zeu, urzitoare de viclenii, rogu-te
Nici cu grijă, temută Stăpână, nici cu suferinţă,
Spiritul ucide-mi-l tu!

Dido ascultă atentă, fără să-şi dezlipească privirea de chipul Amarei. Repetă fiecare vers pe un ton mai jos,

reproducând nuanța chinuitoare a cântecului. Nu e un cântec de tavernă, cum a fost cel popular, dar publicul lor e dornic să se simtă bine şi se leagănă pe muzică, iar unii chiar bat din palme când prind ritmul.

La strofa a doua, unul dintre tineri scoate un țipăt brusc când recunoaşte cântecul şi-l bate pe însoțitorul lui pe spate. Amara îi priveşte mai atent. Unul dintre ei poartă o broşă scumpă la centura mantiei. E bronz, încrustat cu pietre roşii. Zâmbeşte şi le face semn. Cei doi sunt beți, dar nu şi-au pierdut simțirea, şi bagă de seamă flirtul. Se apropie un pic şi fluieră. În spatele lor, Amara vede o siluetă mai familiară. Nu Menander, ci Felix. E însoțit de Thraso şi le priveşte pe ea şi pe Dido cu o expresie pe care ar putea-o considera din greşeală de fascinație, dacă ar fi vorba despre orice alt bărbat. Probabil că înțelege, în cele din urmă, cam care ar putea fi valoarea lor.

Ajung la ultima strofă şi, aşa cum sperase, cei doi tineri îşi fac drum în față.

— Sapho? întreabă unul dintre ei, punându-i o mână pe braț. Cam pretențioasă pentru Vinalia, nu? Ale cui femei sunteți?

Felix se strecoară între ei, iute ca fumul.

— Fetele sunt ale mele, spune el, făcând o plecăciune adâncă.

Amara nu l-a mai văzut niciodată vorbind cu bărbați din clasa asta. E mai subțire decât cei doi bețivani, dar ştie cine ar învinge într-o bătaie cu pumnii.

— Perfecte pentru Zoilus, nu crezi? îl întreabă bărbatul pe tovarăşul lui, abia băgând în seamă prezența stăpânului ei.

Celălalt râde isteric, bătându-se cu palmele pe coapse.

— Trebuie, Quintus! Trebuie!

Quintus îi zâmbeşte lui Felix, genul de grimasă pe care bogații o rezervă servitorilor.

— Cât costă să le închiriez pentru restul serii?

— Toată noaptea? întreabă Felix.

Amara înțelege că trage de timp, încercând să evalueze cât de mult poate întinde coarda. Simte căldura trupului lui Dido apropiindu-se de ea. Rolul cuvenit lor în această conversație este tăcerea, dar sunt şi alte căi prin care îşi pot vorbi. Răspunde cu o scurtă atingere a degetelor.

— Sigur că toată noaptea, omule! Vrem să dea sare şi piper petrecerii oferite de onorata noastră gazdă!

Tovarăşul lui iar se sufocă de râs.

— Probabil că ai auzit de Zoilus, nu? continuă Quintus cu un rânjet. Cel mai însemnat dintre liberții din Pompeii.

Şi Felix e libert. Amara bănuieşte că nici Quintus, nici prietenul lui n-au sclavi printre strămoşi. Stăpânul ei înclină elegant din cap.

— Pentru o asemenea gazdă, spune el, cincizeci de denari.

Bărbatul căruia i se spune Quintus nici nu tresare.

— S-a făcut.

— Bineînțeles, dacă vreți şi lira, mai face încă 20, adaugă Felix.

Nici chiar Quintus nu-i aşa prost ca să nu-şi dea seama că a fost tras în piept, dar clar nu-şi doreşte să se tocmească de parc-ar fi băcan.

— Foarte bine, răspunde el. Îți dau 20 acum, ca garanție pentru restul.

E rândul lui Felix să şovăie. Amara speră că n-o să scoată o tăbliță de ceară şi să insiste să-i facă pe cei doi să semneze cu sânge un angajament pentru restul banilor. Douăzeci e deja mai mult decât ar câştiga amândouă la lupanar într-o noapte. Şi sigur că înțelege şi el că bărbații de felul celor doi se târguiesc tot timpul folosindu-şi numele. Felix mai face o plecăciune.

— Pentru asemenea clienți onorabili, e plăcerea mea.

Quintus pocneşte din degete şi vin în grabă câțiva bărbați din mulțime. Sigur că astfel de oameni n-ar merge nicăieri fără un alai de sclavi care să-i apere.

— Douăzeci pentru *domnul*, spune el, arătând cu capul spre Felix, iar cel mai bătrân dintre sclavi scoate o pungă bine ascunsă sub mantie.

Thraso înaintează, asigurându-se că târguiala e ferită de ochii altora. În spatele lor, Amara îl vede pe muzicant întinzând gâtul să tragă cu ochiul, şi acum nu-i mai zâmbeşte. Gallus e lângă cotul lui. Probabil că au făcut deja o înțelegere ca să le dea lira. Speră că s-a bazat pe promisiuni şi nu pe amenințări.

— Quitus Fabius Proculus, spune cel care va fi stăpânul lor în seara asta, arătându-i lui Felix inelul cu sigiliu. Unde să trimit banii?

— Pentru Gaius Terentius Felix Libertus, la stabilimentul de peste drum de Hanul Elefantului.

— Sălaşul Lupului?

Quintus începe să râdă aşa de tare, încât Amarei i se pare că o să se înece.

— Marcus! Am făcut o înțelegere cu lupanarul oraşului. Stai numai să le spun celorlalți că i-am adus lui Zoilus două lupoaice!

Felix nu rosteşte nimic în apărarea afacerii lui, promisiunea unei mici averi alinându-i fără îndoială îndejuns mândria rănită. Amara ştie că n-ar trebui să spună nimic, dar vrea să-şi impună prezența.

— Sper că vă vom mulțumi, totuşi.

Îşi pleacă fruntea, privind spre cei doi bărbați printre genele negre.

— Nu ne dorim decât să slujim.

— *Scumpele de voi*.

Marcus le cuprinde cu brațul pe amândouă, suflându-le iz de vin în față.

— Sunteți *perfecte*.

14

Te-ai fi crezut la reprezentația unei pantomime însoțite de cor, nu în sala de mâncare a unui particular.

Petroniu, *Satyricon*: „Ospățul lui Trimalchio”[8]

Pâcla amurgului învăluie străzile în timp ce se îndreaptă spre casa lui Zoilus, iar clădirile devin nişte siluete întunecate pe fundalul cerului portocaliu.

Amara fusese surprinsă de cât de mulți bărbați din mulțime le aparțineau lui Marcus şi Quintus. Acum îi urmau şase sclavi, un grup tăcut şi protector, iar alți doi mergeau înainte, purtând felinare cu ulei. Quintus o ținea de braț; Marcus pusese stăpânire pe Dido.

— Ce treabă aveți să lucrați pentru amărâtul ăla de peşte slinos? întreabă Quintus, ajutând-o să treacă peste o băltoacă. Sunteți amândouă foarte drăguțe. Şi aveți şi voci minunate.

— Mulțumesc, răspunde Amara.

Faptul că-l denigrează pe Felix îi dă un sentiment straniu. Cu toată ura ei, îşi dă seama că probabil se identifică oarecum cu el. În definitiv, Felix e proprietarul ei.

— Eram liberă, pe vremuri. În Atica. Tata era doctor în Aphidnai.

— Totuşi, nu bătrânul te-a învățat cântecele lui Sapho, spune el, ridicând dintr-o sprânceană.

— Nu. Le-am învățat când eram concubină.

— Da, sunt convins că ştii *o grămadă* de trucuri.

---

[8] Petronius, *op.cit.*, pag. 29. *(N.t.)*

Quintus se opreşte şi o priveşte mai atent. Sclavii din faţa lui se opresc şi ei, în ton cu mişcările stăpânului.

— Ţi-a spus cineva vreodată ce buze frumoase ai? Roşii, ca inima rodiei.

Amara înţelege ce rol vrea el să joace. Zâmbeşte, iar ochii ei întunecaţi promit tot ce şi-ar putea dori el să vadă.

— Hei, se plânge Marcus, bătându-l pe spate pe prietenul lui, ca să le întrerupă sărutul. Am întârziat deja la Zoilus.

— Mama mă-sii! De parcă n-ai avea la braţ una dintre cele mai drăguţe târfe pe care le-am văzut *vreodată*, ripostează Quintus, apoi pornesc din loc. Ai noroc că am luat-o eu pe asta.

Ridică din umeri către Amara, în semn de scuză.

— Nu vreau să te jignesc. E mai frumoasă. Doar că tu ai gura mai ispititoare. Îmi place.

Amara râde.

— Iar tu eşti îndrăzneţ, spune ea. Şi mie îmi place.

Quintus rânjeşte, plin de încântare. Pe Amara o uluieşte cum acceptă bărbaţii complimente de la o prostituată. Deşi în cazul ăsta nu-i chiar o minciună sfruntată. Îşi dă seama că Marcus şi Quintus sunt altfel decât bărbaţii plini de bani de la băi. Fără îndoială, când se încheie seara, o să se aştepte la aceleaşi servicii, dar preludiul e o seară întreagă de distracţie, conversaţie şi cântat. Inima îi bate mai tare şi aruncă priviri nerăbdătoare spre sclavii care-i duc lira. A trecut multă vreme de când nu s-a mai simţit atât de vie.

Au străbătut toată Via Veneria, până în capătul mai puţin la modă al oraşului, nu departe de Palestra. Cei doi sclavi care poartă felinarele se opresc în faţa unei intrări înalte, cu uşile de lemn masive întredeschise. Lumina dinăuntru străluceşte slab pe treapta de marmură din faţă.

— Cum facem? îl întreabă Quintus pe Marcus. Hainele sunt parte din glumă, dar ar fi chiar şi mai amuzant dacă n-ar băga de seamă cine sunt.

— Totuşi, n-o să strâmbe din nas nevasta bătrânului dacă intrăm cu două fete despuiate?

Marcus o priveşte agitat pe Dido. Amara se întreabă ce au discutat cei doi pe drumul de la For încoace.

— E Vinalia! Aşa umblă fetele! protestează Quintus şi se întoarce către Amara: *Tu* ce zici?

Amândoi bărbați o privesc, aşteptând un răspuns. Se gândeşte repede la starea în care se află hainele ei şi ale lui Dido. Culorile sunt strălucitoare, dar ştie că materialul trădează pe loc că e ieftin. În Pompeii, puține crime sunt mai mari decât sărăcia. Dacă-şi fac intrarea despuiate, îşi trâmbițează statutul de prostituate, dar probabil că nu ar deveni şi obiectul dispreţului total. Înclină din cap spre Dido, într-o întrebare tăcută, şi primeşte o ridicare din umeri ca răspuns. Îi zâmbeşte larg lui Quintus:

— Zic *dezbrăcate*.

Quintus scoate un strigăt încântat, după care o ajută să-şi scoată mantia şi i-o dă unuia dintre sclavii răbdători din alai. Apoi se apucă entuziasmat să-i scoată toga, pe care o smulge din câteva mişcări. Amara observă că hainele le duce bătrânul cu punga, care mai degrabă îşi fereşte ochii decât să se uite la ea.

— Eşti sigură? o întreabă Marcus pe Dido, deschizându-i broşa cu mişcări poticnite. Nu te deranjează?

— Eşti foarte amabil să întrebi, spune Dido, cu capul plecat când îşi scoate toga.

— Perfect.

Quintus se întoarce de la una la alta, în timp ce ambele femei stau dezbrăcate şi tremură în pragul casei lui Zoilus.

— Să intrăm.

Păşesc pe un mozaic alb-negru elegant, cu un câine care-şi dezgoleşte dinții întins pe toată lungimea coridorului îngust, şi pătrund în cel mai mare atrium pe care l-a văzut vreodată Amara. E de cel puțin cinci ori mai mare decât cel

din casa lui Chremes, singurul ei element real de comparație. Mozaicul de la intrare se continuă cu modele tot mai complicate, întinzându-se în alte încăperi întunecate din jurul holului. Lângă un bazin mare care adună apa de ploaie se află o masă din argint masiv. Lumina lunii pătrunde prin deschiderea din mijlocul tavanului şi luceşte pe suprafața lustruită, iar răsfrângerea palidă tremură pe fața apei. Deasupra sunt adunate grămadă alte obiecte prețioase – pocale, farfurii şi lămpi. Multe par de aur. Amara ştie că, puse laolaltă, ar costa de câteva ori mai mult decât a dat Felix pe ea.

În spatele ei, sclavii noilor lor stăpâni se târguiesc cu uşierul lui Zoilus, dându-se drept musafiri invitați. Uşierul pare să aibă un motiv de nemulțumire, fără îndoială prezența celor două femei despuiate. Aude cuvântul *actrițe* repetat în discuția purtată pe un ton scăzut.

— Pe aici, spune Quintus, fluturând uşor din mână, ca şi cum le-ar conduce în propria casă. Stăpânul se află în sufragerie, împreună cu invitații.

Amara se abține s-o ia pe marginea atriumului şi-l urmează pe Quintus cu o încredere în sine pe care nu o şi simte, încleştându-şi dinții ca să nu-i mai clănțăne. Când ajung la bazinul de marmură şi masa care geme de tacâmuri, se aude un lătrat feroce. Se strânge de frică lângă Dido, aproape căzând în apă. Se uită în spate şi vede un câine care trage de lanț lângă peretele din fund, mult prea departe ca să ajungă până la ei. Uşierul îi strigă să tacă din gură.

Marcus şi Quintus izbucnesc în râs.

— Perfect! spune Quintus, bătând-o cu putere peste fund, cu un gest care o duce cu gândul la Felix. Sunteți absolut de-al naibii de *perfecte*.

Amara îl place mai puțin de data asta. Se îndreaptă, încă zâmbind, hotărâtă să nu fie ținta glumelor toată seara.

Trec printr-o grădină enormă şi ocolesc colonada pictată. Scene din legendele lui Hercules apar şi dispar din vedere. În mijlocul peluzei, se află o fântână arteziană luminată cu felinare cu ulei, iar stropii de apă cad în beznă ca nişte stele.

— Locul ăsta, îi şopteşte Dido. *Unde* suntem?

— Şi vă place casa, doamnelor? întreabă Marcus.

— E frumoasă, răspunde Amara.

— Zoilus e un *libert*, spune Quintus, iar din felul atent în care apasă pe cuvânt i se citeşte dispreţul. Cine ştie? Dacă vă obţineţi într-o bună zi libertatea, poate că aţi putea avea *şi voi* o casă ca asta.

O casă cu bani, dar fără clasă. Genul de loc care i s-ar părea impresionant unei târfe. Sensul din spatele vizitei lor, pe care Amara a refuzat să-l recunoască, n-ar putea fi mai evident. Ea şi Dido urmează să însemne o insultă pentru gazdă, un dar care să-i scoată în evidenţă valoarea scăzută. Îşi simte obrajii aprinşi în semiîntuneric. Oricine ar fi Zoilus, o să încerce să nu-l facă de ruşine. Şi nici pe ea.

Trec într-o grădină şi mai mare, înconjurată de ziduri şi plină de platani. E bine luminată şi, chiar şi fără Quintus pe post de îndrumător, s-ar lua după râsetele şi conversaţiile tot mai zgomotoase. Masa e servită în spate, jumătate în grădină, jumătate într-o încăpere zugrăvită să semene cu o grotă. Zona e străbătută de două cursuri de apă artificiale, iar mesenii stau jos sau întinşi pe canapele aşezate la marginea apei.

— Zoilus, *dragul meu tovarăş*, spune Quintus, părând să parodieze pe cineva din clasa lui şi îndreptându-se către canapeaua gazdei. Îmi pare *îngrozitor de rău* că am întârziat. *Din păcate*, tata n-a putut să vină, dar *a insistat* să aducem cu noi două dintre cele mai dragi proprietăţi ale lui, pentru distracţia ta. Două mici actriţe adorabile. Ce-ar putea fi mai potrivit pentru celebrarea Vinaliei?

Discuţiile din fundal se domolesc. Amara aude chicoteli şi murmure venind dinspre ceilalţi oaspeţi. Stă dreaptă, privind în faţă şi neluând în seamă bătăile nebuneşti ale inimii.

Nu şi-a format în minte o imagine clară a lui Zoilus, însă bărbatul întins în faţa ei n-are nimic în comun cu ce-şi închipuise ea. Ţesăturile scumpe cu care e înveşmântat, da, dar nu şi privirile agitate şi rapide, gura subţire care îi zvâcneşte de parcă ar fi o capră care rumegă. Acum le priveşte ţintă pe ea şi pe Dido, cu faţa încreţită a nedumerire. Sentimentul de ruşine al Amarei se adânceşte tot mai tare.

— A, bâiguie el în cele din urmă. Ce drăguţ! Ce drăguţi sunt tinerii, nu-i aşa, iubirea mea? Foarte moderni, nu ţi se pare şi ţie, Fortunata? Să aducă actriţe.

Fortunatei, care stă întinsă lângă Zoilus, nu i-a scăpat insulta. Are o expresie inteligentă şi pătrunzătoare şi o faţă deformată de machiajul gros de pe frunte. Însemn de sclav, îşi dă seama Amara. Fortunata îşi ascunde probabil fosta umilinţă.

— Da, bărbate, răspunde ea cu glas puternic. Foarte *moderni*.

Unii dintre oaspeţi râd. Fortunata le zâmbeşte cu răceală celor doi nou-veniţi, ignorându-le cu totul pe fetele despuiate. Quintus îi zâmbeşte, dar Marcus are bunul-simţ să pară stingherit. Zoilus o loveşte iritat pe nevastă-sa.

— Vă rog s-o iertaţi pe Fortunata, spune el, cu o scuză jenată în glas. E cam de modă veche. Te rog să-i spui tatălui tău că sunt cât se poate de onorat. Sper că ne va vizita curând, ca să primească personal mulţumirile mele.

— Trebuie să le laşi să-ţi cânte, insistă Quintus. Asta l-ar ferici cel mai tare. Să ştie că te-au mulţumit.

— Foarte bine, foarte bine, răspunde Zoilus, privindu-le pe Amara şi Dido fără prea mare entuziasm. Dar înainte

trebuie să vă bucurați de specialitatea noului meu bucătar. Tocmai ne pregăteam să o servim la masă.

Un sclav îmbrăcat în mătase verde îi îndrumă spre o canapea mare. Amara observă, cu o tresărire, că sunt aşezați într-unul dintre cele mai prestigioase locuri. Probabil că Zoilus îşi doreşte foarte tare să-l impresioneze pe tatăl lui Quintus. Cei doi bărbați se întind, iar ea şi Dido li se alătură, lungindu-se pe canapeaua cu perne. E conştientă că oaspeții aflați în apropiere se holbează la ele. *Nu mi-e ruşine*, îşi spune ea când mâna lui Quintus îi trece peste sâni şi coboară într-o parte. Un alt sclav, îmbrăcat în acelaşi verde intens ca şi primul, apare cu un platou de argint şi le oferă tuturor pahare cu vin.

— Ai văzut fața Fortunatei? îl întreabă Quintus pe Marcus în şoaptă, în timp ce soarbe din vin. A sărit ca o curviştină.

Departe de încruntătura adâncă şi furioasă a gazdei, Marcus râde. Amara îşi strânge paharul în mână, în timp ce Quintus îi frământă talia.

— Bea, frumoaso, e cel mai scump Falernum pe care l-am gustat vreodată.

— Două mii de sesterți urciorul, spune tare un bărbat roşu la față de pe canapeaua de alături. La Zolius, doar cel mai bun vin. Cea mai frumoasă casă din oraş. Pun rămăşag că ați fost mulțumiți de invitație. Păcat că bătrânul tău tată n-a reuşit să ajungă.

Quintus îşi dă ochii peste cap, iar Marcus pufneşte cu nasul în pahar.

— Deci acum sunt la modă actrițele? întreabă bărbatul mai în vârstă, prea beat ca să le observe dispreţul. Trebuie să spun că eu sunt de partea Fortunatei. Toate astea sunt un pic prea moderne pentru mine, chiar şi de Vinalia.

— N-a fost şi Fortunata actriță pe vremuri? întreabă Marcus.

— Nu ştiu cine ți-a spus aşa ceva! ripostează bătrânul indignat. E o libertă respectabilă. Semnele... sunt de acord, sunt... mă rog, o întâmplare nefericită. Dar sunt din copilărie. Înainte să ajungă în casa fostului ei stăpân. Stăpânul lui Zoilus, vreau să zic. Bătrânul Ampliatus.

Amara aruncă o privire spre canapeaua unde sunt întinse gazdele. În jgheabul dintre ei, împodobit cu delfini sculptați, se revarsă o cascadă. Deci Fortunata a fost însemnată în copilărie. Se întreabă ce fel de viață o fi avut când era copil. Speră că fosta sclavă se bucură acum de averea pe care o are.

— Serios? întreabă Quintus. *Fascinant*.

— N-a fost obligat să se însoare cu ea. Zoilus, vreau să zic. Dar ştii ce mi-a zis?

Oaspetele se apleacă mai aproape de ei, aproape căzând de pe canapea în starea lui de amețeală.

— „Nicia," mi-a zis, „nu puteam suporta să stau cu mâinile în sân şi să las alți bărbați să-şi şteargă la cină mâinile murdare pe fața Fortunatei, ca şi cum ar fi un *şervețel nenorocit*. Sigur că am eliberat-o, sigur că m-am căsătorit cu ea."

Nicia ridică mâna într-un toast nesigur.

— Mare dreptate. Asta-i dragostea, asta e.

— Minunat, mormăie Marcus.

Amara simte că trupul lui Quintus se cutremură de râs lângă ea.

— Ştiu multe cântece despre dragoste, intervine ea. Puțini dau dovadă de atâta devotament adevărat cum i-a arătat Zoilus Fortunatei.

Nicia încuviințează hotărât.

— Ai dreptate, aşa e. E adevărat.

Marcus e nevoit să-şi mascheze râsul cu o criză de tuse. Quintus se apleacă spre ea, răsuflându-i în ureche.

— Perfect.

Amara se răsuceşte şi-i zâmbeşte. Înțelege, în cele din urmă, cum poate distra pe toată lumea de la petrecere. Quintus e prea ignorant ca să înțeleagă că era sinceră. Poate să-şi arate fără probleme respectul față de gazdă; bărbații care au adus-o o să-şi imagineze că e batjocură. Puțin mai relaxată, o bate pe Dido pe braț.

— Îți vine *să crezi*? îi şopteşte.

Se uită la ceilalți oaspeți, întinşi pe canapele lângă cele două cursuri de apă. Zeci de lămpi cu ulei strălucesc şi eliberează suficientă căldură ca să-i fie mai uşor să stea dezbrăcată. Nimeni altcineva nu duce lipsă de haine. Unii asudă sub greutatea concretă a bogăției. O femeie poartă o tiară aşa de încărcată cu pietre prețioase, încât abia reuşeşte să se sprijine în cot.

— Nu putem cânta melodia aia populară veche la o asemenea petrecere, îi răspunde Dido tot în şoaptă. Nu *putem*.

— Cred că o să descoperiți că puteți, intervine Quintus. Dar înainte, uite că vine mâncarea fantezistă a bătrânului.

Apare un grup de bărbați îmbrăcați în mov, care duc pe umeri un platou enorm, aşa cum ai duce o lectică pe stradă. Pe el se află o plăcintă imensă, cu crusta din aluat modelată să arate ca o lebădă.

— Păcat că ați ajuns prea târziu pentru fructele-de-mare, oftează Nicia. Aricii ăia de mare chiar au fost ceva deosebit.

— De unde-l ştii pe Zoilus? îl întreabă Dido, care nu-şi poate lua ochii de la plăcinta monstruoasă.

— E cel mai bun prieten al meu. Prin câte-am trecut împreună!

Nicia pare să devină sentimental.

— Foştii noştri stăpâni au ținut unul la altul în copilărie. Şi până la urmă s-au purtat bine cu Zoilus şi cu mine. Al meu m-a eliberat prin testament, deşi nu mi-a lăsat *şi* o avere.

Dă pe gât cupa şi o întinde ca să fie umplută. Un băiat în verde vine în grabă cu un urcior mare de argint, plin cu vin.

— Nu că bătrânul Ampliatus ar fi avut vreodată toate astea. Zoilus poate preschimba orice în aur. Totdeauna a fost aşa.

Amara nu şi-l poate imagina pe Felix lăsându-i prin testament nici măcar o tunică amărâtă, cu atât mai mult libertatea. Gândul că ar putea-o lăsa moştenitoare e aproape comic.

— Uitați-vă acum, le spune Nicia, făcând semn spre plăcinta gigantică. O să vă placă.

Sclavii care păzesc plăcinta se trag într-o parte când un alt bărbat, îmbrăcat în roşu, se îndreaptă cu paşi mari spre ea, fluturând un cuțit enorm. Face o plecăciune în fața stăpânului său, apoi împunge cu o înfloritură aluatul, ridicând capacul şi trăgându-se înapoi. Rămâne nemişcat. E evident că ar fi trebuit să iasă ceva de-acolo, dar nu se vede nicio mişcare. Bucătarul se apleacă şi împunge cu cuțitul în plăcintă. Îşi iau zborul câteva vrăbii amețite care ciripesc. Două nu ajung departe de platou înainte să se prăbuşească.

În încăpere s-a lăsat o tăcere ruşinată.

— Bravo! strigă Quintus, bătând din palme de pe canapea. *Bravo!*

I se alătură şi alți oaspeți, şovăitor la început, însă apoi aplauzele devin tot mai intense. Amara aruncă o privire spre Zoilus şi îi citeşte pe chip recunoştința. Fortunata pare furioasă.

— Păcat, mormăie Nicia. Ar fi trebuit să fie un stol de vrăbii, care să-şi ia zborul pentru Venus. Probabil că s-au sufocat de căldură. Bucătarul ăla ar fi trebuit să facă nişte găuri mai mari în aluat.

Quintus îşi coboară picioarele de pe canapea şi se ridică.

— Mult stimata mea gazdă, cât e servită mâncarea, insist să te bucuri de dulcile încântări ale unui spectacol muzical.

Îi face semn unuia dintre sclavii lui, care aduce cu o plecăciune lira. Amara speră că lumina nu e destul de puternică să dezvăluie ce instrument ieftin e. În casa asta de argint forjat şi aur bătut, arată ca o jucărie ţărănească.

— Da, mulțumesc, spune Zoilus, dând energic din cap. Încântat.

Amara ia lira şi o ajută pe Dido să se ridice. Se opresc o clipă, găsind putere una în cealaltă.

— O să cântăm întâi imnul lui Sapho, şopteşte Amara. Afrodita o să ne zâmbească; niciuna dintre slujitoarele ei nu e aşa frumoasă ca tine.

Amara se îndreaptă hotărât spre cursul de apă, apoi păşeşte peste el, evitând lămpile cu ulei plutitoare. Dido o urmează şi se opresc amândouă între cele două canale, în mijlocul adunării, luminate de flăcările care le joacă pe piele. Amara se simte recunoscătoare acum că şi-au lăsat togile la uşă. Nu-i e ruşine de corpul ei aşa cum i-ar fi fost ruşine de haine. Îi şopteşte lui Dido şi se întorc amândouă spre gazdă, făcând o plecăciune.

Zoilus şi Fortunata sunt întinşi pe canapeaua lor şi privesc. Amara ştie că nu le poate vorbi nici cu vulgaritatea unei târfe, nici cu modestia unei fiice de doctor. Nu poate folosi niciun limbaj din trecutul sau din prezentul ei. Va trebui să născocească unul nou.

— Noi suntem Amara şi Dido, spune ea, cu glasul ridicat peste clipocitul apei şi murmurele oaspeților. Suntem cei mai recunoscători oaspeți ai voştri. Am venit s-o celebrăm pe Venus Pompeiiana. Iar într-o grădină de o asemenea frumusețe, zeița dragostei se va crede în dumbrăvile din Olimp, dacă se va hotărî să ne binecuvânteze acum cu prezența ei.

Dă din cap spre Fortunata, care întoarce privirea.

— Aşa cum vedeţi, suntem cele mai umile dintre slujitoarele ei. Dar în seara asta, de Vinalia, îşi au locul aici chiar şi discipole ca noi.

Amara ia lira, o aşază în mâini şi încearcă să nu bage în seamă cum îi tremură plectrul între degete. Atinge o coardă.

— Şi cine poate să-i aducă laudă Afroditei mai bine decât cea de-a Zecea Muză, Poetesa din Lesbos?

Se întoarce să-i zâmbească lui Quintus.

Amara şi Dido încep cântecul lui Sapho, mai întâi emoţionate, dar cu fiecare vers, cântând strofele când una, când cealaltă, îşi găsesc propria bucurie în muzică. Se leagănă după muzică, intrând în ritm. Mulţimea nu e în întregime cucerită – Amara a renunţat să mai încerce s-o atragă pe Fortunata, considerând-o o cauză pierdută –, dar multora dintre bărbaţi le place în mod clar spectacolul.

La sfârşitul cântecului, fac o plecăciune şi Zoilus aplaudă. Pare uşurat. Probabil că se aşteptase la altceva.

— Încântător, încântător, spune el. Foarte atent din partea tatălui tău, Quintus.

— Trebuie să le laşi să încheie cu un mic spectacol, răspunde Quintus. Toate actriţele bune fac aşa.

Amara îi aruncă o privire lui Dido, care ridică din sprâncene. Ce-ar putea face? N-au de ales, trebuie să cânte cu convingere cântecul popular al lui Salvius. Încă o invocare pompoasă a lui Venus pare prea mult, aşa că Amara începe să atingă coardele lirei fără nicio explicaţie. Dido intră direct în rolul ciobănaşului, strângându-şi mâinile la piept cu un vaiet de disperare prefăcută. Oaspeţii se privesc unii pe alţii, nu prea siguri cum să interpreteze schimbarea de ton, însă Amara le zâmbeşte tuturor, după care se alătură melodramei în rolul amantei dispreţuitoare. Quintus şi Marcus ovaţionează zgomotos după fiecare refren, părând să se bucure de spectacol chiar mai mult decât în For. Alţi oaspeţi par mai puţin amuzaţi. Însă

prăbuşirea lui Dido din final reuşeşte să stârnească nişte râsete şi, cel mai bun lucru, sosirea dulciurilor încheie spectacolul lor fără să mai fie nevoie de un rămas-bun chinuit.

Amara e ameţită de emoţie, încântare şi foame când îşi croiesc drum spre canapea. Între însoţitorii lor stă rezemat acum un al treilea bărbat, îmbrăcat cu o mantie albastru-închis.

— Ăsta-i Cornelius, bălmăjeşte Marcus.

Încearcă să-l bată pe spate pe prietenul lui, dar nimereşte pe-alături. E clar că vinul lui Zoilus i s-a urcat la cap.

— Cornelius! Un leu într-o turmă de liberţi! Participă şi el la glumiţa noastră.

Cornelius e mai bătrân decât Marcus şi Quintus, iar când le salută, privirea lui e mai dură şi mai cunoscătoare. O trage pe Dido pe genunchi şi-i face semn Amarei să se aşeze lângă el.

— Ce *adorabile* sunteţi voi! spune. Nu mi-am prea dat seama din primul cântec. Dar ultimul a pus la încercare credulitatea *oricui* în afară de Zoilus.

Râde şi îşi sprijină mâna pe coapsa Amarei, mai sus decât i-ar plăcea ei.

— Cu puţin mai multă mişcare şi câteva cântece potrivite, aţi putea fi absolut încântătoare.

Se uită la Dido în timp ce vorbeşte, mângâind-o pe braţ. Chipul ei are expresia goală pe care Amara o vede de câte ori o chinuie un bărbat. Îi vine să-l prindă de mână şi să-l oprească. Însă Cornelius se întoarce spre ea, iar ea ezită. Bărbatul îi zâmbeşte de parcă i-ar vedea furia şi l-ar amuza.

— Ce-aţi zice să cântaţi la o petrecere *adevărată*?

15

Cine se tăvăleşte cu câinii, se umple de purici.

Aforism atribuit lui Seneca

Amarei îi zvâcneşte capul de oboseală şi o dor fălcile de atâta râs. E o fericire ca nicio alta, să stea cu celelalte lupoaice la Vrabia, rememorând plăcerile nopții de dinainte. Şi-au oferit un prânz mai sățios ca de obicei. Masa e înțesată de castroane cu năut, tocană de fasole şi măsline.

— Păsările din tartă erau deci *fierte*? țipă Beronice, înecându-se de râs. După toată agitația aia?

— Nu aşa tare, şopteşte Cressa, cu o mână peste ochi.

Soarbe încetişor dintr-un păhărel de vin, încercând să-şi revină din mahmureală.

— Bucătarul ăla ar fi trebuit să învețe câteva trucuri din bucătăria mea, spune Zoskales din spatele tejghelei. Şi i-aş fi putut oferi un vin la un preț mult mai cumpătat decât ăla de *două mii* de sesterți urciorul.

Pufneşte la absurditatea sumei.

— Cornelius ăla, spune Nicandrus, care pierde vremea la masa lor, ăla căruia i-a plăcut cum cântați. Părea un om cinstit?

Amara şi Dido se uită una la cealaltă.

— Puțin cam devreme să-ți dai seama, răspunde Dido şi ridică privirea spre el.

Are în păr unul dintre trandafirii pe care i i-a dat el ieri. E singurul supraviețuitor din ghirlanda lui, care a stat peste noapte înghesuită în toga ei lăsată la uşă.

— Haideți! spune Victoria. Şi *după*?

Nicandrus se îndepărtează, ducându-se înapoi la bucătărie. Amara ridică din umeri.

— Nu chiar aşa de impresionant. Mi-a plăcut mai mult petrecerea.

Noaptea se încheiase ciudat. Au mers toţi patru acasă la Quintus, toţi în acelaşi dormitor, cu sclavii care tot intrau şi ieşeau ca să toarne vin, sexul fiind doar o altă interacţiune socială.

— Vrei să spui că au plătit 70 de denari şi a fost fără penetrare? întreabă Victoria, cu un glas uşor tăios.

Râde împreună cu celelalte, însă Amara ştie că e distrusă pentru că n-a participat la o noapte aşa de încântătoare. Niciuna dintre femeile lui Felix n-a fost plătită vreodată să participe la o petrecere într-o casă particulară.

— Erau destul de beţi, spune Dido.

Beronice şi Zoskales *râd.*

— Nu poţi cumpăra orice cu bani, spune proprietarul tavernei. Cu siguranţă nu bun-simţ.

Victoria se strâmbă dezgustată.

— Deci nu li s-a sculat?

Dido clatină din cap. Nu e chiar adevărat. Marcus nu fusese în stare după petrecere, dar avusese mai mult succes dimineaţă. Se dovedise un amant obositor, care o sâcâise pe Dido tot timpul căutându-i aprobarea, vrând să ştie dacă se simte într-adevăr bine, dacă n-ar vrea mai bine pe la spate? Până şi Quintus îşi dăduse ochii peste cap. Amara bănuieşte că Dido ar prefera ca Nicandrus să audă o versiune mai lipsită de evenimente a isprăvilor ei când o să-l pună la curent Zoilus, care trage cu urechea.

— Şi-al tău a fost tot bleg? insistă Victoria, trăgând-o pe Amara de braţ. *Niciun pic* de acţiune?

Amara e iritată că toată lumea se concentrează asupra celei mai puţin interesante părţi a serii.

— Câteva felaţii, răspunde ea ridicând din umeri. *Acţiunea* a fost petrecerea.

Amara se întoarce zâmbind spre Dido.

— Tot nu-mi vine să cred că am interpretat cântecul ăla de cârciumă. Ce expresie aveau pe fețe când ai început!

— Şi nici măcar n-au vrut să facă schimb de fete? După ce au plătit pentru *amândouă*?

Întrebarea Victoriei e întreruptă de sosirea lui Felix, care intră cu pas lejer în tavernă, cu o expresie de satisfacție de sine absolută.

— Ce mai fac târfele mele preferate azi? se interesează el şi-i face nerăbdător semn Cressei să se dea mai încolo, ca să se poată el înghesui între Amara şi Dido.

Le sărută pe rând, luându-le fețele în mâini şi strângând tare.

— Băieții voştri şi-au plătit datoria. Au trimis sclavii azi-dimineață.

Pare încântat, îşi spune Amara. Nu l-a mai văzut niciodată aşa de binedispus.

— Zoskales! Tot ce consumă fetele azi e în contul meu! Vin pentru toți.

Le zâmbeşte lui Beronice, Victoriei şi Cressei, care pare dărâmată.

— Chiar dacă nu meritați toate.

— Biata Dido nici măcar nu s-a ales cu un futai de la ei, oftează Victoria. Iubitul ei era varză.

— Şi tot au plătit! spune Felix şi o priveşte pe Dido cu un respect pe care nu i l-a mai arătat până acum. Ce mai fată eşti!

— N-a fost vorba doar de sex, intervine Amara. Ne-ai auzit cântând. Pentru asta au plătit, asta voiau. Să aibă spectacol.

— Din partea mea, n-aveau decât să se îmbrace în găini şi să ceară să fie loviți, ripostează Felix, luând vinul de la Zoskales. Câtă vreme au plătit.

Beronice şi Victoria îşi înăbuşă râsul, în timp ce Cressa îşi îngroapă capul în mâini şi geme din cauza zgomotului. Felix le umple tuturor paharele.

— Şi cum a fost la petrecerea aia?

— Casa era..., începe Dido şi apoi şovăie, căutând cuvintele potrivite să descrie mărimea averii. Enormă. Aşa de mult argint şi aur! Şi fântâni! Şi *cea mai mare* tartă din lume.

— Se pare că vinul costă două mii de sesterți urciorul.

Zoskales lasă cu o bufnitură o amforă în spatele tejghelei.

— Ce nebunie!

— Aproape toți oaspeții de la petrecere erau liberți, spune Amara. În afară de băieții spilcuiți care ne-au cumpărat. Şi n-au făcut decât să se strâmbe.

Îşi aduce aminte de Fortunata şi de însemnul de pe fruntea ei.

— Dacă aş fi *eu* bogată, nu m-aş deranja să invit oameni ca ăştia să-mi bea vinul. De ce să rişti să te faci de râs?

— Aşa este, răspunde Felix cu patimă.

Îi aruncă o privire şi apoi se întoarce. E un moment rar de intimitate între ei.

— Dar întrebarea e dacă mai puteți repeta trucul, adaugă el întinzându-şi brațele şi punându-le în jurul lor.

Şi Amara, şi Dido dau să răspundă deodată, nerăbdătoare să-i povestească totul despre Cornelius, de la roba lui albastră la cântecele pe care le-a cerut.

— Prea mult, prea mult! spune Felix şi îi face semn Amarei. Poți să-mi explici sus.

Îşi pune mâna pe umărul lui Dido, împingând-o în jos când dă să se ridice.

— Tu rămâi aici. Mi-ajunge *o* curviştină cu gura mare.

Amara se ridică greoi de pe bancă după stăpânul ei şi se uită în urmă la prietenele sale care se bucură de prânzul gratis. Beronice s-a aplecat din nou deasupra mâncării,

Cressa pare să fi ațipit, iar Victoria îi evită intenționat privirea. Dido îi şopteşte fără glas *noroc*.

Amara dă colțul spre apartamentul lui Felix, mergând în urma lui pe străduța îngustă. Paris deschide uşa, iar stăpânul lor trece pe lângă el, trăgând-o pe Amara pe scări.

— Aici, spune şi o duce în camera lui de lucru.

Încăperea, care înainte o intimida, e mică în comparație cu casa lui Zoilus. Craniile de bou pictate, de obicei aşa de amenințătoare, par fără niciun haz după frescele superbe din dormitorul lui Quintus. Deja se imaginează în altă parte. Felix se aşază confortabil.

— Şi când am putea să ne aşteptăm să mai vină băieții noştri?

— La Festivalul Florei, răspunde Amara şi îşi trage un taburet fără să fi fost invitată. Dar e alt client. Un bărbat pe care-l cheamă Cornelius. Învoiala asta e un fel de... test. Vrea să vadă dacă ne putem descurca şi mai bine de-atât. Apoi ar putea să ne ia regulat.

— Să vă descurcați mai bine? întreabă Felix încruntat. V-a tras-o şi el, dar fără să plătească?

— Nu, răspunde Amara, încercând să nu lase să i se vadă iritarea. Vrea să ne descurcăm mai bine cu cântatul şi dansul. Ne-a chemat să mergem cu el în prima noapte a festivalului de luna viitoare, la Floralia, şi să dăm un spectacol la o petrecere privată. Nu ne-a folosit pe niciuna dintre noi.

Se gândeşte cum a strâns-o Cornelius de coapsă, cum le cântărea din priviri.

— Deşi sunt sigură că o să fie parte din preț. A zis să-ți spunem că o să fie 70 pentru test. Şi 90 pentru alte spectacole.

— Atâția bani pentru *cântat*! spune Felix şi îşi scoate tăblițele dintr-un sertar, ca să scrie sumele promise. Mă rog,

orice trebuie. Tu şi Dido ați face bine să exersați. Puteți să cântați aici, ca să ştiu ce puneți la cale.

— A mai fost ceva, adaugă Amara.

Scoate o monedă de argint din pungă, cea pe care i-a îndesat-o în mână Nicia când plecaseră. *Pentru cuvintele tale dulci*, îi spusese. *Pentru Fortunata*. Aproape că simte o durere fizică în momentul în care pune moneda pe masa din fața lui Felix şi îşi trage mâna.

— O atenție, spune ea, uitându-se la Felix. Aş vrea s-o cheltui pe haine pentru spectacole, poate şi nişte lecții de muzică.

— Vrei să fiu recunoscător pentru sinceritatea ta?

— Nu. Mă aştept să înțelegi o investiție bună. Bărbații ăştia vor un anumit stil. Asta – spune ea şi trage de pânza uzată a togii – nu-i ce vor ei. Am cântat dezbrăcate aseară. Dar nu poți veni cu acelaşi truc de fiecare dată.

Felix împinge moneda spre ea.

— Atunci ia-o. Dar vreau dovada pentru cum o cheltuieşti.

Îşi întinde brațele în spate, se reazemă şi rânjeşte la ea.

— Nu eşti singura care a avut succes azi-noapte.

Amara întârzie să-şi ascundă surprinderea. Nu se gândise că sunt aşa de intimi.

— Nu *asta*, ce mama mă-sii, spune el, râzând de expresia ei. N-aş numi *succes* o femeie.

Îşi înclină capul.

— Mă rog, poate dacă îmi aduce 90 de denari. Nu. Voiam să zic că Simo a primit în sfârşit o lecție.

Amara simte cum îi îngheață zâmbetul pe față.

— Nişte bețivi i-au distrus taverna aseară târziu. Au făcut praf totul, povesteşte el şi ridică din umeri. Se întâmplă de-astea la Vinalia. O mulțime de bețivani. Din păcate, micuța Drauca nu s-a mişcat destul de repede. Nu mai are fața aşa de drăguță acum, că i-a scos ochiul un ciob.

Amara se holbează la el, rămasă fără aer în plămâni.

— Nu, spune ea, de parcă un cuvânt ar putea şterge ce-a făcut Felix. Nu.

Se gândeşte la Drauca la băi, la trupul ei perfect şi la chipul drăgălaş. E cuprinsă de oroare.

— *Nu!*

— Care-i problema? Tu ai fost aia care a sugerat de la bun început să-i facem praf taverna. Nici măcar nu-ți plăcea fata aia.

— Dar Drauca nu ți-a făcut nimic! strigă Amara, sfâşiată între durere şi furie. E doar o femeie! Ce-o să se întâmple cu ea? Cum o să muncească? Cum o să mănânce? Cum o să *trăiască*? Fața ei...

Vocea i se frânge, înecată de lacrimi.

— Fețişoara ei frumoasă...

— N-o să mai fie concurență pentru niciuna dintre fetele *mele*, asta-i sigur, răspunde Felix, deloc mişcat de tulburarea ei. Simo o să trebuiască să cheltuiască o grămadă de bani dacă vrea să investească într-o altă târfă ca aia. Şi mă îndoiesc că-şi permite, cel puțin nu când are de reparat taverna.

— *Drauca* era adevărata țintă?

Amara e tot mai îngrozită. O vede cu ochii minții pe Drauca dansând aseară cu Victoria la Vinalia, plină de viață, cu chipul aprins de pasiune. Simte că o să leşine.

— Ei, hai, Amara, spune Felix cu glas liniştitor.

Se ridică de la masa de lucru şi vine la ea, trăgând-o în picioare. O ține dreaptă, strângând-o de umeri, dar nu e chiar o îmbrățişare.

— Nu te mai preface. Tu ai fost aia care mi-a sugerat să am răbdare, să nu atac imediat după băi. Nu se poate găsi nicio legătură între oamenii ăia şi mine. De ce crezi că păstrez confidențialitatea despre aşa de mulți dintre clienții mei?

O trage puțin mai aproape.

— Chestia cu răzbunarea, adaugă el răsuflând uşor în urechea ei, este că tot ce contează e să-ți distrugi duşmanii. Să te lauzi, să te dai de gol, astea-s copilării.

Se trage înapoi şi-i dă drumul încet, ca să nu cadă.

— Hai, spune el şi bate din palme, ca pentru a o trezi dintr-o transă. Ajunge. Tu şi Dido trebuie să vă luați nişte haine frumoase şi să începeți să exersați cântecele.

— De ce-mi spui? Dacă nu ca să te lauzi, de ce-mi spui?

Felix se cocoață pe marginea mesei şi o cercetează.

— Pentru că tu ai chiar mai mult de pierdut decât mine dacă se află.

Ridică privirea spre craniile de taur de pe perete, parcă observând brusc vreun detaliu nou.

— Sau poate că Simo ar considera că *Dido* e mai valoroasă decât tine. La urma urmelor, e mai drăguță.

Pe Amara o cuprinde frica. O simte cum se adânceşte în ea, ca un cârlig care sfâşie peştele, şi înțelege că e o durere de care n-o să scape niciodată. Felix ia moneda de argint a lui Nicia şi-i desface degetele Amarei, punându-i-o în palmă. Ea nu spune nimic. Felix îi întoarce spatele şi se aşază din nou la masă.

— Drauca nu ți-a făcut nimic, repetă Amara. N-a meritat aşa ceva.

Felix râde.

— Nimeni nu capătă ce *merită*.

Pare sincer amuzat.

— Tu de ce crezi că ai nevoie ca să supraviețuieşti în Pompeii? Nu-i vorba doar de supt scule şi de rochii frumoase. Hai, gata, dă-i bătaie.

În fața apartamentului, Amara se reazemă de zidul lupanarului. Îi vine să urle, să dea cu pumnii în uşă, să-şi strige durerea. Însă rămâne tăcută, cu fălcile încleştate. Nevoia de-a spune, de-a împărtăşi povara lucrului pe care l-a aflat îi apasă craniul din toate părțile. Închide ochii. N-o să

aibă nimic de câştigat dacă spune cuiva. De ce să stea şi Dido cu frica în sân? Să fie bântuită în fiecare clipă de amintirea celor făcute de Felix? Nici nu se gândeşte să aibă încredere în vreuna dintre celelalte, cel puțin nu când e vorba de un secret letal.

Tu ai fost aia care a sugerat de la bun început să-i facem praf taverna. Amara trage adânc aer în piept şi freacă moneda de argint din mână. N-are ce să facă, doar să-şi închipuie că nu s-a întâmplat, să încerce să se prefacă, până şi față de ea, că nu ştie.

Când se întoarce la Vrabia, celelalte pun tăcerea ei pe seama trucurilor obişnuite ale lui Felix. Cressa a plecat deja, s-a dus să doarmă în cămăruța ei întunecoasă ca să scape de mahmureală.

— Omul ăsta nu poate să-şi țină gura, spune Beronice, culegând ultimele boabe de năut când se lămureşte că Amara nu le vrea. Nemernicul de Felix! Trebuie *el* să dovedească tot timpul că are scula cea mai mare.

Amara o simte pe Dido cum îi strânge mâna pe sub masă şi e năpădită de vinovăție. Prietena ei ar mai iubi-o aşa dacă ar şti de Drauca? Chiar ea să fi fost cea care i-a dat ideea lui Felix?

— Nu cred că aş face aşa o față lungă dacă m-ar trimite pe mine să-mi cumpăr haine noi, spune Victoria.

Amara ştie ce eforturi depune Victoria pentru înfățişarea ei, orele pe care le petrece să-şi aranjeze părul. Pare foarte supărată, pe cale de a izbucni în plâns, iar sentimentul de vinovăție al Amarei se adânceşte.

— Dacă mai rămân bani, putem să cumpărăm ceva ce să folosim toate, răspunde ea.

Beronice şi Victoria îşi aruncă o privire, mai mult tăioasă decât recunoscătoare, iar Amara înțelege că schimbarea bruscă şi inegală de situație nu prea are şanse să le apropie.

— Cred că mai bine plecăm, spune Amara şi se ridică de la masă.

Dido o urmează, nerăbdătoare să înceapă cumpărăturile.

E după-amiază devreme, iar soarele încinge gunoiul de pe stradă, făcând bălegarul lăsat de caii şi catârii de povară să miroasă şi mai tare.

— Unde să mergem? întreabă Dido.

E aprinsă la faţă de entuziasm când o iau pe străduţa care duce în Via Pompeiiana.

— Câte rochii putem să ne cumpărăm?

— Cred că pentru început doar câte una, în caz că nu mai avem şi alte spectacole.

— Nu-l lăsa pe Felix să-ţi strice bucuria, spune Dido oprindu-se, cu o expresie sinceră pe faţă. Nu fi nefericită. Avem prea puţine clipe ca asta!

— Ai dreptate, răspunde Amara şi face un efort să zâmbească. Hai să încercăm la Cominia. Mi-am dorit dintotdeauna să intru acolo.

Croitoria e pe strada comercială principală, nu departe de prăvălia cu lămpi a lui Rusticus. Tuturor le place să intre din când în când, să zăbovească în faţa vitrinei care dă pe dinafară de pânzeturi, mai moi şi mai fine ca orice ar putea ele spera să poarte. Un portret rotund micuţ al unei Cominia mai tinere, pictat sus, la al doilea etaj, supraveghează întregul ei imperiu. Dido intră prima, înaintând printr-un tunel de pânzeturi atârnate.

Înăuntru, ochii li se obişnuiesc cu lumina mai slabă. Cominia e ocupată la tejgheaua principală cu o clientă, o matroană a cărei sclavă pândeşte în spate, pregătită să care povara acasă. Cele două lupoaice rămân pe loc privind, nesigure ce să facă.

— Cu ce vă pot ajuta, doamnelor?

Lângă Dido apare o tânără vânzătoare. E subţire, cu o faţă micuţă şi trăsături ascuţite. Are o expresie politicoasă,

dar fermă. Dacă nu-şi pot permite nimic, ar face bine să plece.

— Avem nevoie de veşminte potrivite pentru Floralia, spune Amara. Pentru un spectacol la o petrecere.

— O să fiți oaspeți?

— Nu, răspunde Dido. O să... cântăm.

— Am înțeles, spune vânzătoarea cu o plecăciune. Eu sunt Gaia. Vă rog să veniți cu mine.

Se țin după Gaia, care dă deoparte nişte pânzeturi cenuşii grele atârnate în spatele prăvăliei, dezvăluind vederii o altă cămăruță dincolo de ele. Aici e mult mai întuneric şi arde o lampă cu ulei.

— Ştiu exact ce vă trebuie.

Tonul Gaiei e profesional. A hotărât clar că nu sunt cliente care trebuie flatate.

— Ne ocupăm de multe actrițe şi concubine. Asta e de departe cea mai populară țesătură.

Ridică un material argintiu, aşa de fin, că e străveziu. Gaia trece uşor mâna pe dedesubt, ca să le arate cât e de transparent.

— Mătase asiriană, spune ea. Cu urzeală de argint. Se vede *totul* prin el. Dacă vreți să ațâțați, puteți să cumpărați mai mult material şi să-l îndoiți, ca să fie cât de opac e nevoie.

Le arată cum să aşeze mătasea, îndoindu-o până când pielea e pe jumătate ascunsă în luciul sclipitor.

— Cum o prinzi? întreabă Amara, prea agitată ca să atingă materialul delicat. Nu s-ar sfâşia de la o broşă?

— Vindem agrafe speciale. Pot să vă arăt cum să le prindeți. Dar nu se sfâşie aşa uşor – urzeala e deasă.

Gaia le priveşte puțin nerăbdătoare.

— O încercați sau nu?

Amara şi Dido îşi scot togile şi o lasă pe Gaia să le îmbrace. Se privesc atent una pe cealaltă, încercând să țină

minte cum să petreacă mătasea când o să fie singure. Gaia scoate o tavă cu agrafe.

— Avem de la modelul de bază – arată cu degetul o agrafă rotundă – până la ceva mai delicat.

Îşi duce mâna în celălalt capăt al tăvii, cu agrafe în formă de păsări şi libelule.

— Putem încerca deocamdată modelul cu pasăre, îi spune Amara lui Dido. Se potriveşte cu muzica. Tu ce zici?

Gaia le prinde amândurora pânza. Femeile rămân la distanță una de alta, privindu-se din cap până în picioare.

— Parcă aş purta o pânză de păianjen! exclamă Dido.

— Asta-i vraja, răspunde Gaia. Bărbații o adoră, credeți-mă.

— Mai fă o dată, îi spune Amara lui Dido, care tocmai s-a mutat mai aproape de o lampă.

Dido se supune.

— Te-ai luminat! Te-ai făcut cu totul argintie!

Se învârt amândouă în jurul flăcării, admirându-se una pe alta şi mişcându-se ca să facă mătasea să-şi schimbe culoarea şi să-i simtă foşnetul pe piele.

— Dacă vreți *cu adevărat* să faceți impresie, avem şi asta, spune Gaia.

Scoate un mic urcior din dulap şi-l deschide ca să se uite amândouă. Înăuntru e o pastă aurie groasă.

— Pentru ochi, le explică ea. Şi pentru aurit sfârcurile.

N-a mai rămas mare lucru din moneda lui Nicia când pleacă din prăvălia Cominiei. Cumpără cel mai mare urcior de pastă aurie pe care-l avea Gaia, cu gândul să pună şi într-un alt urcior, ca să o folosească şi celelalte.

— O să trebuiască să-i dăm lui Felix rochiile, spune Dido, ținând pachetul strâns la piept. Nu putem risca să le lăsăm prin bordel. O să le fure vreun client.

— Tot voia el dovada că am cheltuit banii, răspunde Amara.

Merg spre casă pe strada mare, iar Amara ştie că o să treacă în curând pe lângă prăvălia cu lămpi. Îşi doreşte cu disperare să se oprească.

— Nu aici munceşte Menander? întreabă Dido.

— A, ba da.

— Lasă-mi-o mie, spune Dido şi-i face semn Amarei să-i dea ei rochia. De ce nu intri?

— Nu ştiu, poate că n-ar trebui.

Amara şovăie, întinzând un pic gâtul ca să vadă în prăvălie. Menander e înăuntru. Amara cedează şi o lasă pe Dido să-i ia pachetul. Durează o vreme până când Menander o vede zăbovind în stradă. E cu un client şi-i face semn să aştepte.

— Eram în trecere, spune Amara când îl vede ieşind, dornică s-o includă în discuție şi pe Dido. Şi voiam să-ți mulțumim.

— Să-mi mulțumiți?

— Da. Pentru că ne-ai făcut să cântăm. Stăpânul nostru a ascultat şi a cumpărat lira.

Amara îşi aduce aminte de chipul muzicantului şi speră că Felix chiar i-a dat bani pe instrument.

— Şi acum avem un angajament să cântăm la Floralia. La o petrecere.

Nu e tocmai ce-ar fi vrut ea să spună. Dar măcar vorbeşte cu el.

— Mă bucur că ți-a cumpărat lira, răspunde Menander. Ai cântat tare frumos.

— *Menander!*

— Nu pot să mai stau, spune el, aruncând o privire agitată peste umăr. Pot să-ți scriu? Pe zid, în față la Vrabia?

Coboară vocea.

— O să folosesc Timarete şi Kallias, aşa că n-o să ştie nimeni.

— Da, răspunde Amara. Da.

Menander se întoarce şi intră grăbit, fără să-şi ia rămas-bun.

16

Am lăsat cercei gaj la Faustilla pentru 2 denari. Mi-a luat un sesterț pe lună dobândă.

Pompeii, inscripție

Coada de la fântână se întinde în lungul străzii. Nu că s-ar sinchisi cineva să-şi aştepte rândul. Amara şi Dido nu-şi bat capul să se împingă laolaltă cu ceilalți, zăbovind în soarele dimineții târzii. Nu-i cel mai odihnitor loc unde să te opreşti. Dintr-una din casele mai mari din preajmă se aud bătăi de ciocan, bubuituri şi strigăte. De când ştie Amara, casa a fost dărăpănată, după ce proprietarii fuseseră omorâți într-un cutremur îngrozitor, sau cel puțin aşa-i spusese Victoria. Probabil că a cumpărat-o altcineva şi a hotărât să-şi cheltuie banii ca s-o împopoțoneze şi s-o facă să arate ca un palat.

Unul dintre constructori se apleacă de pe scară şi le fluieră. Amara şi Dido îl ignoră. N-o să-şi cumpere femeie ore în şir de-acum încolo. Abia dacă merită băgat în seamă.

— Tuturor le-a plăcut aurul, spune Dido, ridicând vocea ca să se facă auzită. L-au folosit toate aseară, nu?

— Beronice, cu siguranță, răspunde Amara, aducându-şi aminte cum şi-l întinsese din belşug în jurul ochilor şi cum se înfuriase când râsese Victoria de ea.

Aşa se aşteaptă bărbații din oraşul ăsta idiot să arate egiptencele! insistase Beronice, cu fața sclipind ca o statuie din templu.

Amara nu-şi poate imagina cât de mic trebuie să i se pară Pompeii lui Beronice, care crescuse într-un oraş mare ca

Alexandria, deşi, ca sclavă, probabil că nu văzuse niciodată prea multe în afara casei unde muncea. Şi Victoria şi Cressa folosiseră noul lor urcior, însă Amara bănuia că pasta de aur n-o să fie nici pe departe de-ajuns ca să îmblânzească invidia celorlalte. Înclinarea balanței de putere în favoarea ultimelor venite la Sălaşul Lupului tulburase pe toată lumea.

— Felix o să vrea să exersăm azi pentru Cornelius, spune ea. Trebuie să găsim alte cântece.

— Putem oricând să-l rugăm pe Salvius să ne ajute, răspunde Dido.

— N-aş şti unde să-l găsesc. Crezi că ar putea să ştie Nicandrus?

— E la prăvălia de unelte, aia de lângă brutăria lui Modestus. Cred că el e proprietarul. Am stat cu Priscus în seara aia când vorbeai cu Menander. Mi-a zis unde muncesc amândoi.

Amara simte o bătaie puternică pe spate şi se întoarce furioasă, aşteptându-se să-l vadă pe constructorul care coborâse de pe scară să-şi încerce norocul. O tânără se trage înapoi alarmată, ținând o găleată imensă pe şold.

— Iertare! N-am vrut să te sperii, spune ea. Dar nu eşti de la Sălaşul Lupului? Sunt sigură că v-am văzut pe amândouă la Elefant.

Amara o priveşte. Vede ochi pictați cu albastru şi umeri coborâți de oboseală. Iese la suprafață o amintire. Aceeaşi fată slăbuță forfotind printre clienți la Elefant, cu un zâmbet nervos pe chip.

— Ba da. Eşti ospătăriță, nu?

— Pitane, răspunde fata. Dar nu doar servesc la mese.

— Nu.

Amara îşi aduce aminte cum îşi bătuse joc Victoria de Drauca, în legătură cu clienții cărora trebuie să le mai facă şi alte servicii în afară de servitul mesei. Se întoarce,

nedorindu-şi să se gândească la fosta ei rivală sau să-şi amintească suferinţa ei.

— Probabil că e muncă grea, spune Dido cu blândeţe. Elefantul e întotdeauna foarte aglomerat. Ai prieteni acolo?

— Martha. Era prietena mea. Dar a murit la naştere. Riscurile meseriei, nu?

Pitane le priveşte pe amândouă, cu disperare pe chip, dorindu-şi să le facă să înţeleagă.

— Bănuiesc că ştiţi amândouă totul despre asta, despre cum să evitţi. Sau cum să...

Glasul i se frânge.

Să-i pui capăt, îşi spune Amara.

— Vrei să ştii cum să *eviţi*?

Pitane clatină din cap. Amara aruncă o privire spre talia fetei şi-i cântăreşte silueta subţiratică.

— E o femeie la care poţi merge. Dar nu aştepta prea mult.

— Voi n-aveţi nimic?

— Ierburile trebuie să fie proaspete.

— *Amara*, intervine Dido clătinând din cap. Nu aici.

— N-am bani, spune Pitane, cu o expresie dezamăgită. Credeam că poate aveţi voi ierburi, că mi-aţi putea da şi mie şi să mă lăsaţi să vă plătesc în timp.

— Dar de ce? Stăpânul tău n-ar fi mulţumit? întreabă Amara. De obicei se bucură să aibă sclavi crescuţi în casă.

— Martha s-a chinuit trei zile până să moară, răspunde Pitane.

Amara şi Dido se uită una la cealaltă. Toate femeile înţeleg pericolul şi groaza pe care le poate aduce o naştere.

Şi-au pierdut locul la coadă, dar niciuna dintre ele nu se grăbeşte să intre la loc.

— Dacă de bani ai nevoie, spune Amara, e cu putinţă să te ajutăm. Dar trebuie să fii foarte sigură că poţi să-i dai înapoi.

Pe drum spre prăvălia de unelte, Dido nu spune nimic despre târgul pe care tocmai l-a făcut Amara şi nici n-o întreabă dacă Marcella şi-a plătit deja datoria sau când ar trebui s-o plătească. Însă Amara simte cum i se umezesc palmele numai când se gândeşte. Îşi spune că Marcella încă mai are timp să dea banii, că plata încă n-a întârziat. Şi poate că dacă i-o duce pe Pitane, Felix o să fie mai înclinat să aibă răbdare.

Trec de brutărie şi se opresc la prăvălia de unelte, ascultând ciocănitul metalic de dinăuntru.

— Crezi că Salvius îşi mai aduce măcar aminte de noi? întreabă Dido.

— Câte cântărețe frumoase crezi tu că întâlneşte? răspunde Amara şi ridică lira mai sus în brațe, ascunzându-şi agitația sub bravadă.

Fusese greu să-i smulgă instrumentul lui Paris. Trebuiseră să stăruie că lecția lor de muzică fusese deja stabilită. Fără îndoială că o să le dea de gol în fața lui Felix, dacă vizita n-o să iasă cum sperau ele.

— *Sigur* că o să-şi aducă aminte.

Trec pe lângă tejgheaua unde un sclav se ocupă de nişte clienți şi merg mai departe. Cântărețul la flaut e în spate. Supraveghează un ucenic pe care-l ajută să modeleze un suport de lampă, ținând metalul nemişcat în timp ce băiatul bate cu ciocanul picioarele şi încurajându-l când şi când. E exact cum şi-l amintea Amara, cu aceeaşi purtare blândă şi păr încărunțit. Cele două femei aşteaptă, nedorind să-l deranjeze.

Când ridică privirea, Amara îşi dă seama că are nevoie de o clipă ca să ştie de unde să le ia, dar apoi zâmbeşte.

— Chiar nu mă aşteptam, spune el. Adorabilele vrăbiuțe cântătoare. Cu ce pot să vă ajut?

— Voiam să te rugăm să ne faci o favoare.

Amara ridică lira în chip de explicație, sperând să-i trezească o urmă de curiozitate.

Salvius vine spre ele, ştergându-şi pe şorțul de piele uleiul de pe mâini.

— Dacă vreți pe cineva care să vă acompanieze, eu nu cânt decât la fluier.

— Eu o să cânt, răspunde Amara. Speram să ne mai înveți nişte cântece.

— Te plătim, adaugă Dido.

— Flavius! îi strigă Salvius ucenicului. Lucrează mai departe la picioare, te rog. Exact cum ți-am arătat.

Se întoarce spre cele două femei.

— Haideți să stăm de vorbă.

Amara şi Dido vin după el, urcând scara îngustă de lemn spre etajul de deasupra.

— Nu prea sunt eu mare muzician, spune el. S-ar putea să fiți dezamăgite. Unde cântați?

Sufrageria lui Salvius e zugrăvită în nuanțe calde de galben. Un stol de lebede zboară de pe un lambriu pe altul, iar pe plintă sunt pictate ciocârlii micuțe. Bărbatul se aşază pe o banchetă şi le invită şi pe ele să stea pe cea din fața lui.

— E o petrecere, mult mai fastuoasă decât orice de la Vrabia, răspunde Amara. În prima zi de Floralia. Ne gândeam să punem poezie pe nişte melodii populare.

— Să amestecați ceva foarte elevat cu ceva popular? întreabă Salvius.

— Da, încuviințează Dido.

— Sună distractiv. Dar cât o să mă plătiți? Sau ar trebui să întreb *cum* mă plătiți?

— Depinde ce preferi.

Amara îşi lasă toga să cadă de pe un umăr, nu îndeajuns ca să arate prea multe, dar destul cât să spună ce vrea. Speră că Salvius o să muşte momeala. Nu e un bărbat

neatrăgător, dar motivul pentru care-l vrea ea n-are mare legătură cu dorința, ci cu economisitul banilor.

— O plată eşalonată îmi convine cel mai tare, răspunde Salvius. O seară sau două în compania voastră, aici, la mine acasă.

Face semn cu capul spre Dido.

— O să-l invit pe Priscus.

Amara habar n-are cum o să reacționeze Felix la această propunere, pentru că seara sunt cele mai productive ore ale lor, dar înainte să apuce să spună că ar fi poate potrivit să ceară aprobarea stăpânului, Dido răspunde:

— Am fi încântate.

— Nu pot să stau prea mult azi. Poate destul să vă învăț vreo două melodii, depinde de cât de repede le prindeți voi.

Se ridică şi se duce spre o masă plină de lucruri. Rămâne cu spatele la ele, dar îl aud scotocind printre urcioare şi cutii, după care se întoarce cu fluierul în mână.

— Sunt multe cântece despre primăvară, spune el. Ăsta e din Campania. Bănuiesc că niciuna dintre voi nu ştie limba oscilor, nu?

Salvius pare plin de speranță, iar Amara se întreabă dacă limba străveche a Campaniei e limba lui maternă.

— Nu.

— Nu contează. Puteți să adaptați melodia cum vreți.

Începe să cânte. E mult mai talentat decât îşi aducea aminte Amara. Aude în cântec ciripitul păsărilor şi adierea vântului; în acordurile stăruitoare care se repetă, şi-o imaginează pe Flora dansând, abia întrezărită printre copaci. Salvius se opreşte şi îşi ia fluierul de la buze.

— Încă o dată? Sau să-l luăm vers cu vers?

Amara are emoții că n-o să fie pe măsura lui. Îşi ia lira.

— Hai să-l luăm bucată cu bucată.

Salvius e un profesor răbdător. Împarte melodia, aşteptând să găsească Amara notele nimerite şi

încuviințând când aceasta alege tonuri care se potrivesc. Dido cântă melodia notă cu notă, încercând să o rețină. Versiunea lor nu seamănă nici pe departe cu ce a cântat el la fluierul lui de trestie, dar le e de-ajuns ca s-o rețină şi s-o prelucreze ulterior.

— Şi ceva un pic mai jucăuş? întreabă Salvius.

Încuviințează amândouă. Salvius stă puțin, trăgând adânc aer în piept, cu fluierul pregătit. Apoi începe. De data asta, dă din cap şi se leagănă, închizând ochii la notele mai înalte. Melodia nu e la fel de frumoasă ca prima, însă Amara îi vede imediat potențialul. E un cântec provocator, perfect să-l cânte împreună cu Dido. Ia lira şi îndrăzneşte să cânte alături de Salvius, pentru că bănuieşte că acordurile se vor repeta.

— M-am gândit că s-ar putea să vă placă, spune el când ajung la final.

O ia de la capăt, acum fără să mai fragmenteze cântecul, şi le lasă să prindă melodia pe parcurs, aşa cum făcuse la Vrabia. Amara se lasă pradă muzicii, pentru câteva clipe uitând chiar că au venit ca să lucreze. Se aşteaptă să cânte şi a treia oară, însă Salvius se opreşte după câteva note, aproape ca şi când ar fi uitat ce urmează. Vocea lui Dido se stinge.

— Ar trebui să fie de-ajuns deocamdată.

Salvius le întoarce spatele şi pune fluierul la loc în cutie. Apoi rămâne în picioare, cu mâinile pe masă.

— Putem să ne oprim.

Tonul nu e neprietenos, dar s-a schimbat ceva. Amara se întreabă dacă l-au jignit în vreun fel sau pur şi simplu şi-a adus aminte că are treabă de făcut.

Salvius se întoarce din nou spre ele şi face un efort să zâmbească.

— Sper că vă ajunge să vă descurcați.

Amara şi Dido vorbesc deodată, încercând să-l liniştească.

— Sigur! A fost de mare ajutor…

— Suntem foarte recunoscătoare, sper că n-am…

Salvius le face semn că n-a fost mare lucru şi le conduce spre scară.

— O să-i trimit o înştiinţare stăpânului vostru, ca să-i explic aranjamentul nostru.

Femeile rămân pe loc, aşteptându-l să coboare primul, însă el întinde braţul şi le face semn să plece.

— Mai am treabă aici. Aveţi grijă cum mergeţi.

Întoarse la bordel, Amara o lasă pe Dido să povestească. Îl priveşte pe Felix, zâmbetul, felul cum ascultă, semnele încurajatoare cu capul. O vede pe Dido cum se relaxează, ademenită să creadă că Felix e binedispus, însă Amara nu se poate gândi decât la Drauca. *Tot ce contează e să-ţi distrugi duşmanii*. Se uită la craniile de taur de pe perete, la umbrele din găvanele lor goale. Abia când Felix se întoarce spre ea îşi dă seama că Dido tocmai s-a oferit să cânte pentru el şi o aşteaptă amândoi să-şi ia lira. Simte că nu e în stare să se mişte.

— Nu-i cazul să fii timidă, spune Felix.

— N-am ales cuvintele încă, bâiguie ea. Poate exersăm un pic înainte.

— Muzica nu înseamnă nimic pentru mine, răspunde Felix ridicând din umeri. Vreau doar să ştiu că munciţi. Cântaţi alături dacă vreţi.

Dido o ajută pe Amara să se ridice.

— Mulţumim, spune ea, răspunzând în locul Amarei, care n-a scos niciun cuvânt. Apreciem.

Ies amândouă pe balcon, iar Dido îşi strecoară un braţ în jurul Amarei.

— N-ar trebui să-ţi fie aşa de frică. Nu era furios azi.

— Cu Felix, nu cred că poți să ştii niciodată, mormăie Amara în timp ce merg pe coridor.

— *Amara*.

Glasul lui Felix o opreşte; îl vede în pragul camerei.

— O clipă, înainte să începeți să cântați. Am uitat să întreb ceva. Nu, nu tu, adaugă el când Dido se întoarce şi dă să vină şi ea. Tu ia-i lira.

Amara îşi priveşte picioarele străbătând podeaua de lemn pictată în timp ce se îndreaptă spre el. Felix o prinde de mână şi o trece pragul.

— Nu i-ai spus, zice el după ce intră amândoi în încăpere.

Amara nu scoate niciun sunet. Ştie că nu era o întrebare. Felix îi prinde bărbia între arătător şi degetul mare, obligând-o să ridice privirea.

— Sunt multe feluri în care poți să să trădezi un secret. Mai ales dacă stai acolo ca o oaie care tremură toată. Înțelegi?

— Mă amenințí ca să *nu* fiu speriată?

— Mai bine aşa. Un pic de tensiune.

Amara nu e sigură ce detestă mai mult – sentimentul că-i e frică de el sau faptul că situația asta îi e familiară. Îi dă mâna deoparte.

— Una dintre ospătărițele de la Elefant vrea un împrumut de la tine, spune ea. Doi denari.

— *Doi* denari? De ce să caut mărunțiş, când tu o să-mi aduci săptămâna viitoare 70 de denari?

— Sunt tot bani. Nu te îmbogățeşti dacă dai cu piciorul la o afacere.

— Pentru ce-i împrumutul?

— Un avort.

— Şi îşi permite să plătească?

— Aşa zice.

— Ca vânzătoarea ta de mâncare.

Felix se duce la masă şi caută prin sertare până găseşte contractul cu Marcella.

— Încă o mai aşteptăm. Nu cred că ar trebui să mai aduci şi alți datornici până nu plăteşte primul.

— Dar împrumutul ei n-a ajuns încă la scadență.

— Las-o baltă. Ştii că ratele au fost prea mici. Şi nu accept niciodată întârzieri la plată, mai ales din partea unei *femei*.

Zâmbeşte, de parcă şi-ar fi adus aminte brusc că n-ar trebui să fie amenințător.

— Pe de altă parte, desigur, *tu* eşti aia care îi iei banii, nu? Aşa că e în siguranță. Până în ziua când întârzie. Atunci datoria devine a mea.

17

> *De pe fruntea-i asudată, curgeau râuri de pudră, şi printre sbârciturile obrajilor, atâta cretă era, încât l-ai fi luat drept un zid a cărui tencuială ruinată o bate ploaia.*
>
> Petronius, *Satyricon*[9]

Încăperea încă păstrează căldura zilei de primăvară şi e mult mai multă lume decât se aşteptase Amara. O trupă de actrițe de mimă, toate dezbrăcate şi purtând doar ghirlande de flori, îşi repetă numărul.

Ea şi Dido par prea îmbrăcate prin comparație, cu robele lor argintii şi trupurile aurite. Una dintre actrițe le aruncă o privire piezişă, apoi se întoarce din nou spre prietenele ei, râzând printre degetele răsfirate ale mâinii.

— Nu ştiam că o să fie aşa de mulți artişti, şopteşte Dido.

---

[9] Petronius, *op. cit., XXIII*, pag. 24. *(N.t.)*

Degetele Amarei sunt pline de pastă şi lipicioase. Încercaseră să împodobească lira şi, deşi acum străluceşte auriu, şi mâinile ei sunt în aceeaşi stare.

— Mai bine că arătăm altfel, spune, încercând să se convingă şi pe ea, nu numai pe Dido. Nu puteam să fim *toate* dezbrăcate.

— Încă vreo câteva flori şi o să fiți *perfecte*.

E un glas profund şi tunător. Egnatius, administrator autodeclarat al spectacolelor lui Cornelius. Amara e luată prin surprindere de întrerupere; n-a băgat de seamă când s-a întors, dar nu dă niciun semn că nu i-a înțeles bine bombănelile. Acum îşi face de lucru cu părul lui Dido, împletindu-i în bucle trandafirii albi după care plecase. Amara n-a mai văzut niciun alt bărbat care să folosească atâta machiaj. Are ochii conturați cu kohl, iar stratul gros de pudră de pe obraji e crăpat ca ipsosul care nu s-a uscat bine. Şanțurile se adâncesc de câte ori zâmbeşte, ceea ce se întâmplă des.

— Ah, aşa de drăguță! spune el, făcând un pas în spate ca s-o admire pe Dido. N-am văzut în viața mea o față mai delicată.

Se întoarce spre Amara, căreia-i pune în păr restul florilor.

— În afară de-a ta, dragoste, *desigur*, rosteşte el tărăgănat şi ridică din sprâncene.

Amara se trezeşte râzând. Egnatius strânge din buze, mulțumit că a înveselit-o. Stă prea aproape de ea, şi-i simte răsuflarea fierbinte pe obraz, iar mirosul pomezii de acacia din părul lui e aproape copleşitor. Egnatius îi aranjează ultimul trandafir după ureche.

— Ia uite! zice el, împreunându-şi palmele într-un gest teatral de încântare. Ce-o să ne cântați voi, nimfelor, în seara asta?

— Câteva strofe din Sapho, răspunde Amara. Un potpuriu de cântece despre Flora şi primăvară şi povestea lui Crocus şi Smilax.

Egnatius dă din cap.

— Foarte drăguț. Ce-ar fi să-mi cântați şi mie un vers sau două, ca să ştiu unde să vă aşez?

Amara începe să cânte melodia din Campania a lui Salvius, pe care au pus versurile unui bine-cunoscut imn închinat Florei. Actrițele de mimă îşi întrerup curioase repetiția, iar Amara e mulțumită să vadă că expresia li se schimbă din amuzament în recunoaştere ranchiunoasă. Nu-şi putea dori un compliment mai mare.

— Încântător! spune Egnatius zâmbind. Aveți nişte voci dulci ca florile din gura Florei însăşi! Ați citit ceva Ovidiu? Ah, trebuie, trebuie neapărat, declară el când Dido şi Amara clatină din cap. O să vă scriu eu pentru data viitoare câteva din strofele favorite ale lui Cornelius.

Amara îşi doreşte să fi ştiut despre poetul favorit al lui Cornelius mai devreme, dar e mişcată de generozitatea lui Egnatius.

— Mulțumim, spune ea.

— Eşti prea bun, adaugă Dido, punându-şi mâna pe brațul lui.

Se vede de la o poştă că sinceritatea ei e neprefăcută.

— Ştiți, stăpânul meu e şi el un fel de poet, continuă Egnatius. A compus câteva versuri pentru Floralia, dacă ați reuşi să le cântați cumva...

Îşi strecoară mâna printre faldurile mantiei şi scoate un sul de pergament.

Amara face un efort să nu-l ia.

— Am fi mai mult decât încântate.

Egnatius îi întinde micul sul. Amara îl desface şi se apleacă împreună cu Dido peste el. Preț de o clipă, nu-i vine

să creadă ce citeşte. Apoi cuvintele îi pricinuiesc un fior de teamă. Îi aruncă o privire pătrunzătoare lui Egnatius.

— Să fii sigur că ne-ar face plăcere să le auzim recitate.

Bărbatul o priveşte în ochi, iar adevărul nespus trece de la unul la celălalt.

— Sunt convins, răspunde el şi face o plecăciune.

Apoi flutură din mână spre actriţele de mimă, care încă repetă.

— Doamnelor, zeiţelor şi nimfelor, abia aştept să mă distraţi. O să trimit după voi în ordinea în care sunteţi solicitate.

Se întoarce din nou spre Amara şi Dido.

— O să mă asigur că aveţi destul timp să învăţaţi strofele.

— Dar e *groaznic*, spune Dido după ce pleacă Egnatius. Cum putem să stăm acolo şi să cântăm chestia asta?

Amara simte cum asudă pe sub veşmintele străvezii.

— Trebuie să facem cumva să meargă. Măcar nu-i prea lungă. Ultimul cântec pe care l-am învăţat de la Salvius merge oare cu asta?

— Cred că da, răspunde Dido, cu o expresie nefericită. Dar când?

— La final. Când majoritatea oaspeţilor sunt beţi.

Actriţele de pantomimă stau învăluite în mantii pentru a se feri de răcoarea serii când se întoarce Egnatius ca să le cheme pe Amara şi pe Dido la cină. Unde aşteaptă ele nu-s prea multe opaiţe, iar Amara începe să clipească des, uşor ameţită, când trec în partea mai luminoasă a casei.

— Arătaţi splendid, spune el, conducându-le printr-un şir năucitor de încăperi.

Casa e aşa de mare, că nici măcar n-au auzit când au sosit oaspeţii. Ştie că undeva în acest labirint aşteaptă Paris şi Gallus, ca să le ducă în siguranţă acasă. Valoarea lor pentru Felix a crescut substanţial.

— De-a dreptul *fermecător*. Amândouă, la fel de încântătoare ca Flora însăşi.

Amara are senzația că Egnatius le face complimente tuturor celor care vin să joace pentru Cornelius, dar tot e recunoscătoare pentru încurajare. Merg prea repede ca să apuce să vadă toate detaliile. Aici e vorba despre o mare avere, dar la intrare nu se vede nicio masă care să geamă sub argintărie, cum fusese la Zoilus; în schimb, când ajung în sala principală, pe pereți se văd portrete ale strămoşilor lui Cornelius.

Aude râsete şi frânturi de cântec.

— Prin grădină, şopteşte Egnatius şi le conduce mai departe. Cred că e cel mai bine dacă vă mişcați printre canapele în timp ce cântați. Şi să nu vă fie teamă să-i implicați pe oaspeți. Sau să acceptați orice *invitații*.

Dido se uită la Amara. Niciuna dintre ele nu e sigură dacă Egnatius se referă la o invitație să bea o cupă de vin sau la altceva. Aerul e încărcat de parfumul trandafirilor. Crengile tufelor au fost întinse de-a lungul pereților, formând un model verde presărat cu culori, care-i aduce aminte Amarei de talentul maică-sii de a țese urzeala la război. Sufrageria lui Cornelius e deschisă în două părți spre grădină, cu pereții şi tavanul pictate cu aceleaşi tufe de trandafiri care cresc în curtea din față. Grădina din spate e aşa de întinsă, că e aproape o pajişte.

Se apropie. Hainele viu colorate ale oaspeților se încețoşează şi sclipesc, văzute printr-o perdea de apă dintr-o fântână în forma unei cochilii enorme, ținută de trei nimfe de marmură. Amara îşi dă seama că detaliile de pe trupurile lor goale sunt aurite, nu foarte diferit de aurul pe care şi l-au întins ele pe trup.

Egnatius face semn cu capul spre fântână.

— V-am spus că sunteți perfecte, zice el, ridicând din sprâncene.

Trec pe lângă nimfe şi aşteaptă la marginea mulţimii. Atmosfera e mai relaxată decât la petrecerea de dinainte. Sunt şi mult mai mulţi bărbaţi, printre oaspeţi aflându-se doar patru sau cinci femei. Cornelius râde zgomotos de ceva ce i-a spus vecinul său, simţindu-se în largul lui în rolul de gazdă. Amara îl vede îndreptându-şi privirea în direcţia lor, însă Cornelius aşteaptă să-şi termine un alt oaspete gluma pe care o spune înainte să le prezinte.

— Dragii mei prieteni, spune el, ridicând glasul. Trebuie să le mulţumim lui Marcus şi Quintus că le-au găsit pe aceste două cântăreţe încântătoare.

Amara urmăreşte direcţia în care arată Cornelius cu degetul, în cealaltă parte a încăperii. Îi vede pe amanţii lor de la Vinalia întinşi pe o canapea, amândoi părând acum mai puţin dornici să fie asociaţi cu lupoaicele decât fuseseră la Zoilus.

— Băieţii noştri au fost foarte captivaţi de aceste două păsărele cântătoare, adaugă Cornelius, făcându-le semn să se apropie. Sau să fie nimfe ale Florei?

Egnatius s-a tras în spate, pierzându-se printre ceilalţi slujitori de la petrecere.

— Da, răspunde Amara, preluând tonul jucăuş al gazdei. Ne-am învăţat cântecele de la zeiţa primăverii în persoană.

Aruncă o privire spre fântână.

— În fosta noastră viaţă de driade.

— Multor nimfe le place aurul în ultima vreme, răspunde Cornelius. O să vă câştigaţi şi voi aurul în seara asta?

Amara şi Dido fac o plecăciune.

— Flora este o zeiţă a plăcerii pure, spune Amara, atingând coardele lirei cu plectrul. Şi asta avem de gând să oferim.

Pornesc amândouă încet spre locul unde stau foştii lor amanţi, în timp ce Amara intonează primele note din cântecul de primăvară al lui Salvius. Se aşază pe marginea canapelei, zâmbindu-le sfios celor doi bărbaţi. Râd amândoi,

mai puțin agitați de data asta. Quintus îşi reazemă o mână pe genunchiul ei, prinzând între degete mătasea. Toți vecinii din apropiere ascultă, însă Amara observă că unii dintre cei aflați în cealaltă parte a sălii încă mai stau de vorbă. Începe să cânte de-adevăratelea, iar Dido îi ține isonul. Vocea ei răsună limpede şi dulce, reducând la tăcere o şi mai mare parte dintre oaspeți.

Au aranjat cântecul osc aproape numai pentru vocea lui Dido, care se plimbă printre canapele în timp ce cântă, smulgând flori din păr şi dându-le oaspeților când trece pe lângă ei. Preț de o clipă, Amara se teme că prietena ei arată aproape prea pură şi plină de grație – Flora e zeița sexului, nu a poeziei –, dar Dido lucrează de îndeajuns de multă vreme pentru Felix ca să ştie cum să se poarte. Se vede că o imită bine pe Victoria din felul cum se apleacă să arunce un trandafir în poala lui Cornelius.

— Ar fi trebuit să-i dai unul soției mele, spune el, trăgând-o pe Dido mai aproape ca s-o sărute când se termină cântecul. Pentru toți copiii pe care mi i-a dăruit.

Ar trebui să fie un compliment, însă Amara simte o nuanță neplăcută în glasul lui.

— Ai un fiu minunat, ripostează o femeie de pe altă canapea, cu glas plângăreț.

E mai tânără decât Cornelius şi dureros de subțire. Nici chiar veşmântul viu colorat pe care-l poartă, strâns în falduri largi de țesătură scumpă, nu poate ascunde cât de slabă e. Întinsă lângă ea e altă femeie, puțin mai în vârstă, care se încruntă fioros. O prietenă, sau poate chiar maică-sa. Amarei încă îi e greu să înțeleagă obiceiul roman potrivit căruia femeile respectabile participă la petreceri mixte. Tatăl ei nu şi-ar fi insultat niciodată familia insistând să vină şi ele alături de el.

— Mulțumesc, Calpurnia. Da, *un fiu* după o grămadă de fete.

— Şi ce fete încântătoare, spune un alt bărbat. Sunteți demni de laudă amândoi.

— Au şi femeile rostul lor, ripostează Cornelius, dându-i drumul lui Dido. Ne mai cânți ceva, micuță driadă?

— Ți-ar plăcea o poveste? întreabă Dido, privindu-l peste umăr în timp ce se îndreaptă spre Amara. Putem să-ți spunem povestea lui Crocus şi a dragostei lui pentru Smilax.

— Şi o să cântăm despre zeița Flora, care le-a dat o nouă viață nefericiților iubiți, adaugă Amara, desprinzându-se în sfârşit de Quintus, ale cărui mâini neastâmpărate o făceau să se teamă pentru veşmintele ei scumpe.

Dido se duce către fântână, iar Amara o urmează. În lumina lămpilor, siluetele lor se contopesc probabil cu nimfele de marmură, îşi spune ea, cu goliciunea lor întrevăzută, cu sclipirea de aur de pe trupurile lor. Începe să cânte şi, ca de obicei, urmăreşte cu uimire transformarea lui Dido. Postura, aşa de diferită de cea obişnuită, e şi comică, şi cumva îți dă fiori. Aproape că ar putea fi unul dintre clienții lor de la lupanar, cântând rolul muritorului Crocus într-o parodie a desfrâului masculin frustrat.

Amara e Smilax, şi îl respinge cu glas intenționat strident. În definitiv, nimeni n-ar trebui să simpatizeze nimfa. Exagerează caracterul comic, uneori oprindu-se din cântat şi ridicând lira între ele ca pe o stavilă. Oaspeții râd când Dido o urmăreşte, cântecul devenind din ce în ce mai ridicol, până trec la altă melodie, lăsând-o pe Flora să-l transforme pe Crocus într-o floare minunată, iar pe Smilax, într-o rochița-rândunicii urâtă. Dido cântă ultimele note şi îşi ridică brațele ca pe nişte petale spre soare, până când se opreşte cu totul şi rămâne nemişcată ca statuile din spatele lor.

Oaspeții ovaționează, iar Amara simte un val de uşurare. Se uită în jur la chipurile nefamiliare, care strălucesc şi de

încântare, şi din cauza vinului. Zâmbeşte şi face o plecăciune adâncă. Când se îndreaptă, Egnatius e lângă ea, şoptindu-i că trebuie să rămână cu musafirii o vreme. Le conduce pe amândouă, lăsând-o pe Amara pe o canapea şi ducând-o mai departe pe Dido către alta.

— Totdeauna am zis că grecoaicele sunt cele mai bune, declară unul dintre cei doi bărbați între care stă acum Amara.

O duce cu gândul la un burduf de vin umplut prea tare, aşa cum dă pe dinafară din faldurile strânse ale veşmântului.

— Mie-mi place un pic de pasiune galică, răspunde celălalt, sorbind din băutură.

Are barba deasă cârlionțată, cu fire cenuşii şi roşcate.

— Deşi ce-ați cântat voi a fost un număr încântător. N-am mai auzit până acum cuvintele astea.

— Sunt dintr-o poezie grecească, răspunde Amara. Melodia e din Campania.

— Lui Fuscus o să-i placă, spune primul bărbat, arătând cu capul spre tovarăşul lui. Întotdeauna îl interesează poezia. Are mai mult timp să se bucure de ea acum, când i s-a încheiat mandatul de duumvir.

Amara se întoarce spre Fuscus şi zâmbeşte, încercând să nu se vadă prea tare interesul ei brusc pentru un bărbat influent. Duumvirii sunt cei mai importanți oficiali aleşi ai oraşului. I se pare că Fuscus are o expresie blândă pe chip. Probabil ar fi amabil. Sigur e mai important decât faptul că i se răreşte părul, nu?

— Eu n-aş putea spune că ştiu multă poezie, continuă bărbatul mai masiv. Eu sunt Umbricius, spune el, ca şi cum s-ar aştepta să-şi poată da seama după nume cine e.

— Iartă-mă, răspunde Amara cu cel mai puternic accent grecesc. Abia am ajuns în Pompeii.

— Cea mai veche afacere cu sos de peşte din oraş, spune Umbricius. Şi cel mai bun.

Ia o cupă mică de pe măsuța de alături şi toarnă generos din ea pe platoul cu carne din fața lui. Apoi rupe o fâşie şi i-o întinde pe cuțit.

— Spune-mi cum ți se pare.

Amara o ia şi mestecă mâncarea necunoscută sufocată în sos de peşte cât de delicat poate. Are gust de anşoa fermentat, lăsat prea mult la soare.

— Delicios! exclamă ea.

— Ce alte poezii greceşti o să mai cânți? întreabă Fuscus.

O priveşte lingându-şi ultimele picături de sos de pe degete.

— Sapho, răspunde ea, aplecându-se mai aproape de el.

— Nu-i foarte originală, comentează Fuscus, privind prin țesătura străvezie a veşmântului ei. Dar tot e o zeiță printre poeți.

— Dar ceva latin? pufneşte Umbricius, evident iritat că e lăsat pe dinafară.

— O să cântăm câteva versuri ale gazdei noastre.

Cei doi bărbați râd.

— Ah, bietele fete, spune Fuscus. Chiar trebuie?

Amara ştie că una e să râdă de Cornelius prietenii lui şi cu totul altceva să li se alăture şi ea.

— Întotdeauna e o plăcere să ne onorăm gazda.

— Da, da, sigur, sigur, răspunde Fuscus, dându-şi ochii peste cap. Oricum, eu o s-o aştept pe Sapho.

O prinde de mână, frecându-şi degetul mare de degetele ei cu o mişcare circulară insistentă.

— Şi poate că mai vii la mine după aia.

Atmosfera se schimbă pe măsură ce trec orele şi curge vinul. După fiecare cântec, oaspeții devin tot mai direcți cu ea şi Dido, iar comentariile, tot mai obscene. Fuscus are un schimb de cuvinte – sau poate de bani – cu Egnatius, care îi

transmite limpede că acum este „oaspetele” special al duumvirului. Pe măsură ce bărbații devin tot mai gălăgioşi, micul grup de soții are un rol tot mai neînsemnat, retrăgându-se şi formând o adunare separată pe două canapele. Nu că asta ar domoli resentimentele lui Cornelius față de soția lui. Contrazice orice spune ea – dacă ei îi place pârşul cu glazură de miere, lui i se pare prea dulce, iar speranța ei că mâine o să fie soare e luată în râs. Nici chiar când femeia tace, Cornelius n-o lasă în pace, găsind motive să-şi bată joc de cum stă, de cum toarce, de cum îşi ține cupa.

Deşi e micuță, pare să se facă şi mai mică la fiecare comentariu. Amara observă că, atunci când ridică paharul, îi tremură mâna.

— Îmi dau seama că sunt obosită, spune Calpurnia în cele din urmă. Îmi pare rău să vă părăsesc.

Cornelius nu spune nimic, de parcă soția lui n-ar fi zis nimic. Slabă şi palidă, aceasta se strecoară afară din propria sufragerie, părând mai mult o servitoare decât gazdă.

— Nu ştiu de ce nu divorțează de amărâta asta, îi spune Fuscus lui Umbricius. S-o scutească de chin.

— Severus ar cere toată zestrea înapoi dacă ar fi să-şi ia fata acasă. Mi-a spus chiar el.

Umbricius îşi îndreaptă atenția în altă parte, făcând semn din cap spre femeia încruntată care stătuse pe canapeaua Calpurniei şi care acum străpunge cu hotărâre răutăcioasă un fruct aflat în farfurie.

— Soția mea ține mult la Calpurnia. Vă spun eu că o să-mi împuie capul după asta. O să mă bată la cap toată noaptea să stau de vorbă cu Cornelius. I-am spus că asta o să-l înrăiască şi mai tare. Dar femeile nu ascultă niciodată.

— De-asta am lăsat-o pe-a mea acasă, răspunde Fuscus, cu brațul în jurul Amarei.

— Atunci rămâi?

În glasul lui Umbricius se simte invidia.

— A, aşa cred, tu nu? întreabă Fuscus, trăgând-o puțin mai aproape pe Amara. Aşa cred.

Amara îi zâmbeşte, sperând să-i transmită cât de irezistibilă i se pare ideea. În spatele lui, o vede pe Dido stând cu Quintus şi Marcus. Râd toți trei, ca într-o scenă pastorală cu tineri amorezați. Simte o împunsătură de invidie, dar apoi îşi aduce aminte ce prieten influent s-ar putea dovedi Fuscus. Niciunul dintre băieții de la Vinalia nu s-a arătat prea promițător pe post de client regulat.

— E momentul pentru pantomimă, nu credeți? se aude glasul puternic al lui Cornelius, acoperind larma.

— Nu încă, nu încă, strigă Fuscus. Cred că vrăbiuțele mai au un ultim dar pentru tine.

O strânge pe Amara de braț.

— Iertare, scumpo, îi şopteşte. N-am putut să rezist.

— Pentru că trebuie să ne despărțim nu pot să te iert, spune Amara în timp ce se ridică de pe canapea, dând drumul mâinii lui cu o lipsă exagerată de chef.

Se duce la fântână lângă Dido, cu sângele bubuindu-i în urechi. Niciuna dintre ele n-a băut prea mult vin, dar nu se poate spune acelaşi lucru şi despre ceilalți. Ceea ce e foarte bine. N-ar fi putut rezista nimeni treaz la strofele lui Cornelius.

— În cinstea binevoitoarei noastre gazde, spune Amara. Am îndrăznit să punem pe muzică propriul tău imn.

Nu aşteaptă să audă reacția publicului, ci loveşte cu putere coardele lirei, într-un ritm mult mai rapid decât atunci când a cântat aceeaşi melodie mai devreme. Cântă în armonie cu Dido, cât de repede pot fără să se bâlbâie.

Ah, încântătoare Flora!
Zeița futaiului şi-a tot ce-i înflorit,
Cu degete încântătoare şi nas drăgălaş,
Cu păsărica parcă-i un porumb numai bun de belit,

Binecuvântează primăvara cu inelul tău încântător!
Ah, încântătoare Flora!

Lui Cornelius fie nu-i pasă că toți râd când ajung la ultimul refren, fie e prea beat ca să-şi dea seama.

Zâmbeşte când aplaudă toată lumea, dând din mână ca pentru a arăta că admirația aceea nu e mare lucru.

— Doar un fleac, un fleac, spune el. Deşi fetele au cântat-o drăguț.

— Mimă, mimă, mimă!

Mai mulți oaspeți bat din picioare, nerăbdători să vadă reprezentația finală.

Unul dintre mesenii aflați în apropiere se ridică, nesigur pe picioare şi o prinde pe Dido, aproape dărâmând-o în încercarea de-a o duce la canapeaua lui. Amara dă fuga înapoi la Fuscus.

— A gândit-o ca pe-o parodie, nu? spune Umbricius. Futai şi belit? E parodie.

Fuscus o trage pe genunchii lui.

— Orice-ar fi fost, ai fost adorabilă, zice el şi o sărută.

Egnatius le aduce pe cele opt actrițe de pantomimă, dintre care două țin în mâini nişte flaute lungi pe care Amara nu le-a văzut la repetiție. Se aşază, lipindu-se de Fuscus, curioasă să le vadă numărul.

— Nevesti-mii n-o să-i placă, mormăie Umbricius. N-o să apuc să aud finalul.

Cele două flautiste scot nişte sunete pătrunzătoare, iar actrițele intră în acțiune, mai mult țopăind decât dansând. Povestea pe care o interpretează pare să se învârtă în jurul unei farse pe care le-o joacă Flora nimfelor ei, deşi dialogul e sărăcuț şi greu de urmărit. *Victoria ar fi mai bună decât oricare dintre ele*, îşi spune Amara în timp ce-o priveşte pe actrița din rolul principal sărind în fântână ca o broască şi împroşcându-le cu apă pe celelalte, care țipă cu o spaimă bine exersată. Îi vine în cap amintirea nedorită a Victoriei

dansând cu Drauca şi se strânge involuntar lângă Fuscus, care interpretează greşit gestul ei.

— Imediat, micuțo, îi şopteşte la ureche.

Până la sfârşitul spectacolului, cele opt actrițe au ajuns să stea tolănite peste oaspeți. Egnatius se află în colț, evaluând încăperea şi trimițând un grup compact de sclavi să dea o mână de ajutor unde e nevoie. Cina s-a încheiat, dar unii dintre oaspeți nu dau semne că vor să plece, în timp ce alții se ridică să-şi ia la revedere sau să-şi recupereze nevestele. Mulți sunt aşa de beți, că sclavii lor trebuie să devină bastoane umane. Umbricius se ridică şi geme când îşi lasă greutatea pe genunchi.

— Mai bine o duc pe bătrânică acasă, spune el. Ne vedem săptămâna viitoare, Fuscus.

Amara îl priveşte cum se împleticeşte spre nevastă-sa, al cărei chip sugerează că n-o să aştepte până ajung acasă ca să-i împărtăşească părerea ei despre petrecere.

Egnatius zăboveşte la marginea canapelei.

— Vii împreună cu ceilalți? îl întreabă pe Fuscus.

— Ştii că nu-mi place niciodată să fiu privit.

Fuscus e un pic nesigur pe picioare când se îndreaptă.

— Bineînțeles.

Egnatius o ajută pe Amara să se ridice şi urmăreşte direcția privirii ei îngrijorate. Quintus se ceartă cu oaspetele care a pus mâna pe Dido la sfârşitul ultimului lor cântec.

— O să am grijă să fie în siguranță, şopteşte el. Ai încredere în mine.

— Mulțumesc, răspunde ea, iar privirile li se întâlnesc în timp ce se ridică de pe canapea. Pentru tot.

Egnatius îi face cu ochiul. E la fel de treaz ca şi ea.

— Băiatul o să vă conducă pe amândoi într-un loc mai relaxant, spune el, făcând semn unuia dintre sclavi.

Amara nu priveşte înapoi când străinul îi conduce din sufrageria care se clatină. Ies în aerul răcoros al nopții,

urmându-şi călăuza prin grădina cu trandafiri, către casa întunecată.

18

Te urăsc şi te iubesc:
Nu ştiu, dară simt c-aşa e şi cumplit mă chinuiesc.

Catullus, *Poemul 85*[10]

Amara se trezeşte cu senzația nefamiliară a razelor soarelui pe față. E singură în pat. Preț de o clipă, nu-şi poate aduce aminte unde e, apoi năvălesc amintirile de-aseară. Se ridică în capul oaselor şi strânge cearşafurile la piept.

Nu se vede nici urmă de Felix. Probabil că a plecat la Palestra fără s-o trezească.

Amara oftează adânc. Zgomotele străzii din fața bordelului sunt puternice, se aud huruind căruțele şi zumzetul discuțiilor. Probabil că a dormit până după-masă.

Revede amintirile din timpul nopții, ca pe o serie de scene pictate de jur împrejurul unei încăperi. Gallus a adus-o înapoi la bordel la lumina torțelor, la primele ore ale dimineții, după ce terminase cu Fuscus. Au venit singuri, pentru că Dido era încă ocupată cu întreținerea clienților. Nu se aşteptase ca Gallus s-o ducă sus, dar bănuise că Felix voia să-i dea lui atențiile primite. Nu fusese surprinsă să-l găsească în pat, fiind mai uimită că o aşteptase treaz.

Simte cum i se încing obrajii. Fusese o plăcere să se laude cu succesul serii, cu promisiunea lui Egnatius că o să le mai

---

[10] Catullus, *Carmina*, trad. Teodor Naum, Ed. Teora, Bucureşti, 1999, Poemul LXXXV, „Amorul lui Catul”, pag. 179. *(N.t.)*

cheme, cu răsplata pe care i-o dăduse Fuscus. Stând acolo cu Felix, băgând de seamă că încântarea lui la vederea banilor o oglindea pe-a ei, aproape că uitase de Drauca. Monedele multe împrăştiate pe pat fuseseră cele care-l excitaseră, Amara era sigură, iar sexul nici nu fusese altceva decât supunere la solicitările lui obişnuite, deşi ora târzie îi oferise o intimitate greu de ignorat.

Cu toate că e singură, Amara îşi acoperă ruşinată fața cu mâinile. Când şi-a dat seama că Felix voia să rămână cu el după aceea? Oare ea voia să rămână? A zăbovit prea mult? Amintindu-şi ce simțise, parcă ar deschide o uşă spre cea mai întunecată parte a ei. Felix o ținuse strâns de mână şi încă o mai ținea şi după ce adormise ea, din câte îşi aduce aminte.

— Îl urăsc, spune ea către camera goală. Îl *urăsc*.

Mai scotoceşte prin memorie, rememorând fiecare cruzime, fiecare dată când a violat-o, brutalitatea lui. *Drauca*. Dar alte imagini se ițesc ca nişte buruieni. Smochinele pe care li le-a adus, ei şi lui Dido, râsul din ochii lui când s-au întâlnit la Palestra, încântarea lui când îi povestea azi-noapte. Cum se potriveau degetele lui într-ale ei. Amara se aruncă la loc pe pat şi îşi pune brațul peste ochi.

— Îl urăsc, repetă ea.

În petele întunecate şi luminoase din spatele pleoapelor, invocă o altă amintire, o amintire care n-a existat niciodată, o viziune adusă la viață doar de glasul lui Felix. *Parcă ai fi fost zeița Diana, cum te-ai purtat azi. Ca şi cum ai fi putut să-ți chemi câinii de vânătoare să sfâşie orice bărbat care a îndrăznit să te vadă goală*.

Amara simte cum i se linişteşte răsuflarea, alinată de sentimente mai familiare. Furia pe care o căutase e încă arzătoare. Felix a văzut-o, i-a văzut toată singurătatea şi nevoia, dar n-o să se lase sfâşiată de el.

— Te urăsc, spune ea din nou. O să te urăsc întotdeauna.

Îşi coboară picioarele din pat şi simte răceala lemnului sub tălpi când se ridică. Veşmintele ei scumpe de mătase sunt încă împăturite cu grijă pe un scaun. Nu poate să se îmbrace cu ele; va trebui să-şi pună doar mantia pe ea. Netezeşte patul cu palmele, sperând să şteargă orice urmă a prezenței ei. Apoi se strecoară afară din cameră.

Când coboară, Dido e singură la bordel şi dă fuga pe coridor în clipa în care aude paşii Amarei.

— *Eşti bine?*

Îşi pun întotdeauna una alteia aceeaşi întrebare, apoi râd.

— Deci ai stat toată noaptea cu Fuscus? întreabă Dido, rezemându-se cu spatele de perete.

Arată obosită.

— Părea foarte dornic.

— A trebuit să mă văd cu Felix după aia, răspunde Amara, bucuroasă că nu trebuie s-o privească în ochi pe Dido, fiindcă îşi pune toga pe ea. Dar n-a fost mare lucru; era bine, mulțumit că am câştigat aşa de mult.

Apoi schimbă subiectul.

— Vreau să ştiu ce ai făcut tu! Egnatius a zis că o să aibă grijă de tine; sper că aşa a fost.

— Da, răspunde Dido. Cât a putut. N-o să-ți vină să *crezi* ce ciudată e casa aia. Cornelius are un bordel întreg în fundul grădinii! Mult mai luxos ca aici, şi cu picturi mai bune. Dar e un coridor cu cămăruțe, ascuns în spatele băilor. Şi cea mai bună cameră are o fereastră care dă în altă cămăruță.

Se strâmbă.

— Îi place *să se uite*.

— Aş zice că era prea beat ca să poată face *mai mult* decât, răspunde Amara, recunoscătoare că n-a trebuit să se ocupe decât de Fuscus.

Fusese un partener nu prea activ, dar nici solicitant. Din nou, simte căldura trupului lui Felix întins lângă ea şi alungă amintirea.

— Nu-i doar atât, spune Dido, şi în glasul ei se simte o siguranță de sine cu privire la gusturile bărbaților care ar fi fost de neînchipuit cu câteva luni în urmă.

— E voyeur. Nu sunt sigură că face vreodată şi altceva, beat sau nu.

— A trebuit să te ocupi de mulți clienți? întreabă Amara. Sper că te-au recompensat toți.

— A fost mai mult Quintus, răspunde Dido. Cornelius nu l-a lăsat pe bărbatul ăla foarte beat să intre. Cred că nu voia decât să vadă femeile cu bărbați mai tineri.

— Amărâta de nevastă-sa, spune Amara, închipuindu-şi tot ce trebuie să fi suferit Calpurnia cu un asemenea bărbat. Ai văzut cum vorbea cu ea?

— Are familie, avere şi respectul altor femei, răspunde Dido pe un ton surprinzător de tăios. Nu mi-ar părea foarte rău pentru ea.

Toate lucrurile pe care şi le doreşte Dido, îşi spune Amara. Şi nu le va avea niciodată pe cele două pe care şi le doreşte cel mai tare. Până la urmă, respectul şi familia nu le salvaseră pe ea şi pe maică-sa în Aphidnai.

Vocile celorlalte trei femei pătrund prin fereastră cu doar câteva clipe înainte să intre şi ele în bordel.

— N-o să vă vină să credeți! exclamă Beronice imediat ce intră. Drauca a murit!

— *A murit?* repetă Amara, nevenindu-i să creadă.

Viața e ieftină şi viața unui sclav e cea mai ieftină. Dido, care nu ştia despre bătaie, e curioasă, dar nu şocată.

— Nu ştiam că-i bolnavă, spune ea.

— N-a murit de boală, răspunde Victoria. A fost *ucisă*.

— Nu! strigă Dido şi o prinde de braț pe Amara.

Asta-i ceva mai cunoscut. Ameninţarea unui client violent planează tot timpul asupra lor.

— Nişte beţivi au făcut praf taverna lui Simo de Vinalia, continuă Victoria, iar celelalte se strâng în jurul ei. Drauca a fost prinsă la mijloc.

— A murit de Vinalia? întreabă Dido.

— Nu, acum câteva zile, intervine Cressa. Era rău. A fost Maria azi la băi. Crede că Simo a făcut-o, deşi el neagă. Nu mai putea suporta să-i vadă faţa. Era toată...

Glasul i se stinge.

— Îşi pierduse un ochi, spune Victoria. Un nemernic i-a scos *nenorocitul de ochi*.

Amara îi înţelege furia. Victoriei nu-i plăcea Drauca, ba chiar o ura, dar aici e vorba despre violenţă împotriva uneia dintre ele. Faptul că un bărbat a considerat aşa de neînsemnată viaţa Draucăi e ceva care se reflectă asupra tuturor.

— Îmi imaginez că şi Felix ar fi făcut la fel ca Simo, spune ea. Dacă ar fi fost una dintre noi.

Victoria explodează.

— De ce trebuie să-l aduci pe Felix în discuţie? strigă ea. Simo o omoară pe Drauca, şi tu vorbeşti de Felix! Nu poţi s-o laşi baltă măcar o dată?

Victoria are lacrimi în ochi. Când îşi trece mâinile prin păr, se vede că tremură de nervi. Ştie că e adevărat, îşi spune Amara.

— Ar trebui să ieşim, intervine Cressa, strecurându-se între ele. Amara, hai cu mine.

Se supune, prea tulburată ca să facă altceva. Pornesc, trecând prin mulţimea adunată după-amiaza la fântână. Amara îşi simte inima mai grea decât o găleată care dă pe dinafară.

— Unde mergem? întreabă ea în cele din urmă, când traversează Via Veneria.

E o zi înăbuşitoare, iar cerul este aproape alb din pricina dogorii. Merg pe partea umbrită a drumului, lipindu-se de zidurile caselor pe lângă care trec.

— Nu ştiu, răspunde Cressa. La o cârciumă, dacă vrei? Mi-ar prinde bine ceva de băut.

— E o prăvălie cu mâncare de-a gata lângă teatru, spune Amara. O ştiu pe proprietăreasă.

— Bine.

Cressa o prinde pe Amara de mână şi o strânge.

— N-o lua aşa personal cu Victoria, bine? E doar supărată.

— E supărată fiindcă ştie că e adevărat. Felix nu dă doi bani pe niciuna dintre noi!

O soție respectabilă se trage din calea lor țâțâind. Amarei îi vine pe neaşteptate în minte o imagine vie a mamei ei pe trotuar. Ce-ar crede despre fata ei, care înjură ca o târfă de la colțul străzii? *Sunt o târfă de la colțul străzii*, îşi spune Amara. Absurdul situației aproape că o face să râdă.

— Şi atunci, nu poate să-ți pară rău pentru ea? Ținând cont de toate?

— Cred că da, răspunde Amara, neînțelegând de ce furia Victoriei merită mai multă compasiune decât a oricui altcuiva.

Un val brusc de nelinişte o face să se oprească şi îşi sprijină mâna de zid ca să se echilibreze. Dar dacă Victoria a ghicit cine e cu adevărat responsabil pentru distrugerea tavernei lui Simo şi dă vina pe Amara? *Tu ai fost de la bun început aia care a propus să-i facă praf taverna*. Erau amândouă cu Felix când Amara sugerase că Simo trebuie să plătească pentru scandalul de la băi. Oare Victoria îşi aduce aminte ce s-a spus atunci?

— O să-i treacă, spune Cressa, interpretând greşit expresia încordată de pe chipul Amarei. Hai să bem ceva. O să-ți prindă bine.

Vrabia pare enormă în comparație cu prăvălia Marcellei. E adăpostită pe o străduță lăturalnică, în calea numeroşilor trecători dinspre teatru, şi nu prea ai loc decât să stai în picioare şi să te bucuri de o carafă cu vin sau să iei una dintre tartele unsuroase care se prăjesc în spate şi să pleci cu ea. Cressei nu pare să-i pese. Se prăvăleşte la tejghea.

— Un vin mic. Ce ai mai ieftin.

Sclava care serveşte are obrajii roşii şi e transpirată, asudând în dogoarea cuptorului din spate.

— Stăpâna ta nu-i aici? întreabă Amara.

— Vine imediat, răspunde fata. Ce iei?

— Aştept până se întoarce Marcella.

Fata ridică din umeri şi toarnă băutura Cressei, având grijă să nu depăşească măsura.

— Abia dacă-i cât o ghindă, se plânge Cressa, arătându-i cupa Amarei.

Soarbe şi se strâmbă:

— Ăsta doboară şi-un catâr.

Dă pe gât băutura şi împinge cupa spre fată.

— Încă una.

Sclava îi toarnă din nou vin, iar Amara e uşurată să vadă că de data asta Cressa nu-l dă pe gât.

— Ştii că Drauca avea o fetiță?

— Nu, răspunde Amara, simțind cum i se strânge inima.

— A ținut-o Simo la el. Are vreo cinci ani acum şi face una, alta ziua la tavernă.

Amara ştie că prietena ei nu vorbeşte niciodată despre copilul pe care l-a pierdut, dar privind-o, vede că e şi mai chinuitor să nu-l pomenească, să nu dea glas durerii.

— Îmi pare rău pentru...

— Nu, spune Cressa. N-o spune. Pur şi simplu nu pot.

Rămân în tăcere.

Amara se foieşte. Cressa îşi acoperă ochii cu mâna, ca pentru a se feri de soare, dar Amara bănuieşte că de fapt

vrea să-şi ascundă durerea. E neplăcut de cald, cu tartele care se coc la foc mic şi soarele de-afară. Se simte încordată şi plină de energie nervoasă în aşteptarea datornicei sale, încă nesigură cum o s-o convingă să plătească, dar ştiind că trebuie s-o facă.

Marcella vine de după colț, iar Amara țâşneşte spre ea, tăindu-i calea.

— Aici erai! exclamă ea, luând-o prin surprindere pe Marcella şi nedându-i nicio şansă să scape. Ce zi! Soarele arde rău, nu-i aşa?

Face semn către tejghea.

— Gellius încă lasă totul în seama ta?

— Ce vrei? întreabă Marcella, aruncând o privire spre sclava ei, perfect conştientă de motivul pentru care a venit Amara.

— Doar să văd ce mai faci. Nu-mi vine să cred că nu-i Gellius aici! Trebuie să faci tu toată treaba.

Amara se apropie, în timp ce Marcella se trage în spate. Coboară glasul, ca în semn de compasiune, şi apelează la amintirile despre prima discuție pe care o auzise la băi.

— Măcar ştie ce se petrece la local? Localul ăsta, vreau să zic. Probabil că nici n-ar băga de seamă dacă ar dispărea jumătate din provizii, nu?

— Ai grijă de prăvălie, îi spune Marcella sclavei de la tejghea. O să stau puțin de vorbă cu… prietena mea.

— Nu bei şi tu ceva? întreabă Cressa, surprinsă că e lăsată singură.

— Imediat.

Amara zâmbeşte şi o strânge pe Cressa de umăr când trece pe lângă ea. O urmează pe Marcella pe o scară îngustă, care duce la încăperile de deasupra tavernei. Aici e şi mai cald; e un spațiu înghesuit şi fără aer care îi sporeşte încordarea. E greu de spus care dintre ele e mai agitată.

— Trebuie să plăteşti, spune ea, cu glas aspru din cauza tulburării.

— Nu, trebuie să încetezi, şuieră Marcella. Am umblat cât am putut la încasări. Fie ia mai puțin, fie lasă-mi mai mult timp! Stăpânul tău trebuie să înțeleagă. Cota asta a fost mereu prea mare.

— Atunci n-ar fi trebuit să semnezi.

Amara se uită prin încăpere. Sunt foarte puține lucruri valoroase aici, cel puțin la vedere. Se întreabă de unde provenea colierul de chihlimbar. Probabil că familia surorilor a ajuns la strâmtoare, aşa cum ajunseseră şi ea şi maică-sa. Norocul oricui se poate schimba lesne.

— Atunci ține colierul, spune Marcella, la un pas de a izbucni în plâns. Nu pot plăti mai repede.

— Colierul nu acoperă şi dobânda.

Marcella o priveşte o clipă, prea şocată să spună ceva.

— Doar nu vorbeşti serios!

Prin podea se ridică dogoarea de jos, iar Amara e deja leoarcă de sudoare. Mirosul tartelor şi senzația sufocantă de vinovăție îi fac greață. Se gândeşte la Drauca, la tot ce i-ar putea face Felix femeii din fața ei. Nu poate să plece fără bani.

— Ce zici de inel? întreabă ea, arătând spre cameea pe care Marcella o tot răsuceşte fără să-şi dea seama.

Femeia îşi duce mâna la spate ca un copil.

— Nu.

— Ar încheia ratele. Putem să terminăm tot împrumutul azi.

— A fost al mamei. E moartă. Nu pot să ți-l dau.

Marcella pare fragilă, aşa cum stă singură în locuința sărăcăcioasă pe care o împarte cu bețivanul de bărbată-su. Amara se întreabă cât i-ar lua lui Felix să facă praf tot locul, câtă distrugere poate să pricinuiască.

— În ospătării micuțe şi pline de fum se poate întinde repede un incendiu, spune ea. Ar trebui să fii mai atentă cu cuptorul ăla de jos.

Tace o clipă, lăsând amenințarea să plutească între ele, apoi întinde mâna.

— Dă-mi inelul. Dacă nu, nu te mai pot proteja.

Nimeni n-a privit-o vreodată cu mai multă ură decât Marcella când îşi răsuceşte pentru ultima dată inelul pe deget. Durează o vreme până îl scoate – probabil că are degetele umflate de căldură şi se chinuie să-l tragă de pe deget, ca şi cum s-ar lupta pentru inel cu propria carne. În cele din urmă, îl lasă în palma Amarei.

— Să nu mai vii niciodată.

— Crede-mă, tocmai ți-am făcut un serviciu, spune Amara.

Ştie că e adevărat, că Marcella n-ar fi pierdut doar inelul, dar cuvintele tot par să fi fost rostite de altcineva. Îşi dă seama că a vorbit întocmai ca Felix.

19

Dragostea ce ți se dă că aşa-i datoria nu-mi place
Şi pe iubit-o scutesc de un asemenea dar.

Ovidiu, *Arta iubirii*, II[11]

— Sunt cele mai proaste strofe pe care le-am auzit *vreodată*!

Priscus râde, cât pe ce să se sufoce, după ce le aude pe lupoaice cântând imnul lui Cornelius pentru Flora. Dido şi Amara râd şi ele, în timp ce Salvius clatină din cap.

---

[11] Publius Ovidius Naso, *Arta iubirii,* ed. cit., Cartea a doua, pag. 230. *(N.t.)*

— Dacă aş fi ştiut ce cuvinte o să puneți pe o melodie aşa de frumoasă, nu v-aş fi învățat niciodată s-o cântați, spune el cu glas grav, deşi în ochi i se vede zâmbetul.

E noaptea în care-şi plătesc datoria, dar pare mai degrabă o vacanță. Sufrageria micuță a lui Salvius e plină de lumânări care sclipesc, iar răcoarea serii se strecoară prin ferestrele deschise. Nu-i nici pe departe ceva la fel de fastuos ca petrecerile la care au fost în ultima vreme – au tocană de fasole şi o porție mică de porumbel fript, dar seamănă cu o masă în familie mai mult decât orice a trăit Amara de când a plecat din casa tatălui ei. Bănuieşte că şi pentru Dido e la fel.

Salvius le mai toarnă vin, dându-i sclavului carafa s-o umple. Băiatul iese tiptil din cameră.

— Şi când aveți următorul spectacol?

— În ultima seară de Floralia! răspunde Dido. Deşi o să recităm din Ovidiu de data asta. Egnatius ne-a dat să învățăm nişte strofe.

— Trebuie să mă gândesc la nişte melodii mai potrivite, spune Salvius. Sau poate ştii tu vreuna, Priscus?

— E aia pe care o cânta tot timpul taică-tu. Îmi place cântecul ăla.

— Adică voi vă ştiți din copilărie? întreabă Amara, înmuind o bucată de pâine în sos.

— Tații noştri lucrau împreună, spune Priscus. Ca şi noi, până acum vreo zece ani. Responsabili pentru unele dintre cele mai frumoase picturi din Pompeii, dacă pot spune aşa. Artiştii mei au pictat din nou jumătate din For după marele cutremur. Oamenii socrului meu au pictat cealaltă jumătate, adaugă el arătând spre Salvius. Asta a fost după ce nevastă-sa l-a convins să ne părăsească şi să se apuce de lucrat cu metale.

Cei doi bărbați se uită unul la altul, apoi îşi mută privirea.

— Odihnească-se în pace.

Amara nu e surprinsă că profesorul lor de muzică e văduv. E ciudat să şi-l imagineze pe Priscus cu o soţie care-l aşteaptă acasă. Fără îndoială că ea e motivul pentru care găzduieşte Salvius cina. Preţ de o clipă, femeia absentă aruncă o umbră peste iluzia intimă că ar fi vorba despre o întâlnire obişnuită între prieteni şi egali.

— Şi voi cum aţi ajuns la Pompeii? întreabă Salvius.

— Ah, răspunde Amara. Nu-i o poveste foarte veselă.

— Niciuna dintre voi nu s-a născut în sclavie, nu?

Amara se întreabă cum de a ghicit, apoi îşi aduce aminte cuvintele Fabiei: *Încă te porţi ca şi cum ai avea vreo importanţă*. N-o să-i pună şi lui aceeaşi întrebare.

— Sunteţi prea bine educate, vorbeşte Salvius mai departe. Îmi pare rău; viaţa voastră de-acum trebuie să fie fără îndoială dureroasă pentru amândouă.

Vrea să fie amabil, însă Amara îşi doreşte să nu fi spus nimic. O simte pe Dido tot mai încordată lângă ea. Oare Salvius nu poate să înţeleagă nevoia de a uita uneori?

— Şi tu eşti mult prea modestă, îi spune Priscus lui Dido, separându-le atât de clar una de alta, încât Amara pufneşte în râs. Iertare, adaugă el întorcându-se către Amara: N-am vrut să te jignesc.

— Nu sunt jignită, răspunde ea. Şi oricum ai dreptate. Am fost concubină înainte. Ea, nu.

Dar tot detest ce mi se întâmplă, ar vrea ea să adauge.

Salvius simte schimbarea din aer.

— Iertare. N-ar fi trebuit să spun nimic.

— Cântăm? întreabă Dido cu tonul vioi şi repezit pe care Amara îl recunoaşte ca fiind latura ei curajoasă.

Măcar învaţă să se apere, îşi spune ea. *Mai bine decât să plângă*.

— Ar fi minunat! exclamă Priscus.

Salvius îşi ia fluierul de pe capacul unui cufăr, unde e limpede că l-a pregătit ca să-l aibă la îndemână în seara asta.

— Să începem cu melodia voastră favorită?

Nu aşteaptă răspuns şi începe să cânte melodia ciobănaşului şi a iubitei lui.

Cântă cu toţii şi, după prima strofă, stinghereala şi tristeţea încep să se risipească. Amara se uită la Dido, la bucuria de pe chipul ei, şi îşi dă seama că nu iubeşte pe nimeni mai mult. Se simte copleşită de emoţie. N-a mai avut niciodată o prietenă ca Dido. E lumina din bezna vieţii ei.

Cântă melodie după melodie, învăţând şi unele noi de la Salvius şi jucând povestea lui Crocus şi Smilax pentru cei doi bărbaţi. Ajutate de buna dispoziţie, e un spectacol mai bun decât cel pentru care a plătit Cornelius. Amara simte cum i se încing tot mai tare obrajii şi cum i se răspândeşte căldura în membre când îşi permite să bea prea mult. Oare aşa ar fi viaţa dacă ar fi o femeie liberă în Pompeii?

Sclavul aproape că adoarme într-un colţ, iar cerul nopţii e plin de stele, când Priscus spune în cele din urmă:

— Ar trebui să plec curând acasă.

Se lasă tăcerea, iar cei doi bărbaţi se uită unul la celălalt, semnalul unui aranjament convenit dinainte. Priscus se întoarce către Dido:

— Îmi faci onoarea...? Eşti aşa de drăguţă să vii cu mine puţin?

Măcar are decenţa să întrebe, ca şi cum refuzul ar fi o opţiune, îşi spune Amara.

— Sigur, răspunde Dido luându-l de mână.

Priscus o conduce afară din cameră, lăsându-i pe Salvius şi Amara singuri la masă.

— Mai vrei vin?

Amara îşi dă seama că e agitată.

— Doar ca să beau cu tine. Altfel, sunt bine.

Salvius umple ambele pahare.

— N-am mai fost cu o femeie de doi ani. De când a murit soția mea.

Tace. Amara simte că nu aşteaptă un răspuns, doar încearcă să găsească nişte cuvinte potrivite, aşa că nu spune nimic.

— Sabinei îi plăcea muzica, continuă el. Îmi aduci un pic aminte de ea.

— Îmi pare rău. E groaznic să pierzi pe cineva la care ții.

Salvius dă din mână, parcă vrând să-şi bagatelizeze durerea.

— Sunt sigur că şi tu ai pierdut oameni din familie.

Amara îşi înclină capul, nedorind să vorbească despre părinții ei sau despre Aphidnai. Salvius îşi goleşte paharul şi se ridică.

— Bine, atunci.

Amara îşi lasă jos paharul neatins şi se ridică şi ea. Sclavul se trezeşte tresărind când trec pe lângă el, apoi se apucă să strângă masa, cu gesturi obosite.

Salvius ia o lumânare ca să lumineze calea până în dormitor. Pe coridorul îngust e beznă, iar Amara păşeşte cu atenție în urma lui. Salvius deschide uşa. Încăperea e întunecată după sufrageria bine luminată, însă ochii i se obişnuiesc repede cu obscuritatea şi vede întinse pe pat hainele unei femei. Nu întreabă ale cui sunt.

Salvius pune lumânarea pe o măsuță şi ridică roba soției lui.

— Te-ar deranja dacă...?

Amara ia roba, iar Salvius se întoarce cât se schimbă. Îi dă fiori când se înveşmântează cu hainele unei femei moarte. Tristețea propriei singurătăți, a durerii lui Salvius, îi pune un nod în gât.

— Acolo-i parfumul ei.

Amara ia sticluța și își pune o picătură pe gât, în timp ce Salvius o privește.

— Semeni așa de mult cu ea! spune el și oftează. E cineva pe care ai vrea să-l... Adică, pot să mă prefac că sunt altcineva, dacă e mai ușor.

Probabil că era ultimul lucru la care se aștepta Amara. Îi vine în minte zidul de la Vrabia, cu noua inscripție pe care a zărit-o chiar azi-dimineață. *Kallias o salută pe Timarete a lui*.

— Nu, răspunde ea cu compasiune. N-ar fi de ajutor.

— Îmi pare rău, zice Salvius. Dar există, poate, măcar o amintire cu cineva care-ți plăcea?

— Nu.

— N-ai fost niciodată cu un bărbat pentru că așa ți-ai dorit tu?

— Nu.

Simplitatea întrebării lui și sinceritatea răspunsului ei o lovesc cu o forță neașteptată. Își întoarce privirea.

— Îmi pare rău, spune Salvius și se așază pe pat.

Amara se lasă lângă el, neștiind ce să spună.

— Nu-i vina ta, spune ea în cele din urmă. Tot mă bucur că sunt aici, cu tine.

— Nu trebuie să te prefaci, răspunde el luându-i mâna. Probabil că trebuie să te prefaci o grămadă.

Amara nu-l contrazice.

— Ai... simțit vreodată ceva?

Dacă a simțit vreodată ceva? Ce întrebare! Îi năvălesc în minte o mie de răspunsuri. Toate senzațiile din viața ei de prostituată: dezgust, panică, pustiul care șterge totul. O aversiune de a fi atinsă așa de intensă, că e uluită că a supraviețuit fie și unei singure nopți la bordel fără să urle, fără să-i respingă pe bărbați. Dar știe că nu asta întreabă Salvius.

— Nu, răspunde ea încet. N-am simțit niciodată nimic.

Rămân tăcuți.

— Sabinei îi era foarte frică la început, spune el. A durat mult până să se obişnuiască să fim împreună.

O cuprinde cu braţele şi o trage mai aproape de el. Amara se întreabă pe cine vede când se uită la ea – pe femeia din faţa lui sau pe soţia lui moartă?

— Amara, spune el, ca şi cum ar răspunde întrebării ei nerostite. O să încerc să fie cât mai plăcut pentru tine. Tot ce-ţi cer e să nu te prefaci.

Îi dă deoparte o şuviţă de păr de pe faţă şi se corectează:

— Nu te simţi obligată să te prefaci.

Dimineaţă o trezeşte cântecul Victoriei. Rămâne o vreme întinsă în cămăruţa ei, ascultând sunetele, dulceaţa vocii în contrast puternic cu realitatea dură a vieţii cântăreţei. Nu ştie aproape nimic despre trecutul Victoriei. Măcar ea şi Dido au fost cândva iubite de cineva, şi ştie că şi Beronice şi Cressa şi-au petrecut primii ani din viaţă alături de mamele lor, dar Victoria nu a avut niciodată decât stăpâni. Şi totuşi, în fiecare dimineaţă cântă din toată inima, umplând tot locul de bucurie. Amara se întreabă unde a învăţat atâtea melodii. Îşi dă seama cât de mult i-a lipsit prietenia lor de când i s-a schimbat soarta din seara de Vinalia.

Se dă jos din pat, se îmbracă repede şi iese pe coridor. Podeaua de pământ bătătorit de sub tălpi e tare şi rece. Rămâne o clipă la uşa Victoriei înainte să tragă draperia.

— Pot să intru?

Cântecul Victoriei se întrerupe brusc.

— Pofteşte.

— Cum a fost aseară?

— Ca de obicei. Voi aţi avut o *petrecere* frumoasă?

— A fost o cină deasupra prăvăliei de unelte. Nu chiar petrecere.

— Totuşi. *Cină*, totuşi, spune Victoria, cu faţa întoarsă în timp ce-şi aranjează părul. Într-o casă. Cu vin gratis. Mai bine decât o masă pe zi.

Amara nu spune nimic, întrebându-se cât îi datorează lui Salvius pentru bunătatea pe care i-a arătat-o aseară.

— Clientul m-a pus să mă îmbrac ca fosta lui nevastă, care e moartă. Cu o robă veche şi mucegăită.

Vede că Victoria ezită şi ştie că nimic nu i se pare mai irezistibil ca o poveste ridicolă cu sex.

— Avea parfumul şi toate cele pregătite deja.

Victoria cedează curiozităţii şi lasă din mână peria.

— *Glumeşti*.

— M-a întrebat cine vreau să se prefacă el că e.

Victoria râde.

— Sper că ai zis Jupiter. Înfăţişat ca o grămadă nenorocită de aur.

— Ce tot chicotiţi aici? întreabă Beronice din uşă, cu ochii cârpiţi de somn.

— Despre un client, răspunde Victoria. Mai ţii minte ce sunt ăia? Dinainte de Gallus?

— Ştii că am avut cel puţin trei azi-noapte, răspunde Beronice ofensată. Inclusiv idiotul ăla cât se poate de enervant de la spălătorie. Cum ziceai că-l cheamă?

— Fabius, spune Victoria.

Amara se întreabă cum reuşeşte să ţină minte toate numele.

— Nu-i chiar aşa de rău.

— *Iar* s-a îmbătat, mormăie Beronice, aplecându-se spre coridor şi privind spre cămăruţa Cressei. Nu ştiu de unde are bani. În ritmul ăsta, o să ajungă să-şi bea toţi banii pe care i-a strâns vreodată.

— Nu cam la vremea asta s-a născut Cosmus? Probabil că-i e dor de el.

Victoria începe din nou să-şi perie părul.

— Fabius a plâns iar după, ca de obicei?

Beronice se lasă greoaie pe pat.

— E aşa de *plicticos*, spune ea.

— De-asta trebuie să-i aduci în starea potrivită, zice Victoria. Nu poți să-l învinovățeşti că plânge, dacă tu zaci acolo, cu fața aia care zice aş-prefera-să-fiu-cu-iubitul-meu. Măcar fă şi tu un pic de efort.

Beronice nu se apără; stă în continuare cu umerii coborâți.

— M-a plesnit.

— Ce? *Fabius*? întreabă Victoria şocată. E un prăpădit!

— Nu. Gallus, răspunde Beronice, cu o expresie nefericită. Zice că-mi place prea tare. Cu alți bărbați, vreau să spun.

— Şi ce-ar vrea el să faci? Să jeleşti şi să gemi toată noaptea după virtutea ta pierdută? Ce nenorocit!

— Dar îți place? îi trânteşte Amara, iar cele două femei întorc privirea spre ea.

— Ce întrebare! spune Victoria. Parcă ai fi un client, Amara.

— Dar, vreau să zic...

Amara tace, nesigură ce vrea să spună. Noaptea trecută, petrecută cu Salvius, n-a fost tocmai o revelație. N-a simțit plăcere, în pofida eforturilor lui considerabile. Dar nu a fost nici cu totul *ne*plăcut. Pentru prima dată, a avut o vagă bănuială că ar putea fi altfel, dacă bărbații ar fi altfel.

— A mai fost şi altceva cu futaiul ăsta cu nevasta moartă şi nu ne spui? întreabă Victoria.

— *Nevasta moartă?* intervine Beronice.

— Deci le-ai spus despre Salvius?

Dido se sprijină de tocul uşii. Victoria o împinge pe Beronice ca să-i facă loc şi lui Dido pe pat, iar Amara rămâne singura care stă în picioare. Toate trei o privesc.

— Te rog, nu ne spune că te-ai îndrăgostit de un bărbat care te pune să te îmbraci ca nevasta lui moartă, spune Victoria.

— Nu! răspunde Amara. Deşi îmi place destul de mult. Ca prieten.

— *Prieten?* repetă Beronice fără să-i vină să creadă.

— Te-ai mărita cu el, dacă ți-ar cere să fii nevasta numărul doi?

Victoria e încântată de rolul ei de procuror.

— Da, dar nu e *dragoste*. Aş prefera să fiu o libertă care se ocupă de o prăvălie de unelte decât sclavă care munceşte pentru Felix. Tu nu?

— E un amant uluitor?

Amara nu răspunde.

— *E* un amant uluitor! strigă Victoria.

Celelalte două încep să râdă, iar Amara se trezeşte şi ea râzând.

— A făcut un efort, atâta tot. Clienții nu fac aşa de obicei, nu?

— De-asta îi îndrumi tu, spune Victoria. Poți să preiei o parte din control.

— Nu sunt sigură, intervine Beronice încruntându-se. Ştiu ce vrea să spună.

— Nimeni nu vrea să audă ce amant nemaipomenit e Gallus, ripostează Victoria dându-şi ochii peste cap. Te rog, scuteşte-ne.

— Da, dar *este* altfel dacă bărbatul face un efort. Pur şi simplu aşa e, insistă Beronice. Nu credeți?

— Nu-i niciodată altfel, spune Dido.

— Nu poți să te bazezi pe bărbat să-ți ofere vreo plăcere, declară Victoria, ca şi cum ar fi ceva evident. Trebuie doar să faci ce-ți place şi să-i iei şi pe ei după tine.

— Şi dacă nu-ți place *nimic*? întreabă Dido.

— Atunci trebuie doar să speri că, într-o bună zi, dacă ai *foarte-foarte* mult noroc, o să-ți ceară un negustor de unelte să te îmbraci ca nevastă-sa, răspunde Victoria, punându-şi brațul în jurul ei cu un aer conspirativ.

Amara le priveşte pe toate trei cum se trântesc pe pat, râzând cu lacrimi, şi zâmbeşte. Poate că până la urmă şi în viața unei târfe există mici plăceri.

— Ce-i aşa de-al naibii de amuzant? întreabă Paris, uitându-se urât la ele.

De când Victoria i-a oferit pastă aurie şi l-a întrebat dacă nu vrea să-şi aurească gaura curului, a fost chiar mai puțin prietenos decât de obicei.

— A, şi râsul e interzis acum? întreabă ea. Nu mi-am dat seama. Dar mă tem că încruntătura n-o să alunge clienții. Din spate, n-au cum să-ți vadă fața.

Paris se mişcă aşa de repede, că niciuna nu apucă să încerce să-l oprească. O loveşte cu forță pe Victoria în față, apoi îşi ia avânt şi o mai loveşte o dată. Beronice îi sare în spinare țipând şi înfigându-şi unghiile în brațele lui şi îi strigă să se oprească. Amara şi Dido se reped în fața lui, țipând la el să înceteze. Paris încearcă s-o arunce din spate pe Beronice, dar femeia i s-a prins de gât şi-l apasă pe esofag. Cressa dă năvală în cameră, trăgând de Beronice şi încercând s-o împiedice să-l strângă de gât pe Paris, în timp ce strigă la ea să-i dea drumul.

— *Ce mama mă-sii se petrece aici?*

La sunetul vocii lui Felix, toate țipetele încetează, iar Beronice cade pe podea ca un bolovan. Paris îşi freacă gâtul şi icneşte.

— Am zis ce mama mă-sii e asta?

— A lovit-o în față! spune Amara, arătând spre Victoria. A lovit-o în față!

E regula supremă la Sălaşul Lupului. Nici lui Felix, nici vreunui alt bărbat nu-i e îngăduit să le lase semne pe față.

Felix n-are nevoie să întrebe dacă e adevărat. Victoria îşi ține mâna la ochi, iar pielea de pe obraz are o nuanță aprinsă de roşu.

— Lasă-mă să văd.

Se îndreaptă cu pas rapid spre pat, iar Amara şi Dido se trag din calea lui. Felix îi ia Victoriei mâna de pe faţă şi cercetează pagubele, apăsând cu degetul pe obraz. Victoria tresare.

— Nu-i nimic rupt, spune el şi se ridică. O să se vindece.

Se duce la Paris şi-l împinge.

— Ce naiba a fost în mintea ta? Nu mai eşti aşa mare bărbat acum, nu? Pleacă în mă-ta de-aici!

Paris nu aşteaptă să-i spună de două ori; iese împleticit din cămăruţă.

— Şi tu, spune Felix întorcându-se spre Victoria, care s-a tras înspăimântată lângă perete. Mai ţine-ţi gura. Ştiu ce trebuie să se fi întâmplat. L-ai provocat. Nu-i aşa?

Victoria nu răspunde, iar el o prinde de umeri şi o scutură.

— *Nu-i aşa*?

Amara se uită la flacoanele cu parfum aliniate pe pervazul Victoriei şi îşi închipuie cum ia unul şi-l zdrobeşte în capul lui Felix, se imaginează ţipând la el să înceteze. Dar nu face nimic. Se lipeşte îngrozită de perete, ca şi celelalte.

Felix îi dă drumul Victoriei, care se trage la distanţă sigură, mergând împleticit spre pat. Durerea de pe faţa ei îi strânge inima, însă Victoria n-are lacrimi în ochi. Amara îşi dă seama că n-a văzut-o niciodată plângând pe prietena ei.

— Mai ţineţi-vă gura toate, spune Felix. Nu vreau să ajung să mă aleg cu vreo Drauca; să am o femeie cu faţa inutilă, *urâtă*. Uită-te la tine! se răsteşte la Victoria. N-o să vrea niciun bărbat să se atingă de tine zile în şir.

Dă draperia deoparte şi iese vijelios din bordel.

— Nu, spune Victoria, ridicând mâna ca s-o împiedice pe Dido să se apropie. Nu spune nimic. Lasă-mă în pace.

Se întorc toate în cămăruţele lor, ca şi cum dacă ar căuta alinare unele la altele ar diminua suferinţa Victoriei. Amara stă singură pe pat, uitându-se ţintă la sacul mucegăit al

tatălui ei. Se gândeşte la Felix, în apartamentul lui de deasupra, la inelul cu camee al Marcellei aflat în sertar, la zâmbetul de pe chipul lui când i l-a dat, şi închide ochii.

IULIUS

20

Toate fetele îl doresc pe Celadus, gladiatorul trac!

Inscripţie din Pompeii

Soarele arde aşa de tare, încât Amara are senzaţia că o să leşine şi că doar îmbulzeala mulţimii din jur şi ghionturile entuziaste în coaste ale Victoriei o mai ţin pe picioare. Nu aşa ar fi ales ea să-şi petreacă prima zi cu adevărat liberă în Pompeii. Trezit din zori, mărşăluit până în celălalt capăt al oraşului, stat în bezna răcoroasă, privit răsăritul şi, mai târziu, topit în dogoare, totul ca să prindă cea mai bună vedere asupra paradei gladiatorilor în amfiteatru. Este 1 iulie, ziua când preiau postul noii oficiali aleşi ai oraşului şi, mai important, ziua când se ţin jocurile gratuite ca să celebreze evenimentul.

Amara se întreabă dacă Fuscus e deja în arenă, stând în faţă şi făcându-şi griji că spectacolul va pune în umbră jocurile pe care le-a organizat el anul trecut. Era destul de irascibil din pricina asta ultima dată când îl văzuse. Egnatius îi făcuse multe servicii, dar probabil niciunul la fel de mare ca atunci când o prezentase duumvirului. Ea şi

Dido au spectacole regulate şi la el, şi la Cornelius, deşi Fuscus e o gazdă mai puțin solicitantă. La el acasă, rareori li se cere să mai facă şi altceva în afară de cântat, în principal pentru că nevasta lui Fuscus are mai multă influență asupra soțului ei. Pare ciudat cât de intimă este acum cu bărbați puternici. Acasă la Cornelius, Fuscus îi povesteşte mici detalii despre viața lui – fântâna pe care a comandat-o pentru socrul lui, cărțile pe care le citesc cei doi băieți ai lui – şi, bineînțeles, ştie exact ce-şi doreşte el în pat. La el acasă, intră în rolul unui stăpân distant care a tocmit-o şi care le-o prezintă oaspeților ca pe o parte a serviciului, de savurat împreună cu platoul cu fructe. Pe stradă, dacă dau unul peste altul, Amara n-are vreo îndoială că nici n-ar băga-o în seamă. Din punctul ăsta de vedere, viața ei nu s-a schimbat deloc.

— Uite-l! țipă Victoria. E Celadus!

Amara n-ar fi auzit-o în veci dacă Victoria n-ar fi răcnit chiar în urechea ei. Sunetul trompetelor la apropierea gladiatorilor, hărmălaia făcută de mulțime îi dau senzația că o să-i crape capul. Dar măcar aşteptarea lor îndelungată şi plicticoasă a meritat. Sunt împinse înăuntru, chiar în față, lângă intrarea în amfiteatru.

— Celadus! strigă Victoria. Celadus!

N-are cum să audă un țipăt peste celelalte şi totuşi, în clipa aceea, gigantul trac se întoarce, constrâns parcă de voința puternică a femeii. Face doi paşi spre ele, o ridică pe Victoria în aer cu o singură mişcare şi o sărută. Aceasta e aşa de uluită că, de data asta, nu reacționează. Mulțimea din jurul lor izbucneşte. Amara e lovită cu putere în cap de o fetiță înghesuită în spatele ei, care întinde brațele şi încearcă să se prindă de harnaşamentul de piele al gladiatorului, să-i atingă pieptul uns cu ulei.

— *Celadus! Celadus!*

Gladiatorul o lasă jos pe Victoria, îi spune ceva la ureche, după care se alătură din nou procesiunii, fluturând ambele brațe spre mulțime.

— M-ar fi sărutat pe *mine*, îi strigă Beronice Amarei. M-ar fi sărutat pe *mine*, dacă aş fi fost în față!

Are chipul descompus, aproape de nerecunoscut în furia şi dezamăgirea ei. Amara se bucură că Victoria nu poate să audă. Stă neobişnuit de nemişcată, cu picioarele înfipte exact în locul unde a lăsat-o jos Celadus, înghiontită de torentul de oameni care trec pe lângă ea şi care acum se înghesuie să intre în arenă.

— Haide! strigă Amara, prinzând-o de braț. Altfel nu mai prindem loc!

Se țin toate cinci una de alta, strângându-şi mâinile şi prinzându-şi una alteia toga, făcând orice, numai să nu fie separate. Îşi ştiu locul la jocuri; vor trebui să urce până la ultimul rând de sus.

E o coadă lungă. Se aşază într-un şir de femei care se mişcă încet, toate aşteptând să se îngrămădească pe cele mai proaste locuri din toată arena. Amara are senzația că o s-o lase picioarele până ajung sus. Ultimul rând se umple repede şi se foiesc enervate în jur până când Cressa zăreşte un loc unde s-ar putea înghesui toate. După o ciorovăială intensă cu un alt grup de femei, reuşesc în cele din urmă să se aşeze, deşi cea mai subțire dintre ele, Dido, e nevoită să stea pe jumătate cocoțată pe genunchiul Amarei.

— *Trebuie* să ne povesteşti ce ți-a zis Celadus, îi spune Amara Victoriei, care a refuzat să răspundă la întrebare tot drumul pe scări.

Victoria zâmbeşte, încântată de secretul ei.

— Închipuiți-vă cum ar fi să ai un bărbat ca ăsta! Doar *închipuiți-vă*.

— Poate că n-are nimic special, spune Beronice. Ar putea fi mizerabil ca amant.

— Ah, nu mai fi aşa de acră! îi răspunde Cressa râzând. De parcă *tu* l-ai refuza.

— *Da*, l-aş refuza, insistă Beronice. Nu i-aş face aşa ceva lui Gallus.

Celelalte râd.

— Până *şi eu* aş fi tentată de Celadus, intervine Dido. Şi asta e ceva.

— Să-i simţi pieptul! oftează Victoria. Parcă te-ar ţine Apollo în braţe.

Amara se răsuceşte pe banca de lemn. Deşi Dido nu e foarte grea, tot îi e neplăcut de cald cu ea pe genunchi. Copertinele sunt trase, ca să facă umbră, dar ţin sub ele şi dogoarea tot mai mare. Nu numai că au cea mai proastă privelişte, ci e şi o căldură înăbuşitoare aici. Murmurul atât de multor oameni reverberează de jur împrejurul arenei şi creează senzaţia că se află într-un stup.

— La cât te vezi cu Menander? o întreabă Dido.

— După prima vânătoare de sălbăticiuni.

— Trebuie să fie ceva cu totul special iubitul ăsta al tău, ca să pierzi gladiatorii, comentează Victoria.

— Nu e iubitul meu.

— Scuze, ăla-i negustorul de unelte, nu?

Amara îşi dă ochii peste cap când celelalte izbucnesc în râs. Ea şi Dido au petrecut doar trei nopţi cu Salvius şi Priscus, dar după cum o tachinează Victoria, ai zice că e implicată într-o poveste de dragoste care-o ţine cu sufletul la gură. Se simte ciudat să se gândească la Salvius acum, când e cât pe ce să se vadă cu Menander. Intimitatea ei cu văduvul s-a produs aproape întâmplător, mulţumită timpului petrecut împreună cântând şi al blândeţii lui neaşteptate. Dar nu uită niciodată că, dincolo de toată bunătatea lui, e un client.

Menander e cel de care se simte atrasă – şi-ar putea imagina chiar că ar fi cu putinţă să-l *iubească* –, deşi

legătura lor abia dacă a însemnat câteva clipe furate şi schimburi de inscripţii pe zidul de la Vrabia. Aşa ştie unde să se întâlnească. *Te aştept la a doua poartă, Timarete. Fie ca norocul să ne zâmbească amândurora!* Ea fusese cea care sugerase, în mesajul de dedesubt, când să se întâlnească. Apoi petrecuse ore în şir întrebându-se, pradă unui chin de nesuportat, dacă nu părea prea nerăbdătoare sau prea rece. Ar fi fost mai bine să propună înainte de începerea jocurilor? Sau mai târziu, după prima luptă de gladiatori?

— Salvius e doar un prieten, spune ea.

— Dacă e doar un *prieten*, spune Victoria, nu te-ar deranja în caz că data viitoare face un schimb şi o ia pe Dido, nu?

Amara tresare.

— N-ar face aşa ceva!

— Dar nu ţi-ar plăcea ideea, nu?

— Şi eu îl consider pe Priscus prietenul *meu*, intervine Dido, venindu-i în ajutor. Nu-s aşa, niciunul dintre ei.

— Acum o să spuneţi şi că sunt amanţi mai buni ca *Gallus*!

— Ah, daţi-o încolo! sare Beronice la Victoria. Doar pentru că te-a sărutat un gladiator nu înseamnă că ai dreptul să ne priveşti de sus toată ziua de parc-ai fi Venus în persoană!

Una sau două dintre femeile mai respectabile care stau pe rândul din faţă se foiesc dezaprobator, deşi niciuna dintre ele nu e suficient de curajoasă să rişte o confruntare directă cu o ceată de târfe care se ciorovăiesc.

— Las-o baltă, spune Cressa plictisită. Nu face decât să te tachineze.

Se aude sunetul trompetelor, iar stupul zumzăitor se linişteşte un pic, deşi nu suficient ca să se audă bine în spate discursurile de deschidere. Amara se gândeşte din nou la Fuscus şi îşi imaginează cât de mult s-a bucurat de momentul lui de glorie anul trecut. Probabil că azi şi-a adus băieţii cu el, sau poate că sunt prea mici? Nu i-a întâlnit până acum.

Ovațiile şi strigătele mulțimii sunt semnalul că intră sălbăticiunile în arenă. Cei trei bărbați ridică brațele spre spectatori, bucurându-se de glorie înainte să înfrunte pericolul.

— Ăla să fie Celadus? întreabă Amara, care nu reuşeşte să-i distingă pe luptători de la distanța asta.

— N-ar vâna el *sălbăticiuni*! spune Victoria indignată. E gladiator de luptă!

Se aud alte țipete, un amestec de spaimă şi încântare, când sunt eliberate în arenă animalele. Femeile sar în picioare ca să vadă mai bine.

— Ce sunt? întreabă Cressa ridicându-se pe vârfuri. Nu văd.

— Tigri! răspunde Dido. Au dat drumul la tigri!

Amara vede fiarele dând târcoale, slabe şi înfometate, în timp ce bărbații stau spate în spate în mijlocul arenei. N-a mai văzut niciodată un tigru, dar a văzut destule pisici pândindu-şi prada ca să recunoască mersul târâş, lent, muşchii încordați, gata să sară. Beronice o prinde de braț când atacă primul. Se mişcă aşa de repede, că nu-şi poate imagina cum o să aibă timp să reacționeze vreunul dintre vânători, însă unul îl prinde cu sulița, iar animalul se abate, şchiopătând şi rănit. Un alt tigru atacă şi, de data asta, loveşte, doborând la pământ un bărbat.

Țipetele mulțimii sunt aşa de puternice, iar acțiunea din arenă aşa de dezlănțuită, că Amara nu poate înțelege ce se petrece. Lângă ea, Beronice țopăie, Victoria strigă şi apoi îşi dă seama că şi ea țipă, deşi nu e sigură pentru cine – oameni sau fiare. Până şi Dido a fost prinsă de isterie, lovind cu pumnii în aer când unul dintre bărbați îl salvează pe altul, sărind în spinarea tigrului care atacă de parcă ar fi cal.

Rolul vânătorului şi al vânatului se tot schimbă; uneori se retrag fiarele, alteori se retrag oamenii. Şi dibăcia

luptătorilor, şi grația tigrilor sunt presărate cu acte de sălbăticie care-i smulg icnete. Amara se uită mai departe, nefiind în stare să-şi mute privirea, până când e măcelărit şi ultimul tigru. Cadavrele sunt târâte din arenă, lăsând dâre roşii groase în nisip. E dus de-acolo şi unul dintre bărbați, cu pieptul plin de sângele de la o rană în umăr. Ceilalți doi vânători stau unul lângă altul, înălțând brațele în aer ca să primească adulația mulțimilor.

— Mă îndoiesc că rănitul o să supraviețuiască, spune Victoria, ridicând glasul peste larmă. Tigrul ăla practic i-a smuls brațul!

— O să-l înlocuiască? întreabă Dido. Sau lupta următoare o să fie doar cu doi vânători?

— De obicei îi înlocuiesc dacă e aşa de la început, altfel vânătoarea nu durează destul de mult, răspunde Cressa.

Câteva femei se ridică, profitând de pauză ca să se ducă la latrină.

— Cred că mai bine plec, spune Amara.

— Nu-i frânge inima negustorului de unelte, îi strigă Victoria.

Dido o strânge de braț.

— Noroc!

Amarei îi bubuie inima de emoție când se îndreaptă spre treptele exterioare ale arenei. Dacă Menander a înțeles greşit şi a crezut că se referea la încheierea tuturor luptelor cu sălbăticiuni? Dacă nu vine? Merge repede spre poarta unde au stabilit să se întâlnească şi vede, chiar de la depărtare, că o aşteaptă deja.

Apoi sunt unul lângă altul şi nu mai contează nimic.

— Nu-mi vine să cred că eşti într-adevăr aici, spune el, luând-o de mână.

— Nici mie.

Niciunul dintre ei nu pare în stare să facă altceva decât să-l privească pe celălalt, până când Menander izbucneşte în râs şi întrerupe momentul.

— Mergem să bem ceva?

Ies în piață. E ticsită cu tarabe care vând mâncare, băutură şi suvenire. Pe Amara n-o mai deranjează căldura, nici nu mai bagă de seamă zgomotul. O dor obrajii de atâta zâmbit şi râd amândoi din nimic, amuzați de orice. Rătăcesc fără direcție o vreme, până să-şi aducă aminte că au ieşit să se plimbe şi să cumpere împreună o cupă de vin şi nişte pâine, şi atunci se duc să se aşeze la umbră sub un platan de lângă Palestra. O zi liberă e ceva aşa de rar, încât înseamnă că nu sunt singurul cuplu de sclavi care profită de ea, deşi urletele publicului la începutul următoarei vânători îi atrag înapoi spre arenă pe o parte dintre cei care zăboveau pe-afară. Menander tot nu i-a dat drumul mâinii şi, când se aşază, o cuprinde cu brațul. Amara îşi lasă capul pe umărul lui şi-i simte bătăile inimii, la fel de repezi şi de agitate ca ale ei.

— Tatăl tău m-ar fi plăcut? o întreabă el.

— Nu ştiu, răspunde ea, surprinsă de sinceritatea întrebării lui.

Menander râde.

— Cred că e mai bine decât un *nu*.

— Dar al tău?

— Cred că ar fi fost destul de fericit cu fiica unui doctor.

— Părinții mei n-ar fi fost foarte mulțumiți de genul ăsta de comportament.

— Nu, bănuiesc că nu, răspunde Menander strângând-o mai tare lângă el, pentru cazul în care ei i-ar fi trecut prin cap să-i onoreze pe morți îndepărtându-se de el.

Se lasă tăcerea, iar Amara bănuieşte că Menander se gândeşte, ca şi ea, la tot ce au pierdut.

— Şi acum n-am nimic să-ți ofer, spune el. Nici vreo prăvălie moştenită, nici libertate.

— Cred că putem fi de acord că eu am şi *mai puțin* să-ți ofer, răspunde Amara.

O spune pe un ton glumeț, dar distanța dintre fostul ei eu şi viața ei de-acum doare.

— A, nu ştiu ce să zic, spune Menander zâmbind. Ai obține de cel puțin cinci ori mai mult ca mine la târg.

— Dar azi nu cumpără nimeni pe nimeni.

— Nu, răspunde el.

Apoi se apleacă s-o sărute, repezit, ca şi cum altfel şi-ar putea pierde curajul. *Aşa ar trebui să simți*, îşi spune Amara, strângându-l în brațe. *Când vrei pe cineva. Ar trebui să fie fericire*.

— Ți-e bine? întreabă Menander întrerupând sărutul şi privind-o neliniştit. Sper că nu te-am supărat.

Amara îşi dă seama că tremură.

— Nu, nu m-ai supărat! spune ea, strângându-l mai tare în brațe ca să-l liniştească. Doar că mă simt...

Tace, incapabilă să găsească nişte cuvinte potrivite pentru amestecul de fericire şi durere. El o priveşte, aşteptând, încă îngrijorat. Amara încearcă din nou.

— Te obişnuieşti să n-ai nimic, nu? Şi apoi, dintr-odată, să ai ceva, să *simți* ceva e...

Glasul i se frânge.

— E vesel-trist?

— Da, pentru că nimic nu-ți aparține, nici chiar fericirea.

— Timarete, până şi sclavii îşi stăpânesc propria fericire. Sentimentele sunt singurele lucruri pe care le *stăpânim*.

Îi dă plosca de vin, iar Amara soarbe din ea.

— Şi ştiu că după-amiaza asta e scurtă, dar o avem, e în stăpânirea noastră.

— O să-mi spui să n-o pierdem?

— Nu, pentru că vorbitul nu înseamnă că o pierdem, răspunde el, luând înapoi vinul. Azi nu ne spune nimeni ce să facem. Doar simțim ce vrem să simțim.

După o scurtă tăcere, continuă:

— Deşi sper că asta înseamnă că s-ar putea să simți dorința să mă săruți din nou.

Amara râde.

— S-ar putea.

— Vreau să ştiu şi totul despre ce cânți, spune el, dându-i deoparte părul de pe umeri. Aproape că am crezut că eşti prea importantă acum ca să te vezi cu mine, după toate petrecerile la care te duci cu Dido.

— Niciodată, răspunde ea. Şi oricum, n-ar fi cântat nimeni dacă nu-mi făceai rost de liră.

— A fost ceva întru totul egoist. Nu voiam decât să te aud cântând, îi spune el şi o trage mai aproape.

Seriozitatea lui este familiară şi-i atinge o fibră întunecată din trup. A văzut dorință la mulți bărbați şi aproape toate alăturările sunt dureroase. *Dar ăsta-i Menander!* Întinde mâna ca să-i atingă fața, cuprinzând-o în palme, ca să-şi amintească sieşi cine e el, să-şi amintească sieşi că ea a ales să fie cu el.

— Aş vrea să te fi cunoscut în cealaltă viață a noastră.

— Ştiu.

— Încerci să ții totul în tine, nu-i aşa, toate părțile diferite din tine, dar ele nu mai există. Mă gândeam zilele trecute la mama, la ce-ar fi crezut ea despre mine, pe cine ar vedea. Dacă ne-am întâlni acum. Însă nu m-ar cunoaşte. Nu m-ar cunoaşte.

Amara vorbeşte repede, încercând să scoată cuvintele pe gură, sperând că are noimă, nesigură de ce-i spune aşa ceva, în afara dorului de a fi înțeleasă pe care-l simte.

— Uneori, cred că trebuie să fi fost mai greu pentru tine. Pentru că viața mea e complet diferită, nu mi-a mai rămas

nimic din trecut. Dar pentru tine, trebuie să fie ca şi cum ai trăi de partea greşită a oglinzii.

— Să fii sclavul olarului, în loc de fiul olarului?

— Da.

— E greu. Dar ştiu că nu-i mai greu decât viața ta.

Îi ia mâna şi şi-o pune din nou pe obraz, acoperindu-i degetele cu ale lui.

— Totuşi, eşti aceeaşi persoană. Eu tot te văd ca aceeaşi persoană.

— Mi-e dor de tare multe lucruri.

Amara oftează şi apoi zâmbeşte, încercând să înveselească atmosfera.

— Mâncarea, în primul rând.

Menander se strâmbă.

— Brânză italienească! Cu ce-şi hrănesc oare caprele?

— Şi sosul ăla îngrozitor de peşte turnat peste tot!

— Nicio boabă de fasole suficient de fadă ca să nu poată fi condimentată cu anşoa putrezite.

— Şi pâinea de-aici are un gust de zici că a pus cineva pietriş în ea.

— Aşa e, nu? spune Menander nedumerit. Ce-or *pune* în făină?

— Mi-e dor de tocana mamei.

— Şi mie, răspunde el şi-i aruncă o privire şireată. Dar a mamei era mai bună.

— Nimeni nu face o tocană mai bună ca femeile din Aphidnai.

— E o promisiune?

— Poate.

Menander o sărută din nou şi, de data asta, întunecimea rămâne la margine, fără să o mai poată ajunge.

***

După-amiaza, care de obicei se scurge chinuitor de încet la bordel, pare să se termine la câteva clipe după ce s-a aşezat cu Menander la umbră, deşi au trecut ore întregi.

— Amara! Aici erai! Trebuia să ne întâlnim după a doua luptă de gladiatori! Ne-am tot învârtit pe-aici o veşnicie!

Nu-i mai păruse niciodată rău să-i vadă chipul lui Dido, dar acum i se strânge inima când o zăreşte. Ridică privirea spre cele patru prietene ale ei, adunate lângă ea, şi apucă instinctiv mai tare mâna lui Menander.

— N-are cum să fie vremea să ne întoarcem! Nu încă!

— Nu-i cazul să-mi spui mie, zice Victoria, părând furioasă. Celadus nici n-a intrat!

Felix le-a poruncit să plece mai devreme ca să fie sigure că nu prind aglomeraţia şi se întorc la bordel la timp ca să prindă activitatea inevitabil sporită de după eveniment. Fiind cel mai faimos gladiator, Celadus va intra probabil în duel abia la sfârşit.

Menander îşi lasă mâna pe braţul ei.

— Ne vedem curând, îi spune cu blândeţe.

— Ba nu! Ştii că nu-i aşa!

Menander o îmbrăţişează, lipind-o de el.

— O să mai avem o zi întreagă, doar pentru noi. Îţi promit. Chiar dacă e să aşteptăm până la Saturnalia.

— *Amara*, spune Cressa. Nu putem să întârziem.

Amara nu spune la revedere, şi nici el. Faptul că s-a desprins de Menander, că s-a ridicat în picioare, că s-a îndepărtat de el, că ştie ce va trebui să înfrunte acum aproape că o lasă fără suflare. Durerea e fizică în violenţa ei. Nu suportă să se uite în urmă. Îşi spune că e mai uşor să nu vrea, să nu simtă. Când nu poţi lua propriile hotărâri, la ce bun să-ţi doreşti ceva sau pe cineva?

Dido o prinde de mână.

— Sunt aici, îi spune, strângând-o de degete.

21

Se poate afirma pe drept cuvânt că a trăi înseamnă a veghea.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală*[12]

Taraba care vinde flori şi ghirlande se află pe partea umbrită a străzii, însă dogoarea după-amiezii târzii tot a ofilit multe flori. Amara şi Dido şuşotesc, încercând să aleagă cele mai proaspete tije din butoaiele cu apă, urmărite de vânzătoarea care zăboveşte pe lângă ele.

— Ne putem permite crini?

— Probabil că ar trebui să facem un efort, dacă vrem să ne mai cheme Aurelius.

E numai a doua oară când merg acasă la negustorul de vin. Aurelius e prieten cu Fuscus, dar nu şi cu Cornelius, iar gusturile lui par mai cuviincioase. Un bordel secret în fundul grădinii lui pare o idee de neconceput.

Cumpără crinii şi pornesc agale înapoi. Străzile sunt mai puțin aglomerate ca de obicei şi nimeni care nu e nevoit nu înfruntă dogoarea; şi, dacă noaptea trecută de la bordel înseamnă ceva, jumătate din Pompeii suferă de mahmureală. Amara îşi freacă brațul unde ştie că are o vânătaie, un dar de la un client deosebit de agresiv de aseară. O să fie bătaie de cap s-o ascundă diseară.

— Te simți mai bine? o întreabă Dido, uitându-se neliniştită la brațul ei. Ştiu că a fost o seară grea.

— Aproape că-mi doresc să nu-l fi văzut, răspunde Amara şi ştiu amândouă că nu la client se referă.

Dar doare prea tare să vorbească direct despre Menander.

---

12 Plinius cel Bătrân, *op. cit.*, „Dedicaţie către Titus Flauius Vespasianus”, pag. 17. *(N.t.)*

— Acum totul pare mult mai rău.
— Asta i-am spus şi eu lui Nicandrus.
— Şi voi trebuia să vă vedeți ieri?
Amara e surprinsă că Dido nu i-a spus.
Dido încuviințează, apoi tac amândouă ca să lase un car să treacă, trăgându-se lângă zid să se ferească de praf.
— Ce ne putem oferi unul altuia? întreabă Dido când pornesc din nou. În afară de o clipă de bunătate. Când nu poți să fii cu cineva, merită durerea să te prefaci că e altfel? Îmi pare rău, spune ea văzând chipul mâhnit al Amarei. Dar nu sunt sigură ce-ți oferă dragostea pentru Menander. Dac-ar fi fost fie şi Salvius, aş înțelege. Nu te-ar putea cumpăra într-o bună zi? Măcar ar fi posibil. Un alt sclav... nu poate oferi nimic niciunei femei, oricât de mult şi-ar dori.
— Ştiu, răspunde Amara încercând să nu se gândească la felul în care simțise brațul lui Menander în jurul ei sau la râsul din privirea lui. Ştiu că nu poate.
— Tu crezi că Salvius te-ar cumpăra vreodată?
— Nu. Adică, m-am întrebat, recunoaşte ea. Dar ar trebui să-l auzi când vorbeşte despre Sabina, despre virtutea ei extraordinară, despre timiditatea ei. Nu e genul care să mă țină pe post de concubină, şi e limpede că nu sunt persoana pe care să se gândească s-o ia de nevastă.
Şovăie o clipă.
— Dar Priscus?
— Nici gând! răspunde Dido râzând. Ce să facă? Să mă țină acasă la Salvius ca amantă de taină? Asta are deja.
Ajung la bordel şi bat la uşa apartamentului lui Felix. Răspunde Paris.
— Stăpânul e ocupat, spune el, încruntându-se la ele.
— Nu contează, răspunde Amara, împingând nerăbdătoare uşa. Am venit să repetăm pentru diseară. Ştie el.
— Nu-i nevoie să fii javră şi să dărâmi uşa! se răsteşte Paris, dându-se la o parte ca să le lase să intre.

— El nu se simte niciodată singur? întreabă Dido în şoaptă după ce urcă scările. Nu cred că are niciun prieten.
— Nu-i de mirare, cu atitudinea asta, răspunde Amara, fără să se sinchisească să coboare glasul.
Lira e ținută în mica sufragerie de lângă dormitorul lui Felix. Imediat ce intră, îşi dau seama că stăpânul lor e alături şi are companie. Victoria. Amara i-ar recunoaşte oriunde gemetele extaziate, deşi se pare că acum face un efort pentru stăpân.
Dido o prinde de braț, împiedicând-o să mai înainteze.
— E în regulă că suntem aici? o întreabă în şoaptă.
— Doar o auzim în fiecare noapte.
— Da, dar de data asta e altfel; acum nu ştie că suntem aici.
Discuția e întreruptă de un sunet pe care niciuna dintre ele nu l-a mai auzit.
— Ăsta-i Felix? întreabă Amara, fără să-i vină să creadă.
Uită de scrupule şi ascultă, privindu-se uluite una pe cealaltă. E fără îndoială mormăitul de plăcere al lui Felix.
— Nu-mi vine să cred! spune Dido. La mine face de obicei aşa.
Se ridică, imitând lăudăroşenia lui Felix, şi face o față plină de dispreț arogant, ca şi cum ar privi de sus creştetul unei femei imaginare.
Amara pufneşte în râs, apoi îşi duce o mână la gură ca să acopere sunetul. Încearcă amândouă să-şi înăbuşe chicotelile, dar efortul să nu râdă înrăutățeşte situația şi curând se cutremură amândouă, pradă unei crize de râs pe înfundate.
— *Te iubesc. Mi-aş da viața pentru tine. Te iubesc. Te iubesc...*
— Chiar exagerează acum! spune Amara. Felix n-o să muşte niciodată momeala *asta*, nu?

Totuşi, după zgomotele din camera de-alături, se pare că a supraestimat discernământul lui Felix.

Aşteaptă amândouă. Ţipetele şi gemetele încetează în cele din urmă, dar Victoria tot nu se opreşte din declarațiile de devotament.

— *Te iubesc tare mult. Eşti totul pentru mine. Te iubesc. Te iubesc...*

În glasul ei e un ton rugător, înjositor, pe care Amara abia dacă-l poate recunoaşte. Aproape pare că plânge. Glasul lui Felix e mângâietor, dar prea scăzut ca să poată distinge şi ele cuvintele.

— Ce mai actriță e şi ea! şopteşte Amara. Felix pare s-o creadă de-a dreptul!

— Chiar n-ar trebui să auzim aşa ceva, spune Dido, părând stânjenită.

Porneşte în vârful picioarelor spre uşa coridorului şi o deschide cu zgomot, ca şi cum abia acum ar intra.

— Să ne îmbrăcăm întâi sau vrei să cântăm? întreabă ea cu glas tare.

Vocile din camera de-alături se sting imediat. Amara şi Dido tropăie încoace şi-ncolo, scoțându-şi veşmintele din cufăr şi începând primul cântec. Felix deschide uşa, cu bustul gol, netulburat să le vadă acolo.

— Poți să pleci acum, spune el, vorbind spre cea aflată înăuntru.

Victoria trece în grabă pe lângă ele, cu hainele răvăşite şi cu fața udă, poate de sudoare. Amara încearcă să-i prindă privirea şi să-i facă semn cu ochiul, dar Victoria o evită şi iese pe coridor, după care închide fără zgomot uşa.

Întinsă cuviincios pe canapeaua din belşug capitonată a lui Aurelius, Amara este recunoscătoare că şi ea, şi Dido s-au hotărât să-şi poarte veşmintele diafane strânse pe ele, cu țesătura cât mai opacă. În seara asta nu stă cu Fuscus. Aurelius a aşezat-o pe o canapea alături de unul dintre cei

mai vechi prieteni ai lui: Plinius, amiralul flotei, iar Amara bănuieşte că a fost o năzbâtie de-a gazdei.

Plinius e un bărbat sobru, cu păr cenuşiu-închis şi maxilar pătrăţos. Aurelius încearcă să-l atragă cu poveşti din viaţa de soldat, însă Plinius pare să fie unul dintre puţinii care preferă să observe în loc să vorbească despre el.

— Aş fi încântat, îi spune el lui Aurelius, care se oferă să-i facă un tur de plăcere prin viile lui. Dar s-ar putea să ţi se pară că sunt mai degrabă plicticos. Sper să călătoresc mai departe pe uscat, spre Vezuviu, să văd unele dintre plantele mai rare. Deşi desigur, cercetarea mea cuprinde şi vinul.

— Vinul e pentru băut, nu pentru cercetare, îi răspunde Aurelius râzând. Dar ne putem aventura şi mai departe pe uscat, dacă vrei.

Plinius nu i-a spus nimic Amarei toată seara, cu excepţia unui scurt compliment pentru ea şi Dido legat de prezentarea lui Sapho, aşa că e surprinsă când i se adresează direct.

— Nu eşti de acord cu punctul de vedere al gazdei noastre?

— Poftim...?

Amara e năucită de întrebare.

— Vinul tău. Abia dacă te-ai atins de el toată seara.

Amara aruncă o privire spre cupă. Stă lângă cea a însoţitorului său, care este la fel de plină.

— Ah, spune ea. Păi, mi se pare că, dacă bei prea mult, te trage la somn, iar eu prefer să fiu trează şi să văd ce are de oferit viaţa.

Plinius o priveşte atent.

— Interesant, răspunde el. Avem aceeaşi viziune.

După ce i-a atras atenţia, Amara nu pierde vremea şi continuă:

— Studiezi calităţile medicinale ale plantelor?

Plinius se strâmbă, cu o expresie dispreţuitoare care nu-i place Amarei.

— O să-mi spui toate proprietățile speciale pe care le au pentru femei?

— Nu mă refeream la elixirele dragostei, ripostează Amara roşind. Tata a fost discipol al lui Herophilos.

— *Herophilos*? E unul dintre preferații tăi? Poate că ai putea să-l pui pe muzică.

Se aud râsete printre oaspeții care au ascultat cu amuzament discuția lor. Amara a suportat o mulțime de insulte, de obicei mascate în complimente, din partea bărbaților de la aceste petreceri. Ştie că e irațional, şi e şi o prostie, ca acest bărbat anume s-o provoace mai mult ca oricare altul, însă inima îi bate nebuneşte şi nu se poate împiedica să riposteze.

— *Când sănătatea lipseşte*, spune ea, ridicând glasul şi vorbind în greacă, *înțelepciunea nu se poate dezvălui, arta nu se poate manifesta, forța nu poate fi exercitată, averea este fără rost şi rațiunea e lipsită de putere*. Nu l-aş pune pe Herophilos pe muzică, *domnule*, dar mi-aş trăi viața după înțelepciunea lui.

— Te-am jignit.

Pe chipul lui Plinius se vede surpriză, nu supărare. O priveşte, aproape ca şi cum ar fi fost un câine care a început să vorbească.

— Iartă-mă. Nu există niciun motiv pentru care să nu fi citit Herophilos. Ce te-a învățat tatăl tău despre el?

Întrebarea lui înăbuşă furia Amarei. Se simte temătoare pentru că s-a expus.

— Nu mi-aş fi luat libertatea..., şopteşte ea.

— Sigur că ar fi trebuit să-ți iei libertatea! De ce să mă laşi să fiu încrezut?

Plinius pare iritat.

— Destul cu falsa modestie. Răspunde-mi la întrebare.

— Tatăl meu, Timaios, a fost doctor în Aphidnai. Nu a avut niciun fiu şi şi-a dorit un tovarăş care să-i citească. Ceea ce am făcut.

Plinius tace, aşa că Amara continuă:

— Era interesat în mod special de teoria lui Herophilos despre circulația sângelui.

Face o pauză.

— Îmi îngădui? întreabă ea, cerând permisiunea să-l ia pe Plinius de mână.

Îl prinde de încheietură, caută pulsul şi-l simte iuțindu-se la atingerea degetelor ei.

— Acesta e ritmul sângelui tău, împins de inimă, spune ea. Sau cel puțin aşa credea Herophilos.

— Ai grijă! N-o lăsa să-ți ia sânge! glumeşte unul dintre oaspeți.

Amara dă drumul încheieturii lui Plinius şi râd amândoi. Conversația merge mai departe, iar ea şi Dido se ridică să cânte din nou. Plinius nu spune nimic când se întoarce lângă el pe canapea. Dar deşi nu vorbeşte, Amara simte că e foarte conştient de prezența ei.

Nu e surprinsă când amiralul se hotărăşte să plece devreme, dar, înainte să se ridice, i se adresează din nou.

— Stăpânul tău se poate lipsi de tine o săptămână? Aş vrea să te iau acasă.

Face solicitarea aşa de degajat, ca şi cum ar întreba dacă poate să împrumute o haină, încât Amara are nevoie de o secundă să înțeleagă.

— Sunt convinsă că se poate lipsi de mine, răspunde ea.

— Bine.

În cealaltă parte a încăperii, o vede pe Dido uitându-se insistent la ea. Privirea Amarei se îndreaptă spre Plinius, apoi din nou spre Dido. *Explică-i lui Felix*. Dido încuviințează.

Mulți oaspeți zâmbesc superior când iese după Plinius din încăpere, deşi niciunul nu are suficient curaj să-l tachineze direct pe amiral. Aurelius se apropie cel mai mult.

— Sper să ai o noapte minunată, dragul meu prieten, spune el, aruncând o privire plină de înțeles spre Amara. Mă bucur că această cină ți-a fost pe plac.

Plinius îi mulțumeşte senin, alegând să nu bage în seamă aluzia, sau poate pur şi simplu fără s-o sesizeze. Străbat atriumul, cu Amara urmându-l în tăcere şi alăturându-se alaiului lui tăcut de sclavi. Unul dintre ei i-a luat lira. Uşierul o ajută să-şi pună mantia. Apoi iese pe strada luminată de razele lunii.

22

Sunt un om ocupat cu treburile zilnice, care se dedică scrisului în timpul liber, adică noaptea. Spun asta ca să nu creadă vreunul dintre voi că în acele ore stau degeaba.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală*[13]

Casa unde o duce Plinius e lângă For, la doar câțiva paşi de bordel, dar când păşeşte pragul parcă intră în altă lume. În atrium îi întâmpină o fântână delicată cu statuia unui faun, care reflectă lumina stelelor. Aerul e încărcat de mireasmă de iasomie.

— Prietenii mei au fost amabili să mă lase să folosesc casa cât sunt ei la Roma, spune Plinius, luând o lampă de la un sclav şi conducând-o pe Amara prin holul întunecat. Pe-aici.

Urcă o scară şi străbat un balcon interior, apoi Plinius deschide o uşă. Mireasma de iasomie e şi mai intensă aici,

[13] Plinius cel Bătrân, *op.cit.*, pag. 17. *(N.t.)*

iar Amara aude clipocitul unei alte fântâni. Bănuieşte că încăperea dă spre grădină.

— Am ajuns.

Plinius îi face semn să intre. Se aşteptase să vadă sclavi care-l slujeau, aşa că e puţin agitată când intră singură în cameră. Pereţii sunt pictaţi cu scene maritime, bărci micuţe în bătălii colorate, cu nori de fum ridicându-se dinspre flota inamică învinsă. Amara se întreabă dacă Plinius e un musafir regulat, dacă încăperea a fost pictată special pentru el. Podeaua e plină de cufere de călătorie care dau pe dinafară de pergamente şi tăbliţe de ceară. O altă grămadă e aşezată pe un pat mare. Plinius le ridică atent.

— Dacă poţi, dezbracă-te, spune el, întorcându-se să se ocupe de tăbliţe cât îşi scoate ea veşmintele.

N-are rost să se mişte seducător dacă el nici măcar nu se uită. Îşi scoate mantia, împătureşte cu grijă rochia de mătase şi îşi desface părul. Apoi îl aşază cu măiestrie pe un umăr şi se cocoaţă la picioarele patului.

Plinius răsfoieşte o vreme printre pergamentele lui, dar în cele din urmă se întoarce către ea, cu un set de tăbliţe de ceară şi un stilus în mână. Se uită unul la altul.

— Pot să te văd mai bine? întreabă el.

Amara e nedumerită. Postura ei nu-i destul de atrăgătoare? Ce vrea să vadă? Îşi arcuieşte spatele şi strânge din buze.

— Nu, nu, spune el. Nu aşa. Întinde-te sau fă ce vrei, ca să te văd mai bine. Să văd mai mult.

Amara se întinde pe spate pe pat, simţindu-se tot mai agitată. Plinius o priveşte din cap până în picioare, scriind ceva pe tăbliţe. *Ia notiţe*, îşi dă ea seama. Ideea e aşa de amuzantă, că tuşeşte ca să-şi înăbuşe râsul.

— Pot? întreabă el, lăsând jos tăbliţele şi făcând semn că vrea s-o atingă.

Îşi trece mâinile peste tot trupul ei, încruntându-se concentrat şi ţâţâind ca pentru sine când ajunge la vânătaia de pe braţul ei. Amara tresare când o atinge între picioare, neştiind la ce să se aştepte, dar el nu zăboveşte mai mult decât zăbovise pe cot sau pe bărbie.

— Mă bucur să văd că nu-ţi smulgi tot părul, spune el, cu un ton aprobator. Dezgustător obicei.

O bate pe coapsă.

— Deşi totul e frumos şi neted, aşa cum trebuie să fie. Mulţumesc, îi spune el şi se aşază pe pat. Poţi să te ridici.

Amara face ce-i spune, fără să se aşeze prea aproape de el. Nu e sigură că măcar Victoria o s-o creadă când o să-i povestească despre noaptea asta.

— Am vorbit cu mai multe curtezane pentru cercetarea mea, spune el, acordându-i un titlu mai distins decât ştiu amândoi că merită. Aş fi interesat să aflu ce ştii despre ierburi. De fapt, mai devreme nu ridiculizam poţiunile de dragoste.

— Ce-ai vrea să ştii? întreabă ea, în timp ce Plinius se ocupă de tăbliţele lui.

— Ai ceva care să prevină sarcina?

— Introduc un burete. Înmuiat în miere, când îmi permit. Îl folosesc ca barieră. Tata m-a lăsat să citesc tot Herophilos, inclusiv cartea lui despre moşit. Se gândea că o să-mi fie de folos când mă mărit.

Plinius încuviinţează.

— Foarte înţelept. Şi nu foloseşti niciun fel de amuletă?

— Nu, deşi unele dintre femeile de la stabilimentul meu folosesc. O alta se spală cu vin şi oţet. Însoţitoarea mea cu care am cântat în seara asta foloseşte tot un burete, ca şi mine.

Plinius scrie ceva pe ceară.

— Cum ai devenit... curtezană?

— Care parte a poveştii vrei s-o auzi?

— Păi..., spune el încruntându-se. Toată. Ai început citindu-i tatălui tău Herophilos în Atica, iar acum te afli în Pompeii. Aş vrea să aud totul.

Nu-i cere decât să-şi aştearnă viața în fața lui. Amara se întreabă dacă nu cumva sexul ar fi fost mai simplu.

— Tata era doctor în Aphidnai. Am fost singurul lui copil. A murit când aveam 15 ani. O boală pe care a luat-o de la un pacient. Mama a încercat să ne întrețină câțiva ani şi, când nu s-a mai putut, m-a vândut ca sclavă de casă unuia dintre foştii clienți ai tatei.

— Stai o clipă, spune Plinius ridicând mâna. N-are nicio noimă. De ce nu s-a măritat mama ta cât mai repede? Oricum, la vârsta aia trebuie că se aşteptau să te măriți şi tu curând. Erai copil singur, ce s-a întâmplat cu zestrea?

Reuşise, inevitabil, să atingă unul dintre cele mai ruşinoase puncte ale poveştii.

— Tata nu-şi taxa întotdeauna pacienții aşa cum ar fi trebuit, răspunde ea, simțind chiar şi acum nevoia să-i ia apărarea pentru această neglijență. Datoriile pe care ne aşteptam să le recuperăm n-au fost achitate niciodată. Şi avea şi el datorii importante. Ce zestre a existat, mama a folosit-o ca să ne întreținem.

Plinius e indignat.

— Dar e cea mai îngrozitoare neglijență! Din partea amândurora! spune el, după aceea însă vede tulburarea de pe chipul ei. Nu, îmi pare rău, spune mai departe. Ai fost vândută ca sclavă de casă. Şi apoi?

— Mama mi-a pus în bagaje banii pe care-i primise când m-a vândut, spune Amara, dorindu-şi s-o elibereze măcar pe mama ei de orice acuzație de lăcomie. Dar noul meu stăpân mi i-a luat şi nu m-a folosit ca sclavă de casă, aşa cum *promisese*, ci m-a făcut concubină.

Plinius îşi dă ochii peste cap, ca şi cum ar fi uluit că şi-ar fi putut imagina cineva că o să fie altfel.

— Am rămas acolo poate un an, dar nevasta lui a devenit geloasă şi m-a vândut ca târfă. Am fost dusă la Puteoli şi vândută acolo la piaţă peştelui care are bordelul din oraş. Aşa am ajuns aici.

— Călătoria minţii e întotdeauna mai stranie decât cea a trupului, spune Plinius enigmatic. Cum te-ai adaptat? Probabil că ţi-ai petrecut copilăria imaginându-ţi că o să devii... ce? O soţie respectată? Mamă?

— Ştiam că asta era datoria mea.

— Şi atunci, ce-ţi doreai, dacă nu asta?

— Ce-mi doream era să visez cu ochii deschişi, spune ea.

Plinius pufneşte, nemaiavând răbdare cu şiretlicurile ei, iar Amara cedează.

— Voiam să fiu doctor. Ca tata. Am presupus că asta urma să se întâmple mulţumită orelor pe care mă făcea să le petrec citind textele lui. Nu înţelesesem. Apoi, când am pomenit de asta într-o bună zi, mi-a explicat că, bineînţeles, aşa ceva nu se poate.

— Nu e neapărat adevărat, răspunde Plinius. Sigur, n-ai fi putut *să practici* medicina ca tatăl tău, dar au existat dintotdeauna femei învăţate, filosoafe, care au dus vieţi destul de umile. Mai ales în Africa. Dar înţeleg grija lui pentru cât de neobişnuit ar fi fost. Totuşi, mormăie el, în continuare vădit iritat din pricina părinţilor ei, ăsta ar fi fost un motiv în plus să fi strâns bani pentru zestre.

Lasă jos tăbliţele, aruncând o privire la cărţile din jur.

— Ai o voce plăcută pentru citit?

— Presupun că da.

— Minunat. Poţi să mă ajuţi un pic, cât eşti aici. Putem să citim chiar şi Herophilos, dacă vrei, adaugă el în greacă. Am de gând să-l includ în *Istoria naturală*.

Accentul lui Plinius este cumplit, dar greaca lui este fluentă.

— Mi-ar plăcea foarte mult, răspunde ea zâmbindu-i. Mi-ar face mare plăcere.

Zâmbeşte şi el, evident mulțumit de cum a decurs seara.

— Acum o să rămân să citesc câteva ore, îi spune el, dându-se jos din pat. Dar te rog să nu laşi asta să te tulbure. Poți să dormi cât lucrez eu.

— Unde ai vrea să... dorm?

— În *pat*, evident, răspunde Plinius, cu o notă de exasperare în glas.

Se aşază la masa de lucru, astfel încât s-o poată vedea. Amara se foieşte prea mult până se bagă sub pătură şi îşi închide ochii doar pe jumătate, privindu-l pe sub gene. Mulțumit s-o vadă întinsă, Plinius se întoarce la pergamentele lui şi nu o mai bagă în seamă. Amara e ferm hotărâtă să rămână trează, dar foşnetul pergamentului, sunetul fântânii şi mirosul de iasomie sunt atât de liniştitoare, încât ațipeşte curând.

E încă pe jumătate adormită când îi simte degetele prin păr.

— Nu mi-ai lăsat prea mult loc, îi şopteşte el.

Amara se trezeşte imediat.

— Ah! exclamă ea, dându-şi seama că probabil s-a întins în tot patul în somn. Scuze, adaugă şi se trage repede pe cealaltă parte.

Plinius se strecoară lângă ea şi nu spune decât:

— E un dar să dormi bine.

Stau întinşi unul lângă altul în întuneric. Amara habar n-are ce oră a nopții, sau poate a dimineții, e. Simte din nemişcarea şi respirația superficială a lui Plinius că e şi el treaz. Este greu de spus ce-ar putea vrea, dar Amara simte că mai bine bănuieşte ce e evident decât să-l jignească. Se întoarce şi îşi pune cu blândețe o mână pe brațul lui.

— Sunt foarte recunoscătoare că m-ai invitat.

— Eşti o fată încântătoare, răspunde el.

Amara ştie că o priveşte, dar fața lui e ascunsă în întuneric. Se apleacă şi-l sărută. Plinius are buzele uscate şi aspre. Nu-i răspunde la sărut, dar nici n-o dă deoparte. Amara se relaxează, lăsându-şi trupul să se rezeme de el, în timp ce mâna i se mişcă pe coapsa lui. Plinius o opreşte, prinzând-o de încheietură.

— Nu-i... nevoie.

— Vreau doar să te mulțumesc, spune ea şi se îndepărtează, astfel încât să nu se mai sprijine de el. N-am vrut să-mi iau libertăți.

— Înțeleg, răspunde el, sărutându-i mâna cu buzele lui uscate şi eliberându-i încheietura. Dar nu-i nevoie. Pentru mine, e o plăcere să te am aici.

Întinde mâna şi şi-o sprijină de mijlocul ei. Este singurul loc unde se ating trupurile lor, deşi el e aşa de aproape, încât Amara îi poate vedea întunecimea ochilor şi-i poate simți căldura răsuflării.

— Ce piele minunată şi moale ai!

Amara rămâne în aceeaşi poziție, aşteptându-se ca poate el să fie cel care încearcă s-o seducă, până când îşi dă seama, pe măsură ce mâna lui devine mai grea şi răsuflarea mai profundă, că a adormit.

Îi ridică brațul cu blândețe, luându-i mâna de pe trupul ei şi aşezând-o pe pat, apoi se trage puțin mai departe, pentru că nu vrea să se rostogolească peste el din greşeală mai târziu. Închide ochii. Se gândeşte că va fi o săptămână foarte plăcută.

23

La toate viețuitoarele, dar mai ales la om, ochii dau în cea mai mare măsură seama despre starea sufletească, exprimând

moderația, clemența, mila, ura, iubirea, tristețea și bucuria. Este cert că în ochi sălășluiește sufletul.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală*[14]

Plinius își trece degetele prin părul ei, iar senzația o trezește. Deschide ochii și-l vede privind-o. Lumina zilei e neiertătoare cu vârsta lui. Pe pieptul gol se văd fire de păr cenușii, iar pe chip are o hotărâre ciudată. Amara se întreabă de cât timp o privește.

— Mă bucur foarte tare că nu-ți vopsești părul, cum fac așa de multe femei proaste, spune el, în chip de binețe. Al tău are o nuanță naturală minunată. Moale ca o veveriță.

Se apleacă și-i dă o sărutare uscată pe nas.

E un amestec atât de năucitor de afecțiune și groază, că Amara nu prea știe ce să spună.

— Mulțumesc, reușește ea să îngâne, sperând că Plinius va înceta curând să stea deasupra ei, ca să se poată ridica și întinde.

El se apleacă din nou, de data asta sărutând-o pe frunte. Apoi se ridică și își coboară picioarele din pat.

— Trebuie să scriu în dimineața asta, spune Plinius. Dar aș vrea să-mi citești după-masă. Până atunci, ia un pergament, două și bucură-te de grădină. Secundus o să-ți aducă orice-ți trebuie; știe că stai aici săptămâna asta.

Plinius s-a îmbrăcat în timp ce vorbea – și Amara e din nou surprinsă de lipsa sclavilor în dormitorul lui privat –, dar când o vede luându-și roba de mătase strävezie, se oprește.

— Nu pui aia pe tine, nu?

— N-am nimic altceva la mine, răspunde ea, uluită că un bărbat atât de inteligent poate fi așa obtuz.

— Da, cred că așa e.

---

[14] Plinius cel Bătrân, *op. cit.*, Cartea a unsprezecea, 145, pag. 205. *(N.t.)*

Plinius se uită absent în jur, aşteptându-se parcă să răsară dintr-unul din cuferele de călătorie veşminte femeieşti decente.

— Trebuie să ne descurcăm aşa deocamdată. Poate...

Se încruntă, uitându-se la ea.

— Poate o petreci de mai multe ori?

Amara se sfieşte să răspundă. După ce se îmbracă, Plinius se învârte în jurul ei în timp ce-şi alege un pergament sau mai degrabă acceptă grămada pe care i-o dă el, apoi o conduce la uşă, părând nerăbdător s-o vadă plecată ca să se poată apuca de lucru. Amara iese pe balconul interior, cu întinderea superbă a grădinilor dedesubt.

— Ia-o pe scări, spune el şi face un gest vag înainte să se cufunde la loc în studiile lui.

Amara coboară încet în grădină, cu un sentiment de încântare deplină. Se simte răcoarea din zorii zilei, dar cerul este deja albastru, promițând o zi dogoritoare. Mireasma unor flori al căror nume nu-l ştie se ridică dulceagă în aer, iar apa fântânii sclipeşte în cădere, ritmul blând al clipocelii semănând cu nişte paşi uşori. Balconul de la etaj face parte din colonada umbrită, unde se află mai multe bănci, deja pline de perne pentru oricine ar vrea să se odihnească acolo. Amara rămâne în picioare şi priveşte, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Tot ce vede îi aparține toată ziua. N-are nimic altceva de făcut decât să stea, să citească şi să privească grădina superbă.

— Doriți ceva răcoritor, stăpână?

Un bărbat, care poate că e, poate că nu e Secundus, cel la care s-a referit Plinius, stă la o distanță politicoasă de ea.

Amara e stânjenită de formalitatea adresării. Strânge pergamentele la piept, sperând să acopere țesătura subțire.

— Ar fi foarte amabil, mulțumesc.

Bărbatul pleacă, iar ea se aşază pe una dintre bănci, cu faţa spre fântână. E răcoare la umbră. Cercetează pergamentele pe care i le-a dat Plinius. Ambele sunt greceşti. Pe Homer îl ştie, chiar dacă familia ei nu avea decât un exemplar din cele două secţiuni ale *Odiseei*, dar nu văzuse niciodată *Argonautica* lui Apollonius. Derulează cu grijă prima parte şi începe să citească, însă chiar atunci se întoarce acelaşi bărbat cu o tavă şi o pătură.

— M-am gândit că poate vă e frig, spune el.

— Foarte atent din partea ta, mulţumesc, răspunde Amara, punându-şi pătura pe umeri. Tu eşti Secundus?

— Da.

— Eu sunt Amara. Mă bucur de cunoştinţă.

Bărbatul îşi mişcă puţin buzele amuzat, dar păstrează atitudinea de politeţe studiată.

— Şi eu mă bucur de cunoştinţă, stăpână Amara.

— Mulţumesc, spune ea din nou, iar bărbatul lasă tava pe o măsuţă aflată lângă bancă. Ştii ce muzică îi place amiralului? Sper să-i cânt ceva mai târziu; a fost foarte bun cu mine. Mi-aş dori foarte tare să-i cânt ceva care să-i facă plăcere.

— Sunt sigur că amiralul va fi încântat să asculte orice aţi vrea să-i cântaţi, spune Secundus serios. Dat fiind că a fost încântat să vă invite aici ca oaspete.

Face o reverenţă şi pleacă, lăsând-o singură.

Când se îndepărtează suficient ca să n-o mai vadă, Amara cercetează tava. Pe ea se află o bucată de pâine sfărâmicioasă, moale, unsă cu miere, o cupă cu apă şi un platou cu fructe – piersici şi goldani. Încearcă să nu mănânce totul prea repede sau prea lacom, apoi se ridică să-şi înmoaie degetele în fântână. E sigură că lui Plinius nu i-ar plăcea petele de miere sau de goldani pe pergamentul lui. După aceea se instalează cu un oftat pe perne şi începe *Argonautica*.

E o dimineață ca nicio alta din viața Amarei. Nici chiar acasă la tatăl ei n-a avut parte de asemenea tihnă şi lux. Secundus apare cu încă o tavă cu mâncare uşoară – brânză, măsline şi pâine şi o cupă mică de vin dulce, dar altfel e lăsată cu totul netulburată. Citeşte, se plimbă prin grădină inspectând florile şi admirând iasomia despre care ştie că are parfum şi mai dulce seara. Se uită la picturile din colonadă – scene delicate de grădină, păsări în zbor, un porumbel odihnindu-se pe o fântână copiată după cea reală, care clipoceşte încetişor toată ziua. Ştie că e aproape de vacarmul străzii, dar prea puțin din zgomotul ei îi tulbură liniştea.

După-amiază târziu, dogoarea soarelui a încins toate colțişoarele grădinii, iar ea a renunțat la pătura pe care i-o adusese Secundus. Tocmai începe să fie puțin neliniştită că Plinius a uitat de ea, când acesta apare urmat de un sclav care duce un cufăr.

— Ți-au plăcut grădinile? o întreabă el, venind lângă ea în colonada umbrită.

— Sunt minunate, răspunde Amara. N-am mai avut parte de o asemenea bucurie.

Plinius încuviințează, părând mulțumit.

— Dacă vrei să-mi citeşti puțin acum, o să pot să-mi dau seama dacă glasul tău mi se pare uşor de urmărit sau nu.

Sclavul îi întinde un pergament.

— Am adus *Despre puls* al lui Herophilos; oricum trebuia să-l studiez şi îmi e de ajutor dacă tu eşti familiarizată cu textul.

Pergamentul din mâinile Amarei e de o mie de ori mai bun decât cel din casa tatălui ei, însă Amara simte cum o copleşeşte emoția când îl desface.

— Preferi o secțiune anume?

— Ia-o de la început, răspunde Plinius sarcastic. E mai simplu aşa.

Amara începe să citească. Textul e mai complet decât cel al tatălui ei, însă frazele şi cadențele îi sunt tot familiare. E ca şi cum şi-ar aduce aminte o rugăciune, o incantație pentru tot ce-i fusese drag cândva. Plinius o opreşte când citeşte deja de câteva minute, iar el ia notițe.

— Du-te înapoi puțin, îi spune. Doar câteva rânduri.

Ea se supune, iar el încuviințează mulțumit. Amara continuă, citind neîntrerupt timp de câteva ore, ajutată de câte o cupă cu apă adusă de mereu atentul Secundus. În cele din urmă, se opresc ca să ia cina.

— Ai o voce muzicală, spune Plinius. Nu prea siropoasă. Înțeleg de ce i se părea atât de util tatălui tău să-i citeşti. Vocile multor femei mi se par greu de urmărit perioade mai lungi, dar a ta e exact cum trebuie.

— Mă laşi să-ți cânt? îl întreabă ea.

— Nu cred că sunt genul de bărbat căruia să-i cânți serenade de Sapho, răspunde el, părând mai degrabă amuzat decât nepoliticos.

— Nu asta aveam de gând. Le cântam cândva părinților mei o versiune a întâlnirii dintre Nausicaa şi Odiseu. M-am gândit că s-ar putea să-ți placă.

— Atunci, neapărat, spune el, deşi tonul sugerează că a fost de acord mai mult din politețe decât din nerăbdare.

Amara şi Plinius iau cina în grădină. Cum nu sunt decât ei doi, nu se pune problema să meargă în sufragerie. Plinius o întreabă despre *Argonautica*, despre părerea ei legată de felul cum descrie Apollonius dragostea dintre Iason şi Medeea. Amara e recunoscătoare că a citit suficient ca să poată discuta despre text. După ce mănâncă, unul dintre sclavi îi aduce lira, iar ea îi cântă o melodie care o duce cu gândul la copilărie şi la privirea plină de afecțiune a părinților ei.

Îl priveşte nerăbdătoare când termină, sperând să-i fi plăcut. Dar pe chipul lui nu vede decât o tristețe nemărginită.

— Părinții tăi nu s-au purtat bine cu tine, Amara, spune el în cele din urmă. Eşti o fată minunată. Ar fi trebuit să se asigure că ai o zestre.

— Te rog, răspunde ea. Au murit amândoi. Nu pot să am gânduri rele despre ei.

Plinius înclină capul, acceptând punctul ei de vedere.

— Înțeleg. Iartă-mă.

Când se întunecă şi se face prea răcoare să mai rămână în grădină, urcă înapoi în camera lui Plinius, unde vede întinse mai multe pergamente decât îşi aducea aminte.

— A, am uitat, spune el, arătând o grămadă de veşminte femeieşti. I-am pus să-ți găsească lucruri mai potrivite.

— Mulțumesc, răspunde Amara, rezistând tentației de a le lua ca să vadă ce i-a dat. O să le port mâine. Eşti foarte bun cu mine.

Plinius o urmăreşte cum se dezbracă, având pe chip aceeaşi expresie concentrată pe care şi-o aminteşte de la trezire. Amara speră că o doreşte, că în seara asta n-o să se îndepărteze de ea. Ştie că nu de *el* s-a îndrăgostit – ci de grădini, de frumusețea vieții pe care o are el –, dar nu are altceva spre care să-şi îndrepte dorința în afara bărbatului din fața sa. În ciuda eforturilor pe care le face când se dezbracă, Plinius nu vine lângă ea în pat, ci se aşază la masa de lucru.

— N-aş putea să-ți citesc eu? îl întreabă.

— Probabil că eşti obosită, răspunde el. Nu mă aştept să stai trează şi să citeşti toată noaptea.

— Te rog. Mi-ar face plăcere.

Plinius ezită, apoi îi întinde pergamentul pe care-l studiază.

— De-aici, spune el, punând degetul mare pe un punct din text.

De data asta, nu-l mai are pe Secundus care să-i aducă discret câte o cupă cu apă, iar tratatul despre plante este nefamiliar şi, chiar mai rău, scrisul de mână al scribului e înghesuit şi greu de descifrat. Îl aude de mai multe ori pe Plinius tresărind sau ţâţâind nerăbdător când se poticneşte la câte o frază, dar tot citeşte mai departe, până are senzaţia că o să rămână fără voce sau o să adoarmă extenuată peste pergament. În cele din urmă, lui Plinius îi ajunge şi se pregăteşte de culcare.

— Văd că semănăm când e vorba să ne ferim de somn, spune el. Întotdeauna mi se pare un fel de moarte.

Amara se apropie mai mult când se întinde şi el în pat, sperând că o s-o cuprindă cu braţul. Nu se întâmplă.

— Amara nu-i un nume pe care să-l mai fi auzit vreodată, spune Plinius când sunt întinşi unul cu faţa la celălalt în beznă. Bănuiesc că nu e numele tău adevărat.

— Mi l-a pus stăpânul meu, răspunde ea, iar menţionarea lui Felix e ca un cuţit rece lipit de inimă. Mi-a spus că e la jumătatea drumului dintre dragoste şi amărăciune.

— Da, *amare, amarum*, spune Plinius. Puţin cam poetic pentru un peşte.

Îşi sprijină mâna în scobitura taliei ei, aşa cum a făcut şi în noaptea de dinainte, iar Amara se teme că o să adoarmă. Se apleacă spre el, astfel ca mâna lui să-i alunece pe şale, şi-l sărută. Buzele lui sunt la fel de uscate şi nemişcate ca şi data trecută. Îl sărută din nou, încercând să-şi imagineze că este Menander, că o să reacţioneze ca Menander, însă el o împinge cu blândeţe.

— Vreau să te mulţumesc.

E o replică pe care a repetat-o la nesfârşit, fără nicio urmă de sinceritate, pentru o mulţime de clienţi. De data

asta, ar vrea ca dorința să nu i se simtă așa de nefericită în glas.

— Mă mulțumești, răspunde el, ca atunci când îi faci pe plac unui copil. Îmi place să te privesc; ești încântătoare.

Își plimbă încet degetele prin părul ei, așa cum făcuse și când o trezise dimineață.

— Nu simt nevoia de mai mult.

Probabil că e impotent, își spune ea și constată că ideea nici n-o tulbură, nici n-o liniștește. E prea extenuată, iar patul este prea confortabil ca să-i mai pese de enigma greu de descifrat care e Plinius. Adoarme, liniștită de senzația degetelor lui pe cap.

Timpul se scurge ca o panglică de mătase care-i trece printre degete. Fiecare oră petrecută ca oaspete al lui Plinius o face să se îndrăgostească și mai profund de viața lui, cu zilele devenind o procesiune nesfârșită de plăceri. Face baie singură în baia privată, își aranjează părul în fiecare dimineață, mănâncă nestingherită, fără să se gândească la prețul mâncării. Încet-încet, își simte revenind propriul trup. Nu o atinge nimeni fără permisiunea ei, cu atât mai puțin într-un mod violent. În grădina minunată, urâțenia lupanarului începe să pară ireală. Dar știe că e tot acolo, ca și vânătaia care i se șterge pe braț.

Plinius devine punctul obsesiv spre care se îndreaptă speranțele ei. Nu mai petrece niciodată la fel de mult timp cu el ca în prima zi – e ocupat de multe ori să primească oaspeți sau să mănânce în oraș –, dar în fiecare seară îi citește și adoarme simțind pe trup greutatea mâinii lui. Stă așezată în umbra colonadei, privind în tăcere când oaspeții îl cheamă în grădină, încercând să afle mai multe despre obiceiurile lui, despre vederile lui, despre orice i-ar permite să-i devină indispensabilă. Ar fi un stăpân bun, își spune ea, imaginându-și viața ca secretară a lui. Chiar dacă n-ar mai fi interesat de ea, dacă ar deveni un obiect frumos pe

jumătate uitat din casa lui, tot ar trata-o cu blândețe. Uneori, când e singură în grădină, se gândeşte la celelalte femei, cel mai mult la Dido, şi îşi doreşte să poată sta de vorbă cu ea. Apoi e copleşită de vinovăție la ideea că se gândeşte s-o părăsească. Îşi spune minciuni complicate: că dacă o cumpără Plinius, l-ar convinge s-o cumpere şi pe Dido, că norocul ei ar putea fi împărțit. Încearcă să nu se gândească la Menander, pentru că amintirea doare ca un buştean aprins strâns la piept.

În cea de-a şasea zi în casa lui Plinius, teama că va fi trimisă înapoi la bordel e aşa de intensă, că nu poate citi. Plinius n-a spus nimic despre plecarea ei, dar nici despre prelungirea şederii. Stă în tăcere în grădină, ascunsă în umbră, când vin în vizită două cunoştințe de-ale lui Plinius.

Îl aşteaptă stând în picioare lângă fântână şi bârfesc. Durează ceva până îşi dă seama despre ce discută.

— ...Nu ştiu de unde a cules-o. Doar Plinius poate să fie aşa de excentric să ia acasă o grecoaică mică pe care a auzit-o cântând la o petrecere.

Surprinsă, îşi îndreaptă atenția spre cel care vorbea. E mult mai tânăr decât Plinius şi are un aer arogant, mulțumit de sine. O duce cu gândul la Quintus.

Însoțitorul lui e întors cu spatele la ea, dar tot îi aude amuzamentul din glas.

— A văzut-o Caecilius când a trecut pe-aici săptămâna asta. Destul de drăguță, zice el, dar cu totul ridicolă. Aşa de amorezată, că practic tremura, şi se uita la amiral cu ochi imploratori de alunar. Şi Plinius nici n-o băga în seamă!

Primul bărbat pufneşte şi îşi înăbuşă râsul.

— Păi, ce-i al lui e al lui. Eu aş fi foarte fericit dacă la vârsta asta i-aş putea-o trage unei târfe până ajunge să mă aduleze.

— Bătrânul a mai pus ceva pe el. Să sperăm că nu-i provoacă un atac de inimă.

Pe Amara n-o răneşte batjocura lor, ci lipsa ei de putere. Îşi dă seama că, în cealaltă parte a grădinii, ascultă şi Secundus, stând tăcut în colonadă. Rolul lui exact în viața lui Plinius îi e neclar, dar şi-a dat seama curând că nu e doar un administrator – reprezintă ochii şi urechile stăpânului său. Înțelege, uitându-se la chipul lui, de obicei de nepătruns, că e furios. Cei doi musafiri pălăvrăgesc în continuare lângă fântână, fără să ştie de sclavii care-i ascultă. Secundus îi aruncă o privire. A ştiut tot timpul că e şi ea acolo. Îi zâmbeşte, înclinând uşor din cap către oaspeți. Amara ştie în acel moment că favoarea pe care au venit să o ceară cei doi de la amiral nu va fi acordată.

***

Secundus e cel care-i spune ceva mai târziu că Plinius va lua cina doar cu ea în seara aceea.

— Crezi că ar vrea să-i cânt? întreabă ea.

— Cred că-i place cel mai mult vocea de citit a domniei tale, răspunde Secundus plin de tact. Mi-a spus cât de mult l-ai ajutat, citindu-i ore în şir, la ceasuri târzii din noapte, fără nicio plângere.

— A fost o plăcere pentru mine.

Privirea pe care i-o aruncă Secundus e mai mult decât plină de milă. Presentimentele ei întunecate sunt tot mai apăsătoare.

Plinius a fost binedispus la cină, mai atent ca de obicei în legătură cu ce-i citise, îi făcuse complimente, ba chiar la un moment dat îi sărutase mâna, singurul semn de afecțiune fizică pe care i-l arătase vreodată în afara dormitorului.

Îşi ia rămas-bun de la mine, îşi spune ea. Priveşte gura lui Plinius cum se mişcă atunci când vorbeşte. Pe chipul lui nu se vede nici urmă de cruzime. Clipocitul vesel al fântânii se amestecă printre cuvintele lui bine gândite, iar aerul e încărcat de mireasma iasomiei. Nu-şi poate imagina cum va

fi să se întoarcă la Felix, la bordelul cu întunericul lui, cu violența lui zilnică. Ar ucide-o.

— O să-mi lipseşti, spune Plinius în cele din urmă, când unul dintre sclavi aduce un bol mare cu fructe, iar el ia un măr. A fost o plăcere să stai aici.

— Nu mă trimite înapoi, rosteşte Amara, iar propriile vorbe o iau prin surprindere. Te implor, te rog, *te rog*, nu mă trimite.

Plinius o priveşte surprins, iar disperarea ei se adânceşte. Îl prinde de mână şi şi-o apasă în dreptul inimii.

— Îți voi fi loială; mi-aş da viața în slujba ta, aş fi cea mai devotată secretară pe care ți-ai putea-o dori. Aş fi orice ai vrea tu, aş merge oriunde mi-ai cere.

— Fata mea dragă, răspunde Plinius, nu-i nevoie...

— Te rog, nu mă trimite departe de tine, spune Amara, pierzându-şi orice simț al demnității, aruncându-se în genunchi şi plângând în palmele lui. *Te rog*. Poți să mă cumperi de la stăpânul meu. Ți-aş citi în fiecare noapte, mi-aş dedica toate orele muncii tale. N-aş închide un ochi dacă aş fi în slujba ta.

— Ai cea mai minunată voce, zice Plinius.

Amara se uită în sus spre el şi vede că, preț de o clipă, şovăie, gândindu-se la propunere. Apoi Plinius coboară privirea.

— Dar am deja mai mulți secretari. Nu ştiu ce loc ar fi pentru tine. Te-am întrebat deja tot ce-mi trebuie să ştiu pentru lucrarea mea. Şi ştii că nu sunt bărbatul care să țină o concubină, oricât de încântătoare ai fi.

O ajută să se ridice şi o aşază lângă el.

— E foarte înduioşător din partea ta să-mi faci o asemenea ofertă. Sunt mişcat de loialitatea ta. Dar nu pot să accept.

Amara se prăbuşeşte plângând lângă el pe canapea. Plinius îşi pune o mână pe umărul ei.

— Amara, te rog, vino-ți în fire. N-are nicio noimă.

Dar ea nu-şi poate veni în fire, iar grădina minunată se umple de sunetul urât al plânsului ei isteric. În cele din urmă, când e complet extenuată şi are ochii prea umflați ca să mai lăcrimeze, el propune să se retragă la culcare. Pare obosit, ba chiar iritat, de emoțiile ei.

— E mare păcat că am irosit ultima ta seară, îi spune, privind-o cum se dezbracă. Ți-am explicat deja. Nu că nu îmi pari încântătoare, dar nu am niciun loc pentru tine în casa mea. Şi, serios, sunt un om bătrân. Sigur îți doreşti altceva, nu? O mulțime de curtezane ajung să se mărite sau să-şi facă un rost până la urmă.

— Nu vreau altceva, spune Amara, lăsându-se greoi pe pat, cu brațele şi picioarele îngreunate de supărare.

Simte deja cum se apropie de ea zidurile bordelului.

De data asta, Plinius nu se duce direct la cărțile lui, ci se întinde lângă ea. Se sprijină într-un cot, se apleacă şi îşi trece mâna prin părul ei.

— Eşti o fată inteligentă. *Trebuie* să înțelegi.

Amara închide ochii, iar lacrimile i se scurg pe sub gene. Simte căldura trupului lui care se apropie de ea, buzele pergamentoase care îi depun o sărutare pe frunte. Se întoarce cu spatele şi se ghemuieşte, ascunzându-şi fața în mâini. Plinius oftează sâcâit şi se dă jos din pat.

Amara îl aude mormăind cuvântul *ridicol* când se aşază la masă. E vlăguită de nefericire. Adoarme, aşa cum a adormit şi în prima noapte, auzind sunetele făcute de Plinius în timp ce lucrează şi clipocitul fântânii în grădina de jos.

24

(Parfumurile) sunt deci obiectul luxului celui mai de prisos dintre toate. (...) Cel mai mare titlu de glorie al lor este că, la trecerea unei femei, mirosul lor îi atrage şi pe cei care fac altceva.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală*[15]

Când se trezeşte Amara, Plinius e deja la masa de lucru şi o priveşte. După expresia lui, ştie că n-are rost să repete umilirea de azi-noapte.

— Îmi pare rău pentru comportamentul meu, îi spune ea ridicându-se în capul oaselor şi ţinându-şi pătura la piept. N-am vrut să-ţi răsplătesc astfel bunătatea. Sper că nu eşti jignit.

Plinius se destinde, evident uşurat s-o vadă liniştită. Vine spre ea, îi ia mâna şi o mângâie.

— Ştiu că femeile sunt fiinţe emotive din fire. Oferta ta n-a avut nimic jignitor. Mă bucur doar că înţelegi. Haide, îi spune şi o ridică din pat, trimiţând-o să se îmbrace, poate temându-se că ar putea izbucni iar în plâns. M-am gândit azi-dimineaţă că mi-ai putea face un serviciu. Nepotul unui prieten drag vine încoace în curând. Dacă eşti dispusă, aş vrea să te împrieteneşti cu el.

Amara se opreşte din îmbrăcat.

— Să mă împrietenesc?

— Orice bărbat tânăr are nevoie de experienţă cu o femeie înainte să se căsătorească, răspunde el şi ridică din umeri. Taţii nu pot decât să spere că băiatul nu nimereşte peste vreo târfă vulgară şi lipsită de inteligenţă, care să dea iama prin banii familiei. Sigur, Rufus e mai degrabă romantic, ba

[15] Plinius cel Bătrân, *op. cit.*, Cartea a treisprezecea, pag. 53. *(N.t.)*

chiar puțin naiv, bănuiesc. Am încredere că îi vei fi o prietenă loială şi *de nădejde*. O prietenă care ştie tot timpul care-i e locul. Fără istericale. Pot să mă bazez pe tine?

Amara încuviințează.

— Ți-aş face orice serviciu, răspunde ea.

— Sper să nu fie un serviciu prea împovărător. Rufus e un băiat destul de plăcut.

Plinius îi cercetează chipul.

— Poate ar fi înțelept să te duci la cameristă azi. Ne vedem în grădină.

Amara iese pe balconul interior, îndreptându-se către încăperea din fața casei unde Sarah, o cameristă a gazdelor lui Plinius, i-a aranjat părul în fiecare zi. Femeia vede ochii înroşiți ai Amarei şi, fără să pună nicio întrebare, înmoaie o pânză în apă rece. Îi face semn să se aşeze la măsuța de toaletă.

— Ține asta pe pleoape, îi spune. O să te ajute.

Amara se întreabă ce crede Sarah când vede că Plinius îi trimite o târfă de care să se ocupe. Întotdeauna a fost politicoasă. Amara se aşază ascultătoare în întuneric, cu pânza apăsată pe ochii închişi, în timp ce Sarah îi aranjează părul. Când termină, femeia îi ia mâinile de pe față.

— Mai bine, îi spune. Acum şterge-te.

Sarah ia kohlul şi o perie subțire şi începe să deseneze, cu mişcări iuți şi îndemânatice, linii delicate în jurul ochilor Amarei, apoi îi întinde o pudră cenuşiu-închis pe pleoape.

Pe măsuță se află un flacon de sticlă, cu un distilat de iasomie din grădină. Sarah i-l întinde Amarei, care scoate dopul şi îşi dă cu parfum pe gât. Sarah ia flaconul înapoi şi-i oferă oglinjoara de argint, ultimul pas din ritualul lor. Amara îşi priveşte reflexia. Îmbrăcată cu hainele respectabile pe care i le-a dat Plinius – fără îndoială alese tot de Sarah –, nu arată ca o tânără care lucrează într-un bordel.

— Mulțumesc, spune Amara. Pentru tot.

Sarah dă din cap, politicoasă, dar nu şi înclinată să vorbească. E imposibil de ghicit ce crede în realitate despre oaspetele lui Plinius.

Acesta citeşte un pergament când ajunge Amara în grădină. Se aşază în tăcere, încercând să nu se gândească la cât de puțin i-a mai rămas până să plece de-aici. Se întreabă cum o să fie Rufus şi încearcă să-şi găsească energia să-l farmece, să-şi adune voința să profite de ocazia pe care i-a oferit-o Plinius. Secundus apare cu pâine şi fructe. Nu a mai servit mâncarea după prima zi a vizitei, când Amara bănuieşte că scopul real era s-o cerceteze pe ea, aşa că e surprinsă să-l vadă acum cu tava.

Secundus o priveşte, ca pentru a evalua ce nu se potriveşte în peisaj.

— Să-ți aduc lira, stăpână?

— Mulțumesc, răspunde ea, recunoscătoare că i se dă ceva de făcut.

Mănâncă micul-dejun – Plinius e încă prea absorbit de pergament ca să stea de vorbă cu ea –, apoi începe să cânte. Senzația coardelor sub degete, ocazia să se piardă în muzică e o uşurare. Trece o oră, iar soarele încălzeşte grădina şi florile îşi întorc fața spre lumină.

Îi cântă neobosit lui Plinius în timp ce acesta citeşte, ca şi cum ar fi fiica lui devotată.

— A venit Rufus, spune Secundus de lângă stăpânul lui.

Ca de obicei, Amara nu l-a auzit când s-a apropiat.

Cântă hotărât mai departe, aruncând doar o privire şi văzând un tânăr care zăboveşte lângă fântână. Se uită la ea, evident neaşteptându-se să vadă şi pe altcineva în afară de amiral.

Plinius îi face semn să se apropie.

— Rufus! Ce mai face Iulius? Îmi pare rău că nu l-am prins la Misenum.

— Îți trimite cele mai cordiale salutări, răspunde Rufus. Ca şi părinții mei. Îşi petrec vara la Baiae, pentru că altfel ar fi trecut pe la tine cât eşti în Pompeii.

— Să le transmiți cele mai bune urări din partea mea, spune Plinius. Baiae e minunat în perioada asta.

Îi aruncă o privire Amarei şi continuă:

— Unchiul tău mi-a spus că eşti foarte pasionat de teatru în ultima vreme. Aceasta e Amara, un oaspete de-al meu; e o muziciană talentată.

E prima dată când Plinius îşi manifestă vreo urmă de interes pentru muzica ei. Amara se opreşte din cântat, plecând cu modestie capul în direcția lui Rufus. Tânărul pare puțin nesigur; poate că a auzit glumele despre Plinius şi noua lui grecoaică.

— Încântat de cunoştință, spune el.

Cei doi bărbați stau de vorbă o vreme, dar este limpede că, în afara afecțiunii amândurora pentru unchiul lui, Iulius, care a fost împreună cu Plinius în armată, au puține în comun. Secundus se arată din nou, şoptind ceva la urechea stăpânului său. Plinius se scuză, rugându-l pe Rufus să aştepte o clipă, cât se vede el cu un oaspete.

Rufus şi Amara rămân în tăcere, niciunul dintre ei neştiind cum să se descurce în această situație socială.

— Era o melodie drăguță, îi spune în cele din urmă Rufus. Ai putea cânta şi altceva?

Amara se supune, cântând una dintre melodiile cele mai obsedante pe care le-a învățat de la Salvius. N-a cântat-o niciodată în public – a hotărât împreună cu Dido că e prea melancolică –, dar Rufus e fermecat.

— Ce voce minunată ai! exclamă el, ca un copil încântat.

Pare mult mai tânăr ca ea, îşi spune Amara, chiar dacă e aproape sigur mai mare. Nu e chiar chipeş, pentru că are nasul borcănat şi fața prea lată, dar e înalt, iar zâmbetul lui e aşa de deschis şi de prietenos, că-i e greu să nu-i

zâmbească şi ea. N-are aroganța nepăsătoare a lui Quintus sau Marcus.

— Mulțumesc.

— Cum l-ai... ăăă, *cunoscut* pe amiral?

Clar, a auzit zvonurile.

— Cântam la o petrecere, răspunde ea. Amiralul a fost interesat de activitatea răposatului meu tată, care era doctor, şi mi-a cerut să-l asist câteva zile cu studiul său asupra istoriei naturale.

— Înțeleg, spune Rufus, părând uluit.

— Amiralul este un om interesat de ştiință mai mult decât de orice altceva. Nu are prejudecăți şi nu e arogant față de cei care sunt mai prejos de el. Ceea ce înseamnă că nu agață târfe la petreceri pentru motivele pe care şi le-ar putea imagina alții, adaugă ea privindu-l direct în ochi.

Rufus se face roşu ca racul.

— Nu! Sigur că nu! Adică, nu m-am gândit...

Amara pune capăt iute stânjenelii lui.

— Iartă-mă, îi spune. Respectul amiralului înseamnă foarte mult pentru mine şi a fost foarte amabil.

Coboară privirea, ca şi cum ar fi ruşinată.

— N-ar fi trebuit să vorbesc aşa direct.

Rufus pare chiar şi mai nedumerit de purtarea virtuoasă decât fusese când ea pomenise de târfe.

— Cât mai stai... cât îl mai ajuți la studiu?

— Plec astăzi, răspunde Amara, iar de data asta tristețea ei n-are nimic prefăcut.

— Ce păcat! exclamă el. Pleci cu totul din Pompeii?

— Nu, stau în oraş.

Îşi dă seama că Rufus e intrigat. Trebuie să-i sporească interesul până în punctul critic.

— Mi s-a părut interesant să aflu că-ți place teatrul. Ce piese îți plac?

Chipul lui Rufus se luminează.

— Nu-i nimic mai realist ca teatrul, nu-i aşa? Îmi plac toate, dar, ştii, cred că, într-un fel, comediile sunt mai îndrăznețe. Toată viața aia de pe scenă şi actorii au curajul să spună ce nu poate spune nimeni în altă parte.

Se opreşte, părând puțin stingherit de şuvoiul de cuvinte.

— Dar tu trebuie să ştii deja, dacă faci ce faci. Trebuie să spun că te invidiez că eşti artistă.

Ideea că acest tânăr bogat, care are toată lumea la picioare, poate invidia o sclavă fără bani care le cântă la petreceri unor clienți libidinoşi este aşa de absurdă, încât Amara nu reuşeşte la început să se gândească la niciun răspuns.

Însă Rufus o priveşte cu sinceritate, fără să-şi dea nicicum seama cât de ridicol pare.

— E foarte drăguț din partea ta, îi spune ea. Îmi place cel mai mult să aşez cuvinte pe muzică, să găsesc o cale să spun povestea.

— Ce distractiv trebuie să fie! răspunde Rufus, dezarmând-o cu zâmbetul lui molipsitor. Apuci să mergi şi la teatru?

— Nu, din păcate. Deşi mi-ar face plăcere. A fost o mare bucurie pentru mine să stau aici şi să am timp să citesc. Dar să te pierzi în povestea unei piese de teatru e cu totul alt fel de plăcere.

— Trebuie să mă laşi să te duc într-o seară, spune Rufus. Adică, dacă eşti foarte sigură că n-ar însemna să-l calci pe picior pe Plinius.

Pentru prima dată de când au început să discute, Amara sesizează că o evaluează oarecum din felul în care se uită la ea şi îşi dă seama că tot mai crede că s-a culcat cu Plinius.

— Am avut o cu totul altă viață, îi spune cu prudență. Am fost fiică de doctor. Amiralul este primul om care m-a tratat ca şi cum trecutul meu ar fi prezent. Nu mi-a arătat nicio clipă altceva decât bunătatea unui tată.

E o minciună şi totuşi, când o spune, ştie că are şi ceva adevăr. În relația ei cu Plinius nu se aplică de fapt niciuna dintre regulile obişnuite. Amara îşi aminteşte seara trecută, umilința implorării, respingerea lui neînțelegătoare şi, o clipă, se teme că ar putea izbucni din nou în lacrimi.

Rufus înțelege greşit emoția ei neaşteptată şi se repede să se aşeze lângă ea.

— Îmi pare rău, spune el, strângându-i mâna. Ce bădăran sunt! N-am vrut să te supăr.

O priveşte țintă. Are ochii căprui, acum măriți de îngrijorare.

— Ce viață tragică trebuie să fi avut! Şi ce insensibil am fost eu, punând asemenea întrebări!

Vrea o poveste lacrimogenă, îşi spune Amara, *ca să mă poată salva*. A jucat multe roluri, se gândeşte ea. Măcar ăsta are calitatea că oglindeşte viața adevărată.

— Nu, eşti foarte amabil.

Coboară privirea, sperând să dea impresia de timiditate.

— Sunt tristă doar pentru că trebuie să mă întorc la stăpânul meu azi şi să ies de sub protecția amiralului.

— Unde-i casa stăpânului tău?

Amara şovăie, întrebându-se dacă nu-i prea devreme să-i dea informația crucială.

— La Sălaşul Lupului.

— Bordelul oraşului? întreabă Rufus, surprins.

Amara îşi ascunde fața în palme, învinsă. Realitatea s-a dovedit a fi o întorsătură de situație prea complicată.

— Biata fată! spune Rufus. Ce tragedie!

Îi ia mâinile de pe față.

— Te rog, nu plânge. N-o să am o părere mai proastă despre tine, promit. Şi o să te caut la... o să te caut şi o să te duc la teatru. Şi o să fie o plăcere să te cunosc mai bine.

Amara riscă să izbucnească de-a binelea în plâns, însă de uşurare.

— Mi-ar face foarte mare plăcere, răspunde ea.

Rufus se apleacă spre ea, cu mâna sprijinită de bancă, aproape de genunchiul ei. Pe chipul lui se citeşte o expresie care-i e mai familiară Amarei.

— Pot să te sărut?

Amara simte o urmă de iritare. După tot ce i-a spus despre trecutul ei, despre cum a tratat-o Plinius, tot mai vrea s-o aibă la sfârşitul unei discuţii de cinci minute. Îi întinde mâna să i-o sărute.

— Desigur, spune el. Fireşte, nu în casa amiralului.

— Mulţumesc, răspunde Amara, adresându-i un surâs despre care speră să pară plin de adoraţie. Pentru mine înseamnă totul să fiu tratată cu bunătate.

— Şi nici nu meriţi mai puţin de-atât, spune el galant.

Rămân stingheriţi o clipă.

— Totuşi, o să trebuiască să plec acum, spune Rufus şi se ridică. Poate poţi să-i transmiţi salutările mele lui Plinius. Promit că te caut săptămâna asta.

— Mulţumesc, răspunde Amara. Să nu întârzii prea mult.

După ce pleacă Rufus, rămâne în grădină, animată de speranţă. Abia aşteaptă să-i mulţumească lui Plinius că i-a făcut cunoştinţă cu Rufus. Apoi îl vede pe Secundus ieşind din umbra colonadei. Duce o boccea micuţă – lucrurile ei. Înţelege pe loc. Plinius nu vine să-şi ia la revedere.

Secundus se apropie şi se aşază lângă ea pe bancă, punându-i hainele între ei.

— Când te-a adus aici, spune el privind drept spre fântână, i-am zis că o să aibă noroc dacă n-o să-i ceri greutatea ta în daruri în fiecare zi. Că o să pleci cel puţin cu o bijuterie nepreţuită. A făcut pariu cu mine pe un denar că n-am dreptate, adaugă el şi-i zâmbeşte. Aşa că m-ai costat un denar.

Amara îi zâmbeşte şi ea.

— Îmi pare rău.

De fapt, îi trecuse prin cap să-i ceară daruri lui Plinius. Dar ştie că Felix i le-ar fi luat pe toate.

— Ți-a spus ce i-am cerut?

— Să te accepte pe vecie în serviciul lui. E totuşi un dar. Nu o cerere.

Secundus îşi întoarce privirea de la ea.

— Ştim amândoi cât costă acest serviciu.

Stau pe bancă, uniți pentru o clipă de înțelegerea fără cuvinte pe care o are un sclav pentru un altul.

— Te-am şi auzit plângând aseară. Cred că te-a auzit toată casa.

Se uită la ea, nu fără blândețe, dar plin de hotărâre.

— Nu se poate întâmpla la fel şi azi.

Amara roşeşte.

— N-o să se întâmple.

Secundus dă din cap mulțumit.

— Ştii, nu era doar pentru viața asta, spune ea, arătând spre fântână şi grădină. Adică sigur că pentru asta era. Dar cred că-l şi iubesc.

Secundus nu răspunde imediat. Apoi se ridică, iar ea ştie că o să plece, şi ştie că trebuie să plece şi ea. Îşi muşcă buza, hotărâtă să nu se mai facă de râs izbucnind în lacrimi.

— N-ai cerut niciun dar, spune el. Dar el tot a ales un dar pentru tine. Ți l-am pus între haine.

Tace o clipă, apoi reia:

— O să te las o clipă, ca să rămâi singură cu gândurile tale înainte să pleci. Dar poți rămâne doar câteva minute.

— Mulțumesc, spune ea.

Secundus face o reverență şi se îndepărtează.

Amara ia bocceluța cu haine, aşteptându-se să găsească monede strecurate printre veşminte. Dar orice-ar fi, e mult mai greu de-atât. Scoate pergamentul pe care i l-a lăsat Plinius. *Despre pulsuri*, de Herophilos.

25

Trebuie să învingă sau să cadă. Aşa era ţelul hotărât al femeii – bărbaţii trebuie să trăiască şi să fie sclavi!

Tacitus despre Boudicca, regina icenilor, *Anale*, 14

— Uite cine a venit! Uite cine a venit! ţipă Beronice când intră Amara în bordel. Credeam că nu te mai întorci acasă!

Victoria şi Dido năvălesc pe coridor.

— Mă bucur foarte tare că te-ai întors; mă bucur mult să te văd, spune Dido şi o cuprinde cu braţele, plângând lipită de gâtul ei. Am crezut că n-o să te mai văd niciodată.

— Dar n-a fost decât o săptămână, spune Amara, sfâşiată între bucuria de-a o revedea pe Dido şi vinovăţia că şi-a petrecut ziua de ieri implorând să nu se mai întoarcă aici.

— Şi cum a fost?

Victoria pare şi ea mulţumită s-o vadă pe Amara, dar nu e îndeajuns de sentimentală să şi recunoască.

— Pun pariu că a fost pervers rău; aşa-s totdeauna ăia bătrâni.

Amara şovăie. Abia aşteptase să râdă cu Victoria de prima noapte ridicolă cu Plinius, dar acum i se pare ceva prea intim. Ideea să-l ia în râs o întristează.

— A fost cel mai blând bărbat pe care l-am cunoscut vreodată, răspunde ea, cu glas tremurat.

— Ah, uită-te la ea! spune Victoria râzând. Mai că-i dau lacrimile! Întâi l-am avut pe negustorul de unelte ciudat, şi acum te-ai îndrăgostit de-un bunicuţ ramolit. Ai cele mai proaste gusturi la bărbaţi pe care le-am întâlnit vreodată!

— Tipul cu care s-a văzut la jocuri era cumsecade, intervine Beronice, luându-i apărarea. Nu era deloc rău.

— Zi mai tare şi poate te aude Gallus, şopteşte Victoria şi râd toate, în timp ce Beronice se întoarce în grabă.
— Du-te naibii, îi răspunde Beronice Victoriei, dar râde şi ea.
— Şi ce-s toate astea? întreabă Victoria făcându-i semn să-i arate hainele. Câte veşminte noi ți-a dat?
— Trei, spune Amara, întinzându-le celorlalte să le vadă. Cred că o să trebuiască să i le dau pe toate lui Felix.
— Ce material frumos! exclamă Victoria, pipăind una dintre rochii. Dar arăți puțin a matroană.
Mijeşte ochii la hainele respectabile pe care le poartă Amara.
— Nu cred că ar îndrăzni cineva să-ți ceară o mozoleală dacă te fâțâi îmbrăcată aşa.
Îi vine o idee.
— Te rog, nu-mi spune că şi bătrânul a vrut să te îmbraci ca nevasta lui răposată!
— Nu, răspunde Amara râzând. Nici vorbă.
— Şi atunci, ce? se bagă şi Beronice. Trebuie să fi fost ceva special dacă te-a cumpărat pentru o săptămână.
— A vrut să-i citesc.
— Cărți deocheate?
Victoria e prea şocată ca să mai glumească.
— Despre asta a fost vorba?
— Nu! Adică am dormit în acelaşi pat, spune Amara apărându-se şi gândindu-se la nopțile pe care şi le-a petrecut goală lângă Plinius, cu mâna lui odihnindu-se pe ea cât dormeau. Doar că...
Glasul i se frânge, pentru că nu ştie cum să explice ce s-a petrecut sau ce simte.
— E în regulă, spune Dido, îmbrățişând-o din nou. Nu trebuie să mai spui nimic.
— *Am dormit în acelaşi pat*, repetă Victoria, imitându-i cuvintele rostite cu timiditate. Acu' le-am auzit pe toate.

Amara se simte brusc extenuată. După atâta timp petrecut de una singură, o să fie un efort să revină la lipsa totală de intimitate.

— Mi-ar prinde bine să mă odihnesc un pic, să nu fiu prea obosită diseară.

— A, nu poți să intri acolo..., spune Victoria când Amara trage draperia de la cămăruța ei.

— Cine-i asta? întreabă surprinsă Amara.

Pe patul ei stă o femeie cu totul necunoscută. E uluitor de palidă şi are o claie încurcată de păr roşu. La vederea celorlalte, sare de pe pat, mai înaltă decât toate, şi începe să bolborosească insistent ceva într-o limbă ciudată, guturală. Amara nu-şi dă seama dacă e furioasă sau îngrozită. Se întoarce pe coridor alarmată.

— Aşază-te! strigă Victoria, arătând spre pat. Aşază-te!

Străina se întoarce în cămăruță, încă vorbind în limba ei de neînțeles şi făcând semne către ele.

— Felix a cumpărat-o cu banii bătrânului tău, explică Victoria. Ne-a spus că din cauză că tu şi Dido sunteți plecate aşa de mult timp, avem nevoie de mai multe femei.

— Şi eu unde dorm?

— Poți să vii la mine, spune Dido. Ar fi logic.

— Nu ştie un cuvânt latinesc, continuă Victoria. I-am spus Britannica, pentru că de-acolo vine. Doar pe Cressa pare s-o placă. Acum e plecată să mai ia de mâncare pentru lacoma asta.

— Credeam că toți britanii au fețele albastre, spune Beronice, uitându-se dezamăgită la Britannica. Aşa spune toată lumea, nu? Britani cu fețe albastre.

— Cu siguranță e o sălbatică, adaugă Victoria. Urlă toată noaptea, zgârie bărbații, *muşcă*. L-a pocnit pe unul ieri! Ca un fel de animal!

Amarei nu-i place cum vorbeşte Victoria despre Britannica, deşi femeia nu înțelege. Îi mai aruncă o privire.

Acum e tăcută. Cu coama ei de păr roşu şi ochii verzi, chiar arată ca o pisică sălbatică. Dar emoţiile din ochii ei sunt pe deplin omeneşti. Furie faţă de lipsirea de libertate.

— Iar staţi toate şi vorbiţi despre ea?

E Cressa, care aduce o bucată de pâine. Le împinge din drum, ca să poată să intre în cămăruţă.

— Aţi putea avea un pic de compasiune.

Chipul Britannicăi se luminează când o vede pe Cressa şi începe să vorbească repede. Cressa se aşază lângă ea şi îi spune cuvinte de alinare, ca şi cum ar fi un copil mic, şi îi mângâie părul. Îi dă pâinea, iar femeia o înfulecă imediat.

— Iartă-mă, Amara, nu mi-am dat seama că te-ai întors, spune Cressa, observând-o în sfârşit pe prietena ei.

— E în ordine, răspunde ea. Îmi aduc aminte când mi-a povestit tata despre femeile din Britania. Multe dintre ele sunt luptătoare. Poate că Britannica a fost soldat.

— Femeile merg la război? întreabă Dido.

— Nu toate. Tata mi-a spus că au avut o regină faimoasă, dar nu ştiu cum o chema. Însă a distrus o armată romană.

Beronice face un gest să alunge deochiul.

— Femeile nu-s făcute să domnească. Nu e firesc.

— Britannica nu prea e regină războinică! Nu poate să bată nici măcar un marinar beat, spune Victoria, deşi Amara observă că o priveşte pe străină cu un respect nou şi prudent.

— Ai fost războinică? o întreabă Cressa cu blândeţe pe femeie. De-asta urăşti aşa de tare să fii aici?

Britannica îi zâmbeşte, fără să înţeleagă cuvintele, ci doar blândeţea din spatele lor.

— Amara! o strigă Thraso de la intrarea în bordel. Tot aici eşti? Ţi-am spus să urci la Felix.

— Acum vin, îi răspunde ea.

— Ba nu, se răsteşte el, dând năvală înăuntru şi apucând-o de braţ.

Amara țipă de durere.

— Pierzi vremea. Mişcă-te.

Îi dă drumul şi pleacă.

— E enervat că i-a învinețit Balbus ochiul ieri, şopteşte Victoria. O bătaie idioată pentru Drauca.

— Ce-i cu ea? întreabă Amara, cuprinsă brusc de nelinişte.

— Cine ştie? răspunde Victoria şi ridică din umeri. Thraso sare la bătaie din orice.

E o încăpere pe care Amara spera să n-o mai vadă niciodată. Strălucirea roşie, craniile de taur. Rămâne în picioare fără să spună nimic, în timp ce Felix îi cercetează hainele noi.

— Asta-i tot ce ți-a dat? După o săptămână?

— A mai fost şi asta, spune ea, arătându-i pergamentul, dar fără să i-l întindă.

Felix face un gest nerăbdător, iar Amara îi dă sulul. Felix îl desface stângaci, căutând monede sau bijuterii ascunse.

— Anatomie?

Se încruntă, uitându-se mai atent la una dintre ilustrații. Amara nu răspunde. Dacă Felix înțelege cât e de ataşată de darul lui Plinius, o să se folosească de asta împotriva ei. Felix i-l dă înapoi, iar Amara îl ia şi-l împătureşte la loc, încercând să nu lase să i se vadă uşurarea pe chip.

— Nu-i mare lucru după ce ai stat atâta la el.

— M-a prezentat totuşi unui client nou. Aşa că rochiile o să-mi prindă bine.

— Ce client nou?

— Un bărbat pe care-l cheamă Rufus. O să ia legătura cu tine ca să mă cumpere pentru o seară.

Şovăie, ştiind cât de mult detestă Felix să primească sfaturi.

— Sper că e o investiție pe termen lung, aşa că mă gândesc că ar fi bine să nu-l taxăm prea mult la început, ca să plătească în continuare.

— Te ocupi tu de afacere acum, nu?
— Nu, răspunde ea. N-am vrut să...
— Amara, spune Felix rânjind. *Glumeam*. Te-ai descurcat bine. Bătrânul a plătit un preț bun.
Ia una dintre rochii.
— Dacă ăsta nou o să devină client regulat, poți să păstrezi astea, ca să le porți cu el. Dacă nu, le vând.
Arată cu mâna spre hainele cu care e încă îmbrăcată.
— Dar sigur n-ai nevoie să le porți acum.
Amara a bănuit că s-ar putea s-o pună să se schimbe şi şi-a adus de jos vechea togă țipătoare. Se dezbracă şi-i întinde lui Felix hainele noi.
— Te-ai mai îngrăşat, spune el, privind-o în timp ce se îmbracă. Îți stă bine.
— Atunci ar trebui să mă hrăneşti mai bine, dacă-ți place aşa de tare, răspunde ea, riscând o glumă.
Felix clatină din cap, dar pare amuzat. Amarei îi vine în minte o amintire din noaptea petrecută împreună. Cum îşi rezemase capul pe umărul ei şi ridicase privirea cu aceeaşi străfulgerare de amuzament în ochi. Şi îi zâmbise şi ea.
Amarei nu-i face plăcere să-şi aducă aminte.
— Thraso arăta ca vai de el, spune ea. De ce s-a bătut cu Balbus?
Imediat ce pune întrebarea, ştie că a făcut o greşeală. De pe chipul lui Felix a dispărut orice urmă de aer jucăuş.
— Credeam că bătrânul o să te cumpere, spune el, nebăgând în seamă întrebarea ei. Amiralul Flotei! Ce schimbare trebuie să fi fost! Dar iată-te aici, înapoi la bordel.
Amara nu spune nimic.
— Ce-a făcut cu tine toată săptămâna?
— Ca de obicei, răspunde ea, simțindu-şi gura uscată.
— Mă îndoiesc, zice Felix.

O cuprinde cu brațul, într-o parodie exagerată de afecțiune.

— Ți-a spus ce minunată ești? Te-a privit în ochi? A fost *blând*?

— Nu.

— *N-a fost* blând?

Felix se preface şocat.

— Ce nenorocit! Sigur te-a hrănit bine. Dar nu sunt sigur că te cred. Cred că te-a răsfățat moşul ăla. Te-a făcut să uiți cine eşti.

Degetele i se înfig dureros în brațele Amarei, care însă nu tresare. Îi aparține lui Felix de atâta vreme, încât ştie că o s-o violeze şi o s-o umilească, o să încerce să distrugă şi ultimele urme de fericire cu care s-a întors şi care acum pălesc ca parfumul de iasomie de pe piele. Strânge pergamentul pe care i l-a dat Plinius. Sunt părți din ea pe care Felix nu trebuie să le cunoască sau să le atingă.

— Nu uit niciodată.

— Bine, spune Felix şi-i dă drumul. Atunci, ar trebui să te întorci la muncă.

Amara aproape că a trecut pragul, cuprinsă de uşurare, când Felix o opreşte.

— Am zis eu că poți să iei ăla?

Amara aşteaptă cât vine spre ea şi-l lasă să-i ia darul lui Plinius din mâini.

— Ar trebui să-l pot vinde.

Răsuceşte pergamentul, cu o expresie indiferentă pe chip.

— Nu ştii niciodată pe ce pune preț altcineva.

26

Thais: Cum, nu-ți vorbesc eu ție din inimă? Să-mi spui

Când mi-ai cerut vrun lucru şi nu te-am ascultat?

Terenţiu, *Eunucul*[16]

Scena teatrului străluceşte în lumina torţelor, deşi încă nu s-a lăsat amurgul. Coloanele şi statuile viu colorate, parada actorilor, râsetele îi aduc aminte de atmosfera de la Vinalia. Amara n-a mai fost niciodată să vadă o piesă de teatru şi se bucură de luxul de a privi în loc să fie privită. Lasă pe altcineva să facă o vreme munca grea şi să distreze publicul. Lângă ea, Rufus a luat-o de mână, iar expresia lui de încântare pură în faţa acţiunii de pe scenă i-l apropie. *Chiar e ca un copil*, îşi spune ea.

Piesa i se pare uşor de urmărit. E *Eunucul* lui Terenţiu, care, o asigură înflăcărat Rufus, este un maestru mai mare decât Virgiliu. Cu siguranţă ar vrea şi ea să împrumute norocul curtezanei din piesă, Thais, care pare să conducă oameni doar prin farmec. Amara bănuieşte că Thais n-a dat niciodată peste un peşte ca Felix.

Se trezeşte râzând la lumea aceasta, unde sclavii sunt mai isteţi decât stăpânii lor, iar bărbaţii iubesc femeile cu pasiune. Îşi aduce aminte cum i-a spus Rufus că îi place teatrul pentru că spune adevărul – chiar poate să creadă că aşa e lumea? Pe scenă, vede cum un actor se deghizează în eunuc ca să o violeze pe sclava pentru care a făcut o pasiune. E un bărbat înalt, sâsâit şi vorbeşte afectat, încercând să convingă pe toată lumea că nu e nicio primejdie să fie lăsat singur cu tânăra virgină. În sală izbucnesc hohote de râs la absurditatea şi îndrăzneala glumei.

— Ce sincronizare comică! îi şopteşte Rufus. E perfect.

---

[16] Terenţiu, Seneca, *Teatru*, trad. Nicolae Teică şi Ion Acsan, Ed. pentru Literatură, Bucureşti,1966, Actul întâi, scena I, pag. 20. *(N.t.)*

Țipetele exagerate ale fetei din culise stârnesc alte chicote amuzate. Rufus râde împreună cu ceilalți. Amara stă şi ascultă țipetele actriței, cu un zâmbet încremenit pe chip. Poate că până la urmă comedia chiar este o oglindă.

Cerul devine de un albastru tot mai întunecat, iar umbrele de pe scenă se lungesc. Rufus o mângâie pe mână, urmărindu-i forma degetelor. Înainte de seara asta, Amara şi-a făcut griji că ținuta ei va fi nepotrivită într-o mulțime respectabilă. Victoria insistase s-o lase să-i modifice roba albă pe care i-a dat-o Plinius – „Doar nu vrei să creadă Rufus că a ieşit cu maică-sa! Măcar lasă să se vadă *un pic* de umăr." – şi acum îi e recunoscătoare. Majoritatea femeilor de-aici sunt evident curtezane, ieşite cu iubiții lor bogați. Privirea îi e atrasă de o femeie care are ținuta unei regine, cu robele lăsate elegant la spate, ca să arate linia omoplaților cafeniu-închis. Amara se foieşte pe scaun, încercând să-şi tragă rochia puțin mai jos pe braț.

Finalul piesei o surprinde. Thais ajunge să-şi păstreze ambii iubiți – cel pe care-l place şi cel care plăteşte. Se uită la Rufus, care ovaționează entuziast. Probabil că viața ei o să-l tulbure mai puțin decât se temuse. Bărbatul se întoarce către ea, cu chipul luminat de încântare.

— Ți-a plăcut?

— A fost *minunat*! exclamă ea. Nu-mi pot imagina o seară mai fericită!

— Mă bucur mult, spune Rufus, sărutându-i mâna. Speram să-ți placă.

Ies pe stradă împreună cu restul publicului. Aerul serii e încălzit de râsete şi conversații. Amara vede un grup înghesuit în jurul prăvăliei Marcellei şi se întoarce instinctiv.

— E vreun loc de distracție privat la tine? întreabă Rufus.

N-a ajuns încă la bordel – trimisese un sclav după ea.

— Ah! spune Amara, părând îngrozită. Nu putem merge acolo!

Şi-l imaginează pe Rufus păşind pe coridorul îngust şi înnegrit, întâmpinat de vreunul care vomită, îmbrăţişând-o cu gemetele Victoriei în fundal, aerul stătut şi mirosul de latrină. Nu l-ar mai vedea niciodată.

— E un loc *cumplit*!

— Dar tu pari aşa de... încântătoare, răspunde Rufus, uitându-se la rochia albă aproape respectabilă şi la părul ei coafat cu grijă.

Amara ştie că nu-i poate spune că îi e ruşine de mizerie; trebuie să inventeze un motiv mai poetic să nu se apropie de lupanar.

— Stăpânul meu e incredibil de nemilos, spune ea. Dacă o să creadă că există o şansă să fiu fericită cu tine, fie şi numai pentru o oră, nu m-ar mai lăsa niciodată să te văd.

— Serios? întreabă Rufus, părând alarmat.

Amara îi aruncă o privire piezişă, ca şi cum ar fi prea timidă să vorbească direct.

— Dacă îşi închipuie că aş putea ţine la cineva, m-ar pedepsi cumplit.

Chiar în timp ce rosteşte cuvintele, şi-l imaginează pe Felix râzând. Ca şi cum i-ar păsa de *orice altceva* în afară de bani.

Rufus o strânge de mână.

— Te duc la mine acasă. Părinţii mei sunt plecaţi toată vara.

Merg spre casa lui, însoţiţi de un mic alai de sclavi care probabil că stătuseră pe lângă teatru în timpul reprezentaţiei. Rufus încă vorbeşte cu plăcere despre piesă şi se distrează împreună imaginându-şi ce-ar putea face Thais cea năzdrăvană şi iubitul ei după ce s-a încheiat acţiunea.

— Şi chiar şi eunucul nostru s-a căsătorit cu fata până la urmă, spune el referindu-se la violator, deci nimeni n-a avut de suferit.

Portarul le dă drumul în casă, iar Amara simte un val de uşurare că nu s-au dus la bordel. E o casă înstărită, nu departe de locuința lui Zoilus, şi în timp ce Rufus o conduce prin atriumul cu un mozaic marin superb, îşi imaginează oroarea lui la vederea podelei de pământ ars de la Sălaşul Lupului. Străbat toată curtea interioară, iar Rufus se opreşte ca să rupă o crenguță de iasomie.

— Mireasma asta mă duce întotdeauna cu gândul la tine, spune el şi-i întinde florile. Cum stăteai în grădina aia! Înconjurată de o mie de stele albe. Mă gândeam că n-am ştiut că amiralul avea o fată şi după aia mi-am adus aminte...

Se opreşte brusc.

Şi după aia ți-ai adus aminte că Plinius angajase o târfă, îşi spune Amara.

— Ce frumos din partea ta să spui aşa ceva! şopteşte ea, inspirând mireasma florilor înainte să-şi pună crenguța după ureche. Mulțumesc.

De data asta, nu-l mai împiedică s-o sărute. În definitiv, de ce altceva se află aici?

— Puțin mai încolo, spune el, dându-i drumul. Camerele mele sunt pe-aici.

Unul dintre sclavi i-a însoțit, iar Rufus se întoarce spre el înainte s-o conducă.

— Nişte răcoritoare, te rog, Vitalio.

Camerele lui Rufus dau spre grădina întinsă. Amara zâmbeşte pentru sine când vede picturile de pe pereți: măşti de teatru şi actori pe scenă. Rufus o invită să ia loc pe o canapea şi se întinde lângă ea. Vitalio le aduce vin şi aşază o cină uşoară pe o măsuță aflată lângă canapea: pâine, brânză şi smochine uscate, apoi pleacă.

E clar că Rufus n-are încă de gând să mănânce. Imediat ce Vitalio a ieşit, sare cu totul pe ea. Amara îşi dă seama că este neaşteptat de înspăimântată. Senzația e foarte

familiară, prea asemănătoare cu ce simte la lupanar. E foarte important ca el s-o placă, iar ea n-are idee cum ar fi de aşteptat să se comporte o curtezană. Să se lase sau Rufus şi-ar dori să se opună şi să fie nevoit s-o convingă?

— Opreşte-te! îi spune şi-l împinge, după care se ridică.

Îşi aşază roba ca să se acopere la loc; frica îi face inima să bată cu putere.

— O clipă.

Rufus o priveşte surprins. La urma urmelor, n-a fost violent. Şi ce altceva ar trebui să facă un bărbat care a închiriat o femeie pentru o noapte?

Amara se gândeşte la Thais, la iluzia de putere pe care o exercita. Rufus crede că aşa e viața în realitate. El are toată puterea, iar ea n-are deloc, dar Rufus nu ştie asta. Şi Amara nu-l poate lăsa să-şi dea seama.

Se întoarce furioasă spre el.

— Îți iei prea multe libertăți.

Se privesc uluiți. Cuvintele au părut să vină de la altcineva. Este un rol pe care-l joacă, dar cumva şi-a găsit vocea. Îşi scoate floarea de iasomie din păr, lăsând să se aprindă furia reală pe care o simte întotdeauna.

— Deci ai crezut că eram fiica amiralului, spune ea. Şi apoi, pentru că nu sunt, ai decis să mă tratezi ca pe o târfă. Ți-am spus că viața mea n-a fost aşa dintotdeauna, că pun preț pe bunătate şi respect, iar tu nu-mi arăți *niciuna* din ele.

Amara e pregătită să-l audă protestând, e gata să-l părăsească, să dea năvală furioasă afară, în noapte, dar Rufus capitulează imediat.

— Îmi pare rău, spune el, cu o expresie de căință. N-am vrut să te supăr.

Amara îşi dă seama că, odată aprinsă scânteia, nu-i uşor s-o înăbuşe.

— Asta crezi tu? Că poți să iei fără să ceri? îl întreabă.

— Nu! Deloc, doar…

— Şi piesele alea care înseamnă aşa de mult pentru tine? Cum rămâne cu dragostea?

Vocea ei e nimicitoare.

— Am suficienți clienți, minte ea. Am crezut că tu eşti altfel; am crezut că voiai altceva.

Furia începe să ia un avânt care nu mai are legătură cu Rufus, iar Amara ştie că trebuie să se oprească. Trage aer în piept şi îşi întoarce fața, ca pentru a-şi ascunde emoția.

— Am crezut că s-ar putea *să ții* la mine.

Se cufundă în tăcere, aşteptând să vadă dacă Rufus acceptă rolul pe care i-l oferă.

Băiatul îi atinge brațul, şovăitor la început, apoi tot mai încrezător când vede că ea nu se trage.

— Te rog, spune el, punându-şi mâna peste a ei. Îmi pare foarte rău. Lasă-mă să mă revanşez.

Amara se lasă cucerită. Nu-i un rol dificil pentru ea. Nimeni n-a mai făcut vreodată un asemenea efort s-o farmece. Rufus o mângâie, încercând să-i dea de mâncare, privind-o cu o licărire jucăuşă în ochi. Zâmbeşte şi pe obraji îi apar gropițe de Cupidon. Amara acceptă paharul de vin pe care i-l oferă, îi zâmbeşte când se compară cu „eunucul" din piesa pe care tocmai au văzut-o şi, când el face o glumă despre efectul înspăimântător pe care l-a avut asupra lui furia ei, căscând ochii într-o parodie de surpriză, Amara constată că râsul ei e sincer.

— Mi-aş dori tare mult să pot scrie şi *eu* piese de teatru, îi spune el după ce devine evident că sunt din nou prieteni.

Îi face semn să ia o mână de smochine uscate, apoi, după ce ea se conformează, îşi ia şi el câteva.

— Dar n-am nici urmă de talent.

— Nu cred că e adevărat.

— Ba da. Poate că sunt un idiot, dar măcar ştiu că sunt. Şi, în plus, tata ar detesta aşa ceva. Vrea să candidez pentru o funcție de edil la anul, spune el şi se strâmbă. Poți să crezi?

Toate linguşelile alea nesfârşite, să-i convingi pe oameni să te voteze, urmate de un an de plictiseală totală, când trebuie să-i asculţi pe toţi bâiguind despre împărţirea grânelor. N-aş avea nicio şansă.

— Dar n-ai putea totuşi să alegi sărbătorile pe care le organizezi? întreabă ea, gândindu-se la Fuscus. Poate un spectacol gratuit la teatru în loc de jocurile obişnuite de la arenă?

— Da, m-am gândit şi la asta.

Expresia lui surprinsă o duce cu gândul la Plinius, când îi citase din Herophilos.

— Aşa, ar putea fi mai suportabil anul.

Îşi zâmbesc. Rufus îi susţine privirea şi se apropie de ea, apoi, când vede că nu se dă la o parte, o sărută. De data asta, e mult mai sensibil; Amara îşi dă seama că se străduieşte să n-o grăbească.

— Trebuie să te întreb ceva, spune el, mângâindu-i braţul. Ştiu că eşti prinsă în capcană la... acolo unde stai. Ştiu că n-ai de ales. Dar inima ta e liberă?

Amara se gândeşte imediat la Menander.

— Da, minte ea.

— Şi acasă la amiral, n-aţi... Adică tu şi Plinius...

— Nu. Nu m-a atins. Nu aşa.

— Bine, spune Rufus uşurat. Păreai foarte ataşată de bătrân. N-aveam cum să nu-mi pun întrebări. Probabil că a avut o voinţă de fier să nu se atingă de tine când erai acolo.

— Ştia despre trecutul meu, răspunde Amara. Şi-a dat seama că viaţa mea nu şi-a urmat calea firească.

Rufus încuviinţează.

— Terenţiu scrie despre asta, despre greşelile care se petrec. Când o fată nu e menită să fie sclavă. Ai fost răpită? întreabă el, venindu-i brusc o idee. Atunci s-ar putea să nu fii de fapt sclavă. Dacă poate dovedi cineva.

Preț de o clipă, Amara se gândeşte să împrumute povestea de viață a lui Dido şi să şi-o asume. Dar i-a spus deja adevărul lui Plinius şi nu poate risca să fie dată în vileag.

— Nu. Mi-am pierdut tatăl şi, odată cu el, şi tot restul.

— Biata mea fată, spune Rufus şi o sărută din nou.

E un pic mai îndrăzneț de data asta, lăsând-o uşor pe canapea şi strecurându-şi mâna pe piciorul ei. Amara îl opreşte.

— Poți să iei tot ce vrei, îi spune. Ştim amândoi. Dar n-ai prefera să ți se ofere?

Îl sărută ca să îmblânzească respingerea.

— N-ai prefera să aştepți? Dacă ți s-ar oferi împreună cu inima mea?

Amara ştie că e un pariu riscant, iar zarurile nu înclină în favoarea ei. Rufus are toate motivele să se simtă iritat. I-a plătit lui Felix pentru ea; i s-a promis sex, iar acum ea îi cere s-o trateze ca pe eroina virgină din piesă. Însă minciunile ei au intensitatea adevărului. Îl priveşte cu ochi mari, întunecați.

— Ba da, răspunde Rufus, ducându-şi degetele la buzele ei. Aş vrea să-ți câştig inima.

***

Patru dintre sclavii lui Rufus, inclusiv Vitalio, o însoțesc la bordel. Sesizează ironia, ştiind că locul unde o duc nu-i mai sigur decât străzile întunecate. Merg toți cinci cu pas iute, iar torțele sclavilor aruncă limbi de lumină, atingând casele când trec pe lângă ele. Nu vorbeşte nimeni.

Amara se gândeşte la Rufus şi are o senzație de încântare amestecată cu nelinişte când se gândeşte la sărutul lui de rămas-bun. Felul tandru în care i-a aşezat iasomia după ureche înainte să plece, acceptarea din toată inima a rolului lui. Aproape că l-ar putea iubi pentru darul pe care i-l

oferise: iluzia că este o persoană, nu o sclavă. Însă ştie că e o iluzie, că fantezia pe care au creat-o împreună e fragilă. I-ar fi foarte uşor să înceapă să țină la el, să uite cât de puțin are ea, de fapt. Acum porneşte în călătoria trudnică în care va trebui să descopere cum o poate ajuta el să scape. Nu e o călătorie în care să-şi permită să aibă sentimente.

27

Pythia: Eu habar n-am
Ce este el, dar c-a făcut-o, chiar fapta-i şade mărturie:
Boceşte fata şi-i e silă să povestească ce-a pățit.

Terențiu, *Eunucul*[17]

Țipetele nu seamănă cu nimic din ce a auzit vreodată. Pe Amara o cuprinde spaima şi dă fuga la uşă, îngrozită că vreuna dintre prietenele ei e ucisă, însă Thraso pare pe deplin calm.

— E doar fata nouă, spune el şi ridică din umeri.

Amara trece pe lângă el şi dă peste Victoria, Dido şi Cressa îngrămădite pe coridor.

— E Britannica, spune Cressa, cu fața scăldată în lacrimi.

— Dar ce-i fac? Ce se petrece?

— Nimic! răspunde Victoria răstit. Nimic ce nu suntem nevoite şi noi să îndurăm. E nebună de legat!

Britannica urlă, țipând în limba ei şi strigând-o pe Cressa pe nume. Deşi niciuna dintre ele nu-i înțelege cuvintele, ştiu toate că plânge după ajutor. Victoria o prinde pe Cressa de braț, ca s-o împiedice să se ducă.

---

[17] Terenţiu, Seneca, *Teatru*, Actul al patrulea, scena III, pag. 61. *(N.t.)*

— *Nu poți*, îi spune. Ce-o să faci? Să le spui să înceteze, că le dă Felix banii înapoi?

Dido izbucnește în lacrimi.

— Nu putem *s-o lăsăm așa*. Sunt doi înăuntru!

— Doi bărbați? întreabă Amara îngrozită.

— Se lupta așa de tare, că al doilea a intrat ca s-o țină, spune Victoria evitându-i privirea.

Amara se uită disperată la Dido, apoi la Cressa. Pare imposibil să nu dea niciuna din ele o mână de ajutor, să stea acolo neputincioase, s-o lase să sufere. Țipetele Britannicăi o sfâșie, dându-i o senzație viscerală, pentru că este familiară. O șochează ideea că ea nu și-a strigat niciodată așa chinul, că a rămas tăcută. Își apasă mâinile pe urechi, vrând să oprească oroarea, să oprească sunetul asurzitor.

— De ce nu poate să *tacă*? strigă Victoria, înfuriată dintr-odată. De ce nu înțelege naibii? Îi incită pe bărbați cum nu trebuie; curând o să devină violenți cu toate dacă o ține tot așa. Târfă proastă!

— Îi fac rău! strigă Cressa tulburată. *Ei* trebuie să înceteze. Nu *ea*.

Țipetele Britannicăi se pierd în suspine.

— Înseamnă că e aproape gata, mormăie Victoria, nedorindu-și s-o înfrunte pe Cressa. Întotdeauna luptă până la sfârșit. Așa că asta înseamnă că au terminat. O să-și revină repede.

Draperia se trage într-o parte și pe coridor ies doi bărbați. Femeile se dau instinctiv înapoi, lipindu-se una de alta. Unul dintre bărbați le aruncă o privire disprețuitoare și scuipă pe podea. Apoi se îndepărtează amândoi, plini de ei. Cressa se desprinde de celelalte și năvălește în fosta cămăruță a Amarei. Britannica e tăcută; singurul plâns care se aude e al Cressei.

În bordel intră un alt bărbat. Silueta şi mersul îi sunt familiare Amarei. E Menander.

Şocul îi trimite tot sângele în inimă. Se uită la el, nefiind în stare să vorbească.

— Am venit să te văd. Thraso a zis că eşti liberă.

Stă unde a scuipat pe podea călăul Britannicăi, iar Amara simte că i se smulge ultima fărâmă de inocență.

Nu spune nimic şi intră în cămăruța lui Dido, fără să-l aştepte s-o urmeze, apoi trage draperia în urma lor. Nu suportă să se uite la el, să-i vadă chipul frumos, aşa că rămâne cu pânza în mână, stând cu spatele la încăpere.

— Ce vrei?

— Timarete...

— Ce serviciu doreşti?

— Serviciu?

— Da, ai plătit, răspunde ea şi se întoarce spre el, sfâşiată între furie şi durere. Deci ce serviciu doreşti? Pentru ce futai ai plătit?

— N-am plătit.

— Şi atunci, ce cauți aici?

— Am venit să te văd. Să vorbesc cu tine.

— Ai vrut *să vorbeşti aici*? răspunde Amara, cuprinsă de disperare.

Chiar şi cu draperiile trase, tot o pot auzi pe Cressa cum plânge, zgomotul pe care-l face Beronice cu un client alături şi pe Victoria, care acum se ceartă cu Thraso, țipând la el să nu mai lase huligani în bordel.

— Unde altundeva putem?

Amara vede tristețea tăcută de pe chipul lui şi ştie, fără nicio îndoială, că îi spune adevărul. Uşurarea ei e aproape mai dureroasă decât şocul de dinainte. Se îndreaptă către el, îl cuprinde cu brațele pe după gât şi îşi sprijină obrazul de al lui.

— Ai plătit să stai de vorbă cu mine.

— N-am vrut să aştept până în decembrie, spune el, îmbrăţişând-o strâns. Am adunat bani o vreme. Rusticus vrea ca sclavii lui să aibă parte de ceva plăceri; crede că aşa rămânem mai supuşi.
— Dar nu trebuie să-ți cheltui banii aşa! spune ea. Ai nevoie de ei. Trebuie să-i economiseşti.
— Aveam nevoie să te văd pe tine.
Se gândeşte la Rufus, la toate lucrurile ridicole pe care le-a rostit în seara aia despre iubire, la toate minciunile pe care le-a îndrugat.
— Nu pot să-ți dau nimic; n-am nimic, spune ea desfăcându-şi brațele ca să arate cămăruța goală. Nu mă am nici măcar pe mine, trupul meu, viața mea.
— Nici eu.
— Şi atunci, ce facem?
Se aşază pe marginea patului.
— Ce facem stând de vorbă aici?
— Ştiu că eşti singură, îi spune el, aşezându-se lângă ea. Şi eu sunt singur. Dar nu simt singurătatea când sunt cu tine.
— Totuşi doare foarte tare după aceea, răspunde ea, odihnindu-şi capul pe umărul lui şi lăsându-l s-o ia în brațe. Doare.
— Pentru că te face să te gândeşti la casă şi la tot ce-am pierdut.
— Nu doar asta. Ştii cu câți bărbați am fost? Nu l-am vrut pe niciunul dintre ei, dar tot s-a întâmplat, şi asta-i viața mea acum; trebuie s-o accept. Şi după aia te văd pe tine, singurul pe care l-am *dorit* cu adevărat vreodată, şi deşi suntem împreună şi singuri acum, şi nu ne opreşte nimic, deşi i-ai plătit nenorocitului de peşte pentru mine... pur şi simplu nu pot. Nu aici. Nu pot.
— Ştiu, răspunde el. Nici n-o să-ți cer aşa ceva. Nu aici.
Se apleacă s-o sărute pe tâmplă.

— Dar ne putem găsi locul în altă parte. Nu te gândeşti niciodată că eşti altundeva?

Amara se gândeşte la grădina lui Plinius, la mireasma iasomiei şi clipocitul fântânii.

— Ba da.

Menander o ajută să se aşeze mai bine pe pat, astfel că acum el se reazemă de perete, iar ea e sprijinită de el, cu braţele în jurul lui.

— Uneori, noaptea, când dorm deasupra prăvăliei, îmi imaginez că sunt iar la Atena. Mă văd cum merg pe stradă seara, la fosta mea casă, la prăvălia pe care o avea tata. Dar nu părinţii şi surorile mele mă aşteaptă acolo, ci tu. Te văd în hol, deşi n-ai fost niciodată acolo, şi vorbim; avem tot timpul din lume.

— Şi eu te văd uneori în Aphidnai, recunoaşte Amara. Dar de obicei îmi imaginez că suntem în cu totul alt loc. Un loc pe care nici nu-l ştim încă.

Tace. Ce-i poate spune de fapt? Că s-a gândit la el când a sărutat-o Rufus, că şi-a dorit să fi fost el? Sau că i-a spus lui Rufus că inima ei e liberă pentru că nu-şi poate permite să fie altfel?

— Şi n-ar fi posibil? întreabă el, strângând-o şi mai tare în braţe. Şi sclavii se căsătoresc, nu? Sau Rusticus mi-ar putea acorda într-o bună zi libertatea; n-are moştenitori, n-are pe nimeni care să-i preia afacerea.

Amara nici nu-şi poate imagina reacţia lui Felix la prima idee şi n-o lasă inima să-i spună lui Menander că, de la începutul timpurilor, stăpânii lipsiţi de scrupule au amăgit ucenicii talentaţi să muncească mai mult cu promisiunea vagă a căpătării libertăţii într-o bună zi. Nu se îndură să-i distrugă fantezia.

— Dacă aş avea de ales, n-ai fi decât tu, îi spune.

Stau de vorbă toată seara, iar Amara simte cum singurătatea ei e alungată cu fiecare clipă petrecută alături

de el. Chiar şi bordelul începe să pară un loc mai puţin cumplit, numai fiindcă este el aici. Îi povesteşte despre Plinius, despre cum s-a simţit când a avut cele câteva zile scurte de libertate, iar el îi spune cum se simte în prăvălie, despre momentele în care uită că e sclav, absorbit să meşterească o lampă nouă, un obiect nou, exact cum făcea şi-n viaţa lui de dinainte.

Nu mai există nimic în afară de ei doi, până vine ora închiderii, iar Thraso apare să dea afară orice client întârziat.

— Pleacă naibii, spune el, dând năvală în cămăruţă. Ai căpătat cu vârf şi îndesat ce-ai plătit.

Amara încearcă să-l sărute pe Menander de rămas-bun, dar Thraso se bagă între ei şi o împinge cu putere. Amara îl vede pe Menander reacţionând instinctiv şi dând să intervină.

— Nu! îi strigă.

Apoi se uită la el clătinând din cap.

— Te rog.

Nu suportă dispreţul de sine de pe chipul lui, faptul că înţeleg amândoi că nu are nicio putere s-o apere de Thraso sau de orice altceva.

După ce pleacă, Amara nu plânge. Rămâne cu palmele lipite de peretele cămăruţei. Îi vine să-şi urle ca Britannica furia în noapte. Mânia ei creşte ca un val şi o îneacă. Trebuie să scape.

28

Vai, astăzi stihul nu e, cum se cuvine, cinstit!
Spre preţioasele daruri privirile lacom se-ndreaptă:
Un necioplit va plăcea, numai să fie bogat.

Ovidiu, *Arta iubirii*, II[18]

La Vrabia e cald, deşi nici nu-i amiază încă. Cressa a rămas la bordel ca să aibă grijă de Britannica, iar Amara şi celelalte stau la masă, mâncând împreună pâine cu brânză şi un castronel de tocană de legume rece. Amara simte deja cum i se lipesc de piele veşmintele umede de sudoare.

— Şi atunci a apărut iubitul? întreabă Victoria.

Întrebarea ei n-are entuziasmul obişnuit, iar Amara încuviințează. Nu vrea să vorbească despre Menander, iar Victoria nu insistă.

— Îmi pare rău că a trebuit să vă înghesuiți, spune Amara.

— Ne-am gândit că vreți un pic de spațiu, răspunde Dido.

— Mulțumesc.

Se lasă din nou tăcerea.

— Ce ne facem cu ea? întreabă Beronice.

Nu trebuie să întrebe nimeni la ce se referă.

— Când o să înceteze să se mai lupte şi să țipe?

Un bătrân mormăie la masa de lângă ele, fie beat, fie bolnav. Întinde o mână tremurătoare. Nu e clar dacă încearcă să ajungă la pâinea lor sau s-o pipăie pe Beronice.

— Nu azi, bunicule! se răsteşte Victoria cu glas puternic. Nu poți să ai parte de linişte nicăieri, mormăie ea, întorcându-se din nou spre masă.

— Nu e corect, vorbeşte Beronice mai departe. Îmi tulbură clientul. După aia e prost dispus şi devine dur.

— Eu cred că e curajoasă, spune Dido.

— Curajoasă? întreabă Victoria. E o sălbatică.

— Aş vrea să nu-i mai spui aşa, intervine Amara. Doar pentru că nu vorbeşte latină. Şi sunt de acord cu Dido. E singura care face ce-ar trebui să facem toate, dacă am avea tupeu.

---

[18] Ovidiu, *Arta iubirii, ed.cit.*, Cartea a doua, pag. 218. *(N.t.)*

— Dacă tu crezi că e aşa de nemaipomenită, de ce n-o înveţi latină? ripostează Victoria. Şi nu-i curajoasă. E proastă. Aţi văzut ce vânătăi are? Cine intră într-o bătălie pe care n-o s-o câştige niciodată?

— Asta înseamnă curaj.

— Ah, las-o baltă, serios, spune Victoria. Dacă nu poţi să-ţi dai seama care e problema, poate e din pricină că-ţi pierzi vremea pe la petrecerile alea pretenţioase. N-o să fii pe-aici când o să fim atacate noi, nu? Ce-ţi pasă?

Amara se ridică de la masă, luând cu ea o bucată de pâine şi nişte brânză. Era prost dispusă dinainte şi nu e sigură că-şi poate păstra cumpătul.

— Unde te duci? întreabă Victoria, pe jumătate conciliantă, pe jumătate înfuriată.

— Să încerc s-o învăţ pe Britannica latină.

Când pleacă spre bordel, Amara e cât pe ce să dea peste Nicandrus care vine pe trotuar cu o găleată de apă.

— Ai grijă! îi spune el.

Amara ridică mâinile în semn de scuză, dar nu se opreşte să stea de vorbă. Când îl vede, se gândeşte la Menander, la alegerea pe care a făcut-o Dido să nu lase sentimentele pentru Nicandrus să se adâncească, din moment ce oricum dragostea nu-şi are locul. Poate că a fost înţeleaptă.

Thraso e tot la uşă, ostenit după ce a păzit bordelul toată noaptea. Abia se dă deoparte ca s-o lase să intre, obligând-o să se strecoare pe lângă el.

— Cressa?

— Nu se simte bine, răspunde Fabia, care mătură coridorul şi nici nu ridică privirea. Îi e greaţă.

Se aude un icnet dinspre latrină.

Amara se duce în fugă în capătul coridorului.

— Cressa! Te simţi bine?

Cressa iese, ținându-se de perete. E palidă şi are ochii întunecați de durere. Amara simte că i se face şi ei greață, bănuind ce i se întâmplă Cressei.

— Ar trebui să mănânci ceva, îi spune încet. O să-ți prindă bine. Celelalte sunt încă la Vrabia.

Cressa clatină din cap.

— N-o să mă ajute nimic.

— Măcar mănâncă un pic, *te rog*. N-o să-ți mai fie aşa de greață.

— Şi Britannica?

— Pot să am eu grijă de ea.

— Eşti sigură? întreabă Cressa, părând uşurată. Să te porți frumos cu ea, da? Promiți?

Amara încuviințează, mişcată că primul gând al Cressei e întotdeauna la altcineva.

— E în cămăruța mea. Mă pregăteam s-o ajut să se spele.

Cressa dă să treacă pe lângă Amara, care o prinde de braț şi o opreşte.

— Nu pot să te ajut şi pe tine? o întreabă cu glas scăzut.

Cressa coboară privirea, parcă incapabilă să îndure blândețea Amarei.

— Nu poate să mă ajute nimeni.

Iese în grabă din bordel, ocolind-o pe Fabia. După ce pleacă, bătrâna se întoarce spre Amara, clătinând din cap.

Britannica tresare când o vede pe Amara şi îşi trage picioarele pe lângă ea în pat. Pare mai degrabă prudentă decât speriată. Pe brațele palide se văd vânătăi, inclusiv urme aprinse de degete unde a fost ținută. Are fața mânjită cu sânge închegat. *Laşi*, îşi spune Amara.

Îi zâmbeşte femeii, arătând spre ea:

— Amara. Eu sunt Amara. Sunt prietenă cu Cressa.

— Cressa? întreabă Britannica privind pe lângă Amara şi sperând evident s-o vadă pe cealaltă femeie.

Amara se apleacă şi-i pune pâinea şi brânza pe pat.

— Pentru tine. Cressa o să se întoarcă repede.

Britannica ia mâncarea fără s-o bage în seamă pe Amara sau să mulțumească. Amara o aşteaptă să termine de mâncat, apoi începe meticulos să numească obiectele din cămăruță, întrebând-o pe Britannica dacă o poate spăla pe față.

— Apă, spune ea, arătând spre urcior.

Îşi înmoaie mâna în el, arătându-i femeii picăturile care i se preling de pe degete.

— Apă. Acum spune şi tu. Apă.

Britannica îi răspunde revărsând un torent de cuvinte în limba ei aspră. Gesturile ei sunt violente, expresia e concentrată, dar, deşi tirada de neînțeles o face pe Amara să se simtă stingherită, bănuieşte că furia nu e îndreptată împotriva ei. Amara se întinde din nou spre urcior, iar Britannica o prinde de braț. Strânsoarea ei are forța unui bărbat. Britannica repetă întruna acelaşi cuvânt, privind concentrată şi încercând s-o facă pe Amara să înțeleagă. Apoi îi dă drumul cu un strigăt de exasperare, aruncându-se înapoi pe pat.

— Ştiu. Şi mie îmi vine să-i omor, spune Amara. Dar nu merge aşa. N-avem de ales.

Britannica s-a întors cu fața la perete şi n-o mai bagă în seamă. Nu se opune când Amara îi toarnă apă pe piele, dar nici nu face nimic s-o ajute.

— Părul tău e un dezastru, spune Amara. Pot să-l perii?

Consideră tăcerea drept aprobare şi ia peria Cressei de pe raft.

— Roşu, spune ea, încercând să descurce şuvițele. Părul tău e *roşu*.

Amara n-a mai văzut niciodată aşa ceva. Şi-l imaginează strălucind ca focul în soarele de iulie, când Britannica a stat goală la piața de sclavi, cu pielea nefiresc de albă. E evident

că Felix şi-a dorit ceva exotic şi nu i-a păsat că femeia nu putea vorbi.

— Idiot nenorocit, mormăie ea.

Britannica stă liniştită, deşi probabil că o doare când îi descurcă încâlceala din păr. Amara îşi lasă mintea să se golească şi nu se concentrează decât la pieptănatul clăii de păr, până aude glasul lui Felix, care vorbeşte cu Thraso la uşă. Toate simțurile îi intră pe loc în alertă.

Cineva trece pragul bordelului. Britannica se răsuceşte şi începe să țipe la Amara. Sună mai mult a poruncă decât a avertisment, dar n-are idee ce-ar putea fi.

— Vă împrieteniți?

Felix stă în prag şi se uită la ele. Britannica se încordează, ducând-o pe Amara cu gândul la tigrii din arenă. Îşi dezgoleşte dinții la Felix şi sâsâie. În minte îi vine insulta Victoriei. *Sălbatică*.

Stăpânul lor nu e interesat. Îşi scoate un cuțitaş din tunică. Îl cercetează, ca şi cum ar trebui curățat. Britannica se opreşte din sâsâit şi-l priveşte cu ochii atât de măriți, că i se vede corneea. Felix gesticulează cu lama, mai degrabă nonşalant decât amenințător.

— Nu-ți place, nu?

— Nu înțelege latină, spune Amara.

— A, mă înțelege pe mine, răspunde Felix. Ne înțelegem perfect unul pe altul. Nu-i aşa?

Britannica se trage înapoi.

— Vezi? îi spune el Amarei, punând cuțitaşul la loc. Vorbeşte limba mea.

— Nu înțelege viața de-aici, insistă Amara. Țipă toată noaptea; nu-i bine pentru afaceri.

— O să se obişnuiască. Şi dacă nu...

Felix ridică din umeri.

— Unora dintre clienți le place. Nu-i cazul să-ți faci griji, mai ales după ce am primit scrisoarea asta de la băiatul tău distins.

Felix ține în mână un bilet, cu o expresie amuzată pe chip.

— Solicită să locuieşti în afara bordelului.

— *Rufus?*

Amara e uluită.

— Câți băieți distinşi ai? Da, Rufus. I-am trimis răspuns prin Gallus. Nu oferă suficient pentru toate nopțile. Dar am fost de acord că o să petreci doar două nopți pe săptămână aici, câtă vreme plăteşte taxa.

Amara se gândeşte cum s-a purtat Rufus la teatru, cum i-a dat iasomia, cum i-a acceptat furia. Se simte mişcată *într-un fel* pe care nu-l poate descrie, şi cu siguranță nu lui Felix.

— Nu sta ca proasta acolo! spune acesta, iritat de lipsa ei de reacție. Strânge-ți lucrurile.

— Dar unde mă duc?

— Poți să dormi sus. În magazie, cu Paris.

— Nu pot s-o las singură pe Britannica; i-am promis Cressei.

Felix scoate din nou cuțitul, se îndreaptă spre Britannica şi i-l apropie de față. Femeia tresare, dar Amara e surprinsă că nu arată altă temere.

— *Tu. Stai. Aici. Nu. Mişti*.

Felix se apleacă şi o prinde cu mâna liberă de coapsă, într-un gest evident de agresiune sexuală. De data asta, Britannica pare mai înspăimântată. Felix rămâne pe loc până femeia se dă înapoi şi nu-l mai priveşte în ochi. Amara nu l-a disprețuit niciodată mai tare.

Felix se ridică.

— Trebuie să fii ferm cu ea, spune el, îndreptându-se către uşă. Acum strânge-ți lucrurile.

Amara îl urmează, aruncând o privire scurtă spre Britannica înainte să iasă. Speră că ura de pe chipul ei e îndreptată numai împotriva lui Felix.

Paris e pe cât de încântat şi-a imaginat Amara că o să fie de noul aranjament. Sclavul nu îndrăzneşte să-şi exprime nemulțumirea de față cu stăpânul lor, mai ales după ce acesta îi arată limpede că nu vrea niciun fel de scandal, dar imediat ce Felix o lasă pe Amara în magazie – încă o proprietate adăugată în grămadă –, Paris se întoarce spre ea.

— Poți să dormi acolo, spune el, arătând spre nişte saci goi din colțul cel mai îndepărtat. Chiar acolo. Nu vreau pizda ta puturoasă aproape.

— Ah, du-te de-aici, răspunde Amara, lăsând jos sacul de piele al tatălui ei.

N-o să se certe pentru un loc mai aproape de Paris; cu cât mai departe unul de altul, cu atât mai bine.

— Ca şi cum nu-ți vinzi şi tu fundul. Şi pun pariu că nu te laşi în genunchi doar ca să speli podelele.

— Du-te naibii, spune Paris, încleştând pumnul.

E roşu la față de furie.

— Fără scandal, nu uita, zice Amara, trântindu-se pe podea şi dându-i limpede de înțeles că acolo o să rămână. Ai auzit ce-a zis Felix. Dacă îmi învineţeşti un ochi, gândeşte-te ce-o să-ți facă el.

Amara îl vede pe Paris tresărind, cu o expresie înspăimântată, şi insistă.

— Şi ție ți-o trage, nu? Cum face şi cu noi.

În clipa aceea, pentru prima dată, Amara vede ceva din Fabia în fiul ei. În umerii prăbuşiți, în expresia lui rănită. Ştie că nu e mult mai tânăr ca ea, dar cu picioarele slăbănoage şi silueta subțiratică, pare un copil bătut. O cuprinde vinovăția. E cât pe ce să spună ceva mai blând când Paris începe să vorbească.

— Mă *dezgustați*, spune el, cu fața schimonosită de răutate. Toate. Târfe nenorocite. Şi dacă te prind că-mi atingi lucrurile cu degetele tale scârboase şi soioase când nu sunt aici, te omor!

Iese din încăpere, lăsând-o pe Amara să se întrebe dacă Rufus i-a făcut până la urmă o favoare. Se mişcă pe sacii fierbinți şi plini de praf. N-o să fie mult mai confortabili decât patul de piatră din cămăruța lui Dido, dar măcar o să poată să doarmă noaptea în loc să muncească. Pare ciudat de linişte în magazie, ştiind că bordelul e dedesubt. Chiar sub ea trebuie să fie cămăruța Cressei, sau poate a lui Beronice. Ridică privirea spre rafturile din cămăruța îngustă, pline cu borcane şi valuri de pânză. Pe podea, lângă ea, e un sac pe jumătate golit cu fasole, pe care ar putea să-l folosească drept pernă. Când îl mişcă, din el curg câteva boabe, printr-o găurică dintr-un colț. Speră că nu-s prea mulți şoareci. Sau şobolani.

Amara se ridică şi se târăşte spre uşă. Nu ştie multe despre ce se petrece în apartamentul lui Felix. Presupune că alături trebuie să fie camera în care dorm Gallus şi Thraso. Regretă că n-a fost mai prietenoasă cu Paris, fie şi numai ca să obțină mai multe informații de la el.

Îi e deja dor de prietenele ei de jos şi au trecut doar câteva minute. Se întreabă dacă Thraso o să le spună măcar ce s-a întâmplat, de ce a mutat-o Felix. Preț de o clipă, ciudățenia singurătății o tulbură. Îşi sprijină capul de tocul de lemn al uşii, încercând să-şi limpezească gândurile. N-are rost să fie nefericită şi să-şi irosească timpul aici; e cu neputință de spus cât o s-o țină Rufus, dacă interesul lui o să merite. Dar poate întrebuința timpul să afle mai multe despre cum îşi administrează Felix împrumuturile, să vadă dacă-l poate convinge s-o folosească pentru asta în loc să-i vândă trupul. Măcar ar fi o viață mai bună decât cea din bordel. Porneşte pe coridor.

Uşa de la odaia de lucru a lui Felix e întredeschisă, ca să lase să intre briza în aerul fierbinte al verii. Probabil că i-a zărit umbra, pentru că o strigă înainte să apuce ea să bată.

— Ce vrei?

Tonul lui nu e prietenos.

Amara intră în cameră, dar nu se apropie prea mult de masa de lucru.

— Fata aia de la Elefant care ți-a plătit împrumutul. Pitane. Mi-a spus că s-ar putea să aibă un client pentru tine. M-am gândit că aş putea profita de timpul liber ca să mai închei nişte afaceri.

— N-am pe cine să trimit cu tine.

— Nu pot să mă duc singură? întreabă Amara. E la Elefant. Pot să fac o notă şi să vezi dacă-ți convin termenii.

Aşteaptă răspunsul lui Felix cu palmele transpirate.

— E un mâncărici care nu se opreşte niciodată, nu? Să faci bani.

Dacă Felix ar fi fost altcineva, dacă ar fi crezut că ar fi mulțumit de comparație, i-ar fi răspuns *Aşa e şi pentru tine*. Dar nu face decât să ridice din umeri.

— Toată lumea vrea să facă bani. Deşi în cazul ăsta îi fac pentru tine.

— Atunci du-te, spune el, întorcându-se la socotelile lui şi făcându-i semn cu mâna să plece.

Elefantul e mai spațios decât Vrabia şi este lipit de un han mare. La uşă e atârnat un felinar de aramă în forma unui elefant, cu clopoței care sună când se leagănă, iar pe dinăuntru pereții sunt plini de tablouri cu fiare uriaşe încleştate în luptă cu gladiatori în arenă.

Între bordel şi han are loc un schimb comercial cinstit, iar Sittius, proprietarul, dă din cap spre Amara când aceasta se reazemă de bar.

— Nu-s mulți clienți pentru tine azi, spune el.

— Mă întrebam dacă e liberă Pitane o clipă.

— E în curte, răspunde Sittius. Dar dacă o ții de vorbă, mai bine iei ceva de băut.

Amara cumpără cel mai mic vin, simțind lipsa farmecului firesc al lui Zoskales de la Vrabia. Sittius e cunoscut ca avar. Străbate curticica interioară din spatele tejghelei. E umbrită în parte de o viță care se întinde pe un spalier şi presărată cu mese. Într-un colț, beau doi clienți, în timp ce Pitane mătură dalele de piatră. Se luminează la față când o vede.

Nu numai că Amara i-a făcut rost de un împrumut; s-a ales şi cu recunoştința ei veşnică. Avortul a mers bine, iar Amara a plătit de la ea ultimii câțiva bănuți din dobândă când i s-a părut că Pitane n-o să mai reuşească. Fără să-i spună lui Felix. Nu doar că nu putea îndura încă o Marcella; şi-a dat seama că merită să piardă banii ca să îşi asigure nişte favoruri mai târziu. Poate că Felix se bizuie pe forța brută, dar ea are nevoie de alt model dacă e să mai găsească şi alți clienți.

— Arăți foarte bine, îi spune Amara.

— Chiar sunt! răspunde Pitane, apoi coboară glasul. Şi am folosit buretele, aşa cum mi-ai sugerat tu, şopteşte ea, aruncând o privire plină de înțeles spre clienții din colț.

— Ai zis că mai e o femeie care ar avea nevoie de ajutor.

Amara se sprijină de marginea unei mese aflate la umbră şi soarbe din vin, după care se strâmbă. Sittius i-a dat cea mai ieftină băutură; are gust de oțet. A devenit răsfățată de la tot vinul de Falerno pe care-l beau bogații.

Pitane încuviințează, încântată că a apelat la ea.

— E Terenția. O ştii, are taraba cu fructe, ultima de pe colț înainte de For. Ei bine, spune ea, coborând din nou tonul şi bucurându-se de ocazie ca să bârfească puțin, a avut pierderi luna trecută – un nemernic i-a vândut marfă stricată. Mi-a spus când am luat proviziile pentru han, şi eu i-am zis că ştiu pe cineva care i-ar putea da un împrumut,

ca să poată să mai cumpere provizii şi să-şi revină mai repede.

— Frumos să vinzi fructe stricate! Ce escroc, spune Amara şi țâțâie din buze. Cât vrea?

— Zece denari.

Amara calculează în minte dobânda exorbitantă a lui Felix. Speră că Terenția o să poată să plătească – economiile ei n-ar ajunge.

— Cred că pot s-o ajut, spune ea. O să trec pe la ea săptămâna asta.

— Beronice îmi zicea că tu şi Dido mergeți la o grămadă de petreceri în ultima vreme! spune Pitane.

E limpede că nu vrea s-o lase pe Amara să plece.

— Probabil că e interesant.

— E altceva, răspunde Amara zâmbind.

Mai rămâne la palavre cu Pitane, bucurându-se să stea în curtea însorită şi nu în magazia plină de praf. Clienții din colț tac şi le privesc curioşi. Toga Amarei îi trădează statutul modest, iar Pitane i-a servit fără îndoială, şi totuşi iată-le pe amândouă ignorând ocazia să scoată un ban în plus.

— Hei, doamnelor, strigă unul dintre ei. Ce trebuie să facă omul pe-aici ca să i se acorde un pic de atenție?

Amara se gândeşte la contractul lui Rufus şi simte cum o cuprinde recunoştința. Nu trebuie să distreze niciun idiot azi.

— Mai bine te las să-ți vezi de treabă, îi spune lui Pitane şi le aruncă bărbaților o privire neprietenoasă.

— Ah, spune Pitane abătută. Cred că da. Ne mai vedem.

Se îndreaptă spre clienți, cu umerii înguşti lăsați; distracția ei s-a terminat în dimineața asta.

29

Nu te-arăta însă slabă cu tânărul care te roagă:
Nici stăruințelor lui aspru să nu le răspunzi.
Fă-l şi nădejde, şi teamă să aibă; dă-i sfat de zăbavă,
Temeri mai mici va avea şi o nădejde mai mult.

Ovidiu, *Arta iubirii* III[19]

Viața Amarei deasupra bordelului intră în ritmul ei nestatornic. E o uşurare uriaşă să-şi petreacă nopțile fără s-o agreseze nimeni; e ceva de care nu s-a mai bucurat de când a stat cu Plinius. Nu că doarme la fel de bine cum dormea sub protecția amiralului. Sacii sunt aspri şi incomozi şi mişună şoarecii, iar de dedesubt aude zgomotul făcut de prietenele ei care muncesc, ceea ce o umple şi de vinovăție, şi de uşurare.

În unele nopți, îl visează pe Menander, iar când se trezeşte, îi simte absența ca pe o greutate care-i apasă pieptul. În bezna din magazie, retrăieşte fiecare moment petrecut cu el şi se trezeşte răsucind amintirile ca pe nişte pietre prețioase, până încep să-şi piardă claritatea şi nu mai poate fi sigură unde se întâlnesc fantezia şi realitatea. Apoi îşi aduce aminte avertismentul lui Dido despre iubirea irosită şi se sileşte să retrăiască ultimul moment când s-au văzut, când el n-a putut s-o apere nici pe ea, nici pe el.

Paris e în general un tovarăş tăcut şi de obicei n-o bagă în seamă pe Amara când încearcă să-i vorbească. Bănuieşte că stăpânul lui l-a avertizat, pentru că nu vrea să se repete incidentul cu ochiul învinețit al Victoriei. Chiar şi aşa, Amarei nu-i pare niciodată rău să rămână singură în

---

[19] Ovidiu, *Arta iubirii, ed.cit.*, Cartea a treia, pag. 250. *(N.t.)*

magazie când Paris trebuie să muncească în bordel. Mai rele sunt nopțile când Felix i-l dă lui Thraso. Paris nu opune absolut niciun fel de rezistență, de parcă Thraso ar face sex cu un cadavru. Amara se face cât de mică poate şi se întoarce cu fața la perete, încercând să-i ofere lui Paris măcar o urmă de demnitate. Tăcerea lui totală i se pare aproape la fel de tulburătoare ca urletele pe care le scoate Britannica. Prima dată când se întâmplă, după ce pleacă Thraso, se aventurează şi-l întreabă pe Paris dacă se simte bine.

— Ar fi trebuit să fii tu, e tot ce răspunde el.

Amara încearcă să se mai vadă cu prietenele ei la Vrabia, ca înainte, dar în afară de Dido, discuțiile sunt stângace. Victoria abia a mai vorbit cu ea de când s-au certat în legătură cu Britannica. Atunci când se întoarce în bordel la lucru, vede că rezistența Britannicăi a schimbat complet atmosfera. Toate sunt cu nervii întinşi, încercând să-i protejeze pe clienți, şi pentru ele, şi pentru ei. În puținele dăți când mai glumeşte cineva, Amara simte că nu mai face parte din distracție. În seara în care e trimisă împreună cu Dido să cânte acasă la Cornelius, Amara se bucură aşa de tare să-l vadă pe Egnatius, cu complimentele lui absurde şi veşnica lui bună dispoziție, că aproape îl pupă.

Şi mai e şi Rufus. N-a mai chemat-o aşa de des pe cât spera ea – nu mai des de două ori pe săptămână –, dar de fiecare dată când îl vede, se simte puțin mai sigură de afecțiunea lui. Propriile ei sentimente se întind ca rochița-rândunicii, încurcându-i-se printre gânduri şi amenințând să-i sufoce stratagema. Rufus face atâtea eforturi să fie fermecător şi se poartă aşa de blând, încât e greu să nu ții la el. Însă Amara e tot timpul conştientă de dezechilibrul de putere, iar teama vine pe urmele afecțiunii. Trăieşte ştiind că Rufus îi poate distruge viața dintr-o toană, în timp ce ea

nu-i poate face mai mult rău decât o pietricică aruncată într-un lac.

Stă de trei săptămâni deasupra bordelului când vine sclavul lui Rufus, Philos, într-o joi dimineață, avertizând-o să fie pregătită pentru stăpânul ei în cursul serii. Îl aude pe Felix preluând mesajul – şi banii –, apoi scârțâitul paşilor lui când se apropie de magazie. Amara se ridică în picioare şi îşi scutură praful de pe togă.

— Să înțeleg că ai auzit? întreabă Felix, băgând capul pe uşă. Poți măcar să te faci utilă până atunci.

— Sigur, răspunde ea, urmându-l pe coridor şi spre camera lui de lucru.

Asta-i cea mai ciudată parte a noii sale vieți – orele pe care le petrece cu stăpânul ei. Îşi ocupă locul obişnuit lângă uşă, înghesuită lângă o măsuță. Felix n-a mai chemat-o în pat, dar până la urmă a cedat şi o lasă să-l ajute cu clienții. A început cu împrumutul Terenției, când a pus-o să formuleze contractul şi să scrie însemnările. Acum a pus-o să lucreze la mai multe dosare. Se întreabă cum a reuşit până acum să se descurce singur.

Amara l-a considerat întotdeauna pe stăpânul ei un bădăran, dar e nevoită să vadă acum şi farmecul de care se foloseşte, pe lângă amenințări, în cămătărie. Clienții vin, fără să observe silueta cocoşată din colț care le înregistrează conversațiile, iar Felix îi tratează pe bărbați cu vin, glumeşte şi-i flatează, aflându-le speranțele şi secretele.

— Nu există informații inutile, îi spune el după ce pleacă un client care s-a plâns jumătate de oră de soacra lui.

E meticulos cu dosarele, toți banii din prostituție merg în afacerea de cămătărie şi păstrează foarte puțin pentru propriile plăceri. De fapt, plăcerea pare să fie prea puțin importantă în viața lui. Iese în unele seri la tavernă cu amicii, probabil aceiaşi pe care i-a văzut ea la Palestra, dar

nu e sigură cât de mult îi place cineva sau dacă are prieteni adevăraţi.

Încearcă să lase ura deoparte o vreme, să-l studieze aşa cum l-a văzut pe el studiindu-i pe alţii. Dacă ar fi un străin, ce-ar observa la el? Dragostea lui pentru bani, hotărârea, cruzimea, fascinaţia surprinzătoare pentru gândurile şi sentimentele celorlalţi. Lipsa lui totală de compasiune. Şi ultima, pe care îi e greu s-o recunoască şi faţă de ea: singurătatea.

Amara încearcă să calculeze ratele pentru un împrumut, pe baza informaţiilor pe care le-a strâns Felix despre averea debitorului, când îşi dă seama că o priveşte.

— Tot nu i-ai tras-o băiatului distins?

— Nu.

— Târfă fără inimă!

În glas i se simte amuzamentul, iar Amara ştie că insulta a fost spusă ca un compliment.

— Eu n-aş lungi-o prea mult. Noutatea respingerii se învecheşte după o vreme. Şi tu eşti târfă, nu nevastă.

I-a citit neliniştile de parcă i-ar fi fost însemnate cu fierul roşu pe trup.

— Mi-e frică de el, minte Amara. Cred că s-ar putea să-i placă violenţa.

— Te descurci tu, spune Felix, întorcându-se la catastifele lui. Doar ai avut parte de o grămadă de exerciţiu. Şi pot să-l taxez mai mult dacă e ceva extrem, aşa că ai grijă să-mi spui.

— Şi acum cine e fără inimă? întreabă Amara ridicând din sprâncene. Dacă mă omoară?

— O să-mi pară rău că pierd o asemenea târfă valoroasă.

— Cât de rău?

— Nu cerşi firimituri, spune el cu o expresie dezgustată. Nu te prinde.

Cuvintele lui îi trezesc amintiri dureroase despre Plinius, despre milogeala ei josnică atunci când se rugase de el s-o cumpere. Cu siguranță asta a lecuit-o şi n-o să mai fie vreodată tentată să implore pe cineva. Aruncă o privire spre masa lui Felix. Pergamentul lui Herophilos e tot acolo, fără îndoială lăsat la vedere ca s-o chinuie. Nu i-a oferit niciodată satisfacția să-l întrebe dacă poate să-l ia ca să-l citească.

— Cred că ăstuia ai putea să-i iei un pic mai mulți bani, spune ea, referindu-se la împrumutul la care se uita. Dacă te gândeşti la afaceri, Manlius are cu siguranță şi alte bunuri din care poate obține bani. Ai notat aici că broşa de pe mantie era de bronz.

— E al treilea împrumut, răspunde Felix. Şi nu întârzie niciodată. E un pariu prea sigur ca să-l storc mai mult. Ataci doar când crezi că nu-şi permit să se întoarcă.

Amara se gândeşte la Marcella şi se întreabă dacă şi-a vândut deja cameea. Îşi aduce aminte de celălalt deget al femeii, cu urma palidă a inelului maică-sii, şi cum se străduise femeia să-l scoată de pe deget.

— Ar trebui să mă duc la băi azi, spune ea. Ai dreptate, nu-l pot lăsa pe Rufus să aştepte la nesfârşit. Îmi dai bani să-mi aranjez părul? Mi-ar ajunge să-l coafez.

Felix mijeşte ochii şi se uită la părul ei, dezbătând în sinea lui dacă e o cheltuială necesară. Apoi scoate câteva monede dintr-un sertar.

— Poți să te duci peste câteva ore, spune el. După ce vezi şi restul catastifelor.

Amara iese în stradă, uşurată să fie departe de Felix. Catastifele clienților lui o fac să se întrebe ce însemnări o avea despre femeile lui, ce observații a strâns despre ea. Ezită când trece pe lângă uşa din spate a bordelului, sfâşiată între dorința de a vedea dacă Dido e înăuntru şi de a o chema să vină cu ea şi îngrijorarea că ar părea că se dă

mare în fața celorlalte pentru că se duce să se coafeze. La ușa din față e Gallus.

— E cineva înăuntru?

— Doar Victoria, răspunde el. N-o auzi?

Amara își dă seama că într-adevăr aude glasul Victoriei, care vorbește cu un client și gângurește despre virilitatea lui.

— Celelalte au ieșit la agățat. În afară de sălbatică.

— Mulțumesc. Transmite-i lui Beronice salutările mele.

— Nu-s sclavul mesager pentru fete, spune Gallus și se încruntă. N-ai decât să-i spui singură.

Să meargă singură la băi e o altă experiență nouă de când s-a mutat sus. Amara își *înghesuie* toga ieftină într-una dintre firidele pătrate din vestiar și trece pe lângă două prietene care mai zăbovesc după ce și-au lăsat și ele hainele. Din zidurile de piatră reverberează vocile femeilor care pălăvrăgesc, strigătele și apa împroșcată de cele câteva care se răcoresc în bazinul mic din colț. Vede o slujitoare care caută de lucru și străbate sala încinsă, punându-și saboți de lemn ca să-și ferească picioarele de podeaua fierbinte.

Slujitoarea e grecoaică, dar nu pare dispusă să stea la povești despre țara ei natală. Se ocupă iute de corpul Amarei, smulgându-i firele de păr de la subsuoară, întinzându-i rășină cerată pe picioare, apoi frecându-le până sunt netede. Amara tresare de durere. În jurul ei, și alte femei sunt epilate și dichisite la fel, deși unele au ales relaxarea unui masaj, iar ea aude limpede plesniturile mâinilor pe pielea goală. Slujitoarea ei aduce un vas cu apă și Amara se curăță, spălând resturile de rășină și mizeria din magazie. Se simte lustruită de atâta frecat.

Coafatul e ceva mult mai relaxant. Îmbrăcată la loc, merge cu o altă slujitoare într-o cămăruță, unde se așază. Aici e mai răcoare. Coafeza pune cleștele într-un vas cu mangal.

— E suficient, spune Amara uitându-se la fierul înroşit. Am părul deja ondulat, vreau doar să-l coafezi.

Şi n-am nevoie să-l pârleşti, îşi zice ea.

— Cum îl vrei?

— Ca să impresionez un bărbat.

— Nu un soț?

— Nu.

Coafeza se strâmbă. Ca şi cum n-ar fi ştiut deja după togă. În timp ce femeia îi ridică părul într-o cascadă de bucle, se gândeşte la Rufus. E foarte greu de ştiut cum o să fie. O s-o prefere aşa cum e ea în realitate, să vadă că e agitată, ba chiar timidă, sau se aşteaptă să fie răsfățat cu plăceri şi tratat cu întreaga experiență a unei curtezane? Îşi doreşte să poată să-i ceară sfatul Victoriei.

— Numai bună să i-o tragi unui împărat, spune coafeza când termină. Dacă-mi scuzi exprimarea.

Amara râde şi-i mulțumeşte. Iese în stradă, fără să bage în seamă fluierăturile câtorva bărbați care stau la intrarea în băi. E un loc cunoscut pentru agățat clienți. Se întreabă dacă vreuna dintre prietenele ei a trecut pe-aici azi.

În drum spre casă, o atrage mirosul de mâncare prăjită, dar merge mai departe. O să mănânce gratis în seara asta şi e mai bine să economisească banii. Paris îi dă drumul în apartament, iar când îi vede părul, pe chip i se aşterne o expresie de răutate pură.

— Te vrea stăpânul, îi spune şi se întoarce cu spatele imediat ce Amara trece de uşă.

Urcă scările, întrebându-se ce-i trebuie lui Felix, dar când intră în camera lui de lucru, acesta nu-i spune nimic, doar îi arată nerăbdător un teanc de tăblițe de pe masa ei. Amara se aşază la lucru. Curând, vine Cedrus, unul dintre clienți. Discută împrumutul, stau de vorbă despre afaceri şi despre dogoarea verii. Felix îi oferă o reducere la bordel dacă măreşte suma pe care o împrumută, ceva ce Amara a

observat că face destul de des. Cedrus îşi întoarce capul ca să se uite la ea.

— E şi ea...? întreabă el.

— Da, dar de obicei e ocupată. Costă un pic mai mult.

— Înțelept. Şi eu aş ține-o pentru mine.

— Dacă alegi să te duci jos, ți-o recomand pe Victoria, spune Felix.

— Toate târfele tale lucrează la catastife? întreabă Cedrus amuzat.

— Doar asta. Fată de doctor.

Cedrus e impresionat.

— Atunci înseamnă că ai investit în stocuri de calitate. Bănuiesc că n-ai nicio virgină, nu?

Amara se gândeşte la Dido, la durerea pe care a simțit-o pierzându-şi virginitatea în locul ăsta, şi aproape că-şi rupe stilusul de cât de tare îl apasă pe ceară.

Felix clatină din cap. Bărbații trec la alte subiecte, apoi Cedrus pleacă, fără să-i arunce măcar o privire, ca şi cum uitase de existența ei.

— Să nu mai faci aşa ceva niciodată, spune Felix când rămân singuri.

— Ce să fac?

— Să asculți.

Amara e cât pe ce să protesteze, dar se răzgândeşte.

— Nu-mi aduc aminte să-ți fi spus că tata era doctor.

— Mi-ai spus după ce te-am cumpărat, răspunde el. V-am dat ție şi lui Dido nişte smochine, şi tu mi-ai spus că erau preferatele lui taică-tu. Te-am întrebat cu ce se ocupa.

Amara îşi aduce aminte, imaginea fiind atât de plină de viață că o arde, ca podeaua de la băi. Felul cum zâmbise Felix, cum o atinsese cu blândețe pe braț, când îi dăduse fructul. Aproape cu tandrețe. Şi uşurarea ei prostească. *Ăsta-i amabil*.

Ridică din umeri.

— Nu-mi aduc aminte.

Amara lucrează în tăcere restul după-amiezii, ținând capul jos în timp ce vine un lung şir de clienți. Nu pare să le acorde atenție, nici măcar celui care plânge, implorându-l pe Felix să-i acorde un răgaz mai lung, dar, în tot acest timp, Amara nu respectă porunca stăpânului, ascultând atentă, cu un ghem de ură în stomac. În cele din urmă, vine Paris să le spună că a ajuns Philos, sclavul lui Rufus. Felix îi face semn să plece, apoi se îndreaptă spre ea, privind teancul de tăblițe.

Când Amara termină, îi dă una dintre rochiile de la Plinius, fără să se tragă deoparte cât se îmbracă ea. Prezența lui o agită şi se fâstâceşte cu broşa. Felix o ajută, iar când îl simte ridicând pânza şi-i vede încruntarea în timp ce se concentrează să prindă acul, se gândeşte la familiaritatea unui soț cu soția lui. După ce e îmbrăcată, se întoarce să plece, dar Felix o prinde de încheietură şi o trage lângă el. Nu e un moment de intimitate.

— Ține minte ce se întâmplă cu oamenii care mă trădează, îi spune.

Apoi îi lasă brațul să cadă şi se întoarce la masa de lucru fără să se uite la ea când pleacă.

30

Dacă n-ai văzut-o pe Venus pictată de Appelles, uită-te la iubita mea; străluceşte la fel de tare.

Inscripție din Pompeii

Faptul că iau masa la ospătăria dichisită e un pas înainte pentru Amara, un pas înapoi pentru Rufus. Îşi imaginează că trebuie să fie incitant pentru el să mănânce într-un loc nu tocmai respectabil. Oricine îşi permite mănâncă acasă,

convins fiind că asta înseamnă luxul. Pentru ea, experiența e o încântare. Sunt serviți pe o terasă, iar lucirea roşie a amurgului le oferă vedere asupra acoperişurilor de teracotă, cu umbra tot mai întunecată a muntelui cu piscuri ascuțite în fundal. Felinarele sunt atârnate de o împletitură de nuiele, într-un aranjament mult mai elaborat ca la Elefant, întrețesut cu viță şi plin de struguri care se coc.

Rufus comandă, iar ea e agitată când încearcă să mănânce arici-de-mare fără să facă prea mare mizerie.

— Mă gândeam să mergem din nou la teatru săptămâna viitoare, spune el, împrăştiind peste tot sosul de peşte. Se joacă una dintre piesele mele preferate. Şi e şi o companie extraordinară, care vine în turneu tocmai de la Roma. Mă interesează foarte tare să văd cum o pun în scenă.

— Ar fi minunat, răspunde ea, ca de obicei uşurată că el planifică deja o nouă întâlnire. Ai fost la Roma?

— Nu. N-am ajuns decât până la Misenum. Întâmplător, am stat cu amiralul. Are o casă minunată acolo.

Amara zâmbeşte, nevrând să-şi aducă aminte cum îşi dorise cândva să-i devină cămin vila amiralului.

— Mi-ar plăcea să văd Grecia, continuă el. Multe dintre piesele noastre au la bază unele scrise deja de poeții voştri. Ai stat vreodată la Atena?

Nu-i poate spune că amintirea ei stăruitoare despre oraş era de când trecuse pe-acolo îndreptându-se spre docurile pentru sclavi.

— Nu. Singurul loc pe care-l ştiu e oraşul meu, Aphidnai. Cred că ți-ar plăcea statuia Elenei din Troia.

Rufus îi ia mâna şi o sărută.

— Sunt convins că nu-i aşa de frumoasă ca tine.

Se privesc în ochi, iar Amara vede întrebarea din privirea lui. *Am aşteptat destul?*

— Rufus!

Îi întrerupe o voce cunoscută. Amara înalță capul şi-l vede pe Quintus lângă masa lor, însoțit de o femeie frumoasă. Îşi dă seama că a mai văzut-o – e curtezana pe care a observat-o la teatru, cu rochia decoltată la spate. E şi mai fermecătoare văzută de-aproape, cu părul adunat în jurul capului în nişte codițe complicate şi cu pielea neobişnuit de întunecată, ca a lui Zoskales. Pe braț îi străluceşte o brățară de aur.

— O cunoşti pe Drusilla, nu?

— Sigur, răspunde Rufus. O plăcere, ca întotdeauna.

Se întoarce spre iubita lui cu o mândrie evidentă.

— Ea e Amara.

— Chiar aşa, spune Quintus, strângând din buze. Norocosule! Am avut ocazia să-i aud vocea minunată.

Amara simte un fior de spaimă. Rânjetul lui este evident.

— Ah, cânți? întreabă Drusilla. Ce minunat! Ador muzica. Trebuie să veniți împreună la mine acasă într-o seară.

Îi zâmbeşte cu căldură Amarei, care-i surâde şi ea, recunoscătoare pentru distragere.

— Tare-i mai place spectacolul! comentează Quintus, dându-şi ochii peste cap. Abia dacă am loc în casă; e plin tot timpul de fete care bârfesc.

Drusilla se preface că e jignită, cu o sclipire jucăuşă în ochi.

— De parcă ți-aş refuza vreodată *ceva*.

Se grăbeşte spre masa lor, iar Quintus o urmează ridicând din umeri în chip de scuză.

Amara se întoarce spre Rufus, încă zâmbind, dar expresia lui o îngheață.

— Deci îl ştii deja pe Quintus?

— A fost la petreceri unde am cântat, răspunde ea, dându-şi capul pe spate, hotărâtă să nu-şi arate teama şi cu atât mai puțin vreo urmă de vinovăție. Partenera mea de cântat, Dido, îl ştie mai bine.

— Are o reputație proastă.

Amara nu-şi dă seama dacă furia din vocea lui e îndreptată împotriva ei sau a lui Quintus.

— Sper că n-ai ajuns niciodată prea aproape de el.

— Crezi că am vreodată de ales când e vorba de aşa ceva? întreabă ea tăios.

— Las-o baltă.

Rufus dă din mână ca să încheie discuția.

— Nu, spune ea, cu răceală în glas. N-o las baltă. Dacă o să foloseşti cele mai dureroase părți din viața mea împotrivă-mi, nu putem fi prieteni.

— N-am vrut să zic nimic rău...

Rufus pare să-şi mai fi venit în fire, îngrijorat că a supărat-o.

— Sper că nu, continuă ea. Doar pentru tu că ai fost îndeajuns de generos ca să-mi permiți să aleg, nu înseamnă că a mai făcut-o şi altcineva.

Amara se simte dintr-odată ostenită. Extenuată după eforturile de a-i menține interesul treaz, de a încerca să se justifice, ştiind în acelaşi timp că nu e în stare s-o înțeleagă. Îşi aduce aminte de Menander, de după-amiaza lor de lângă arenă, când vorbiseră despre trecut. *Eşti aceeaşi persoană. Eu văd aceeaşi persoană*.

Rufus îi sesizează tristețea, chiar dacă n-are cum să-i ghicească motivul.

— Sunt un idiot, iartă-mă. Ştiu că ai... cântat la multe petreceri.

Îşi compune o expresie plină de regret, ca să arate că eufemismul e menit să-l ia în zeflemea pe el, nu pe ea.

— E ridicol să fiu gelos. Eşti absolut încântătoare. Ştiu că ai putea avea pe oricine, spune el şi o prinde de mână. Prieteni?

— Ridicol e să-ți imaginezi că l-aş prefera pe Quintus în locul tău, răspunde ea, strângându-l de mână.

Sună a text repetat, dar e sinceră.

— Drusilla pare foarte plăcută, spune ea schimbând subiectul.

— A, e foarte amuzantă, exclamă Rufus, apoi se opreşte, îngrozit. Nu că aş fi...

Amara râde, şi râde şi el, uşurat.

— În fine. Oferă cele mai rafinate cine. Fostul ei stăpân a eliberat-o şi, clar, i-a dat şi nişte bani frumoşi. Deşi cred că o susţin şi *prietenii* ei.

Amara aruncă o privire spre Drusilla cu şi mai mult interes. Are aceeaşi postură pe care şi-o aduce aminte de la teatru. Chiar şi arogantul de Quintus pare să facă un efort ca s-o impresioneze.

— Ar trebui să acceptăm invitaţia, spune Rufus, urmărindu-i privirea. Dacă vrei şi tu.

— Vreau. Foarte tare.

Amara coboară privirea; emoţia ei trece probabil drept timiditate.

— Deşi cred că m-aş bucura să fiu oriunde cu tine.

Se uită în sus şi vede că Rufus a înţeles ce a vrut să spună.

Restul cinei trece fără să acorde niciunul din ei prea multă atenţie mâncării. Amândoi sunt îmbătaţi de nerăbdare, iar fiecare mică atingere de mână, chiar şi când îşi toarnă vin, este mai intensă. Aproape că pare iubire.

E deja întuneric când pleacă pe jos spre casa lui Rufus. Îi însoţesc Philos şi un alt sclav, care le luminează drumul. Casa îi e de-acum cunoscută. Iasomia din grădină s-a trecut, iar aerul e înmiresmat de mirt. Amara îşi aduce aminte de ofranda pe care i-a adus-o lui Venus la Vinalia şi favoarea pe care a cerut-o. O ajută să ia o hotărâre despre cum să se comporte. În seara asta o să fie doar spectacol.

E recunoscătoare când Rufus le dă drumul celorlalţi sclavi; preferă să fie singură cu el. Philos a lăsat lămpile

aprinse şi de câte ori razele lor ajung la pereți, luminează scene de teatru, deşi cea mai mare parte a încăperii e învăluită în umbră. Amara îşi dă seama că n-a fost niciodată acasă la Rufus la lumina zilei.

Aproape că se aştepta să sară pe ea, cum făcuse în prima lor seară petrecută împreună, însă descoperă că e foarte reținut. Se dezbracă – încet, ca să nu-l lase să piardă nimic – şi intră în rolul pe care şi l-a ales: curtezana îndrăgostită. E undeva la jumătatea drumului dintre adevăr şi minciună. Îi oferă lui Rufus toate trucurile pe care le-a învățat, toate modurile de a provoca plăcere. Chiar şi nopțile petrecute cu Salvius i se par folositoare, nu pentru ea, ci pentru că a învățat-o cum să amâne, în încercarea lui fără succes de a-i face ei plăcere.

Nimic nu este neplăcut. Ba chiar simte, pentru prima dată, o anumită bucurie de a face un bărbat fericit, pentru că acest bărbat este unul care-i place. Însă e imposibil să despartă afecțiunea de nevoia de a-l face s-o vrea, nu doar în noaptea asta, ci să-şi dorească ce-i poate oferi ea iar şi iar.

După aceea, stau întinşi împreună, transpirați, cu pielea lui caldă lipită de-a ei.

— Te iubesc, îi spune Rufus şi o sărută. Te iubesc.

— Şi eu te iubesc, răspunde ea, strângându-l mai tare în brațe.

— N-am cunoscut niciodată o femeie ca tine. Nu ceri niciodată daruri. Singurul lucru pe care mi l-ai cerut vreodată a fost să-mi petrec timpul cu tine.

Amara se gândeşte la prietenele ei, la Dido şi Victoria. Ştie că sunt multe femei ca ea, dar rareori primesc compasiunea pe care i-o oferă ei Rufus.

— Ai fost deja generos cu mine. Asculți. Mă protejezi, chiar şi când nu suntem împreună.

— De-asta te iubesc, spune el şi o sărută din nou.

Apoi se ridică într-un cot şi se apleacă peste partea lui de pat, căutând ceva sub canapea. Îi întinde o cutie de lemn, cu o expresie nerăbdătoare ca a unui băiețel.

— Ce-i asta?

— Deschide, deschide!

Amara se supune. Înăuntru se află un colier de argint cu un medalion de chihlimbar. Preț de o clipă, e prea uluită ca să vorbească.

— E superb!

Rufus o ajută să-l închidă.

— Trebuie să spun că îți stă minunat.

E extrem de mulțumit de alegerea lui.

— E făcut în atelierele familiei. Am pus unul dintre cei mai buni meşteşugari ai noştri să-l lucreze.

Amara a văzut prăvălia cu bijuterii şi atelierele de tăiat pietre prețioase care înconjoară casa lui Rufus; s-a strecurat pe-acolo într-o dimineață cu Dido ca să arunce o privire. Atinge picătura netedă de răşină de la gât. Chihlimbarul o face să se gândească la Marcella şi la colierul pe care l-a adus împreună cu Fulvia la For, dar o alungă pe nefericită din minte.

— E cel mai frumos dar pe care mi l-a făcut cineva vreodată. Dar, dragul meu, nu-l pot lua cu mine. Stăpânul meu nu m-ar lăsa niciodată să-l păstrez.

— Însă e un dar personal! ripostează Rufus revoltat. N-are niciun drept.

— O să-l port când suntem împreună, răspunde ea, punându-şi mâna peste mâna lui într-un gest liniştitor. Poți să ai tu grijă de el pentru mine. O să-ți aducă aminte că te aştept întotdeauna.

— Şi tu? Ce-o să ai ca să te gândeşti *la mine*?

Amara îl priveşte – iubitul ei, cu averea lui, cu viața lui socială nesfârşită – şi îşi dă seama că e sincer îngrijorat că l-ar putea uita, de parcă ar putea face altceva decât să

numere în magazia lui Felix orele până avea să-l vadă din nou.

— Ştiu! spune ea. Poţi să-mi cumperi nişte mărgele ieftine de sticlă, ba chiar şi de lemn, pe care o să le port ca brăţară. Felix nu şi-ar bate capul cu aşa ceva, dar mie mi-ar aminti de dragostea ta de câte ori le-aş vedea.

— E foarte romantic, răspunde Rufus, puţin mai liniştit. Deşi aş părea mizerabil de zgârcit dacă le-ai spune prietenelor tale că asta-i tot ce ţi-a dat iubitul tău. Mai ales dacă ştiu despre afacerile familiei mele!

— Promit că n-o să spun, zice Amara, amuzată că Rufus s-ar putea teme că o să capete o reputaţie proastă printre târfele de la lupanarul oraşului.

Doar dacă nu-şi imaginează că mai are şi alte prietene, mai stilate.

— O să încerce să te împiedice să te vezi cu mine? o întreabă Rufus. Stăpânul tău, adică. Dacă o să creadă că ţii la mine?

La început, Amara nu înţelege ce vrea să spună, apoi îşi aduce aminte de minciuna pe care i-a spus-o ca să se asigure că nu vine la bordel – că Felix e monstruos de gelos pe fericirea ei.

— Ah. Sper că nu te deranjează. I-am zis că mi-e frică de tine. A fost mulţumit când s-a gândit că poate te porţi cu cruzime.

Nu e nevoie să adauge că lui Felix îi place de fapt perspectiva creşterii tarifului pentru violenţe.

— Pare cumplit! spune Rufus. Biata mea fetiţă!

O strânge aşa de tare în braţe, că medalionul i se afundă în piele.

— Speram că o să stai toată noaptea. Dar asta ţi-ar face viaţa mai grea, nu?

Se agaţă de ea, dorindu-şi evident să mai rămână, iar Amara chiar ar vrea să accepte. Dar ştie că dacă cedează la

tot ce-şi doreşte el, dacă-i împlineşte toate dorințele, afecțiunea riscă să se consume prea repede. Mai bine să-l refuze din când în când.

— Cred că ar fi mai sigur, spune ea cu glas scăzut. Data viitoare, o să rămân.

Rufus se desprinde de ea, îi cuprinde fața în mâini şi o sărută tandru pe frunte.

— Cum crezi tu că e mai bine.

Sinceritatea lui îi sfâşie inima.

31

Cârciumile murdare şi lupanarele, iată ce te face să jinduieşti după oraş.

Horațiu, *Satire*, 1.14[20]

Felix e îngrijorat când o vede apărând înainte de zori. O aşteaptă pe coridor când urcă scările, după ce e clar că l-a auzit pe Philos în clipa în care a lăsat-o la uşă.

— Nu-mi spune că n-ai făcut ce-a vrut.

— Am făcut tot. Doar că n-am vrut să stau toată noaptea. Ți-am spus, mă sperie. Şi în plus, aşa rămâne mai dornic, adaugă ea şi-i răspunde cu o privire la fel de rece ca a lui. Vrem s-o lungim cât de mult se poate, nu?

— Târfuliță! spune Felix.

Amara începe să-şi descheie mantia, aşteptându-se să fie trimisă de-acolo, dar el îi face semn să rămână.

— Nu ți-o scoate. Ies în oraş. Poți să vii cu mine.

---

[20] Horaţiu, *Satire şi epistole*, trad. Eugen Lovinescu, Ed. Ancora, Bucureşti, Cartea I, XIV, Vechilului, pag. 154. *(N.t.)*

— De ce? întreabă Amara, incapabilă să-şi ascundă uluirea.
— Nu strică să-ți arăți produsele.
Felix o înconjoară cu brațul şi, preț de o clipă năucitoare, Amara crede că e un gest de afecțiune. Apoi îi simte degetele, dure şi ciupind-o de mijloc, ca un brutar care verifică aluatul.
— Doar să nu deschizi gura aia mare.

Taverna e într-o parte nefamiliară a oraşului. E joasă şi înghesuită, nu mult mai mult decât o bortă în zid, şi duhneşte a fum de pipă. Amara e singura femeie; stă îngrămădită lângă perete, iar Felix se află între ea şi bărbații cu care a venit să se întâlnească. Majoritatea celorlalți sunt beți când ajung, dar, deşi Felix face spectacol comandând vin, Amara observă că rămâne treaz. Îi ține mâna pe coapsă, iar ea înțelege că le transmite celorlalți un mesaj: *Nu vă atingeți*.
Nu e singura surprinsă că Felix a venit însoțit de o femeie.
— Ce face asta? întreabă un bărbat arătând spre ea cu vinul.
O parte din băutură se varsă pe masă. Amara îl recunoaşte de la Palestra, după cicatricea albă de pe față, însă el nu-şi dă seama cine e.
— E ceva special, nu? Sau s-a plictisit de scula ta şi a venit să le încerce pe-ale noastre?
I se alătură şi alții, dar deşi vorbesc despre ea, i se adresează doar lui Felix, de parcă ea nici n-ar fi aici. Nu spune nimic, doar priveşte spre mâna lui de pe coapsa ei.
— Mai sunt o grămadă de unde vine ea, spune Felix. Puteți să încercați mai târziu.
Îşi pierd interesul pentru Amara şi trec la afaceri. E aşa de obosită, încât aproape că-i vine să-şi rezeme capul de perete şi să adoarmă; probabil că e deja dimineață devreme.

— Cred că cizmarul devine agitat în legătură cu plata, spune unul dintre bărbați.

E subțire şi alunecos ca o nevăstuică.

— Cu tot ce facem noi, ca să fie străzile în siguranță. Nu pare foarte recunoscător, nu?

Amara îşi dă seama că nu discută despre împrumuturi.

— Cel mai bine, cineva pe care nu l-a mai văzut.

— Ştiu cine, spune Nevăstuica dând din cap.

Discuția se tot mută între afaceri şi bârfe: cine plăteşte, cine trebuie convins, ultimele jocuri de la arenă, cea mai bună târfă de la docuri. Amara nu e surprinsă că Felix se ocupă de taxe de protecție, dar e tulburată că îşi asumă un asemenea risc. Nu câştigă deja suficient? Dacă ripostează cineva? Poate să aibă încredere în toată lumea din tavernă? Speră că orice urmă despre existența bordelului e bine ascunsă.

Timpul trece lent, iar ea se simte ca o stafie, doar mâna lui Felix ancorând-o în prezent. Îşi aduce aminte ce a spus despre arătatul mărfii şi nu îndrăzneşte să ațipească. Aşa că, din când în când, se uită în ochii bărbaților şi apoi priveşte sugestiv către Felix, asigurându-se că o să-şi amintească rolul ei, ce anume ar putea primi.

Când Felix se ridică în cele din urmă, trăgând-o şi pe ea în picioare, aproape că plânge de uşurare. Doi dintre bărbați vin cu ei la bordel, surprinzător de treji ca să-l pună pe Felix să-şi respecte promisiunea de reducere. Îi pare rău pentru oricine va trebui să se ocupe de ei. Când îi vede intrând în coridorul întunecat al bordelului şi ştie că nu vor veni la cămăruța ei, îşi dă seama că osteneala i-a măcinat sentimentul de vinovăție. Îl urmează pe Felix în siguranța relativă a apartamentului lui.

În capul scărilor, bărbatul o prinde de încheietură şi se lasă pe spate ca să se uite la ea, cântărind parcă posibilitățile pe care le reprezintă. Apoi îi dă drumul.

— Trimite-l pe Paris la mine, spune el şi se îndepărtează.

Amara se grăbeşte să intre în magazie, împingându-l cu piciorul pe Paris, care doarme.

— Scoală-te. Te cheamă stăpânul.

Paris sare ca o pisică, aruncând păturile de pe el.

— Acum? icneşte el. Mă cheamă acum?

— Îmi pare rău, răspunde ea, îndreptându-se către colțul ei. Aşa a spus.

Paris îşi înăbuşă un suspin, un sunet de nefericire pură. Amara îl priveşte cum se strecoară afară din cameră, dar nu e în stare să simtă nimic altceva decât recunoştință că el va fi cel chinuit, nu ea. Adoarme în câteva secunde după ce îşi lasă capul pe sacul noroios de fasole.

Când se trezeşte, îşi dă seama că e cineva aplecat peste ea. Deschide ochii. E Paris, cu fața aşa de aproape, că aproape că li se ating nasurile.

— Zi de bordel, târfă, şopteşte el.

— Pleacă de-aici!

Amara îl împinge, iar el cade în fund cu o bufnitură.

— Ce-i cu tine?

Paris se scutură de praf, furios că s-a făcut de râs.

— Azi-noapte a fost vina *ta*, mârâie el. De ce n-ai putut să i-o tragi *tu* lui Felix? Tot erai trează. Şi nu-i *nimic* de capul tău. Nimic.

Vocea îi devine tot mai stridentă.

— De-asta eşti aici; ăsta-i tot rostul tău!

Paris tace. E cât pe ce să izbucnească în lacrimi, iar pieptul scobit i se ridică şi coboară din cauza efortului de a-şi controla emoțiile. Amara se gândeşte la cruzimile pe care trebuie să le fi îndurat: confuzia unei copilării petrecute într-un bordel, când văzuse cum era tratată maică-sa, spaima când a devenit şi el țintă. Şi apoi a trebuit să suporte disprețul altor bărbați, chiar al celor ca Gallus, pe care îşi dorea cu disperare să-l impresioneze.

— Îmi pare rău că te-a rănit, răspunde Amara, păstrându-şi calmul din glas şi nedorind să-l umilească şi mai tare exprimându-şi simpatia. Dar ştii că n-a fost vina mea. Nimeni nu-i spune lui Felix ce să facă.

— Nici măcar nu ți-o trage când te ține în camera lui de lucru, nu?

Paris consideră tăcerea ei drept răspuns şi dă un şut în perete.

— De ani de zile vreau să aibă încredere în mine pentru afaceri şi după aia te alege *pe tine*. De parc-aş fi femeie.

Paris rosteşte ultimul cuvânt ca pe un blestem care i-ar putea pângări gura doar pentru că-l spune. Amara nu-i atrage atenția că nu i-ar fi de prea mare folos lui Felix cu catastifele, dat fiind că nu ştie nici măcar să citească.

— N-o să dureze veşnic, spune ea. N-o să te trateze aşa veşnic. Sunt sigură că are încredere în tine.

Paris se uită la ea muşcându-şi buza. Amara îşi dă seama că ar vrea să vorbească, toată singurătatea adunându-se în el ca un puț prea plin înainte să dea apa pe dinafară. Dar mândria învinge. Ridică din umeri, parcă debarasându-se fizic de ea.

— Nu te plăteşte nimeni să stai aici azi, nu? Aşa că ce-ar fi să pleci naibii unde ți-e locul şi să mă laşi în pace?

Amara se ridică obosită în picioare. Are senzația că a dormit doar câteva ore. E evident că Paris a trezit-o cât de devreme a putut.

— Dacă te porți ca un rahat, n-o să ai o viață mai uşoară, îi spune ea.

Apoi trece pe lângă el şi închide uşa în urma ei.

În stradă, vede că abia dacă s-a luminat de ziuă. Probabil că în bordel doarme toată lumea. Uşa din spate e întredeschisă, iar ea se strecoară înăuntru, resemnată cu ideea să se culce pe coridor în loc s-o trezească pe Dido. Se lasă în jos, cu spatele sprijinit de perete, apoi aude un plâns

înăbuşit. Britannica nu-şi dă silinţa niciodată să nu facă gălăgie, aşa că la început bănuieşte că e Dido, dar după ce se ridică şi străbate în vârful picioarelor coridorul, îşi dă seama că e Victoria.

Îi trebuie ceva timp să creadă ce aude. Victoria nu plânge niciodată. Amara şovăie înainte să tragă draperia. Au trecut săptămâni întregi de când au vorbit cum se cuvine una cu alta. Dar nu suportă gândul că prietena ei suferă.

Îşi vâră capul pe după draperie.

— Eşti bine? întreabă ea încet, ca să nu le trezească şi pe celelalte.

Se aşteaptă ca Victoria să nu mai plângă sau să-i spună să plece, dar ea rămâne ghemuită pe pat, suspinând în pătură. Amara se repede la ea, speriată. Se aşază pe pat şi o atinge pe umăr.

— Ce s-a întâmplat?

Victoria se ridică, ştergându-şi cu furie faţa.

— Ce s-a întâmplat? *Ce s-a întâmplat?*

Se uită fix la Amara, cu ochii înroşiţi şi părul ciufulit.

— De parcă n-ai şti!

Amara o priveşte nedumerită.

— Ce să ştiu?

Victoria o plesneşte peste faţă. Amara icneşte şi îşi duce mâna la obrazul care o usturā, prea şocată să reacţioneze.

— Nu te preface că eşti aşa *idioată*, ţipă Victoria. Nu-ţi mai ajung moşii bogaţi şi iubiţii bogaţi, acum trebuie să-l ai şi pe Felix? Nici măcar nu-ţi *place*, nici vorbă să-l doreşti! Ce faci? Ne scoţi tuturor ochii, să ne faci să ne simţim fără niciun rost?

— De parcă aş avea de ales! strigă şi Amara. Crezi că-mi place să fiu pe lângă Felix? Şi, oricum, ţie ce-ţi pasă? Îl urăşti la fel de mult ca mine!

Imediat ce rosteşte cuvintele, îşi aduce aminte de după-amiaza când era cu Dido şi au auzit-o pe Victoria cum,

gâfâind, dădea glas devotamentului său. *Te iubesc; mi-aş da viaţa pentru tine*. Amara îi priveşte chipul chinuit şi înţelege ceva ce ar fi trebuit să înţeleagă cu mult timp în urmă. Victoria nu se prefăcea.

— Dar *nu se poate*; nu se poate să-l iubeşti, spune ea. E un monstru nenorocit! Nu-i pasă de niciuna dintre noi.

— Puteţi să vorbiţi mai încet?

Beronice stă în prag, părând extenuată.

— Dacă nu, duceţi-vă afară. Unele dintre noi încearcă să doarmă.

Dă drumul draperiei cu un foşnet.

Întreruperea le-a alungat furia.

— Ştiu că e un nenorocit; ştiu, spune Victoria coborând glasul. Nu trebuie să-mi spui. Dar nu înţelegi cum poate fi uneori. N-ai văzut niciodată.

În ochi îi lucesc lacrimile şi se bâlbâie, copleşită de toate sentimentele pe care le ţine îngropate.

— Poate să fie tandru şi blând. Şi totdeauna îi pare rău când mă răneşte. Mă imploră să-l iert; chiar *imploră*. Eu văd o parte a lui pe care voi n-o vedeţi.

Victoria e de nerecunoscut în disperarea ei; Amara aproape că nu poate suporta să stea lângă ea.

— E singur, cum sunt şi eu. Îl iubesc aşa de mult!

Amara se gândeşte cum i-a vorbit Felix Victoriei după ce a lovit-o Paris, la multele dăţi când l-a văzut lovind-o, la felul în care – nu mai departe de ieri – i-a oferit trupul ei lui Cedrus, de parcă n-ar fi însemnat nimic. Simte cum o cuprinde greaţa. Ia mâna Victoriei şi o strânge.

— Cred doar că meriţi mult mai mult, spune ea.

— Ce înseamnă mai mult?

— Cineva care să nu te lovească, răspunde Amara. Un bărbat care să nu te vândă.

— Ce crezi că suntem noi? Unde crezi că stăm? întreabă Victoria cu uluire şi arătând spre pereţii pătaţi de funingine.

Asta nu-i o amărâtă de piesă. Nu suntem zeițe. Cât de sus ținteşti? Împăratul?

Se aude un icnet violent, iar ele se uită alarmate una la alta.

— Cressa!

Beronice a ajuns înaintea lor la latrină şi s-a întins peste peretele jos.

— Eşti bine?

— Mă descurc, se aude vocea Cressei, înainte să verse din nou.

Cele trei femei aşteaptă neajutorate în timp ce Cressa vomită. Urmează o pauză, apoi Cressa iese sprijinindu-se de perete ca să se țină pe picioare, de parcă ar fi pe puntea legănată a unei corăbii.

— Crezi că ar trebui să mănânci ceva? întreabă Victoria.

Cressa dă din cap obosită.

— Dar nu la Vrabia.

— Oricum e prea devreme, spune Beronice, aruncând o privire spre Amara şi Victoria, şi acum enervată că au trezit-o. Nu-i deschis încă.

— Putem să mergem la o brutărie. Să băgăm nişte pâine în tine, propune Amara.

Le lasă pe Dido şi pe Britannica să doarmă. Afară, cerul devine albastru, iar străzile încep să se aglomereze. Gallus e surprins să le vadă că ies aşa devreme. Aruncă o privire furişă în susul şi-n josul drumului, uitându-se după Felix, apoi o sărută pe Beronice.

— Nu poți să le laşi singure? întreabă el, băgându-i o mână pe sub mantie şi pipăind-o.

Beronice se uită chinuită la prietenele ei, în timp ce Gallus îi şopteşte la ureche.

— Vă prind din urmă, le spune ea şi-l lasă s-o ducă înapoi înăuntru.

Amara o priveşte dezamăgită cum pleacă.

— Nu ştie unde mergem.
— Treaba ei, răspunde Victoria pornind cu paşi mai în josul străzii. Îl lasă pe rahatul ăla s-o calce în picioare.

Amara se gândeşte la devotamentul fără speranță al Victoriei pentru Felix, dar nu spune nimic.

— Nu chiar aşa de repede, le roagă Cressa, ținându-se de brațul Amarei.

Arată chiar mai rău la lumina zilei, cu pielea acoperită de o peliculă de sudoare.

— Şi hai să nu mergem prea mult.

Aleg o brutărie şi se aşază la o masă, în loc să stea la tejghea. Pâinea e tare şi veche. Amara crede că o să-şi sfâşie obrajii mestecând-o. Cressa comandă vin dulce ca să-şi liniştească stomacul. Stă în tăcere, fără să ridice privirea, şi îşi umezeşte pâinea în vin ca să-i înmoaie coaja.

— Nu mai poți să ignori ce e evident, îi spune Victoria încet, în caz că ascultă cineva. Ştim toate că eşti gravidă. Spune-ne doar ce putem face ca să te ajutăm.

Cressa se opreşte.

— Nimic, răspunde ea, şi din glasul ei nu răzbate nicio emoție. Nu poate face nimeni nimic.

— Pitane de la Elefant a făcut de curând un avort, spune Amara. Şi a mers foarte bine. S-o întreb de unde şi-a luat ierburile?

— Nu, răspunde Cressa, tot fără să-şi ridice privirea. Am încercat data trecută, cu Cosmus, şi n-a mers. Doar m-a costat o avere şi mi-a fost foarte rău.

Victoria o mângâie pe braț, ca şi cum i-ar putea alunga durerea.

— Poate că Felix o să te lase de data asta să păstrezi copilul, spune ea cu glas nefiresc de vioi. Nu merită măcar să întrebi?

Umerii Cressei încep să se zguduie, iar Amara ştie că plânge, chiar dacă nu scoate niciun sunet.

— La ce bun? şopteşte ea, apăsându-şi palmele pe ochi ca să stăvilească lacrimile. Ce viață pot să-i ofer eu unui copil? Alt Paris? O fetiță vândută ca târfă înainte să crească măcar? M-ar ucide să văd aşa ceva; mai bine mor.

Trage adânc aer în piept şi încearcă să se adune.

— Şi, în plus, spune cu glasul iarăşi lipsit de emoție, mi-a spus deja. Orice copii mai vin merg direct la groapa de gunoi. Nu scoate suficient din vânzarea unui copil.

— Poate că aşa-i cel mai bine, răspunde Victoria. Şi nu înseamnă că moare neapărat. Uită-te la mine. Am supraviețuit.

— Nu înțelegi, spune Cressa. Habar n-ai. Crezi că, din pricină că nu vorbesc niciodată despre Cosmus, nu mă gândesc la el? Mi-e dor de el, îl vreau în fiecare clipă din fiecare zi. Doar să-i văd chipul. Tot timpul, în fiecare clipă cât sunt trează.

Îşi duce mâna în dreptul inimii, de parcă ar vrea să oprească sângele să curgă dintr-o rană.

— E o durere permanentă, care nu seamănă cu nimic altceva. *Nu pot* să las să mi se mai ia încă un copil.

Amara şi Victoria se uită una la alta, nefiind în stare să găsească vreun cuvânt de alinare.

— Poate că sarcina nu ajunge la termen, spune Victoria încet.

— Poate, răspunde Cressa, sorbind din vin. Poate.

La întoarcere, Cressa se desprinde de ele, preferând să meargă singură. Victoria o prinde de mână pe Amara şi-i strânge degetele, ca o femeie care se teme de înec.

SEPTEMBRIE

32

Du-mă la Pompeii, unde-i dragostea dulce!

Inscripție din Pompeii

Amara ia una dintre smochinele de pe masa Drusillei şi o curăță, savurându-i pe limbă dulceața blândă. E aproape octombrie. Rufus e întins lângă ea, cu trupul lui cald la spatele ei. Îşi petrec mai mult timp la Drusilla de când s-au întors părinții lui după vara petrecută la Baiae.

Părinții lui Rufus ştiu despre ea, a asigurat-o el, e cât se poate de potrivit pentru el să aibă o iubită, dar probabil că e mai bine să nu dea niciunul dintre ei peste ea în atrium. Mama lui are nişte idei ciudate. Crede că o sclavă de casă e suficientă pentru aşa ceva; nu înțelege ce înseamnă să fii *îndrăgostit*.

Amara ar fi fost disperată dacă Drusilla n-ar fi fost atât de generoasă încât să-i lase să stea la ea. Desigur, Rufus o plăteşte. Amara crede că trebuie să fie plăcut să închiriezi camere şi nu propriul trup. Mai ia o smochină de pe masă. Astă-seară e prima dată când a venit şi Dido cu ei şi se simte pe cât de fericită poate.

— Deci sunteți amândoi puni? întreabă Drusilla adresându-li-se lui Dido şi Lucius, un tânăr bogat pe care l-a invitat ca să-l distreze Dido.

Amara bănuieşte că s-ar putea să fie unul dintre foştii iubiți ai Drusillei, dar n-are cum să fie sigură.

Lucius ridică dintr-o sprânceană când aude întrebarea, se întoarce spre Dido şi spune ceva într-o limbă pe care n-o înțelege nimeni altcineva. E clar o glumă, iar Dido râde încântată, răspunzându-i în aceeaşi limbă. El îi zâmbeşte,

mulțumit de orice i-ar fi spus ea, şi apoi se întoarce spre Drusilla.
— Aşa se pare.
— Dar e extraordinar! spune Drusilla bătând din palme. Ce coincidență!

Quintus, care stă lângă ea, oftează şi îşi dă ochii peste cap. Amarei îi vine să-i arunce o smochină în față. Tot nu-şi poate imagina de ce Drusilla, cea mai fermecătoare femeie pe care a cunoscut-o vreodată, ar avea un iubit aşa de *obişnuit*. Probabil că e mult mai bogat decât credea ea.
— Familia mea e toată din Cartagina, spune Lucius.

Accentul lui seamănă cu al lui Dido, dar nu e identic. Amara bănuieşte că e cu câteva mii de trepte deasupra ei pe scara socială.
— Am fost exilat în Italia ca să am grijă de afaceri. Avem mai multe baze în Campania.
— Probabil că ți-e dor, dacă eşti aşa de departe, intervine Dido cu o expresie melancolică.

Lucius îi răspunde în punică, iar ea zâmbeşte din nou, după care coboară privirea. Amara bănuieşte că tocmai i-a făcut un compliment.
— Tu n-ai fost răpită? o întreabă Rufus pe Dido. Asta înseamnă că vânzarea ta n-a fost legală! Sunt *convins* că nici a ta, îi spune Amarei. Convins. Nu este posibil să devii din fiică de doctor, simplă sclavă, nu?

Se uită în jur la ceilalți.
— Nu credeți?

Amara aproape că se face mică de jenă. Rufus e decis să le transforme viețile în intriga unei piese de Plautus, când de fapt ea este o fată născută în libertate şi nubilă. O lume unde tragedia, şi nu snobismul, îi ține departe unul de altul.

Lucius tuşeşte politicos.
— Poate că nu.

— E foarte posibil, spune Quintus tărăgănat. Adică tot felul de oameni ajung sclavi dacă nu sunt cetăţeni romani.

Drusilla schimbă subiectul înainte să apuce Rufus să protesteze.

— N-aţi vrea să ne cântaţi? Dido, Amara mi-a spus ce voce minunată ai.

— Numai dacă ne cânţi tu la harpă, spune Amara.

— A, da, *te rog*, exclamă Dido. Tânjesc să te aud cântând.

Cele trei femei oferă un spectacol de falsă modestie şi reţinere, făcându-şi mici complimente şi flirtând cu bărbaţii, în timp ce slujitoarele Drusillei îi aduc harpa. Dido şi Amara se aşază alături. Ideea e să pară ceva natural, deşi au repetat toată după-masa. Apoi urmează o scenă mai vioaie, toate trei concentrându-se asupra muzicii şi încercând diferite aranjamente, în timp ce gazda mai face câte o glumă, invariabil îndreptată către unul dintre iubiţii ei. La început, Amara s-a întrebat de ce era Drusilla aşa de amabilă, dar acum înţelege. Un flux constant de musafire îi permite să închirieze camere şi să distreze oaspeţi, susţinându-şi astfel reputaţia că este una dintre cele mai căutate curtezane din Pompeii.

Drusilla n-are niciun motiv să se teamă că va fi umbrită de Amara sau Dido. E o harpistă talentată, care-şi arată braţele graţioase şi degetele subţiri, în timp ce vocea îi tremură de emoţie, îmbogăţind cântecul celorlalte femei, care încearcă să intre în competiţie cu ea. Bărbaţii stau întinşi pe canapele, bând vin şi râzând între ei, şi par pe deplin satisfăcuţi să fie beneficiarii unui asemenea efort plin de devoţiune. Amara e mişcată văzând că Rufus se uită rareori la celelalte femei. Ceilalţi doi sunt destul de lipsiţi de ruşine când le privesc pe iubitele celorlalţi.

Seara decurge plăcut. Mâncarea e bună, dacă nu de-a dreptul o delicatesă, şi e o grămadă de vin. Bărbaţii se întrec într-o partidă de trântă în glumă, care lui Rufus i se pare

amuzantă, dar pe care Quintus o ia prea în serios – şi îşi recită poezii unul altuia, inventând propriile rime pe măsură ce se îmbată tot mai tare. Amara e încântată de cât de atras e Lucius de Dido, deşi bănuieşte că s-ar putea să nu caute dragostea aşa cum o căuta Rufus când l-a cunoscut. Îşi atinge cerceii noi pe care i i-a dat, simțind pe degete uşoara lor legănare. În cutia de lemn din camera lui se strânge un depozit tot mai mare de daruri, toate ale ei. Îşi strecoară mâna într-a lui şi-i mângâie palma, în timp ce el zâmbeşte, binedispus, la una dintre glumele lui Quintus.

Amara bănuieşte că ar putea încerca să-şi împartă norocul şi cu celelalte prietene, dar îi e greu să şi le imagineze pe Beronice sau Victoria făcând față unei seri ca asta. Gândul o face să se simtă vinovată. Victoria ar fi probabil prea populară; şi-o poate imagina dansând ca la Vinalia, dezbrăcându-se, dar asta, în sine, ar înclina balanța, smulgând vălul care ascunde intențiile reale din spatele acestor cine.

— Cred că e momentul să mergem la culcare, spune Quintus, întinzându-se cu poftă, de parcă el ar fi gazda, şi nu Drusilla. Altfel, n-o să mai fiu în stare decât să dorm.

— Sper că n-ai să îndrăzneşti, cel puțin nu sub acoperişul meu, răspunde Drusilla. Nu-mi trece prin cap insultă mai gravă.

Toată lumea râde, iar bărbații îşi urează noapte bună, retrăgându-se cu femeile pe post de prăzi pentru restul nopții.

Casa Drusillei nu e nici pe departe la fel de mare sau de impresionantă cum sunt casele clienților ei, dar este elegantă şi confortabilă. Toate camerele pe care le-a văzut Amara au picturi cu iubiți mitici, iar cea în care stă ea de obicei are o pictură cu Leda şi Lebăda. E sus, deasupra micuței curți interioare şi a sufrageriei.

O urmează pe slujitoarea Drusillei spre dormitor. Rufus începe s-o dezbrace înainte să apuce fata să aprindă toate lămpile. Asta e ceva ce a mai observat la Rufus – felul cum pare să nu-i vadă pe mulții sclavi care-l slujesc. La el acasă, Vitalio venea neanunțat să aducă vin sau fructe, chiar dacă erau în pat amândoi, până când Amara i-a cerut să înceteze.

— Dar nu-i pasă! protestase Rufus, însă Amara nu era aşa de sigură.

Vitalio se uitase odată la ea, ca de la un sclav la altul, în timp ce Rufus îi dădea înainte despre o piesă. Atunci a ştiut că o displace şi că îl înfurie s-o servească, deşi tot nu înțelege de ce.

În seara asta, e uşurată că n-au depăşit momentul dezbrăcatului înainte să plece slujitoarea. Acum e un efort să țină minte să-şi joace rolul pentru Rufus. Afecțiunea lui pare autentică, iar ea se întreabă ce s-ar întâmpla dacă ar încerca să simtă plăcere sau dacă i-ar sugera lui ce-şi doreşte. Dar e mai uşor să-l mulțumească pe el şi ea să se prefacă. Ştie că neputința ei de a se bucura de eforturile lui Salvius a fost cea care i-a măcinat acestuia interesul în cele din urmă, pentru că tot ce îi cerea era să nu se prefacă.

Partea care-i place cel mai mult vine după, când îl ascultă pe Rufus spunându-i că o iubeşte, când o ține în brațe ca şi cum n-ar vrea să-i mai dea drumul niciodată. Nu-l crede cu adevărat; ştie că în realitate n-o poate iubi, nu aşa cum şi-a iubit ea familia sau cum o iubeşte pe Dido, ca pe cineva pe care-l consideri de valoarea ta. Cu toate astea, nu se mai satură să-l asculte rostind cuvintele acelea.

După ce Rufus a sărutat-o de rămas-bun şi s-a strecurat afară din cameră, Amara îl aude în curtea de dedesubt, râzând cu ceilalți doi bărbați. Rareori rămâne toată noaptea la Drusilla, dar Amara n-are de gând să-i spună şi lui Felix. E unul dintre avantaje când stă ca oaspete, şi nu ca sclav, în casa unui prieten. Zâmbeşte de una singură când şi-o

imaginează pe Dido în siguranță alături, întinzându-se pe cearşafuri, cu o noapte întreagă de somn fericit şi netulburat înainte.

Aerul răcoros al dimineții poartă mireasma toamnei. Amara şi Dido o aşteaptă pe gazda lor în curticica interioară, bucurându-se de linişte. Drusilla a folosit înțelept spațiul, aşezând fântâna lângă zid, ca să nu ocupe prea mult loc în centru. Cade într-o cascadă peste un mozaic din plăci albastre, iar apa împroaşcă o statuie a lui Venus, care stă dezbrăcată pe marginea bazinului de dedesubt, parcă pregătită să se îmbăieze.

— E tare drăguț, spune Dido, privind în jur.

— Fântâna e perfectă, e de acord Amara.

— Mă bucur că vă place, doamnelor.

Se întorc şi o văd pe Drusilla privindu-le. E îmbrăcată cu o tunică uşoară şi poartă brățara de aur pe braț. Are capul înfăşurat într-o eşarfă de mătase pe care Amara şi-o doreşte pe loc. E tocmai potrivită ca să ascunzi părul necoafat, dacă dimineață nu mai e în jur nimeni pe care să vrea să-l impresioneze.

— De ce nu stați să serviți ceva răcoritor cu mine înainte să plecați?

Sunt cât se poate de dornice să accepte şi o urmează în sufragerie. A fost făcut curat după seara trecută, iar pe o măsuță le aşteaptă un platou cu smochine, pere şi pâine.

— Cum a fost Lucius? întreabă Drusilla ghemuindu-se pe o canapea şi făcându-le semn să se aşeze pe cea din fața ei. Părea destul de ocupat.

— O să încerce să-mi găsească familia, spune Dido, uitându-se de la Drusilla la Amara, în mod clar încântată să le dea vestea. Crede că ar fi posibil, prin recensământ.

— Dar e minunat! exclamă Amara.

— Ți-a zis înainte sau după? întreabă Drusilla.

— După, răspunde Dido. La plecare.

— Ăsta-i semn bun, zice Drusilla dând din cap. Înseamnă că e serios. Deşi tot s-ar putea să fie nevoie să-i aduci aminte. Lucius nu e învățat să se gândească la alții.

Împinge platoul spre ele, aşteptând până îşi iau câte ceva înainte să ia şi ea.

— Şi dacă-i găseşte? Ce se întâmplă?

— Nu ştiu, spune Dido, părând mai puțin sigură. Ar însemna mult şi doar să ştiu că sunt în viață.

— Nu te-ar răscumpăra? întreabă Drusilla şi muşcă dintr-o pară.

Amara se uită neliniştită la Dido. Au discutat de multe ori.

— Nu, spune Dido. Nu cred. Nu când... Nu după ce am fost. Acum n-aş mai avea niciun loc acasă. Dacă aş fi liberă, dacă aş avea nişte bani puşi deoparte, atunci ar putea trece cu vederea. Ar trece peste ruşine şi s-ar preface. Dar nu când sunt... aşa.

— Lucius ştie?

— Da. I-am spus că n-am cum să mă întorc.

— Poate că-i mai bine. Are mai puține bătăi de cap şi poate chiar îți face o favoare dacă nu există riscul unei drame. Doar dacă nu şi-a găsit până la urmă latura romantică.

— Ai fost vreodată cu Lucius...?

— Da, am fost iubiți cândva, răspunde Drusilla. Câteva luni. Şi uneori mai vine în vizită. Țin destul de mult la el. Deşi trebuie să fiu atentă cu Quintus; are mai multă mândrie decât vă imaginați.

Se uită la Amara, ridicând dintr-o sprânceană.

— Totuşi nu la fel de atentă ca tine. Rufus n-ar privi *deloc* cu ochi buni un rival.

— Nu, răspunde Amara. Dar nu-i niciun pericol.

Coboară privirea şi îşi cojeşte smochina, gândindu-se la Menander.

Dido fusese cea care insistase să întrerupă orice comunicare cu el, chiar şi cea prin inscripţii. N-a avut puterea să-i spună că acum are un „client”, aşa că a ales calea laşităţii şi a lăsat-o pe Dido să se ducă în locul ei la prăvălia olarului. O doare şi numai când se gândeşte la el. Se opreşte din curăţat, iar fructul rămâne palid şi golaş în mâinile ei. Ridică privirea spre Drusilla.

— Ai fost vreodată iubita lui Rufus?

— Răspunsul contează pentru tine în vreun fel?

— Nu. Sentimentele mele nu sunt...

Se opreşte, pentru că nu e sigură cum să explice ce simte; aşa că ridică din umeri.

— A fost doar pentru foarte puţin timp, răspunde Drusilla, urmărind reacţia Amarei. Văd că te-am supărat.

— Nu, deloc, spune Amara, surprinsă că se simte aşa de zdruncinată. Sau, mai degrabă, nu sunt geloasă. Doar că mi-a spus că n-aţi fost împreună. A fost destul de convingător.

Drusilla râde.

— Toţi bărbaţii se nasc mincinoşi. Ar trebui s-o iei ca pe un compliment. N-a vrut să-ţi rănească sentimentele. Măcar îşi dă seama că ai aşa ceva.

— Quintus nu? întreabă Dido.

— Păi, spune Drusilla sec, rupând o bucată de pâine şi rezemându-se de perne, nici măcar nu trebuie să întreb dacă s-a culcat vreuna dintre voi cu Quintus. Ştiu că aşa trebuie să fi fost. Altfel, m-ar bate la cap să încerce.

Râd toate.

— E exact cum pare, continuă ea. Dar e ciudat cum ajung bărbaţii să ţină la cineva, chiar şi Quintus.

— Unii nu ajung niciodată, spune Amara.

— Stăpânul vostru? întreabă Drusilla.

Amara încuviinţează, fără să vrea să-i rostească numele.

— Nu ştiu, o tachinează Dido. Stați împreună, verificați catastifele. Sigur nu i-ai văzut latura blândă?

— E un *rahat*, se răsteşte Amara.

Urâțenia cuvântului întinează dimineața lor plăcută, aducând cu el umbra bordelului.

— Îmi pare rău, îi spune ea Drusillei, roşind jenată. N-am vrut să fiu vulgară.

— Sunt sigură că nimeni de-aici nu e şocat de înjurătură, răspunde Drusilla râzând. Şi Quintus e tot un rahat, deşi nu-mi imaginez că m-ar putea înfuria suficient de tare ca să i-o zic.

Pare mai serioasă.

— Dar el e cel care plăteşte şi, credeți-mă, înțeleg diferența.

Pentru că ea e liberă, iar noi suntem sclave, îşi spune Amara. E uşor să uiți cu Drusilla – e primitoare şi prietenoasă şi totuşi e aproape tot atât de departe ca şi Rufus prin privilegiile pe care le are ca libertă. Chiar dacă şi-a câştigat pâinea la fel ca ele.

Gândul la Felix aduce asupra lor încordarea în locul veseliei.

— Cred că ar trebui să ne întoarcem, şopteşte Dido după încă o pauză stânjenitoare în conversație.

Drusilla nu insistă să rămână, deşi le pofteşte amabil să mai vină, ca şi cum ar fi fost nişte musafire adevărate şi nu unele plătite de bărbații pe care-i însoțesc. În pragul casei, Dido şi Amara se opresc o clipă, privind viața străzii. Apoi Dido păşeşte pe trotuar, iar Amara o urmează.

33

Nu-mi pasă de sarcina ta, Salvilla; o disprețuiesc.

Inscripție din Pompeii

Bordelul pare şi mai puţin un cămin acum, când Felix a mai înghesuit şi alte femei. Doar Beronice şi Victoria au cămăruţele lor, după ce două dansatoare spaniole s-au mutat acum o săptămână în cămăruţa Cressei. Cressa stă cu Britannica, iar ele două au mai puţini clienţi ca oricine. Felix nu poate să recunoască, dar Britannica a fost o investiţie îngrozitoare.

Ipstilla şi Telethusa fie vorbesc puţin latina, fie poate că preferă să nu se amestece. Când intră Amara şi Dido, râd zgomotos, strigând una la alta în spaniolă şi ocupând tot coridorul. Fabia încearcă să măture pe lângă ele, dar femeile n-o bagă în seamă şi refuză să-şi mişte picioarele.

— Bine că v-aţi întors, spune Victoria, făcându-le semn să intre la ea în cămăruţă.

Amara şi Dido se aşază pe pat.

— Felix vrea să le scoatem pe fetele noi, să le învăţăm cum să agaţe.

— Nu pot să se ducă împreună? întreabă Amara. Oricum sunt sigură că aşa ar prefera.

— Nu, vrea să le supraveghem. Şi cineva trebuie s-o scoată pe Britannica. S-a săturat s-o vadă că nu face nimic.

Amara bănuieşte că şi Victoria s-a săturat. Nu s-a ataşat deloc de britană.

— Dacă Dido şi cu mine le luăm pe spaniole, te descurci tu cu Britannica?

— De ce eu?

— Nu putem să-i cerem Cressei, nu? Iar Beronice nu se simte prea bine. A avut un client greu azi-noapte. În plus, credeam că-ţi *place*.

— Bine, răspunde Amara oftând. O iau eu.

Le lasă pe Dido şi Victoria să-şi poarte negocierile zgomotoase cu spaniolele şi îşi târăşte picioarele în fosta ei cămăruţă. Cressa e întinsă pe pat, cu ochii închişi, deşi

Amara bănuieşte că nu doarme. Britannica stă pe un scăunel şi o veghează ca un câine de pază palid.

— Britannica, spune Amara şi întinde mâna. Vino cu mine. Vino.

Femeia se uită la Cressa, nesigură.

— Haide, repetă Amara mai hotărât. Mergem să căutăm bărbați.

Britannica se ridică, dominând-o, şi o ia spre uşă cu chipul sumbru. Amara nu e sigură câtă latină înțelege. Bănuieşte că mult mai multă decât lasă să se vadă, deşi n-a spus niciodată niciun cuvânt în afară de numele Cressei. Iese pe uşa din spate, pentru că pe coridor încă se țipă şi se gesticulează aprig.

— La băi, spune Amara, îndrumând-o pe însoțitoarea ei zdravănă pe trotuar.

Când merge alături de Britannica, nu duc lipsă de atenție, dar nu de felul celei pe care şi-o doreşte Amara. Britannica păşeşte amenințător, cu mişcări deloc feminine, mai mult luptător decât prostituată.

Îi priveşte în ochi pe toți bărbații, cu o căutătură furioasă şi provocatoare. Dacă îi întoarce vreunul privirea, îşi dezgoleşte dinții şi sâsâie. Abia au ajuns în capul străzii şi Amara începe să se teamă că o să mănânce bătaie până să se apropie de colț.

— Ajunge, spune ea exasperată. Ai câştigat. Ne întoarcem.

Britannica se răsuceşte pe călcâie şi o ia din loc, iar Amara dă fuga după ea. Coridorul e în sfârşit liber, dar Amara ştie că nu poate să renunțe şi să rămână înăuntru; va trebui să iasă să agațe cu cineva. O urmează pe Britannica în cămăruța unde Cressa e tot culcată, doborâtă de nefericire.

— Cressa? Ştiu că eşti trează, spune ea. De ce nu ieşi cu mine? O să-ți facă bine aerul.

— N-am chef, răspunde Cressa.

— Ştiu, dar nu poţi să stai înăuntru toată ziua, insistă Amara.

Britannica urmăreşte neliniştită discuţia, dar Amara n-o bagă în seamă.

— Putem să ne plimbăm în port. Îţi cumpăr un vin.

Cressa se ridică încet. Burta i s-a umflat, dar faţa pare scobită şi pierdută.

— Bine, spune ea ostenită. Vin.

— Cressa! spune Britannica pe un ton insistent. Cressa!

— Mă întorc repede, spune Cressa liniştitor, mângâind-o pe braţ pe femeia înaltă ca şi cum ar fi un copil. Odihneşte-te.

Amara ştie că Britannica n-o să se odihnească. A mai spionat-o când era singură şi a văzut-o dând pumni şi picioare la nesfârşit în capetele unor bărbaţi imaginari. Îi aruncă o privire de avertisment când pleacă. *Fără probleme*.

Drumul până în port e lent şi chinuit. E greu de crezut că şi Cressa a făcut vreodată aceleaşi eforturi ca ele ca să-şi îngrijească înfăţişarea. Acum, e şleampătă şi neîngrijită, cu părul vâlvoi. *Târfele îmbătrânesc de două ori mai repede*, îşi spune Amara, iar gândul acesta o înfioară.

— Nu ştiu de ce se poartă toată lumea aşa urât cu Britannica, spune Cressa, uitându-se peste umăr, ca şi cum britana s-ar putea vedea în spatele lor. Nu face decât să urască să fie închisă aici. Ştiai că are o inimă bună? Cred că e mai loială ca oricine altcineva. Şi e deşteaptă. Ştiu că nu-şi dă nimeni altcineva seama, dar e.

— Dar nici uşor nu e să ai de-a face cu ea, spune Amara.

— De ce să fie uşor? Viaţa ei e *uşoară*?

Cressei îi tremură glasul, iar Amara se teme că ar putea izbucni în plâns.

— Ştiu, răspunde ea, iar din tonul ei pare că se scuză.

Ultimul lucru pe care şi-l doreşte e s-o supere pe prietena ei deja tulburată.

— Ştiu. O să încerc să fac mai mult efort, promit.

Merg mai departe în ritmul lor chinuitor de lent, până când Cressa se opreşte cu totul. Amara îşi dă seama că se uită la un copilaş care are poate trei-patru ani. Glasul piţigăiat al copilului se aude de departe, iar mama lui zâmbeşte, îngăduitoare, până când o observă pe femeia neglijentă *şi* ciudată atentă la comoara ei. Pune un braţ în jurul băiatului, ducându-l agitată mai departe.

— Cressa, spune Amara, încercând s-o ducă de-acolo.

Dar Cressa plânge.

— Nu, spune ea, dând-o deoparte pe Amara când vrea s-o mângâie.

Amara oftează. Aproape că regretă că i-a cerut să vină cu ea.

Trec pe sub poarta maritimă, pe lângă băile lui Vibo, unde n-a mai lucrat niciuna dintre ele de câteva luni, de când Felix a hotărât că atenţiile primite nu meritau. În josul dealului, se vede sclipind marea. Aerul e curat, mirosul sării e pătrunzător. Cressa pare un pic mai liniştită acum, după ce au ajuns în port. La docuri descarcă mai multe corăbii. Bărbaţii forfotesc şi strigă, ocupaţi ca nişte furnici care duc firimituri la muşuroi. Amara îi întinde braţul, încordată după ultima respingere, dar de data asta Cressa îl acceptă.

— Să ne plimbăm un pic înainte să trecem la agăţat?

Cressa încuviinţează şi se îndreaptă împreună spre colonada care înconjoară portul. Amara simte cum devine mai încrezătoare. Razele soarelui, reflectate de mare, luminează coloanele şi statuile pictate, iar ţipetele pescăruşilor şi strigătele monotone ale marinarilor sunt aproape muzicale. O ajută pe Cressa să se aşeze într-un loc însorit de pe mal. Stau amândouă şi îşi leagănă picioarele deasupra mării, iar Amara vede peştii cenuşii ţâşnind dintr-o parte într-alta în apa limpede.

— Felix nu mi-a spus niciodată cui i l-a vândut pe Cosmus, spune Cressa.

E aşa de neaşteptat să pomenească de fiul ei, că Amara nici nu ştie ce să spună. Se uită la Cressa, dar nu-i poate vedea expresia, pentru că femeia stă cu fața spre mare.

— A încercat Fabia să afle, dar n-am reuşit nimic.

— Fabia? întreabă Amara surprinsă.

Nu şi-o poate imagina pe mama lui Paris având suficient curaj, sau ingeniozitate, pentru o asemenea încercare.

— De ce nu? Vede mai multe decât ai crede. Şi nimeni n-o bagă în seamă. Aşa se întâmplă când îmbătrâneşti.

Amărăciunea din glasul Cressei nu poate fi trecută cu vederea.

— Chiar şi-aşa, ți-a fost greu, spune Amara, disperată să încerce s-o facă pe Cressa să se simtă un pic mai liniştită. Crezi că a fost mai bine aşa? Că n-a rămas închis în bordel?

Cressa se întoarce către ea, iar Amara e şocată de cât de îmbătrânită şi obosită arată în lumina puternică.

— Ştiu că niciuna dintre voi nu înțelege, răspunde ea. Că vă imaginați că e ceva cu care pot să mă împac.

Amara dă să protesteze, însă Cressa ridică mâna şi o opreşte.

— Amara, dacă o să ai vreodată un copil, o să înțelegi ce simt.

Amara nu spune nimic, conştientă de burta umflată a Cressei şi de copilul pe care-l poartă. Rămân tăcute, până când Cressa începe să se ridice. Amara încearcă s-o ajute, dar îi face semn să rămână pe loc.

— Te superi dacă rămân puțin singură? Poți să mă aştepți aici. Nu durează mult.

Amara nu e încântată de idee. În port nu e niciodată foarte sigur. Însă Cressa coboară privirea spre ea, cu ochi rugători, iar ea nu e în stare să refuze.

— Bine. Dar nu prea departe. Nu vreau să rămân singură o veşnicie aici.

Cressa se îndepărtează cu pas grăbit. Pare mai puternică şi mai hotărâtă decât în ultima vreme. Până la urmă, aerul de mare a fost o idee bună. Amara se prinde de baza unui pilon şi întinde gâtul ca să vadă încotro se îndreaptă Cressa. O vede apropiindu-se de docuri şi apoi oprindu-se lângă nişte amfore care tocmai sunt descărcate de pe o corabie. Cressa se sprijină de una dintre ele, poate ca să-şi odihnească picioarele umflate. Priveşte spre mare, la valurile care urcă şi coboară. Se uită şi Amara. Pe valuri dansează lumina. Se uită în depărtare, spre Venus Pompeiiana, unde valurile se sparg de soclul din piatră masivă al coloanei. Zeița iubirii, noua stăpână a Amarei. De la Vinalia încoace, are mai mult respect pentru ea. După ce s-a rugat zeiței, soarta a început să i se schimbe. *Nu mă uita, Afrodita*, îşi spune ea, țintuind cu privirea statuia. *Arată-mi o cale de scăpare şi restul vieții mele îți aparține*.

Aruncă o privire spre locul unde stă Cressa şi o vede gâfâind; se ridică în picioare alarmată. Un bărbat o ceartă şi încearcă s-o împiedice să se mai sprijine de bunurile lui, însă ea rămâne acolo încăpățânată. Amara o ia la fugă. Bărbatul țipă şi pare cât pe ce s-o apuce de braț. Amara îi strigă Cressei să lase amfora şi, spre uşurarea ei, o vede dându-se deoparte, dar apoi, cu o mişcare violentă, împinge amfora peste marginea zidului. Cressa se duce după amforă, trasă aşa de repede peste margine, că imaginea e încețoşată. Probabil că şi-a legat mantia de toartă.

Amara țipă şocată. Se repede printre oameni, împingându-i în disperarea ei de a ajunge la marginea apei, fără să le ia în seamă mânia. La doc, se aruncă în genunchi.

— Cressa! țipă ea, aplecându-se peste marginea cheiului.

Inima îi bate nebuneşte, iar mintea nu e în stare să înțeleagă ce a văzut. Se uită în valuri, dar nu se zăreşte nici urmă de prietena ei – doar spumă şi o uşoară tulburare a apei unde s-a scufundat.

Amara se ridică înnebunită şi caută ajutor. Bărbatul care a țipat la Cressa stă lângă ea şi priveşte în apă, la fel de consternat ca ea. Îl prinde de braț.

— Ştii să înoți? Poți să sari şi s-o salvezi?

Amara suspină isteric, aproape împingându-l în apă în graba ei.

— Te rog, fă ceva! *Te rog*! O să moară!

Bărbatul se scutură furios ca să scape de ea.

— Nenorocita aia tocmai mi-a furat din cel mai bun ulei de măsline! Crezi că o să risc să mă înec pentru o curvă jegoasă şi hoață?

Se uită mai bine la Amara şi-i vede toga.

— Erai cu ea? Aveți acelaşi stăpân?

Amara priveşte din nou marea. Suprafața apei e aproape nemişcată acum, ca şi cum Cressa nu s-ar fi aruncat niciodată, ca şi cum n-ar fi existat niciodată. Amara nu ştie să înoate. Cu fiecare clipă, şansele de supraviețuire ale Cressei scad. Dacă nu cumva a şi murit. Îşi dă seama că încep să se adune în spatele lor şi alți marinari şi negustori, care vorbesc între ei, captivați de agitație. O cuprinde spaima.

— Nu, răspunde ea încercând să-şi ascundă tulburarea şi să-şi controleze tremurul. N-o cunosc. Am văzut-o pe-aici.

Se întoarce şi merge cât de repede poate fără s-o ia la fugă, îndreptându-se către Porta Marina.

34

Când eşti mort, nu mai eşti nimic.

Inscripție din Pompeii

Abia reuşeşte să articuleze cuvintele, aşa de mult plânge. Amara îi povesteşte totul lui Felix dintr-o suflare. Sunt

singuri, iar el stă aproape şi o prinde de mâini ca să nu se clatine.

Amara ar vrea s-o țină în brațe, s-o mângâie, să-i împărtăşească durerea. Însă el ascultă toată povestea fără s-o întrerupă, cu chipul impasibil.

— Ai făcut bine că nu le-ai zis că aveți acelaşi stăpân, îi spune când termină de povestit. M-ar fi pus să plătesc uleiul. Şi Cressa m-a costat deja suficient. Abia dacă a mai făcut un ban în ultimele luni.

Amara e aşa de şocată, că i se opresc suspinele în gât. Felix o priveşte, deloc mişcat de tulburarea ei. Răceala lui n-ar trebui s-o surprindă, dar tot o doare şi, odată cu durerea, vine şi mânia. Îl împinge, orbită de furie. Felix se trage înapoi, dar Amara îl loveşte din nou, de data asta nu cu palma, ci cu pumnul. Felix e însă prea rapid şi-i ratează fața, lovindu-l în schimb în umăr.

— Te urăsc! țipă ea. Nu-ți pasă de nimeni! A murit din cauza ta, şi ție nu-ți pasă. Nu simți nimic. Te urăsc!

Felix îi evită loviturile; Amara e prea tulburată ca să lovească bine.

— Aş vrea să fii mort! strigă ea, apucându-l de haine şi încercând să-l scuture. Aş vrea să fii mort!

Felix o prinde de brațul drept şi i-l răsuceşte la spate. Amara țipă şi cade pe loc în genunchi.

— Nu-mi spui tu mie ce simt! strigă Felix, cu gura aşa de aproape de urechea ei, că o asurzeşte.

Îi dă drumul şi o împinge, iar Amara îşi prinde brațul dureros.

— Curvă idioată! Crezi că eu am ales viața asta? *Aşa crezi?*

Amara nu răspunde. Nu s-a întrebat niciodată cum de a ajuns Felix să conducă bordelul. Pare făcut pentru aşa ceva. Felix se ghemuieşte lângă ea, tulburat, iar Amara se trage înapoi.

— Aici m-am născut. Nu aici, spune el, arătând încăperea, parcă nemulțumit de existența ei. Jos. Crezi că nu ştiu cum e? Că nu înțeleg?

Chipul îi e schimonosit de chin.

— Mama n-a fost aşa de curajoasă cum a fost Cressa. O nenorocită prea laşă ca să se sinucidă şi să-şi scutească fiul de aşa ceva.

Amara nu mişcă, nu îndrăzneşte să spună nimic. Nu-şi poate imagina că Felix o s-o ierte că l-a văzut aşa, când o să-şi dea seama ce tocmai a spus. E prăbuşit şi, pentru prima dată de când îl cunoaşte, pare înfrânt. Amara înțelege privindu-l acum că oricât de mult l-ar urî, Felix o să se disprețuiască întotdeauna mai mult.

— Tata, sau bărbatul pe care curva de maică-mea insista să-l numească tatăl meu, administra locul ăsta, spune el. Mi-a dat libertatea, aşa că bănuiesc că a crezut-o. Dar nu până nu am făcut o *lungă* ucenicie.

Se uită țintă la masa de lucru – probabil a lui taică-su – când rosteşte cuvintele. Amara se gândeşte la socotelile meticuloase, şi-l imaginează stând acolo în copilărie, privind o versiune mai bătrână şi mai dezgustătoare a sa. Învățându-i meseria. Dar apoi îşi aduce aminte de inscripția de pe peretele cămăruței ei.

Amara îşi mută privirea, cu răsuflarea tăiată. Să fie posibil ca stăpânul ei să fi fost cândva prostituat? Să fi dus aceeaşi viață ca şi Paris? Îi e teamă să vorbească, să-i aducă aminte de prezența ei, dar şi tăcerea tot mai apăsătoare este înspăimântătoare.

— Ce s-a întâmplat cu mama ta? întreabă ea încet.

— A murit când aveam zece ani.

Felix se uită fix la peretele roşu, cu ochi sticloşi. Durerea lui e aşa de palpabilă, că Amara uită de ea. În momentul acela, nu poate vedea decât băiatul înspăimântat care şi-a

pierdut mama, care a fost chinuit de tatăl lui, şi o doare inima pentru el. Îi atinge braţul cu degete delicate.

— Îmi pare rău, spune ea.

Felix tresare şi se smulge din gânduri.

— Nu mă atinge, mârâie el şi se ridică în picioare.

Amara se trage din calea lui, temându-se că o s-o lovească. Felix se uită la ea şi ştiu amândoi că îi vede lacrimile din ochi.

— Ieşi.

Amara iese în fugă din încăpere.

Închide uşa apartamentului în urma ei şi rămâne pe străduţă, cu spatele lipit de lemn. Se simte sfâşiată, aproape în egală măsură din cauza nedumeririi legate de Felix şi de durere pentru Cressa. Nu suportă să intre în bordel, s-o înfrunte pe Britannica, să facă reală moartea Cressei, să o vadă din nou căzând în apă când le povesteşte celorlalte ce s-a întâmplat. Se strecoară în josul străzii, mergând repede, dar fără ţintă. Îi vine în minte Rufus, cum o ţine în braţe, cum îi spune că o iubeşte. Dar ar fi de negândit să-l tulbure la el acasă, în cursul zilei, cu povestea ei urâtă de târfă despre sarcină şi moarte. Aproape că o ia pe strada către casa Drusillei, simţind că ea n-ar alunga-o, şi totuşi nu o cunoaşte cu adevărat. Picioarele Amarei ştiu unde o duc înainte să-şi dea ea seama. Prăvălia olarului de pe Via Pompeiiana. La Menander.

Rămâne în faţa prăvăliei, privind. E acolo, râzând cu o altă sclavă. O femeie tânără. Nu se vede nici urmă de Rusticus. Amara simte un junghi. Probabil că asta e iubita lui acum. N-are niciun drept să-i pese ce face el; a greşit să vină aici şi să-i bage pe gât durerea ei. Menander o vede chiar când se întoarce şi iese în fugă din prăvălie.

— Timarete! strigă el, ca s-o oprească.

O ajunge din urmă şi-i vede chipul scăldat în lacrimi.

— Nu pot să vorbesc în fața prăvăliei, spune el. Aşteaptă-mă aici. Putem să mergem până la fântână.

Înainte să apuce ea să protesteze, el a şi intrat în grabă înapoi în prăvălie. Amara îl vede vorbind cu sclava de la tejghea, care se uită la ea, curioasă, apoi îi aduce lui Menander o găleată.

— Haide, îi spune el Amarei. Pe-aici.

Merg cu pas grăbit.

— Îmi pare rău, spune Amara. Îmi pare rău pentru ce s-a petrecut între noi.

Ajung la fântână, unde deja zăbovesc o mulțime de bârfitori. E locul favorit al sclavilor care pierd vremea.

— Nu mai contează acum, spune el, trăgând-o într-o parte ca să lase să treacă un bărbat nerăbdător. Spune-mi ce s-a întâmplat. Ți-a făcut cineva rău?

Grija pentru ea e aşa de evidentă, că Amarei iar îi vine să plângă.

— Cressa a murit, spune ea. Era gravidă. Am fost împreună în golf.

Amara se opreşte, pentru că nu vrea să descrie din nou ultimele clipe ale Cressei, fluturarea mantiei ei, spuma valurilor.

— S-a aruncat în apă.

— Nu erați decât voi două? Ai rămas singură acolo? La docuri?

Amara încuviințează.

— Nimeni n-a ajutat-o. Nimeni. Şi când bărbatul ăla m-a întrebat de ce sunt supărată, am zis că n-o cunoşteam.

Îşi acoperă fața cu mâinile, copleşită de actul ei final de trădare. Menander lasă jos găleata şi o îmbrățişează. Amara se agață de el şi-i plânge pe umăr.

— N-ai greşit cu nimic, spune el. E în ordine. Nu e vina ta.

— Nimeni n-a ajutat-o, nimănui nu i-a păsat, continuă Amara. Erau doar furioşi că împinsese o amforă cu ulei în

apă. Ea nu conta. Şi acum nu mai e şi parcă nici n-ar fi trăit vreodată. Ca şi cum nu însemna nimic.

— Nu era dură, spune Menander. Ai iubit-o, nu? A fost importantă; a fost importantă pentru tine, pentru prietenii ei.

— N-am ajutat-o. Am lăsat-o să se înece.

— *Nu puteai* s-o ajuți, îi răspunde el. Şi ea a *ales* să se înece.

Amara îl lasă s-o țină în brațe, până îşi dă brusc seama că au atras mai mulți gură-cască, fără îndoială atenți la fiecare cuvânt. Se îndreaptă şi îşi şterge fața. Menander se întoarce spre micul grup care zăboveşte cu gălețile în mână.

— Haide, lăsați-ne singuri.

— Du-te naibii, mormăie unul dintre sclavi, dar bârfitorii tot se îndepărtează ca să le asigure un pic de intimitate.

Nimeni nu vrea scandal, mai ales că pe toți îi aşteaptă stăpânii.

— N-ai greşit cu nimic, repetă Menander, ținând-o de umeri şi obligând-o să se uite la el. Mă auzi? Cu nimic.

Amara priveşte chipul lui blând şi ochii întunecați pe care a încercat din greu să-i uite şi îşi dă seama că n-o să-l iubească niciodată pe Rufus; cel puțin nu aşa cum îl iubeşte pe bărbatul ăsta.

— Îmi pare rău că am trimis-o pe Dido, spune ea. Îmi pare foarte rău. Ar fi trebuit să-ți spun eu.

Imediat ce rosteşte cuvintele, vede că l-a rănit.

— Nu-l iubesc. Dar îi sunt datoare.

— Te-a cumpărat, răspunde Menander, dându-i drumul. Înțeleg.

Amara nu s-a referit doar la bani. Îi e datoare lui Rufus pentru mai mult de-atât. Îi datorează un fel de loialitate, astfel încât să nu devină minciună fiecare cuvânt pe care-l scoate. Dar nu vrea să-l rănească pe Menander şi mai mult

decât l-a rănit deja. El se apleacă să umple cu apă găleata de care n-are nevoie, dar e o scuză față de Rusticus.

— N-am vrut să-ți risipești sentimentele pe mine, spune ea în timp ce Menander pompează apa. Nu când eu nu-ți pot da nimic.

Deşi aş vrea, îşi zice ea.

— Şi îmi pare rău că am venit, că te-am târât afară, că te-am împovărat. Doar că nu puteam suporta ce s-a întâmplat cu Cressa şi am uitat. Am uitat că n-ar fi trebuit să vorbesc cu tine. Că ar fi trebuit să te las în pace.

— Poți să vorbeşti oricând cu mine.

Menander ridică găleata şi se îndepărtează de fântână.

— Întotdeauna. Şi ştiu că trebuie să ai grijă de tine. Înțeleg.

Amara coboară privirea. Are senzația că el o îndepărtează, iar ea n-ar vrea.

— Nu există nimeni ca tine, zice ea, nefiind în stare să-i spună că-l iubeşte. Nu există nimeni ca tine în viața mea.

— Nici într-a mea, Timarete.

Se apleacă şi o sărută fugar pe frunte. Apoi ia găleata şi se întoarce să plece.

— Te rog, ai grijă. Şi nu te învinovăți.

***

Imediat ce o vede pe Amara, Britannica înțelege că s-a întâmplat ceva.

— Cressa? întreabă ea, pe un ton panicat. Cressa?

Amara nu suportă să-i spună că a murit cât sunt singure; nici nu e convinsă că Britannica o să înțeleagă. Celelalte femei au ieşit, chiar şi Beronice, şi trebuie să aştepte în timp ce Britannica se plimbă în sus şi-n jos pe coridor, mormăind şi întorcându-se din când în când ca să strige la Amara, care nu face decât să clatine din cap.

Când se întorc Dido şi Beronice, au amândouă clienți. Amara ştie că şi-au dat seama imediat ce au trecut pragul

că are veşti proaste, dar tot sunt nevoite să-şi satisfacă întâi clienţii. Amara se aşază în fosta ei cămăruţă, aşteptându-le să termine.

— Unde e? întreabă Beronice intrând grăbită imediat ce se eliberează. Unde-i Cressa? Ce-a păţit?

Britannica stă lângă pat, uitându-se de la Beronice la Amara cu ochi măriţi de frică.

— Îmi pare rău, răspunde Amara. Îmi pare foarte rău.

— Nu, spune Beronice clătinând din cap când înţelege. Nu, nu e adevărat. Nu se poate.

— A sărit în mare în port, spune Amara, încercând să nu-şi lase glasul să tremure. S-a legat de o amforă ca să se asigure că se îneacă. N-am putut ajunge la timp ca s-o salvez. Nu mi-am dat seama.

— Nu! se tânguie Beronice. Nu!

Amara se temuse de durerea Britannicăi, dar se dovedeşte că Beronice e cea care-şi pierde cu totul controlul. Bate cu pumnii în pereţii cămăruţei, îşi smulge părul, se zgârie pe faţă, ţipă şi plânge.

— O iubeam! suspină ea. O iubeam! Nu poate să fie moartă!

Amara nu îndrăzneşte s-o atingă; Beronice e ca o nebună. Britannica se ghemuieşte pe podea şi îşi acoperă urechile. Intră şi Dido, dar n-are nevoie să întrebe ce s-a întâmplat. Se aruncă spre Amara şi rămân îmbrăţişate, legănându-se înainte şi înapoi.

Încă mai plâng şi îngenunchează când Amara o aude pe Victoria, trăncăneala ei acoperind zgomotul.

— *Ah! O simt! Ce mare eşti!*

Se aud ţipetele şi chicotelile fetelor spaniole şi vocile mai grave ale bărbaţilor. Amara se desprinde de Dido şi iese pe coridor. Rămâne tăcută, cu umbra întinsă pe podea.

Un bărbat e atârnat peste Victoria, dar ea nu-i acordă decât jumătate din atenţie. A auzit tânguirile.

— Cine? o întreabă pe Amara. Despre cine e vorba?
— Cressa.
— Afară! spune Victoria şi scutură braţul bărbatului de pe umeri.

El o priveşte, năucit de târfa asta, care acum o clipă icnea de dorul lui. Victoria îl împinge cu forţă.

— Ieşi! ţipă ea, cu faţa roşie de furie. Toţi! Afară! Nu vreau niciun nenorocit de bărbat aici!

Ipstilla şi Telethusa rămân încremenite de teamă şi surprindere. Unul dintre clienţii lor râde nervos.

— Ce naiba-i asta?
— Am spus să ieşiţi toţi! urlă Victoria, smulgându-i braţul de pe mijlocul Ipstillei.

Bărbatul se dă înapoi, prea şocat s-o lovească. Însoţitorul lui face un semn să alunge deochiul.

— Aţi auzit ce-a spus! strigă şi Amara. Nu vă vrem aici! Ieşiţi!

Beronice iese în fugă din cămăruţa din spate. Pare dezlănţuită, cu faţa zgâriată şi părul vâlvoi.

— Nemernicilor! urlă ea. E moartă, nu puteţi să ne lăsaţi în pace?

Bărbaţii nu mai au nevoie de alte îndemnuri. Nici măcar nu zăbovesc să răspundă la insulte. În loc de asta, ies în grabă din casa femeilor furioase, aproape împiedicându-se de prag când păşesc în stradă.

35

Ai fi vrut un cor din Gades să-ţi aduc la masa mea,
Ca să-ţi cânte la ureche cântece fără perdea?
Să priveşti cum, fremătându-şi coapsele ispititoare,
Se rostogolesc pe lespezi mlădioase dansatoare?

Iuvenal, *Satire*, 11.162[21]

În orice altă dimineață, Felix ar fi fost furios din cauza câştigului mic, dar durerea lor înnebunită le făcuse pe femei de neatins, cel puțin pentru o zi. Amara se întreabă dacă şi el jeleşte, dar îşi înăbuşă compasiunea. Indiferent ce i s-ar fi întâmplat lui Felix în copilărie nu schimbă cu nimic ce este el acum. Fabia îi aranjează părul, şi ea cu fața roşie de plâns. Amara îşi aduce aminte ce i-a spus Cressa despre cum a încercat bătrâna să-l găsească pe Cosmus şi se întreabă despre ce altceva mai vorbeau ele două, ce secrete ar putea şti Fabia despre stăpânul lor.

Când e gata toată lumea, le lasă pe Ipstilla şi pe Telethusa la bordel şi pleacă într-un şir tăcut spre Vrabia. Fetele spaniole au petrecut o noapte mizerabilă, tăcute de data asta, intimidate de intensitatea jelaniei după o femeie pe care abia dacă o cunoşteau.

Imediat ce intră, e clar că Zoskales a aflat deja vestea. Amara bănuieşte că până acum trebuie să ştie deja jumătate de cartier, după ce şi-au aruncat clienții afară. Proprietarul le oferă vin şi mâncare din partea casei şi le aduce chiar el la masă.

— În amintirea prietenei voastre, spune el, apăsându-le pe rând mâinile, cu sinceritate în glas. Pentru Cressa. Fie ca umbra ei să se odihnească în pace pe lumea cealaltă.

Îi mulțumesc, Beronice plângând, dar Amara se teme că în realitate Cressa nu o să se odihnească, oriunde i-ar fi acum spiritul. Nu pot nici măcar s-o îngroape; nu pot face nimic să-i uşureze trecerea.

---

[21] Decimus Iunius Iuvenalis, „Satire”, în Persius, Iuvenal, Maţial, *Satire şi epigrame*, trad. Tudor Măinescu şi Alexandru Hodoş, Ed. pentru Literatură, Bucureşti, 1967, Satira XI, „Despre lux şi cumpătare”, pag. 215. *(N.t.)*

— Pentru Cressa, spune Victoria, dând pe gât vinul.

Celelalte îi urmează exemplul. Amara încearcă să-i dea un urcior şi Britannicăi, dar ea întoarce capul. Britana n-a scos niciun sunet de când a aflat că singura ei prietenă a murit. Tăcerea ei o tulbură pe Amara mult mai mult decât durerea dezlănțuită la care se aşteptase. Acum simte şi mai multă responsabilitate pentru Britannica. În definitiv, asta a fost ultima cerință a Cressei, să aibă grijă de ea.

— Chinul ei s-a încheiat, spune Victoria. A fost alegerea ei. Trebuie s-o respectăm.

— N-a prea fost alegere, răspunde Amara, aducându-şi aminte chipul Cressei întors spre ea în lumina aspră a portului şi durerea din ochii ei. N-a vrut să scape de copil. A cui vină e?

— Nu face asta, intervine Dido, clătinând din cap. Te rog, nu. Nu foloseşte la nimic.

— Ar fi putut fi oricare dintre noi, continuă Amara, fără s-o ia în seamă. Oricare. Noi nu contăm pentru nimeni.

Beronice izbucneşte din nou în plâns, prăbuşindu-se peste masă, iar umerii i se zguduie.

— Încetează, spune Dido.

— Îmi pare rău.

Amara priveşte vinovată spre Beronice, care-şi şterge ochii şi încearcă să se stăpânească, în timp ce Dido o cuprinde cu brațul.

— Ar trebui să pregătim un loc pentru Cressa, spune Victoria. Să folosim economiile ei pentru nişte ofrande, să facem ritualurile. Să plătim toate, dacă e nevoie.

Celelalte încuviințează.

— Şi trebuie să avem grijă de Britannica, adaugă Amara. A fost ultimul lucru pe care mi l-a cerut Cressa. Voia să ne purtăm mai frumos cu ea.

Propunerea e primită cu mai puțin entuziasm. Să aduci un omagiu unei umbre e o treabă mai uşoară decât să ai grijă de o britană mare şi furioasă.

— Sper că Ipstilla şi Telethusa sunt bine, spune Dido. Au părut foarte tăcute azi-dimineață. Probabil că e ciudat pentru ele.

— Două javre, ripostează Victoria. Mă îndoiesc că au vreun sentiment. Trebuia să le fi văzut ieri în fața băilor. Neruşinate! Am crezut că o să înceapă să i-o tragă unuia lângă zid, la lumina zilei.

Se uită la Amara, cu o expresie nu în întregime blândă.

— *Tu* o să ai o seară distractivă.

Amara şi Dido trebuie să cânte acasă la Cornelius, dar n-o să meargă singure. Au fost angajate şi Ipstilla şi Telethusa să danseze.

— Nu se poate să fie aşa de rău, spune Amara.

— Păi, nu trebuie decât să ne povesteşti mâine despre petrecere. Sunt sigură că abia aşteaptă toată lumea.

Amara ştie că durerea o face pe Victoria să izbucnească, dar privirile pe care le schimbă cu Beronice sugerează că ranchiuna celor două femei e profundă. Privindu-le, înțelege că trebuie să fi avut loc multe discuții ca asta, în care şi-au vărsat invidia în absența ei şi a lui Dido. Poate că li se alătura şi Cressa. Amara dă pe gât vinul, vrând să alunge gândul acesta.

Amara nu l-a mai văzut niciodată pe Egnatius dându-se în spectacol mai mult decât atunci când le întâmpină pe Ipstilla şi Telethusa. Dă năvală în sala de aşteptare înghețată, nefiind în stare să-şi controleze entuziasmul în clipa în care le întâlneşte pe fetele noi. Sporovăiesc toți în spaniolă, iar Amara vede ce bucurie sinceră îi face să vorbească în limba lui maternă. Ştie senzația, îşi aduce aminte cum a fost prima dată când a vorbit cu Menander, sentimentul de recunoaştere şi înțelegere imediată.

Repetă în linişte cu Dido într-un colţ. E tot Ovidiu în seara asta; au pus pe muzică o parte din *Arta iubirii*. Strofe despre dans, ca să se potrivească şi cu spectacolul spaniolelor. Egnatius le acordă foarte puţină atenţie, iar Amara îşi aduce aminte cum a fost prima dată când a venit. Când toată agitaţia era în jurul ei şi al lui Dido, iar interpretele de pantomimă erau în mare nevoite să se descurce singure. Nimic nu e mai atrăgător ca noutatea.

În cele din urmă, Egnatius îşi aduce aminte şi de ele. Se apropie, oarecum spăsit, ca să le împodobească părul cu ghirlande.

— Sunteţi perfecte! se entuziasmează el, înfigând nişte frunze după urechea lui Dido. Stăpânul vostru a cumpărat exact genul de fete pe care l-am cerut.

— *Tu* l-ai cerut?

Amara e uluită.

— Sclave instruite la Cadiz, încuviinţează el. Ah! Îmi aduc aminte că le-am văzut în tinereţe. Nu există dans ca al lor în toată lumea. E nevoie de ani de zile ca să înveţi.

Ridică o sprânceană, insinuant.

— Instruite şi în alte arte, bineînţeles.

Amara şi Dido se uită îngrozite una la alta. Pe cine o să intereseze două vrăbii când în încăpere se află două păsări-phoenix? Egnatius le simte neliniştea, poate dându-şi seama de lipsa lui de tact.

— Dar nimic nu seamănă cu spectacolul vostru *fermecător*! exclamă el, fără urmă de sinceritate. Micile mele nimfe frumoase şi nevinovate!

Se îndepărtează în pas vioi, făcând evident o glumă murdară cu fetele spaniole când pleacă. Chicotesc toţi trei.

— Rahat, spune Amara.

— Nici măcar n-avem cântece noi în seara asta, şopteşte Dido.

E adevărat. Salvius le-a învățat toate cântecele pe care le știe, sau poate toate cântecele pe care e dispus să le împărtășească, iar acum trebuie să-și facă mai interesante spectacolele adăugând cuvinte noi, dar pe muzica familiară.

— O să fie bine, răspunde Amara, însă glasul ei nu e convingător. Suntem diferite între noi. E în ordine.

— Știai că Felix discută direct cu Egnatius?

Amara clatină din cap. Stătuse atâtea zile cu el, lucrând la catastifele lui, și el nu spusese nimic.

— Nu.

La început, Amara crede că o să fie bine. E mângâiată de prezența lui Fuscus, care i-a tot cerut să vină pe canapeaua lui măcar o parte a cinei. Au trecut multe, multe săptămâni de când a plătit pentru compania ei cât ține cina. Discută despre băieții lui, despre afaceri, ba chiar și despre nevasta lui, în timp ce o mângâie leneș, într-un mod familiar. Dar nu așa ar și trebui să fie? Când îți cunoști amantul de ceva vreme, nu mai e la fel de presant.

Amara are o senzație sâcâitoare că sunt mai puțini oaspeți ca de obicei și nu e prezentă nicio soție, nici măcar soția gazdei, Calpurnia. Chiar și așa, cea mai mare parte a cinei pare liniștitor de previzibilă. Ea și Dido cântă, toată lumea pare încântată, iar Egnatius le conduce grațios prin încăpere. Însă Ipstilla și Telethusa nu sunt lăsate până la sfârșitul mesei, așa cum s-a întâmplat cu interpretele de pantomimă. În schimb, Egnatius le aduce în toiul cinei, când dispoziția tuturor a ajuns într-un punct culminant.

Amara se întinde pe canapea cu un bărbat despre care nu știe când a venit. Nu i-a vorbit direct, dar ea crede că-l cheamă Trebius. Are o tăbăcărie și-i tot îndrugă despre piei însoțitorului său la fel de plicticos, când se aude Cornelius, a cărui voce puternică acoperă murmurul oaspeților.

— Prieteni, exclamă el, cred că o să vă placă felul următor. O specialitate spaniolă foarte condimentată.

Se aude un râs plin de nerăbdare, iar Amara îşi dă seama că toate lumea asta aşteptase. Dido şi cu ea erau aici doar ca să le facă poftă oaspeților. Întreaga seară avea la temelie spectacolul femeilor noi.

Ipstilla şi Telethusa vin învârtindu-se spre fântâna cu nimfe, bătând din castanietele lor roşii. Până şi plicticosul Trebius a tăcut, brusc interesat şi atent. Cele două dansatoare sunt dezbrăcate, deşi Amara îşi dă seama că au folosit din belşug pasta de aur pe care ea şi Dido au lăsat-o, prosteşte, nesupravegheată în sala de aşteptare.

Odată încheiat preludiul, cele două femei trec la treaba serioasă. Amara le priveşte. N-a mai văzut niciodată aşa un dans. Spectacolul Victoriei de la Vinalia pare de-a dreptul respectabil. Nici măcar nu e sigură cum reuşesc să se scuture şi să tremure aşa, coborându-se până la podea, dar fără să o atingă propriu-zis, fără să cadă. Iar cântecul e şi mai rău. E un amestec de vaiete şi gemete fără cuvinte, cea mai puțin subtilă imitație de sex pe care a auzit-o vreodată.

Trebius o prinde de picior, iar ea tresare. Se întoarce să se uite la el, dar el nu-i întoarce privirea, nici măcar nu pare conştient că e acolo; mâna o strânge de pulpă doar pentru că vrea să atingă un trup de femeie în timp ce priveşte dansul. Amara îşi înăbuşă instinctul copleşitor să-i îndepărteze degetele de pe pielea ei, de preferință dându-le peste cap până pocnesc oasele şi în schimb se uită disperată în jur după Fuscus. Şi el e fascinat de dans. Amara îl urmăreşte cu privirea, vrând să-l facă s-o observe, trimițându-i o rugăminte tăcută. În cele din urmă, îi aruncă o privire. Se uită în ochii lui, hotărâtă să-l facă să înțeleagă. Fuscus îi face semn lui Egnatius, arătând spre canapeaua unde e ea captivă cu Trebius.

Rareori a fost mai recunoscătoare să-l vadă pe Egnatius furişându-se spre ea.

— Vă rog să mă iertați, îi şopteşte el lui Trebius, o scăpare cât se poate de *îngrozitoare*, e rezervată în altă parte...

Trebius se uită la Amara, aproape surprins să vadă că ține mâna pe ea.

— Ia-o, spune el nerăbdător, aproape împingând-o de pe canapea. Nu văd de tine.

Amara se întinde lângă Fuscus, care are o expresie de îngâmfare.

— Dansul ți-a făcut poftă de *mine*, vrăbiuță? o întreabă el, trăgând-o cu forță mai aproape de el şi suflându-i greu în ureche.

— N-aş putea fi cu altcineva!

Amara oftează. Lasă-l pe prostănac să-şi închipuie că tânjeşte după trupul lui şi nu după protecția lui. Măcar pe el îl ştie. Chiar dacă nu are nicio afecțiune reală pentru ea, nici n-o să-i facă rău, n-o să-i folosească trupul fără să-i treacă prin cap că s-ar putea să aibă lipită de el şi o femeie vie.

Se uită în jur după Dido, ruşinată că abia acum îşi aduce aminte de prietena ei. O zăreşte lângă fântână, cu un bărbat pe care nu-l recunoaşte. Măcar pare s-o lase mai mult sau mai puțin în pace, prea atras de femeile care dansează ca s-o observe pe cea de lângă el.

Cina este, deloc surprinzător, mai scurtă ca de obicei. Ce urmează e mai puțin o plimbare, cât mai mult o năvală spre bordelul lui Cornelius. Mai aşteaptă şi alte femei angajate, fără îndoială aduse de Egnatius, ca să se asigure că nu rămâne niciunul dintre oaspeți singur. Amara e dezamăgită că Fuscus nu o duce într-o cameră privată; bănuieşte că a făcut o excepție de la preferința lui de a nu fi urmărit, încrezător că şi ceilalți bărbați vor fi mai interesați să se uite la dansatoare decât unii la alții. Ipstilla şi Telethusa trec de la o încăpere luxoasă la alta, dansând pentru bărbați în

timp ce fac sex, dar, îşi zice Amara cu ranchiună, trebuind să suporte să fie folosite ele însele.

Nu se teme de Fuscus, dar când o aşază într-o poziție chinuitor de incomodă doar ca să o vadă mai bine pe Telethusa, îşi dă seama că distanța dintre el şi Trebius nu e aşa de mare pe cât îşi închipuise ea. Trupul ei, care e prea familiar ca să fie excitant în sine, este un mijloc să-şi sporească plăcerea dată de dansatoare. E prinsă în capcană, cu greutatea lui, ca valurile mării, împingând-o dedesubt. Se gândeşte la Cressa, pierdută sub apă, şi îşi întoarce fața într-o parte, strângând în mâini țesătura scumpă de pe pat. Întrezăreşte cu coada ochiului picioarele Telethusei, în timp ce dansează. Felix a adus-o aici pe femeia asta, îşi spune Amara. A cheltuit tot aurul câştigat de ea ca să-i scadă ei valoarea. Până la urmă, Felix distruge totul.

36

Căci soarele apune şi răsare,
Dar când s-a stins văpaia vieții scurte,
Atunci dormim pe veci o noapte lungă.

Catullus, Poemul 5[22]

Amara îl aude pe Thraso înainte să-l vadă. Gallus le duce înapoi prin beznă, deşi strada asta, cu barurile şi bordelul, nu e niciodată la fel de întunecată cum sunt celelalte. La picioarele unei scări e adunată o mică mulțime. Scara e proptită de zid, aproape de intrarea în bordel, iar o femeie care țipă încearcă s-o scuture, împiedicată doar de trecătorii

[22] Caius Valerius Catullus, *Poeme*, trad. Teodor Naum, Ed. pentru Literatură Universală, Bucureşti, 1969, pag. 8. *(N.t.)*

beți. Din vârful scării, Thraso urlă la ea, ținându-se cu o mână de treaptă şi fluturând un ciocan în cealaltă.

— Ce mama naibii? întreabă Gallus, ridicând felinarul ca să facă lumină.

Amara o prinde de mână pe Dido şi se apropie împreună, însă Ipstilla şi Telethusa par încântate de perspectiva unui scandal şi se saltă ca să vadă mai bine. Ambele sunt extaziate de succesul de la Cornelius. Până şi Egnatius le-a răsplătit pentru spectacol, ceva ce Amara nu l-a mai văzut făcând până acum.

— Ce-i asta? strigă Gallus, intrând în forță în mulțime.

O prinde de umăr pe femeia care țipă.

— Ce naiba faci? Încerci să-l omori?

Femeia se întoarce, încă țipând, iar Amara o recunoaşte. E Maria, cea mai puțin valoroasă dintre femeile lui Simo. Tace când le vede pe Amara şi pe Dido, apoi se strâmbă şi scuipă la picioarele lor.

— Pentru Drauca, spune ea, cu ochii aprinşi de ură.

Apoi se întoarce spre Gallus, ridicând furioasă brațul.

— Fă-l să înceteze! Uite la el! Distruge proprietatea stăpânului meu!

Thraso îndreaptă ciocanul spre un cocoş de piatră aflat sus pe zid. Amara nu l-a observat până acum, dar, pe de altă parte, sunt tare mulți în Pompeii. Maria profită că toată lumea se uită în sus şi scutură iar violent scara. Thraso se agață de treaptă şi înjură.

— N-ai niciun drept! țipă femeia. Încetează!

— Târfă, îi strigă Thraso, fluturând ciocanul. Vezi să nu ți-l scap în cap!

Ipstilla face un pas în față, trăgând-o pe Maria de togă ca s-o ferească şi-i strigă ceva în spaniolă. Cele două femei se agață una de alta, iar mulțimea ovaționează, încântată de distracția neaşteptată a serii.

— Aduceți-l pe Felix, le spune Gallus Amarei şi lui Dido. Acum.

O iau amândouă la fugă spre bordel. Nu e departe, dar hărmălaia băutorilor din față de la Elefant e aşa de zgomotoasă, că scandalul de la câteva case depărtare se pierde în vacarm. Paris se află la uşă şi e surprins să le vadă venind în fugă pe stradă singure.

— Trebuie să-l aduci pe Felix, spune Amara. E un scandal cu una dintre târfele lui Simo. O să ştie el ce vreau să zic.

Paris dă fuga în apartament, bătând în uşă şi strigând. Uşa se deschide, iar el dispare înăuntru. După câteva clipe, iese Felix, înarmat cu o vergea metalică. Paris se furişează în spate, evident trimis înapoi să păzească bordelul în loc să ia şi el parte la acțiune.

— Unde sunt dansatoarele? întreabă Felix, uimit să le vadă singure.

— Au rămas cu Gallus, răspunde Dido, în timp ce merg amândouă în urma lui.

Felix clatină din cap iritat.

— Mai bine le aduceți cu voi.

Ajung la scară, iar mulțimea se dă deoparte, mai mult din respect pentru unealta metalică decât pentru bărbatul care o duce. Maria şi Ipstilla încă se bat, iar Gallus încearcă să se bage între ele, însă la vederea lui Felix se trag toți înapoi. Gallus o dă pe Ipstilla deoparte din drum.

— Femei nenorocite, mormăie el.

— Ce-i asta? întreabă Felix.

Vorbeşte pe un ton indiferent, aproape plictisit, sprijinindu-se în vergeaua metalică de parcă ar fi un toiag.

Maria se întoarce spre el, cu umerii încă tremurând după efort.

— Tu să-mi spui! strigă ea. Huliganul tău distruge afacerea stăpânului meu! Simo închiriază camera asta; e a lui. N-ai niciun drept.

— Camera asta? întreabă Felix, îndreptând vergeaua spre cămăruța întunecoasă care dă direct în stradă.

Încrețește nasul, de parcă ar simți un miros stătut.

— Simo închiriază camera asta?

Maria pășește protectoare în fața ușii. Amara nu poate să nu-i admire curajul.

— Știi bine că așa e. De-asta încearcă nemernicul ăla să distrugă semnul.

Felix îi zâmbește lui Thraso, care tocmai a coborât de pe scară.

— Cred că putem să-i lăsăm doamnei semnul, spune el. Deși e un cocoș al naibii de mare pentru un bordel foarte mic, nu? Ce speră stăpânul tău? Că o parte din resturile de la afacerea mea o să se scurgă în josul străzii?

Felix se întoarce către privitorii beți.

— Cu ce femeie v-ați trage-o? Cu grasa aia de-acolo – și arată spre Maria – sau cu fetele mele de-aici?

Unii din mulțime râd, iar Ipstilla râde cu ei, dar Telethusa pare mai puțin impresionată. Amara bănuiește că nu e încântată să petreacă o noapte cu niciunul dintre bețivani. Cel puțin aici sunt de acord.

— N-ai decât să dai din gură cât vrei, spune Maria, împingându-și bărbia în față. Nu mă impresionezi. Crezi că nu m-a mai făcut nimeni grasă până acum? Păi, *curu' meu mare și gras* rămâne aici.

De data asta, Maria stârnește râsetele. Felix încuviințează, iar Amara își dă seama că expresia lui zâmbitoare e cruzime curată.

— Dar n-ai niciun paznic, nu? întreabă el, prefăcându-se că se uită interesat în susul și în josul străzii după protectorul ei inexistent. Probabil că Simo n-are o părere prea bună despre tine dacă vinde sex direct în stradă. Se poate întâmpla orice. Îți lași bunurile o clipă și – plesnește din degete – cineva le-a furat. Sau le-a distrus.

Se uită la Maria în timp ce vorbeşte, ca să fie clar ce vrea să spună.

Pentru prima dată, Amara îşi dă seama că Mariei îi e frică, dar hotărăşte s-o ascundă sub un aer de bravadă.

— Dacă-s aşa de-al naibii de urâtă, nu prea merită să mă ameninți, nu?

Felix face o plecăciune.

— După spectacolul tău din seara asta, sunt convins că o să fii preferata tuturor bărbaților de-aici.

În replică, doi dintre bețivani se îmbulzesc spre cămăruța mică şi întunecoasă a Mariei, iar Felix îi vede neplăcerea când îşi dă seama că n-are cum să-şi controleze clienții sau să le limiteze numărul. *Probabil chiar o urăşte*, îşi spune Amara, *ca s-o înspăimânte doar pentru că-i face nişte bani lui Simo*. Se gândeşte la Drauca şi i se face teamă de ce-ar putea păți Maria. Felix se întoarce spre restul bărbaților.

— Dacă preferați vin în loc de apă, bordelul e pe-aici.

Majoritatea erau acolo doar pentru spectacol şi o şterg în grabă, pentru că nu-s dispuşi să-şi plătească distracția, dar vreo doi vin cu ei.

Merg cu toții în grup pe drumul îngust. Ipstilla şi Telethusa schimbă priviri neliniştite. Sigur că stăpânul nu se aşteaptă să distreze asemenea bețivani, cel puțin nu după spectacolul din casa mare, nu? Ipstilla îl prinde de braț pe Felix.

— Ea de ce merge sus? îl întreabă arătând spre Amara. E mai bună în bordel. Ți-am făcut mulți bani astă-seară.

Felix o plesneşte cu putere peste ceafă, iar ea țipă. Se uită la Felix năucită, evident neobişnuită cu un stăpân care n-are favorite şi loialități.

— *Ea* nici nu s-a bătut în stradă ca o târfă turbată, răspunde el. Şi să nu mă mai întrebi încă o dată.

Ajung înapoi la bordel, iar Felix îi dă ordine lui Paris la uşă.

— Ai grijă să le iei întâi hainele, spune el arătând spre femeile care s-au întors de la petrecere. Nu vreau să le rupă.

Pocneşte din degete spre Amara, iar ea îl urmează. Nu suportă să se uite înapoi la Dido, lăsată în urmă cu gloata.

— Căţeluş, şuieră Ipstilla, când trece pe lângă ea. O să se sature de tine.

Felix nu-i spune nimic cât urcă scările, dar înainte să apuce s-o ia spre magazie, o opreşte.

— Dansatoarele au câştigat mai mult ca tine în seara asta?

E prima dată că vorbesc de când i-a povestit despre maică-sa.

— Da, răspunde Amara, nedorind să trădeze nicio emoţie când vorbeşte.

Felix se sprijină de perete şi o cântăreşte din priviri. Amara îi vede ura din ochi şi îşi dă seama că n-o s-o ierte niciodată că l-a văzut aşa, că o să simtă întotdeauna nevoia s-o înjosească.

— Băiatul plin de bani azi, nu? Ai face bine să te duci să dormi. Pari obosită. Cum era Cressa.

Îi apasă degetul pe obraz, încercând să vadă cât e de moale, de parcă Amara n-ar fi decât un fruct la piaţă.

— Faţă drăguţă. Nimeni nu îmbătrâneşte mai repede ca o curvă.

Măsuţa de toaletă a Drusillei îi aduce aminte de dimineţile agreabile pe care le-a petrecut cu Sarah, acasă la Plinius. Amara e conştientă de bunăvoinţa pe care i-o arăta curtezana, îngăduindu-i să intre în spaţiul ei intim. Menajera favorită a Drusillei, Thalia, îi coafează părul Amarei. Are pielea cafeniu-închis, ca şi stăpâna ei, şi degete iuţi şi îndemânatice. Drusilla i-a explicat deja valoarea Thaliei, cât de mult costă să găseşti o femeie care să ştie ce coafuri ţi se potrivesc. Thalia a ascultat totul în tăcere, fără să trădeze ce simte sau ce înseamnă pentru ea să fie adusă

tocmai de la Axum până în Pompeii ca să facă o străină să arate bine.

— Eram copil mic când am venit aici, spune Drusilla. Nu-mi aduc aminte aproape nimic despre familia mea. Stăpânul meu, Veranius, a devenit totul pentru mine.

Își mângâie brățara de aur de pe braț. Amara n-a auzit-o niciodată vorbind așa de mult despre sine.

— E un dar de la el? întreabă ea.

Ca răspuns, Drusilla își scoate brățara și i-o întinde Amarei. E mai grea decât se aștepta și are formă de șarpe, cu ochii din pietre prețioase strălucitoare. Pe interior se află o inscripție: *De la stăpân pentru sclava lui*. Amara o admiră, apoi i-o dă înapoi.

— Probabil că te iubea mult, dacă ți-a făcut o brățară așa frumoasă, spune ea.

Drusilla o pune la loc pe braț.

— Am fost a cincea femeie din viața lui care a purtat-o. Le știam pe unele dintre cele care au purtat-o înaintea mea.

Îi zâmbește Amarei, văzând expresia de pe chipul ei.

— Una dintre primele lecții despre bărbați. A patra a fost Procris, slujnica soției lui. Ea m-a crescut. Când am devenit femeie în toată firea, a trebuit să mi-o dea mie, împreună cu toate favorurile care veneau cu ea. I-a frânt inima.

Amara nu știe ce să spună. Drusilla tocmai i-a mărturisit că Veranius însemnase totul pentru ea, dar bărbatul pare la fel de monstruos ca Felix.

— L-am iubit, spune Drusilla, ca și cum ar fi ghicit la ce se gândea. Și l-am detestat. Cum altfel să se poată cu bărbatul care dă totul și ia totul?

— Probabil că pe tine te-a preferat, răspunde Amara. Pentru că tu ai păstrat-o, iar el te-a eliberat.

Drusilla râde.

— Ești la fel de naivă ca Rufus! I-am supraviețuit, asta-i tot. N-a fost decât noroc. Dacă aș fi murit când o purta

Procris, fără îndoială că ea ar fi liberă, iar eu aş coafa-o pe văduva lui.

Thalia se îndepărtează de Amara şi-i întinde oglinda ca să vadă rezultatul muncii ei. Amara întoarce capul şi îşi admiră buclele.

— E minunat, mulțumesc, spune ea, lăsând cu grijă discul de argint pe masă.

Drusilla îi face semn din cap Thaliei, care iese din încăpere.

— Mulțumesc că m-ai lăsat să vin aici, zice Amara după ce pleacă slujnica. Altfel, nu mai pot să-l văd pe Rufus.

— N-o să te iubească niciodată mai mult ca acum, răspunde Drusilla.

Amara îşi duce mâna la gât, necăjită pentru că ştie că-i adevărat.

— N-o spun ca pe o cruzime. Dar trebuie să te gândeşti bine ce vrei de la el. E cel mai bun moment să-i ceri.

— Tot spune că o să se însoare cu mine, recunoaşte Amara. Dar e imposibil! Aş fi arestată, iar căsătoria ar fi anulată. Cetățenii romani nu se căsătoresc cu târfe de la bordel. Viața nu-i ca piesele lui de teatru.

— Nu mă refeream la căsătorie! răspunde Drusilla amuzată. Poate ar fi bine să ţinteşti *un pic* mai jos.

Amara râde împreună cu ea, stânjenită că şi-a dezvăluit ambițiile.

— Pot să te întreb ceva? i se adresează ea celeilalte femei, simțind că o cuprinde timiditatea. De ce n-a mers între tine şi Rufus?

— Rufus vrea să-i dea totul unei femei. Aproape că ai putea zice că prin asta îşi doreşte să aibă putere deplină asupra ei.

Drusilla îşi face palmele căuş, ca şi cum ar adăposti în ele ceva prețios.

— Ce vrea el e o păsăruică pe care s-o poată ține în mână, să-i simtă în palme aripile zvâcnind.

Vorbeşte pe ton scăzut şi blând. Amara aproape că se poate imagina ţinând ea pasărea în mâini şi simţindu-i inima înspăimântată care bate sub penele moi.

— Nu eram destul de fragilă pentru el. Tu eşti.

Amara se uită la Drusilla, care ţine încă palmele căuş. Nu există cuvinte pentru durerea pe care o simte, pentru că ştie că e adevărat.

— Am fost şi eu ca tine, vorbeşte Drusilla mai departe. Veranius nu mi-ar fi dat niciodată drumul; doar moartea lui m-a eliberat. Însă Rufus s-ar putea să fie diferit. L-ai putea convinge că n-ar exista plăcere mai mare decât să-şi deschidă mâinile, să privească pasărea zburând şi să ştie că fiecare bătaie de aripi, fiecare răsuflare i se datorează lui.

Drusilla îşi desface mâinile şi rămân amândouă privind în gol. Apoi îşi coboară braţele, cu o privire tristă.

— Trebuie măcar să încerci.

Amara ia cina singură cu Rufus, în camera cu Leda şi Lebăda. Ştie că Drusilla se ocupă de Quintus pe undeva, prin casă. O linişteşte faptul că Rufus vrea să stea întins cu ea pe canapea înainte să mănânce; cel puţin i se pare mai interesant să facă dragoste cu ea decât să mănânce, dar Amara nu mai simte aceeaşi alinare când o mângâie mai apoi. Se tot gândeşte la pasăre, la ce simte el când îşi ţine în braţe micuţa târfă fragilă şi disperată.

— Aş vrea să-mi pot petrece toate serile cu tine, spune el, înfigându-se în peştele la grătar şi fasolea Drusillei. Dacă ar fi după mine, am petrece împreună orice clipă în care nu dormim.

Îi ia mâna şi o sărută, cu o expresie sentimentală.

— Ştii, nu-i aşa, draga mea?

Amarei îi bate inima aşa de tare şi are nervii aşa de întinşi, că nici nu se poate atinge de mâncare. N-o să se milogească, cel puţin nu după Plinius şi, în orice caz, nu vrea să schimbe o sclavie cu alta.

— Ce bine-ar fi dacă aş avea o casă, cum are Drusilla, oftează ea. Ai putea să vii la mine oricând ai vrea.

Rufus o sărută, dar Amara îşi dă seama că n-a luat-o în serios, aşa că încearcă din nou.

— Eşti mai generos decât orice alt bărbat pe care l-am cunoscut. Uneori, când sunt singură, plâng gândindu-mă cum te-ai căsători cu mine, pentru că ştiu că ai vorbit serios când m-ai cerut. Chiar dacă n-aş putea accepta niciodată. Nu ți-aş dezonora niciodată familia aşa.

Rufus o sărută din nou, cu mai multă înfocare de data asta, distras de la mâncare de adorația ei.

— Ce mult te iubesc! şopteşte el.

— Dar dacă mă instalezi într-o casă ca asta, ți-aş fi o a doua soție, continuă Amara. Ca libertă a ta.

Amara vede o licărire de alarmă în ochii lui Rufus, dar a aruncat zarul şi şi-a jucat mâna.

— N-aş exista decât pentru tine, fără să te iau din sânul familiei tale. Nici acum, nici altă dată. N-aş avea nevoie de nimic altceva decât să mi se îngăduie să te iubesc.

— Asta-ți doreşti cu adevărat?

— Mai mult decât orice altceva pe lume, răspunde ea.

Buza îi tremură de teamă, nu de dragoste, dar Rufus n-are cum să-şi dea seama.

— Probabil că s-ar putea, spune el, întorcându-şi privirea de la ea.

Pare mai degrabă absent decât entuziasmat de idee.

— Ar fi câte ceva de făcut. Nu-i de ici, de colo ce-mi ceri tu.

— Ştiu. Dar nici dragostea noastră nu-i de ici, de colo, răspunde Amara. Şi deşi nu mă pot convinge să te dezonorez lăsându-te să mă iei de nevastă, te pot iubi ca amantă, fără să fac pe nimeni de ruşine.

— Ar fi minunat, e de acord Rufus, începând să accepte ideea unui puț nesecat de devotament. Şi apoi, când mă căsătoresc, dacă soția mea nu e...

Se oprește, dându-și probabil seama că speculațiile despre dorințele viitoarei lui neveste nu sunt foarte romantice.

— Cu toate astea, orice și-ar dori ea, pot oricând să-mi petrec timpul cu tine, oricând vrem noi.

— Da, spune Amara. Te-aș aștepta întotdeauna.

— Poate că Drusilla te-ar putea învăța să cânți la harpă? răspunde Rufus, cu speranță pe chip, ca un copil. Voi două vă înțelegeți bine, nu? Și n-ai idee ce mult mă bucură să te văd pierdută în muzica ta. Cred că ai arăta și mai fermecător cântând la harpă decât la liră.

Amara zâmbește, ușurată că Rufus a cedat așa de ușor în fața ideii de amantă care cântă în cușca ei aurită. Dar cuvintele lui trezesc un ecou nedorit și, fără să vrea să-și aducă aminte, îi vine în minte fantezia lui Menander. Se vede așa cum o vedea el, așteptându-l în casa tatălui lui. Viața pe care n-o vor avea niciodată împreună în Atica.

Se apleacă și-l sărută tandru pe Rufus pe buze, apoi ridică privirea spre el, nu ca Timarete, femeia pe care el n-o s-o cunoască niciodată, ci ca Amara, femeia care e ea acum.

— Orice îți dorești.

— Așa facem, spune el, părând mai hotărât. Trebuie să existe o cale să ne descurcăm. Și atunci n-ar mai trebui să te plătesc tot timpul, după investiția inițială.

Se oprește, tresărind stânjenit.

— Îmi pare rău, draga mea, a sunat insuportabil de nemilos. Ce *voiam* să zic e că, dacă are o rațiune financiară, până și tata și-ar putea da seama că e o idee bună.

— Ești cel mai bun om din lume, spune Amara, bătând din palme.

Rufus îi zâmbește, dar pe chipul lui vede aceeași expresie absentă. Amara își lasă capul pe umărul lui și simte sângele bubuindu-i în urechi, sperând că Rufus a vorbit serios și că ea nu și-a grăbit decăderea și ieșirea din viața lui.

DECEMBRIE

37

Şi-acum, iubita mea, dă-ţi fericirea vântului
Crede-mă, firea bărbaţilor e nestatornică.

Inscripţie din Pompeii

În micul atrium al Balbinei e frig. Apa de ploaie din bazinul aflat în mijloc are o pojghiţă de gheaţă. Amara şi celelalte două femei se înfofolesc în mantiile lor de lână, încercând să ajungă la o înţelegere. O costă mult să-i plătească ea lui Felix o parte din dobânda Terenţiei, dar s-ar putea să merite. Negustoreasa de fructe a prezentat-o unei alte cliente.

— O să ţin eu contractul în siguranţă, spune Terenţia. Cu mine a fost corectă, mai mult decât corectă.

Balbina a strâns o datorie la zaruri şi nu vrea să afle soţul ei. E perfect, în ceea ce o priveşte pe Amara, ţinând cont că Balbina vine cu un gaj suficient de mare.

— Hai să văd colierul, spune ea, îmblânzindu-şi cererea cu un zâmbet.

Lanţul îi curge printre degete, uşor şi subţire. N-are de unde să ştie dacă valorează cât împrumutul, dar bănuieşte că măcar pandantivul cu camee acoperă ceva. Amara îşi prinde colierul la gât şi-l ascunde sub mantia de lână, apoi îi întinde o pungă Balbinei.

— Poate vrei să verifici dacă e suma asupra căreia ne-am înțeles, spune ea.

Balbina numără de două ori monedele, în timp ce Terenția şi Amara se uită. Apoi Terenția le întinde plăcuțele să semneze.

— O dobândă *mult* mai bună decât a mea, spune ea oftând.

— Ştiu, răspunde Amara. Dar pentru mine e mult mai riscant.

Ce tocmai a făcut e mai mult decât riscant, iar ea ştie foarte bine. Dacă Felix descoperă vreodată trădarea ei, urmările vor fi de neînchipuit. Îşi spune că acest împrumut e o plasă de siguranță, un mijloc să câştige nişte bani în plus dacă Rufus o dezamăgeşte. Dar ştie că asta-i doar o parte din motivul pentru care şi-a asumat un risc aşa de mare. Adevăratul motiv este plăcerea pe care o simte când îl înşală pe Felix, bucuria aprigă că l-a păcălit. De când a murit Cressa, ostilitatea dintre ei doi a fost nemiloasă, o luptă a spiritelor pe care e hotărâtă s-o câştige. *Sunt mai bună ca el la aşa ceva*, îşi spune ea.

Amara se întoarce către Terenția.

— Îți încredințăm amândouă contractul. Aşa că te rog să-l păstrezi cu grijă.

A îndulcit această încredere cu cinci sesterți, deşi nu-i nevoie să-i spună şi Balbinei. Dacă soția cu o pasiune pentru jocurile de noroc este înțeleaptă, i-a dat şi ea o mită negustoresei de fructe.

— Când e plătită dobânda, îi spune ea Balbinei, îți dau înapoi colierul.

— O să plătesc foarte repede, răspunde aceasta, părând țâfnoasă. Am avut ghinion, atâta tot.

Nimeni nu vrea să mai zăbovească, aşa că, după un rămas-bun scurt, Amara şi Terenția ies în stradă.

— E bine că ai luat colierul, comentează Terenția. O să trebuiască să aibă mult noroc la zaruri ca să plătească într-o singură tranşă.

— Mulțumesc pentru aranjament, răspunde Amara.

— Mă aştept la aceeaşi dobândă data viitoare, spune Terenția, mergând grăbită. Stăpânul tău e un zgârie-brânză.

Dido e pe cealaltă parte a străzii, pierzând vremea în fața unei brutării şi prefăcându-se că stă la coadă.

— Mulțumesc că m-ai aşteptat, îi spune Amara şi bate din picioare pe pavaj să se încălzească. Cred că ar trebui să ne luăm ceva de mâncare.

— Nu ştiu cum reuşeşti, răspunde Dido. Cum te țin nervii.

E drept că Dido pare mai agitată decât Amara. Riscul pe care îl înfruntă e aşa de mare, că a depăşit frica şi se îmbată cu sentimentul trădării. Ideea de a-l duce de nas pe Felix e chiar mai plăcută decât se aşteptase.

— Ar trebui să fie în ordine, răspunde ea. Rufus o să-mi țină gajul în siguranță.

I-a dat şi o pungă plină cu bani, încă o dovadă a iubirii lui. Amara i-a spus că e pentru o prietenă care s-a îngropat în datorii, iar el nu i-a pus la îndoială cuvintele. Nu-i nevoie să ştie despre partea asta a vieții ei. Când o să fie instalată în cuibuşorul lor de amor, nu vrea să depindă întru totul de el; e mai bine dacă are ceva mijloace să se întrețină.

Dido o priveşte ciudat.

— Ce-i? întreabă Amara ducând mâna la gât, îngrijorată să nu se vadă colierul. Ce s-a întâmplat?

Dido clatină stânjenită din cap.

— Nimic, doar că...

Tace, fiind limpede că nu vrea să spună.

— Ce?

Au ajuns în capul cozii şi le vine curând rândul. Amara e deja nerăbdătoare.

— Ştiu ce sentimente puternice ai, pentru că te cunosc. Dar uneori pari foarte rece. Semeni cu...

Dido se întrerupe din nou, iar pe Amara o irită şovăiala ei.

— Cu cine?

— Semeni cu Felix, izbucneşte Dido. Îmi pare rău. Dar aşa e.

Cuvintele acestea dor, însă Amara nu vrea să lase să se vadă.

— Probabil că sclavii ajung ca stăpânii lor, răspunde ea, dând din cap ca şi cum nu i-ar păsa. Măcar se pricepe la afaceri.

— N-am vrut să te supăr, spune Dido, cunoscând-o prea bine ca să nu observe că e jignită. Tu n-o să poți niciodată să fii aşa nemiloasă ca el... nu asta am vrut să spun.

Se întrerup când ajung în dreptul tejghelei. Dido comandă pâinea şi cumpără un pic în plus pentru Britannica şi Fabia, care nu-şi permit aşa ceva. Amara nu spune nimic, încă supărată de comparația cu Felix. Se gândeşte la tranzacția cu Balbina, la cât de diferită a părut de primul împrumut al Marcellei, la cât de puțin i-a păsat de data asta. *N-am de ales*, îşi spune ea. *El e liber, iar eu nu sunt*.

Când ies în stradă, a început să cadă lapovița. Îşi ridică glugile, încercând să se apere de umezeală şi frig, şi merg în grabă pe trotuarul alunecos. Amara o ia pe Dido de braț, ca să-i arate că a iertat-o.

— Nu ştiu cum am putea să agățăm pe cineva pe vremea asta, mormăie ea.

— Nu te vezi cu Rufus diseară?

— Nu contează. Felix spune că trebuie să încep să câştig ceva şi în zilele astea, altfel o să-l taxeze dublu pe Rufus. Nu pot să risc să ajungă să plătească şi mai mult pentru mine.

Simte osteneala, iar entuziasmul împrumutului începe deja să se mistuie. Rufus i-a promis că o s-o cumpere, dar

pare să găsească tot timpul câte o scuză să amâne momentul. Acum spune că o să fie de Saturnalia, că părinții lui o să primească mai bine lovitura dacă gafa lui o să se piardă în agitația sărbătorii. Amara speră că vorbeşte serios. Fiecare zi petrecută în slujba lui Felix e ca un pietroi adăugat grămezii din ce în ce mai mari care-i apasă inima. Oricât de isteață e, oricât de des îl duce de nas, tot el deține întreaga putere.

— Cred că la băi avem cele mai bune şanse. Măcar clienții nu trebuie să meargă prea departe.

Şi Dido pare obosită, iar Amara simte un junghi de vinovăție. Orice nelinişti ar avea ea, temerile lui Dido sunt cu siguranță mai rele. Egnatius le cheamă tot mai rar, Aurelius şi Fuscus nu erau decât clienți ocazionali, iar Lucius, prietenul şi fostul iubit al Drusillei, s-a dovedit în mare măsură o dezamăgire. Încă mai plăteşte pentru Dido acasă la Drusilla, dar nici pe departe cât de des o face Rufus. Şi n-a mai zis nimic despre cum o să-i caute familia.

— Dacă Rufus nu mă lasă baltă, promit că n-o să te părăsesc acolo, spune Amara, luând-o de braț. Îți promit că te scot şi pe tine.

E o promisiune pe care a mai făcut-o de o mie de ori.

— Dacă te lasă Felix, răspunde Dido, părând deprimată.

Ştiu amândouă că libertatea ei va fi cumpărată probabil din darul Amarei, cu excepția cazului în care Rufus o s-o scalde în aur.

Piața din fața băilor e mult mai puțin aglomerată ca de obicei, pentru că nimeni n-are chef să piardă vremea în lapoviță. Se apropie de intrarea bărbaților, adăpostindu-se sub balconul unei prăvălii de vinuri. Când bărbații ies cu fețele încă înroşite de căldura din sala cu aburi, ele le urează o zi bună şi încearcă să le prindă privirea. Dido e în Pompeii deja de mai mult de un an şi nu se mai vede aproape nicio urmă a fetei timide din Cartagina, cel puțin

nu acum, când e concentrată să agaţe clienţi. *Ce risipă a talentului ei de actriţă*!, îşi spune Amara, aducându-şi aminte cum dansează Dido, vocea ei dulce, talentul de a intra într-un rol. Atâta har, folosit să joace o târfă de stradă!

Cei mai mulţi dintre bărbaţi trec fără să le răspundă la salut, alţii se opresc să le înjure sau să încerce să le fure un sărut. Dido e prima care-şi găseşte un client serios. Şovăie înainte să-l ducă acasă. Nu le place să lucreze aşa, să se despartă, dar bordelul e destul de aproape ca să rişte. Amara îi face semn din cap, transmiţându-i că e în ordine. Nu stă să se uite după Dido care pleacă în grabă cu prada, un bărbat corpolent, mai în vârstă. Nu-şi poate permite să lase baltă propria încercare de a agăţa un client – la uşă a venit o prostituată rivală. Cealaltă femeie e mult mai prost îmbrăcată şi are obrajii scobiţi de foame. *Nimic nu e ca atunci când ai concurenţă mai ieftină*, îşi spune Amara cu ranchiună. Dacă te uiţi la fiinţa sfrijită de alături, îţi dai seama că nu prea are cum să ceară mulţi bani.

Aşa cum era de aşteptat, femeia înfometată e agăţată aproape imediat şi fără îndoială îşi duce pretendentul pe o alee jegoasă. Amara strigă mai tare, tot mai agresiv. Întrerupe discuţiile bărbaţilor, dându-se prea aproape de ei.

Doi tineri se opresc şi-i răspund la salut, zăbovind în pofida frigului, roşii în obraji şi transpiraţi.

— Ţi-ar prinde bine să te încălzeşti un pic, nu? întreabă unul dintre ei, măsurând-o din cap până în picioare.

Amara râde, prefăcându-se amuzată.

— Nu numai mie, răspunde ea, făcându-le semn să se apropie. Sunt o grămadă de fete singure.

— Ţi-am zis eu că bordelul e chiar după colţ, îi spune celălalt bărbat însoţitorului lui. E şi lângă cârciumă. Îmi aduc aminte când am fost ultima dată acolo. Am putea să bem ceva după aia.

Amara merge cu pas iute, iar ei se grăbesc să o ajungă din urmă. *Nu mai e mult*, își spune ea. *Doar să scapi și de asta*. Trece de bordelul cu o singură cămăruță al lui Simo, care are ușa întredeschisă. Vederea lui îi dă întotdeauna o senzație neplăcută, dar deocamdată Felix pare să fi hotărât să nu bage în seamă insulta. Maria e încă în viață.

Felix n-a spus câți bărbați trebuia să-și găsească azi. Dar dacă poate aduce înăuntru doi, sigur că ar fi suficient, nu? La ușă e Gallus, ud leoarcă și posomorât. Îi arată Amarei trei degete. Sunt trei femei înăuntru.

— Ai grijă să-i spui că eu i-am adus, șoptește Amara când trece pe lângă el.

Beronice așteaptă pe coridor, plictisită și înghețată sub mantie. Unul dintre bărbați se îndreaptă încet spre ea. Probabil că Dido e încă ocupată. Amara nici nu trebuie să se mai întrebe cine e a treia. Sigur e Britannica.

Cămăruța Victoriei e liberă, așa că Amara își duce acolo clientul. Cum Felix a cumpărat așa de multe femei, trebuie să fie mai puțin pretențioase când vine vorba de locul unde se ocupă de ei. *Nu vreau să fac așa ceva*, își spune Amara când trage draperia. Nu mai simte groaza, panica îngrozitoare care o copleșea altădată. Simte doar o aversiune fără cuvinte, are sentimentul că a fost împinsă prea departe, dincolo de ceea ce poate suporta fizic. *Gândește-te la bani*.

Se întoarce și-i zâmbește bărbatului, care e deja pe jumătate dezbrăcat.

— La perete, spune el.

***

Amara așteaptă să vină Philos s-o ia. Stă singură pe sacul tare de fasole din magazie, cu capul sprijinit de perete și ochii închiși. Încearcă să se imagineze în grădina lui Plinius, încearcă să recreeze sentimentul de liniște, susurul fântânii. Au trecut câteva ore de când a atins-o bărbatul de la băi,

dar încă îl simte. După aceea, s-a dus la fântână pe ploaie, s-a luptat să aducă o găleată de apă rece ca gheața şi s-a dezbrăcat. A încercat să curețe orice urmă, iar apa era aşa de rece pe piele, că o durea. Poate când Rufus o să-i spună mai încolo că o iubeşte, senzația ar putea începe să se mistuie.

— Sper că n-o să-i arăți băiatului plin de bani fața asta nefericită.

Deschide ochii. În uşă stă Felix, care o priveşte. Nu l-a auzit când s-a apropiat. Se abține să ducă mâna la gât, să verifice dacă lanțul Balbinei e bine ascuns.

— Ți-am spus că e violent, spune ea, fără să se deranjeze să se ridice. O fată nefericită îl face fericit.

— N-are decât, dacă plăteşte în continuare, răspunde Felix.

Amara se uită la el, cum stă acolo, cu un rânjet urât pe chip, de parcă s-ar mai putea preface că e mai bun ca ea. *Maică-ta a fost o curvă şi asta eşti şi tu*. Cuvintele sunt prea pline de forță ca să rişte să le spună cu glas tare, dar şi numai faptul că-i ştie secretul o face să se simtă mai puternică. Amara încercase să afle mai multe de la Fabia, dându-se pe lângă ea cu mâncare adusă în dar şi întrebând-o pe bătrână ce-şi mai aduce aminte din copilăria stăpânului lor. Fabia deschisese gura, prinzându-şi vârful limbii între degete. *Mi-a spus că mi-o taie cu mâna lui*, fusese tot ce-i spusese.

— Ți-a zis Gallus că am adus doi clienți azi? întreabă Amara.

Felix încuviințează.

— Las de la mine de data asta. Data viitoare vreau cel puțin trei.

Amara nu răspunde; îşi ascunde furia. Speră că acum, dacă i-a aruncat în față răutatea, Felix o să plece, dar el rămâne în uşă.

— Băiatul plin de bani nu lasă niciodată urme. Amanții violenți lasă de obicei.
— Tu nu lași.
Se privesc în ochi. Tăcerea lor seamănă cu a unor tigri care-și dau târcoale. Ura ei față de bărbatul ăsta e mai feroce decât ar putea fi vreodată dorința.
O bătaie puternică în ușă anunță sosirea lui Philos. Felix se trage într-o parte ca s-o lase să treacă, dar Amara simte animozitatea lui urmărind-o, chiar și după ce începe să coboare treptele și știe că n-o mai vede. Deschide ușa. Philos, cu zâmbetul lui vesel și salutul prietenos, pare un vizitator din altă lume.
Philos nu vorbește niciodată până când nu ajung în stradă și nu mai pot fi auziți din bordel. Se întoarce spre Amara când sunt la distanță sigură, iar ea îi vede zâmbetul din ochi, chiar dacă fața rămâne gravă.
— Mergem într-un loc nou în seara asta.
— Nu la teatru?
— E o surpriză, spune el râzând când îi vede expresia plină de curiozitate. Mi-aș pierde viața dacă aș dezvălui-o.
Amara simte speranță, simte cum îi crește pulsul.
— Nu cumva...?
— Am zis deja prea mult! exclamă Philos, dar zâmbetul lui larg e sigur răspunsul pe care și-l dorea ea. Ai grijă numai să pari *uluită*, asta-i tot ce spun.
Râde și Amara. Îi place Philos; are un fel de-a fi blând și plăcut. Rufus se bazează pe el pentru orice, așa cum își aduce aminte că se baza și Plinius pe Secundus. Bănuiește că Philos e considerabil mai inteligent decât stăpânul lui, dar e mult prea discret ca s-o arate.
— Ai vreo legătură? întreabă ea.
— Poate.
— Atunci știu că o să fie minunat.

Philos pare încântat de compliment. Amara ştie mult prea bine cât de puţine mulţumiri primeşte un sclav pentru munca lui. Se îndreaptă spre partea mai ieftină a oraşului, iar ea se simte tot mai entuziasmată.

— Am ajuns, spune Philos, oprindu-se în dreptul unei intrări întunecate.

Amara rămâne lângă el, nerăbdătoare să vadă totul, iar el o împinge uşor, ca şi cum ar fi nişte copii care se îmbrâncesc pentru o jucărie. Îi dă să ţină felinarul şi scoate nişte chei grele, bâjbâind intenţionat cu încuietoarea, până când Amara îl loveşte în joacă în braţ. Philos întoarce cheia, deschizând uşa de lemn. Intră amândoi. Atriumul mic e rece, cu câteva lămpi cu ulei pe jos, a căror lumină tremurată e atenuată de razele lunii care intră prin deschiderea din tavan. Amara se întoarce să-l întrebe pe Philos unde se află, dar el a dispărut deja în umbre.

— Bun-venit acasă, scumpo.

Rufus stă în arcada spre grădină, silueta lui conturându-se întunecată pe fundalul negru.

Amara se aruncă spre el cu un ţipăt. Abia poate scoate un cuvânt, dragostea, uşurarea şi teama împletindu-se între ele prea strâns ca să le despartă.

— Tremuri toată! exclamă Rufus.

O ridică în braţe, savurând teatralitatea gestului. Probabil că Amara e mai grea decât se aşteptase, pentru că se poticneşte la primul pas, dar îşi regăseşte echilibrul şi se îndreaptă spre una dintre încăperile întunecate. E rece şi abia dacă are mobilă. O canapea şi un felinar aprins într-un colţ. Mai mult decât suficient.

Iar bucuria Amarei nu e prefăcută. Măcar partea asta a rolului e autentică. Şi după ce-i oferă toate plăcerile pe care le poate duce trupul lui, Rufus abia dacă mai are ocazia să-i spună că o iubeşte. Şi-a spus ea deja cuvintele, iar şi iar.

Răcoarea e prea pătrunzătoare ca să rămână mult timp culcați.

— Mi-e teamă că deocamdată casa e doar închiriată, spune Rufus, îmbrăcându-se în grabă. Dar poate că o putem cumpăra dacă ne place destul de mult.

Amara simte străbătând-o un fior de teamă, rece cum e sudoarea de pe pielea ei. Se înfioară. Sigur că o casă e o dovadă mai mult decât suficientă că o s-o elibereze, nu? Rufus se apleacă spre ea şi o sărută din nou. Uşor-uşor, Amara se relaxează, iar Rufus îi cuprinde fața în mâini.

— Ne putem hotărî când n-o să-mi aparții decât mie.

38

Pe toți ne-aşteaptă aceeaşi moarte; cu toți vom apuca odată pe drumul ei.

Horațiu, *Ode*[23]

Amara e singură pe coridorul lupanarului. Nu s-a trezit încă nimeni altcineva. Priveşte spațiul familiar, pereții plini de funingine, picturile de deasupra uşilor. O femeie, la Victoria. Un bărbat cu două scule, la Beronice. Toate femeile de pe pereți, care n-au parte de nicio pauză în actele lor sexuale, nici chiar când târfele dorm. Se întreabă câte nopți o să mai trebuiască să petreacă în locul ăsta şi se cuprinde cu brațele, gândindu-se la casa goală. Care o aşteaptă.

E sigură că Rufus o s-o elibereze curând; trebuie să se întâmple. Dar şi dacă nu, dacă o cumpără doar, tot o să fie

---

[23] Horaţiu, *Odele si Epodele*, text latin publicat cu adnotaţii româneşti de E. Lovinescu, Editura România Nouă, Bucureşti, 1923, I.28, pag. 52. *(N.t.)*

de o mie de ori mai bine să fie sclava lui decât să-i aparțină lui Felix. Fiorul de teamă revine, dar își freacă brațele cu furie, de parcă și-ar putea alunga fizic anxietatea. O bubuitură răzbătând din fosta cămăruță a Cressei îi distrage atenția. Britannica.

Draperia cămăruței flutură ușor, împinsă de mișcarea dinăuntru. Amara apucă pânza în mâini.

Înăuntru duhnește.

— Sunt Amara, spune ea încet, anunțându-se înainte să intre.

Britannica nu ridică privirea. Din nou, Amara e izbită de stranietatea ei. E mult prea înaltă pentru o femeie, iar acum are părul roșu prea scurt. Crește așa de încurcat, că n-are ce face și trebuie să-l taie. E aproape urâtă din cauza lipsei de atenție pentru sine, însă Amara tot are un sentiment de admirație pentru trupul ei, pentru forța ei de netăgăduit. Toate eforturile pe care le fac celelalte ca să arate atrăgător par nesemnificative prin comparație.

Amara privește brațele palide care lovesc în aer. Se întreabă când a ieșit Britannica ultima dată din cămăruță, când a văzut ultima dată lumina soarelui. Se gândește la promisiunea pe care i-a făcut-o Cressei.

— Ar trebui să ieși o vreme la aer, îi spune ea. Hai cu mine la fântână.

La început, cealaltă femeie nu dă niciun semn că a auzit, dar Amara așteaptă. A învățat că în cele din urmă Britannica răspunde întotdeauna. O privește cum aproape lovește în perete. Dacă nu apreciază corect, sigur își rupe mâna. Apoi, fără niciun avertisment, se oprește. Scotocește printre așternuturile de pe pat, își găsește mantia și o aruncă pe ea, după care ia un urcior de pe podea. Înclină capul într-o parte și se uită nerăbdătoare la Amara. *Ce mai aștepți?*

Amara ia găleata comună a bordelului de lângă uşa din spate şi ies împreună în stradă. Tăcerea numai plăcută nu e. Britannica emană agresivitate şi înfruntă cu privirea pe oricine e suficient de nebun să se uite la ea. Amara se întreabă dacă s-ar bucura în caz că se apropie vreun bărbat – Britannica pare chiar mai dornică decât Paris de o încăierare.

Ajung la fântână. Acolo sunt deja doi bărbați, probabil sclavi din alte gospodării, care profită de ocazie să stea la palavre. Amara aşteaptă răbdătoare, chiar dacă bărbații nu fac decât să blocheze drumul, niciunul dintre ei nedând vreun semn că ar vrea să-şi umple găleata. Până la urmă, binevoiesc să le observe pe femei şi se dau deoparte, dar felul cum îi privesc trupul nu lasă loc de îndoială. N-ar fi surprinsă dacă le-au ținut intenționat să aştepte.

Amara nu spune nimic când trece de ei şi lasă găleata în fântână cu un pocnet. Începe să pompeze, conştientă că bărbații stau prea aproape. Unul îi pune mâna pe fund şi o împinge.

— Ai nevoie de ajutor?

Înainte să apuce să se întoarcă şi să-i spună să ia mâna, Britannica l-a prins deja. Amara lasă jos găleata şi se stropeşte cu apă. Bărbatul e aproape în aer, pentru că Britannica l-a ridicat de ceafă ca pe un cățel. Încearcă s-o lovească, dar ea îi blochează mişcarea prinzându-l de braț şi răsucindu-i-l cu putere. Bărbatul țipă, iar Britannica zâmbeşte. Îi lipseşte un dinte din față, o amintire lăsată de un client violent.

— Bine, bine, nu-i nevoie să exagerăm! strigă al doilea bărbat şi se repede spre cei doi. Uite, spune el arătând spre Amara. N-o atinge nimeni!

Britannica nu reacționează. Se holbează la bărbatul pe care-l ține ridicat, având încă pe buze zâmbetul ei neprietenos. Apoi îl lasă jos. Aşteaptă o clipă, ca într-un joc

de-a şoarecele şi pisica, după care-i dă drumul. Cei doi bărbaţi se uită la ea, apoi unul la celălalt. E clar că niciunul dintre ei n-are chef de o bătaie cu străina asta ciudată. Pleacă în grabă pe stradă.

Britannica se uită în urma lor.

— Sălbatici, spune ea, cu glas răguşit pentru că vorbeşte atât de puţin.

— Ce? icneşte Amara. Ce-ai zis?

— Săl-ba-tici, repetă Britannica rar cuvântul latin, ca şi cum i-ar savura asprimea.

Zâmbeşte din nou, cu zâmbetul ei fioros şi ştirb.

— Vorbeşti latină? exclamă Amara. Poţi vorbi!

Britannica îşi lasă capul într-o parte. Cea mai vagă recunoaştere. E momentul în care Amara a reuşit în sfârşit să ajungă la ea.

— Ştiam eu că înţelegi! Ştiam eu!

Britannica nu pare întru totul mulţumită de această efuziune. Trece pe lângă Amara şi începe să umple găleata abandonată. Amara o urmează, fără să fie în stare să-şi controleze nerăbdarea.

— Te rog, vorbeşte cu mine. Poţi să ai încredere în mine. *Te rog*.

Britannica nu răspunde, face doar un semn grăbit către urciorul pe care l-a lăsat jos. Amara îl ridică şi i-l întinde.

— I-am promis Cressei că o să fiu prietena ta. I-am promis.

Britannica se crispează când aude numele Cressei. Trage găleata din fântână şi o aruncă în braţele Amarei cu atâta forţă, că aceasta se împleticeşte şi aproape că o scapă pe jos. Britannica ridică urciorul şi o ia spre bordel. Amara n-are de ales şi trebuie să pornească după ea clătinându-se. Găleata e prea plină şi prea grea ca să aibă vreo şansă s-o prindă din urmă. Până ajunge înapoi, Britannica a dispărut în cămăruţa ei.

— Te faci utilă? întreabă Victoria, ieşind de la latrină.

Se sprijină de zidul scund şi îşi freacă burta.

— Singurul lucru bun când eşti la menstruație e că înseamnă că nu eşti gravidă.

— Britannica tocmai a vorbit cu mine! spune Amara, lăsând jos găleata. Tocmai a vorbit în latină!

Victoria e surprinsă.

— Serios? Ce-a zis?

— Sălbatici!

— *Sălbatici*? întreabă Victoria încrețindu-şi nasul. Doar atât?

— Da, asta a fost tot.

— Asta nu înseamnă că a vorbit. Repetă doar sunetele pe care le-a auzit.

— Totuşi, înțelege.

Amara priveşte spre fosta cămăruță a Cressei şi coboară glasul.

— S-a supărat când am pomenit de Cressa.

Numele femeii care a murit le întristează pe amândouă.

— Ar trebui să mergem la mormântul ei, spune Victoria şi coboară de pe trepte în coridor. N-a mai fost niciuna din noi de-o veşnicie.

— Vrei să mergi acum?

Victoria se uită pe coridor, unde toate draperiile sunt trase.

— Cred că da. De ce nu? Putem să ne oprim la Vrabia. Să luăm nişte vin ca ofrandă.

Intră în cămăruța ei şi iese cu mantia pe ea şi un vas de ceramică de-al Cressei în mână.

— Haide.

Străbat drumul scurt până la taverna din piață. Amara încearcă să nu bage în seamă zidul cu tapiseria lui de inscripții. O doare să-şi aducă aminte când îi scria acolo Menander; nu vrea să vadă urmele ultimului răvaş de la el.

Nicandrus e ocupat la tejghea, cu pregătiri pentru ziua care urmează. Le salută cu un zâmbet.
— Ce face Dido?
— Bine, răspunde Amara, simțindu-se stânjenită.
— Nu renunți niciodată, nu? întreabă Victoria cu un oftat.
— Aş renunța dacă ar exista alt bărbat, răspunde el. Dar nu există.
Le priveşte agitat.
— Există?
— Nu, răspunde Amara.
— Voiam să cumpărăm nişte vin pentru Cressa, spune Victoria şi-i întinde cana. Cât face?
Nicandrus umple cana, apoi se uită peste umăr, să se asigure că nu se vede Zoskales. Clatină din cap cu subînțeles. *Gratis*.
— Mulțumesc.
Amara e emoționată de gestul lui.
— Cressa era un om bun, spune el. Tuturor ne e dor de ea.
Pleacă din tavernă şi o iau pe stradă, mergând aproape una de alta.
— N-o înțeleg pe Dido, începe Victoria, strângând cana în mână. Băiatul ăsta e un dulce. Imaginează-ți ce *efort* face! Ar putea şi ea să se simtă în sfârşit bine.
— Nu vrea să-şi frângă inima iubind un bărbat pe care nu l-ar putea avea niciodată, răspunde Amara.
Victoria nu spune nimic. Ştie că amândouă se gândesc la Felix.
Străzile încep să se aglomereze când ajung la poarta care duce spre oraşul Nola. Cei mai mulți merg în sens opus – negustori care vin să vândă în For sau să aprovizioneze prăvăliile. Cei suficient de norocoşi să aibă o căruță trec zgomotos peste pietrele din pavaj, alții se târăsc cu produsele îngrămădite în spinare. O turmă de porci care guiță trece pe lângă ele, îngrămădindu-se sub roțile de la

carul stăpânului. Amara se uită după ei cum aleargă pe stradă, dând vioi din codițe, ca şi cum s-ar grăbi la moarte. Victoria o înghionteşte, arătându-i o căruță trasă de un catâr care vine din direcția opusă. O prinde de braț şi se ridică pe vârfuri ca să vadă mai bine, admirând draperiile viu colorate. Vizitiul le vede şi pocneşte din bici, după care râde când ele sar într-o parte.

Amara se simte mai puțin în siguranță aici, la marginea oraşului. Sunt mulți străini care intră în Pompeii, doar ca să se mistuie apoi ca fumul. Aşteaptă să treacă un şir de căruțe încărcate cu pietre de construcție, fără îndoială pentru lucrările fără sfârşit din oraş, apoi intră sub arcada înaltă de piatră şi trec din oraşul celor vii în oraşul celor morți. Aici drumul e mărginit de morminte colorate enorme, unele mari cât bordelul unde lucrează ele. Doar bogații îşi permit să fie amintiți aşa de aproape de poartă. În pragul mormintelor, cei care au fost cândva puternici privesc spre lume, statuile lor colorate aprins urmărindu-i pe cei vii care trec pe lângă ele.

Aici, lupoaicele nu i-ar fi putut cumpăra niciodată Cressei un loc de aducere-aminte; până şi cel mai mic ar fi fost neînchipuit de scump. Aşa că Victoria şi Amara se îndepărtează tot mai mult de oraş, până când drumul se lățeşte şi e din ce în ce mai pustiu. Trec pe lângă un grup de oameni îndoliați, îmbrăcați în haine de sărbătoare şi adunați în jurul unei urne de marmură, unde ard ofrande pentru alinarea sufletului celui mort. Amara se gândeşte la părinții ei, la tot ce le datorează umbrelor lor, dar nu le poate da, şi îşi mută privirea.

Victoria e cea care-şi aduce aminte cotitura. O alee îngustă care trece printre două monumente. Mormintele devin mai mici pe măsură ce se îndepărtează de aleea principală. Trec pe lângă o vie întinsă, cu lăstarii fără frunze aplecându-se deasupra zidurilor de piatră. Amara se

întreabă dacă o fi vreuna dintre viile pe care le-a vizitat Plinius, dar bănuieşte că nu-i destul de mare. Se întoarce şi se uită spre Vezuviu, muntele ale cărui plante voia el să le studieze. Vârful ascuțit e învăluit în nori.

În cele din urmă, ajung la locul pe care-l căutau. Câmpul săracilor. Se întinde într-o învălmăşeală de movile, grămezi de piatră şi gâturi de amfore sparte, care ies din pământ ca nişte guri căscate. Se simte duhoarea gropii de gunoi de-alături, iar Amara se întreabă, dar nu cu voce tare, dacă acolo o fi fost găsită Victoria când era mică.

— Cum o să dăm de ea? întreabă Amara în şoaptă, de parcă ar putea-o auzi morții.

Singura rudă îndoliată pe care-o vede e un bătrân, care plânge lângă o grămadă de pământ proaspăt săpat.

— Ştiu eu locul, răspunde Victoria, croindu-şi drum cu încredere prin câmpul cu hârtoape.

Se opreşte lângă un mormânt mic, cât o lespede, deşi mai impunător decât toate celelalte din jur. La baza lui e o grămadă de pietre. Tot ce-a mai rămas ca să amintească de Cressa. Ar fi fost zadarnic să îngroape o amforă; n-avuseseră cenuşă să pună pe fundul ei, nici vreo rămăşiță umană care să le primească ofranda de vin. Victoria ia cana pe care i-a dat-o Nicandrus şi toarnă peste pietrele Cressei cea mai ieftină băutură de la Vrabia.

— Totdeauna i-a plăcut să bea ceva, spune ea.

Rămân în picioare, cu ochii la grămada de pietre, aducându-şi-o aminte pe femeia moartă. Amarei i se pare că pietrele arată ca lucrurile bune pe care le-a adunat Cressa în viața ei, lipsite de importanță, dar emoționante pentru cei care i-au fost cei mai apropiați. Încearcă să nu-şi amintească ultima zi de viață a Cressei, imaginea ei stând pe marginea apei şi privind valurile.

— Cât face?

E un glas subțire, lingușitor, chiar în spatele lor. Sar amândouă. Un bărbat stă aplecat, într-o poziție umilă, ca un cerșetor, dar are în priviri ceva care o înspăimântă pe Amara.

— N-avem vin să-ți vindem, spune ea, strângându-și mantia pe lângă corp.

— Cât face să mi-o sugi? întreabă bărbatul și își mângâie vintrele.

— Ai puțin respect! se răstește Victoria, gonindu-l. Nu vezi că jelim?

Bărbatul întinde mâna spre ea.

— Ai milă! scâncește el.

Amara simte teama Victoriei după cum o prinde de braț. Pleacă în grabă peste câmpul de morminte, îndreptându-se spre aleea îngustă. Bărbatul e prea rapid și le sare în față.

— De ce nu vrei să mi-o tragi? insistă el. *Te rog* să mi-o tragi!

Merg și mai repede, pășind peste buzele amforelor. Cerșetorul se tot apropie, iar glasul lui e tot mai profund, pierzându-și nota de scâncet ascuțit. Amara strigă la bătrânul îndoliat, încă aplecat peste grămăjoara lui de pietre, dar el n-o bagă în seamă. Probabil că l-a auzit pe bărbat cerșind sex și nu-l interesează să ajute două târfe să alunge un client.

Cerșetorul o ia la fugă și Amara crede întâi că strigătele ei de ajutor l-au speriat, dar apoi își dă seama că a luat-o înainte ca să le blocheze calea. Are zidurile de piatră ale viei de-o parte și un mormânt masiv de cealaltă parte; le este aproape imposibil să treacă de el. Se apropie, încercând să se hotărască pe ce parte să forțeze trecerea.

— Vino cu mine, spune el, privind direct în ochii Amarei.

E ca un șarpe, pregătit să sară. Amara se uită în urmă, prea speriată să-și mute privirea. Bărbatul face un salt înainte, dând s-o prindă de braț, dar ea îi anticipează

mişcarea. Victoria o apucă de mână şi fug amândouă înapoi pe câmp, îndreptându-se către bătrân. Cerşetorul le ocoleşte din nou, obligându-le s-o ia spre morminte, spre o altă cărare, necunoscută. N-au unde să se ducă în altă parte.

Fug, cu urmăritorul după ele, mânându-le prin necropolă. Amara se împiedică şi se uită în jos, văzând că printre pietrele din pavaj creşte iarbă. Cu un fior de spaimă, îşi dă seama că nu e doar o alee liniştită, ci şi pustie. Le-a prins în capcană. Icneşte, se repede panicată înainte şi se împiedică din nou, recăpătându-şi cu greu echilibrul.

— Mergi mai departe, țipă Victoria.

Amara habar n-are unde sunt. Mormintele sunt tot mai înghesuite şi e tot mai greu să alergi printre ele. Se uită în urmă şi țipă. Bărbatul e lângă ea; o prinde de mijloc şi o trage spre el. Cade la pământ cu zgomot. Bărbatul o încalecă, ținând un cuțit în mână. Victoria îl prinde de braț, dar reuşeşte s-o arunce cât colo. Amara o vede cum se loveşte cu capul de marginea unui mormânt şi cade amețită pe jos.

— Stăpânul tău crede că poate să facă orice.

Bărbatul a prins-o de gât, iar Amara îi simte răsuflarea fierbinte şi greoaie în față. E atât de îngrozită, că nu se poate mişca.

— Îşi acoperă urmele, nenorocitul. De parcă Simo n-avea cum să afle până la urmă.

Apropie şi mai mult cuțitul şi-l îndreaptă spre ochiul ei.

— Asta-i pentru Drauca.

Zgomotul de ceramică spartă îi ia pe amândoi prin surprindere. Atacatorul se întoarce, chiar când Victoria îi înfige un ciob în gât. Bărbatul se prinde de beregată, iar mâinile i se umplu de sânge, însă Amara ştie că, orice ar face, e deja mort. Se uită la ciobul de ceramică înfipt în gâtul lui, apoi se trage de sub el, ca să nu se păteze de sânge.

Se dă înapoi şi priveşte, lângă Victoria, resturile cănii de ceramică a Cressei sparte la picioarele lor.

Bărbatul se zvârcoleşte pe jos; trec doar câteva clipe până moare. Amara o prinde pe Victoria de mână şi o iau la fugă.

39

Cel ce nu ştie să se apere nu ştie cum să trăiască.

Inscripție din Herculaneum

Se ghemuiesc împreună după un mormânt, încercând să-şi recapete răsuflarea, să-şi adune gândurile, să înțeleagă ce s-a petrecut. Victoria e în stare de şoc şi tremură aşa de tare, că Amara se teme că o să-şi spargă dinții de atâta clănțănit. O strânge în brațe ca s-o încălzească.

— Voia să mă omoare, şopteşte ea, masându-i umerii Victoriei. Mi-ai salvat viața. M-ai salvat.

— Am omorât un om, şopteşte Victoria, pe măsură ce se instalează groaza. L-am omorât! Sunt o ucigaşă!

— N-o să ştie nimeni, răspunde Amara. N-o să afle nimeni. Eşti în siguranță. Suntem amândouă în siguranță.

Se gândeşte la trupul bărbatului zăcând pe pământ şi simte cum o cuprinde o stare de calm. E mort. Acum nu mai contează decât să evite orice bănuială. Cercetează hainele amândurora, se uită la fața Victoriei, îşi trece o mână peste obraji şi apoi îşi priveşte degetele. Au avut amândouă noroc că n-au mai mult sânge pe ele. Strânge țărână în palme şi o freacă peste petele roşii pe care le zăreşte pe haine.

— Mai am?

Întoarce capul, ca şi cum i-ar cere prietenei ei să-i verifice machiajul. Victoria clatină din cap.

— Bine. Atunci ar trebui să ne întoarcem.

— Trebuie să-i spunem lui Felix.

Victoria încă tremură.

— N-ai auzit ce-a zis?

— Că Felix a omorât-o pe Drauca.

— Crezi că aşa e?

În ochii Victoriei se citeşte disperarea. Una e să-l bănuieşti pe bărbatul pe care-l iubeşti că e capabil de crimă, alta e să fii sigură.

— Aşa cred, răspunde Amara.

Victoria îşi întoarce privirea, prea amărâtă să vorbească.

— Îți datorez totul, spune Amara, prinzând-o pe Victoria de mână şi simțindu-i pielea rece ca gheața. Ca şi Felix. Fără tine, n-ar fi primit niciun avertisment despre ce urmează.

— Cum o să ajungem acasă? Dacă îşi aduce cineva aminte de noi?

— N-o să-şi aducă aminte nimeni. Nu existăm. O să pornim încet spre oraş şi o să ținem capul jos. O să treacă zile întregi până să fie găsit cadavrul. Dacă o să fie găsit vreodată.

Victoria se ridică, ținându-se de mormânt ca să-şi recapete echilibrul.

— Avantajul de a nu avea nicio valoare, probabil.

Îşi croiesc drum încet prin necropolă şi nu se întorc pe drumul pe unde-au venit. Durează mult până să ajungă înapoi la alee şi chiar şi atunci tot mai au cale lungă. Victoria tresare din orice, dar Amara o strânge de mână şi o opreşte când merge prea repede. Îşi pun glugile pe cap, ca pentru a se feri de frig, ascunzându-şi pe jumătate chipurile. Niciuna dintre ele nu scoate o vorbă.

Până să ajungă la bordel, după o plimbare care li s-a părut cea mai lungă din viața lor, aproape cad din picioare de oboseală. Amara bate la uşa lui Felix.

— Ce-i? le întreabă Paris uitându-se urât prin crăpătura uşii.

Amara loveşte cu mâna în lemn.

— Nu te pune cu mine azi. E important.

Paris se trage în spate să le facă loc să intre.

— Dar Felix e cu un client!

— Atunci spune-i că-l aşteptăm în dormitor.

Amara are senzația că e undeva în afara corpului în timp ce o priveşte pe Victoria povestind ce s-a petrecut. N-a mai văzut niciodată pe cineva care să plângă aşa de mult. Victoria suspină cât vorbeşte despre crimă şi tot timpul Felix o ține în brațe şi o sărută pe față, apăsându-i mâinile ca să le încălzească. Dovedeşte o tandrețe pe care Amara nu şi-ar fi putut-o imagina niciodată. Se uită, simțind în piept o durere pe care n-o poate numi. Cu ea nu s-a purtat niciodată aşa, nici chiar când i-a spus despre Cressa, când ar fi dat orice să fie mângâiată. Nimeni în afară de Menander nu a mai îmbrățişat-o aşa cum o îmbrățişează Felix pe Victoria. Gândul o întristează. Nu e sigură dacă nu cumva, fiindcă e capabil de dragoste, Felix e şi mai rău.

Ridică privirea spre ea, pe deasupra capului plecat al Victoriei, cu răceala obişnuită. Parcă şi el ar fi ieşit din corpul lui, ca să discute cu ea.

— Mai spune-mi o dată ce a zis despre Simo.

— A zis că n-o să scapi. Nu ți-ai acoperit urmele. Simo a aflat ce s-a petrecut.

Se opreşte, aducându-şi aminte, ca şi cum violența ar fi fost îndreptată împotriva altcuiva.

— Apoi mi-a ținut cuțitul la ochi şi a zis *Asta-i pentru Drauca*.

— Şi n-a văzut nimeni?

— Nu. Cadavrul e într-un loc pustiu. Era doar un bătrân în câmpul săracilor şi nici nu ne-am întors pe-acolo. Am acoperit toate urmele de sânge pe care le-am văzut.

Ridică din umeri.

— Cine să bage de seamă două femei?

— Nu pari prea tulburată că ai văzut un om murind. Eşti convinsă că e mort?
— L-a lovit aici, spune Amara şi arată spre gât. Nimeni nu supravieţuieşte unei asemenea lovituri. Şi dacă n-aş fi citit niciodată o carte de anatomie, tot aş şti că e mort.
Victoria ţipă din nou, plângând lipită de Felix. El îi ţine capul lângă pieptul lui şi o leagănă. Amara îi priveşte, nefiind în stare să înţeleagă sentimentul de vinovăţie al Victoriei, iritată că încă plânge din cauza unui asemenea nemernic.
— A încercat să mă omoare şi acum e mort. N-am de ce să fiu supărată.
— O să simţi mai târziu, spune Felix. Toată lumea păţeşte aşa prima dată. Chiar dacă e o târfă cu inima de piatră.
— Ce-ai de gând să faci? întreabă Amara. Acum suntem toţi în pericol. Toţi.
Îi e încă prea frică de Felix ca să-şi exprime furia, dar o simte. *Din pricina ta*, ar vrea să adauge. *Suntem în pericol din pricina ta*.
— În primul rând, nu spui nimănui. Nici măcar lui Dido. Şi dacă ţii la viaţa ei – o mângâie pe Victoria, care încă suspină –, n-o să mai pomeneşti despre asta niciodată, nici între voi două.
Amara încuviinţează. Ştie că omorul îi leagă pe toţi trei, ştie că are o datorie de sânge faţă de Victoria, că acum au un secret comun. Nu e o legătură pe care să şi-o dorească.
— Cât despre Simo, pot să mă ocup eu de el.
— Nu ne permitem s-o lăsăm aşa.
— Nu, răspunde Felix. Nu ne permitem.
— N-am vrut să-l *omor*.
Victoria se uită în jur, cu o expresie de disperare.
— Voiam doar să-l fac să se oprească. N-am vrut să moară nimeni.
— Ştiu, spune Felix, legănând-o din nou.

O sărută pe frunte şi-i şopteşte în păr:

— Ai fost foarte curajoasă.

Amara se uită la prietena ei, agăţată de stăpânul lor ca un copil care are nevoie de afecţiune, cât se poate de diferită de femeia puternică pe care o cunoaşte ea. Asta e Victoria în realitate? Gândul o înfurie.

— N-ai niciun motiv să *plângi*, spune cu voce tare. Nenorocitul a *meritat-o*.

— Taci din gură! strigă Felix.

Amara o vede pe Victoria făcându-se mică în faţa furiei lui, deşi nu e îndreptată împotriva ei. Felix se duce spre Amara şi o prinde de umeri, apropiindu-şi faţa de a ei.

— Tocmai ţi-a salvat viaţa. Arată şi tu un pic de recunoştinţă. Nu toate femeile sunt nişte *târfe* fără inimă ca tine.

Îi dă drumul şi o ia din nou în braţe pe Victoria, ca pentru a o proteja de Amara.

Amara nu aşteaptă să fie dată afară şi iese singură din cameră. Pe coridor, îşi simte picioarele nesigure. Reuşeşte să ajungă în magazie şi se prăbuşeşte pe patul ei din saci aflat în colţ. Calmul i se risipeşte. Se gândeşte la cana Cressei, la cioburile de pe jos. Cel din gâtul bărbatului, sângele. Sentimentele o copleşesc, întorcându-se ca un val şi aducând groaza cu ele.

Strânge în mână sacii, simte cu degetele ţesătura aspră şi încearcă să se imagineze îngropându-şi furia, ascunzând-o adânc. Nu vrea să simtă frica; nu vrea să simtă nimic. Mâine o să se vadă cu Rufus, o să fie cu el în casa frumoasă a Drusillei, o să râdă şi o să vorbească despre casa lor. N-o să fie o femeie care aproape că a murit, care a fost ţintuită, neputincioasă, cu un cuţit la ochi. O să fie ca şi cum nu s-ar fi întâmplat.

Calmul începe să i se aştearnă la loc în suflet, ca gheaţa din bazinul Balbinei. Amara scoate aerul din piept, îşi

relaxează degetele şi dă drumul pânzei. N-are nevoie s-o aline nimeni, nici Felix, nici altcineva. Poate depăşi orice spaimă dacă încearcă destul de tare.

Nu se mişcă din magazie toată ziua. Ar trebui să scoată nişte bani în plus pentru zilele în care plăteşte Rufus pentru ea, dar Felix nu insistă să iasă. Se lasă noaptea şi ea stă tot încovrigată în acelaşi loc. Paris încearcă s-o întărâte, închipuindu-şi că e probabil geloasă pe Victoria, care a rămas peste noapte cu Felix, pe favorurile enorme pe care i le arată unei rivale stăpânul lor, dar Amara nu face decât să se uite în faţă, ca şi cum nu l-ar fi auzit. Cumva, reuşeşte să doarmă.

A doua zi dimineaţă, are tot senzaţia că visează. Se sileşte să coboare, stă cu Dido la băi, o ascultă cum îi povesteşte despre temerile ei legate de Ipstilla şi Telethusa. E a doua oară că Egnatius le-a chemat pe spaniole, iar pe ele nu. Amara îşi dă seama ce necăjită e Dido, dar supărarea ei nu reuşeşte să ajungă până la ea. Deşi stau una lângă alta, parcă ar fi undeva, departe.

— Tu eşti bine? o întreabă Dido. E din cauza lui Felix?

— Da, răspunde Amara.

Dido pare aşa de îngrijorată, că Amarei îi vine să-i spună ce s-a întâmplat de fapt, s-o avertizeze să aibă grijă, dar n-o poate trăda pe Victoria. În plus, nu e o minciună. Felix e cauza. Dacă n-ar fi omorât-o pe Drauca, ea n-ar fi fost atacată. O roagă pe Dido să rămână pe lângă Britannica, susţinând că e pentru Cressa, dar, în realitate, fiindcă speră că britana poate s-o păzească şi pe ea.

Când prietenele ei ies la agăţat, Amara se întoarce să se ascundă în magazie. Nici dacă Felix îl taxează dublu pe Rufus azi, nu e în stare să se silească să agaţe pe nimeni. Ideea să se apropie de un străin o duce înapoi în necropolă, la cuţit, la mâinile bărbatului pe gâtul ei. De unde să ştie dacă nu vrea şi vreunul dintre clienţii ei s-o omoare?

Efortul depus toată ziua e aşa de mare, că Philos îi observă tulburarea când vine s-o ia. După ce se îndepărtează de bordel, îi oferă braţul.

— Ai nevoie de o clipă? o întreabă. Doar să te aduni?

Amara încuviinţează şi se îndreaptă spre o zonă mai liberă a drumului, unde îşi sprijină spatele de zid.

— Eşti în ordine, îi spune el. Ştiu că nu e uşor.

— Mulţumesc, răspunde ea, scoţând încet aerul din plămâni şi încercând să scape de spaimă.

Se întoarce către Philos, iar în ochii lui cenuşii nu vede decât bunătate. Căldura şi apropierea lui sunt mângâietoare.

— Îi sunt foarte recunoscătoare lui Rufus.

— Ştiu, răspunde el. Şi ştiu şi cât de greu e. Am trecut şi eu prin aşa ceva.

Aruncă o privire în lungul străzii pe care au venit.

— Nu vreau să spun că am lucrat într-un bordel, adaugă el, coborând glasul. Dar nu cred că m-am simţit în siguranţă nici măcar o singură clipă în tinereţe.

Amara îl strânge mai tare de braţ.

— Nu trebuie să-mi spui. Înţeleg.

— Cine-ar vrea să fie sclav? Când eşti tânăr, ţi-o trag, iar când eşti bătrân, ţi-o trag mai departe.

— Totuşi, Rufus ţine la tine.

— Da, aşa e, spune Philos şi îşi mută privirea. Acum nu pot să mă plâng.

— Bărbatul care...

Amara se opreşte, pentru că nu vrea să spună cuvântul, nu vrea să-l umilească pe Philos.

— N-a fost tatăl lui Rufus, nu?

— Nu, nu Hortensius. Pe el nu-l interesează băieţii. Tatăl *lui*, pe de altă parte, era foarte interesat.

Amara se întreabă cât de bătrân e Philos, poate că are cu zece ani mai mult ca ea, poate puţin mai mult. Arată bine,

își dă ea seama, deși până acum nu l-a remarcat din punctul ăsta de vedere. Când era tânăr, trebuie să fi fost de-a dreptul frumos. Ideea că a trăit cu spaimă, fără să poată să se apere, o înfurie. E și mai rău că bunicul lui Rufus era de vină.

— Cum e Hortensius?

Philos nu răspunde, iar Amara își dă seama că nu vrea să dea dovadă de lipsă de loialitate.

— Poți să ai încredere în mine, spune ea. Dar n-o să mă simt jignită dacă n-ai.

— Mi-aș dori să mă fi întrebat mai demult, răspunde Philos, trecându-și o mână peste față.

O privește, vădit chinuit de îndoială.

— N-ar trebui să-ți spun, dar Rufus îl aduce și pe el în seara asta. Ca să te cunoască. Ar fi trebuit să fie o surpriză. Hortensius a insistat ca Rufus să fie discret; vrea să te vadă „așa cum ești tu cu adevărat”, să te ia prin surprindere, cum s-ar spune.

— Ah, răspunde Amara, neplăcându-i tonul vocii lui. Presupun că vrea să-și supravegheze fiul.

— Dacă ai fi soția *mea*, spune Philos, luând-o prin surprindere că se poate referi la ea așa, nu te-aș lăsa singură cu el. Dacă aș avea vreo putere.

— O să am grijă, răspunde Amara, conștientă că încă îl ține de braț și că poate ar trebui să-i dea drumul. Mulțumesc.

***

Hortensius seamănă așa de tare cu băiatul lui, că Amara trebuie să se silească să nu se holbeze. Chiar și manierismele, gesturile exagerate așa de caracteristice lui Rufus sunt oglindite în taică-su. E recunoscătoare că la întâlnire e de față și Drusilla, că poate, din când în când, să-i mai atragă puțin atenția. Este singura diferență evidentă

dintre tată şi fiu. Dacă Rufus e blând şi necinstea îi e străină, Hortensius pare viclean şi calculat.

— Rufus îmi spune că l-ai ajutat pe amiral cu cercetările lui, îi spune el. Probabil că ai o educaţie foarte bună. Primul tău stăpân te-a învăţat?

— Tata, răspunde Amara. Când eram liberă. Era medic în Atica.

— Ţi-am *spus* deja, intervine Rufus, părând agitat.

Hortensius îşi aruncă mâinile în sus, invitând-o să râdă împreună cu el de fiu-său.

— Mi-ai spus că a fost concubină în Aphidnai!

— Asta a fost mai târziu, insistă Rufus.

— Nu-i nimic rău să fii concubină, spune Hortensius, întorcându-se către Drusilla şi sărutându-i mâna.

Drusilla îi zâmbeşte, ca şi cum ar fi fermecată. Însă Amara ştie că e aşa de pricepută să-şi ascundă sentimentele, că putea să-şi dorească să-l vadă pe Hortensius mort şi el nu şi-ar fi dat seama în veci.

— Deci tatăl tău era doctor. Şi apoi ai fost *aruncată* în nenorocirea asta şi ai ajuns o târfă cu inima zdrobită. Aşa e?

Amara înclină capul, pentru că nu-i place sarcasmul lui, chiar dacă e servit cu zâmbetul pe buze.

— Pari cam tânără ca să se fi plictisit de tine stăpânul tău.

— Soţia lui nu era fericită.

— Dacă prostul nu-şi putea controla femeile, e mai bine că ai plecat, spune Hortensius, de parcă Amara ar fi avut vreun cuvânt de spus atunci. Dansezi? Cânţi la vreun instrument? Cu vocea?

— Ţi-am spus..., începe Rufus.

— Dar o întreb *pe ea*.

— Tata m-a învăţat...

— Ei, haide! o întrerupe Hortensius râzând. Ştii că nu asta te-am întrebat. Sunt convins că taică-tu nu te-a învăţat cum

să dansezi în compania bărbaților. Cel puțin, dacă *era* doctor. Ce te-a învățat primul tău stăpân?

— Am învățat să cânt la liră acasă la tata, spune Amara, fără să ia în seamă insinuarea că ar minți. Apoi, când eram concubină, am învățat mai multe cântece de Sapho şi alți poeți greci. Mi-am continuat educația muzicală în Pompeii.

— Educație muzicală! intervine Hortensius cu sprâncenele ridicate şi amuzat. Măcar ai ceva spirit.

— Poate că ne-ai putea permite să cântăm pentru tine? întreabă Drusilla, cu tunica de mătase foşnind când se ridică.

Îl priveşte pieziş, ca şi cum i s-ar părea că e irezistibil.

— De ce nu?

Hortensius se lasă pe spate pe canapea, uitându-se la ea.

Amara n-are lira la ea, dar Drusilla îi face semn spre harpă.

— O să interpretez *Imnul pentru Afrodita* al lui Sapho, şopteşte ea. Dar cânți doar tu.

— Mulțumesc, răspunde Amara tot pe un ton scăzut, recunoscătoare că nu va trebui să concureze cu vocea mai bună a Drusillei.

Se leagănă pe muzică, folosind gesturile grațioase pe care le-a învățat acasă la Chremes, vărsându-şi tot amarul în cântec. Când îl vede pe Hortensius privind-o şi cântărind-o din ochi, se simte aproape ca înainte de Chremes, ca şi cum toate multele schimbări din viața ei ca sclavă ar fi închis cercul şi s-ar fi aflat din nou în punctul din care plecase. Se gândeşte la Philos. *Dacă ai fi soția mea, nu te-aş lăsa niciodată singură cu el*. Şi Rufus priveşte, dând pe dinafară de mândrie. Ceea ce n-o linişteşte. Cât o să treacă până o să înceapă s-o vadă cu ochii lui taică-su?

— Foarte bine, îi spune Hortensius lui Rufus când termină de cântat. Este încântătoare. Ai câştigat.

Se întoarce spre Amara.

— Dar tot nu înţeleg toată prostia asta despre închiriatul casei. Când te cumpără, poţi să vii la reşedinţa familiei.

— Te rog, tată, nu acum.

Rufus e roşu ca para focului şi se uită neliniştit la Amara.

— Bine, bine. N-aveţi decât să vă bucuraţi de povestea voastră de dragoste, răspunde Hortensius oftând.

Clatină din cap spre Drusilla şi Amara.

— Băieţii. Nu pot să-mi imaginez cum reuşiţi voi să vă descurcaţi cu ei.

— Rufus e cel mai bun om pe care l-am cunoscut, spune Amara.

— N-am nicio îndoială, zice Hortensius pufnind. În fine, bănuiesc că ar trebui să vă las să vă bucuraţi cu toţii de o noapte de dragoste tinerească.

Se ridică toţi, iar Hortensius se duce la Drusilla şi o sărută.

— Încântat, ca întotdeauna.

Se întoarce spre Amara, însă în loc s-o sărute, îşi trece mâinile pe trupul ei, de parcă ar fi la piaţa de sclavi. Amara e aşa de şocată, că nu poate scoate un sunet.

— Foarte bine.

Îi zâmbeşte, deşi în priviri nu e nici urmă de căldură.

— Nu-i deloc o investiţie proastă.

Se lasă tăcerea.

— N-ai de gând să mă conduci afară, băiete?

Rufus dă fuga şi-l însoţeşte afară din încăpere, fără să se uite la Amara.

După ce ies bărbaţii, Drusilla face un semn să alunge deochiul.

— Ce-a vrut să spună? şuieră ea. Mi-ai spus că Rufus o să te elibereze!

— Aşa a zis!

Amara tremură toată, dar Drusilla o ciupeşte de braţ.

— Nu fi supărată! Nu! E prea important. Foloseşte-ți capul. Fă în aşa fel încât să-i fie cât mai greu lui Rufus să nu facă ce-a promis, foloseşte-i vinovăția, orice. Nu-l poți lăsa să creadă că o să fii mulțumită ca sclavă!

Se dă un pas în spate când intră Rufus, zâmbind senină, ca şi cum nu făcuseră decât un schimb de amabilități până atunci.

— Bag de seamă că sunt puțin obosită, spune ea, căscând. Sper că nu vă deranjează dacă vă las singuri.

O privesc pe Drusilla ieşind, cu un mers leneş ce nu pare deloc studiat, deşi Amara ştie că nu e cu niciun chip obosită.

— Cred că a mers destul de bine, spune Rufus şi se apleacă s-o sărute.

Amara îl împinge.

— Ce-a vrut să spună, că aş putea veni la *reşedința familiei*?

— Aşa e el, răspunde Rufus. Ştie despre casa pe care am închiriat-o. O să se răzgândească.

— Ştie că o să mă eliberezi?

Rufus n-o priveşte, dar Amara vede cum se înroşeşte până în vârful urechilor.

— Ar fi aşa de îngrozitor dacă n-aş face-o?

Îi ia ambele mâini şi o aduce mai aproape de el.

— Am fi tot împreună. Tu n-ai mai fi la bordel; asta-i partea importantă, nu?

— Nu-mi vine să cred că nu înțelegi diferența, spune Amara, trăgându-şi mâinile. De câte ori mi-ai spus că înțelegi ce greu mi-a fost să pierd totul în Aphidnai. M-am pierdut pe mine când am fost vândută. De ce să mă ții ca sclavă, dacă îți stă în putere să mă eliberezi? De ce?

— Nu-i aşa de simplu. Tata nu-i încântat de idee. Nu ştiu dacă-l pot sfida aici.

Rufus se aşază greoi pe canapea.

— Să te eliberez... Ar trebui să-ți dau numele familiei. Care nu-mi aparține doar mie.

Amara se așază lângă el. Încă simte mâinile lui Hortensius pe trupul ei. Se gândește la Philos, la Chremes, la tot ce li se întâmplă sclavilor care devin obiecte familiare în casele stăpânilor. Rufus o cuprinde cu brațele și o sărută ușor pe frunte, pe obraz, pe buze.

— Îți promit că, dacă ești a mea, n-o să las pe nimeni să-ți facă rău. Promit.

40

Cine urăște viața, disprețuiește lesne zeul.

Inscripție din Pompeii

Victoria și Amara așteaptă în dormitorul lui Felix. Niciuna dintre ele nu-și închipuie că au fost chemate pentru sex. Victoria stă cu picioarele încrucișate pe pat, ca și cum acolo ar fi locul ei, dar Amara nu vrea să-l atingă, nu vrea să-și aducă aminte noaptea pe care a petrecut-o cu Felix, așa că se cocoață pe un scaun fără spătar.

— E vorba de Simo, nu? întreabă Victoria în șoaptă. Asta trebuie să fie.

— Credeam că o să se ocupe singur, răspunde Amara. Nu văd de ce ar avea nevoie de vreuna dintre noi.

— Mi-a zis că i-am salvat viața și lui, nu doar ție. Nu s-a mai purtat niciodată așa cu mine.

Pare îmbătată de iubire, fără să-și dea seama că devotamentul brusc al lui Felix este foarte probabil să fie în egală măsură manipulator și autentic. Un rol de încălzire pentru ce treabă cumplită le-a rezervat acum amândurora.

— A zis că nicio femeie nu i-a arătat o loialitate mai mare ca mine.

Amara se gândeşte la propria înşelătorie, la împrumutul pentru Balbina, la planurile făcute cu Rufus. E de neînchipuit de ce ar vrea cineva să fie loial unui stăpân, cu atât mai mult lui Felix. Încearcă să nu lase prostia Victoriei s-o înfurie.

— Ar trebui să-ți fie recunoscător, spune ea. Dacă ar avea vreo urmă de bun-simț, te-ar elibera pentru ce-ai făcut.

Victoria se schimbă la față, iar Amara aproape regretă că a fost ranchiunoasă. Ştiu amândouă că n-o să se întâmple aşa ceva.

Felix deschide uşa, iar Amara tresare, sperând că n-a stat să asculte, dar el pare absent. Nu pierde vremea cu saluturi.

— Nu mai putem pierde vremea, le spune şi se aşază pe pat lângă Victoria. Simo o fi renunțat să-şi mai aştepte omul. Trebuie să lovim acum, înaintea lui. Să ne asigurăm că e terminat.

— Ce vrei să facem? întreabă Victoria, de parcă îşi doreşte să i se ceară să înfrunte pericolul.

— Nişte prieteni de-ai mei o să se ocupe de tavernă. Şi de Simo. Voi două vreau să fiți o distragere şi să supravegheați.

— Să supraveghem ce? întreabă Amara.

— O să fie şi Paris, spune Felix fără să-i ia în seamă întrebarea. Simo nu-l cunoaşte la fel de bine ca pe Thraso sau Gallus.

— Paris ştie despre necropolă?

— Nu. Nu ştie nimeni, răspunde Felix. E mai sigur aşa.

Victoria îl priveşte recunoscătoare, iar el îşi pune o mână pe genunchiul ei.

— O să trebuiască să purtați văluri. Agățați nişte bărbați peste drum de tavernă; ar trebui să distragă atenția.

— Vrei să ne-o tragem în stradă? întreabă Amara. Singure? Fără protecție?

— O să fie Paris prin preajmă.

— Dar n-o să fie acolo ca să aibă grijă de noi, nu? protestează Amara. O să supravegheze barul.

— O să fiți două, spune Felix. Nu văd care-i problema.

— Ce-o să faci cu barul? Nu vreau să merg dacă nu ştim.

Felix îşi pierde răbdarea.

— Nu-ți dă nimeni de ales! strigă la ea. De când îmi spui tu mie ce să fac? Dacă vreau să te vând pe strada aia nenorocită sau în bordel, nu-i locul tău să protestezi.

— Te rog, spune Victoria, privind-o rugător. Te rog, trebuie. Dacă ne atacă iar Simo?

Amara se uită la ei, cum stau unul lângă altul, ca un cuplu căsătorit, uniți împotriva sa. Se gândeşte la tot ce-i datorează Victoriei şi ştie că n-are nicio cale de scăpare, nici dacă n-ar fi legată de Felix. Încuviințează.

— Mai bine rămâneți sus până diseară, spune Felix.

Se uită de la una la cealaltă, cu o expresie vicleană.

— Poți să te duci în magazie acum, îi zice Amarei. Lasă-ne.

Amara iese în grabă, pentru că nu vrea să-l vadă pe Felix împingând-o pe Victoria în pat, şi închide uşa. Paris e pe balcon, unde freacă podeaua cu vădit mai multă energie ca de obicei. Amara încearcă să-i facă loc, dar el o opreşte, cu chipul îngust plin de nerăbdare.

— Ți-a zis Felix? întreabă el ridicându-se în picioare şi uitându-se în sus şi-n jos pe coridor. Ți-a zis că mă trimite *pe mine* cu o treabă? Nu pe Thraso. Nu pe Gallus. Pe mine.

Amara încuviințează. Se gândeşte la raționamentul lui Felix, că Paris iese mai puțin în evidență. Fără îndoială că e şi mai simplu de sacrificat. Nu ține prea tare la colegul ei de cameră, dar ştie şi că nefericitul fiu al Fabiei o să fie singurul responsabil pentru siguranța ei în seara asta.

— Ți-am spus că o să înceapă să te folosească mai mult, îi răspunde, încercând să-l flateze. Ți-a dat o treabă foarte importantă.

— O să trebuiască să faceți amândouă ce zic eu, spune el, neştiind sigur dacă Amara nu-şi bate joc de el. Eu sunt şeful; eu o să fiu responsabil.

— Sigur că da.

Amara îşi înclină uşor capul ca să-i arate că înțelege. Paris înghite în sec, aruncând o privire spre camera lui Felix, iar ea îşi dă seama că, dincolo de bravadă, băiatului îi e şi teamă.

— Totuşi, n-o să trebuiască să faci nimic ce o să regreți, spune ea, gândindu-se la Fabia, la tot ce înseamnă Paris pentru mama lui. Nu trebuie să te pui în calea pericolului.

Paris se îndreaptă ca să pară şi mai înalt şi îşi trage umerii în spate ca Gallus.

— Pentru asta m-am născut, răspunde el. N-ai cum să înțelegi. Nu eşti decât o femeie.

Ziua trece greu, dar Amara tot ar vrea să fie şi mai lungă, îşi doreşte să nu se mai lase întunericul. Nu e sigură ce anume a pus la cale Felix pentru Simo, dar ştie că probabil are de gând să-l omoare. Cum altfel ar putea să pună capăt vrajbei? Amara se gândeşte ce puțin a mai rămas până o să plece de-aici; Saturnalia e peste doar câteva zile. Nu poate să moară *acum*, când scăparea e garantată. Se gândeşte să încerce să-i trimită clandestin un mesaj lui Rufus, sau chiar lui Philos, să-l implore pe unul dintre ei să vină şi s-o ia. Dar în cine să aibă încredere să-l ducă? Ar vedea-o Paris dacă ar încerca să se strecoare afară. Şi furia lui Felix ar fi cumplită.

Victoria e cea care vine în cele din urmă s-o ia din magazie. E înfăşurată într-un văl, ca o femeie măritată.

Deşi arată mai mult a giulgiu. Inima Amarei începe să bată mai repede de teamă.

— Nu cred că ar trebui să mergem, spune ea, nevrând să atingă vălul pe care i-l întinde Victoria. Dacă ne recunoaşte cineva de la barul lui Simo? Dacă ies Maria sau Attice?

— Mi-a promis că o să fim în siguranță, răspunde Victoria, aruncând vălul peste capul Amarei. Şi oricum, avem de ales? Hai să mergem şi să terminăm odată.
— Dar Simo n-o să supravegheze bordelul? N-o să ne vadă vreunul dintre spionii lui că plecăm aşa?
— E Paris în fața uşii, spune Victoria, făcându-şi de lucru cu vălul, ca să se asigure că Amara e acoperită cum se cuvine. O să verifice dacă e liber şi după aia o să deschidă. Felix zice că atunci când va veni vremea, plecăm cât de repede putem, mergem spre fântâna de la colț şi după aia pe la intrarea din spate a barului lui Simo.

Amara se întreabă dacă Victoria e încântată că se bucură de încrederea lui Felix. Gândul o face ranchiunoasă. E nevoită să-şi aducă singură aminte că îi datorează viața prietenei ei, chiar dacă Victoria o sileşte acum să şi-o rişte din nou.

Pe stradă e întuneric, şi e şi mai rău din cauza țesăturii de pe față, care filtrează lumina slabă ce a mai rămas. Merg încet, bâjbâind cu mâinile sprijinite de zid. Paris ar trebui să vină în urma lor, dar nu se vede nici urmă de el sau de felinarul cu care să lumineze drumul. Ocolesc un grup mic aflat la fântână şi reuşesc cumva să nu atragă atenția, după care se îndreaptă către o parte mai puțin familiară a oraşului.
— Nici măcar nu ştiu exact unde e barul, şopteşte Amara. Nu ştiu unde mergem!
— Felix mi-a spus de câteva ori care-i drumul, răspunde Victoria. Sunt sigură că ştiu cum să ajungem. Şi nici nu e musai să stăm de veghe; suntem mai mult o distragere.
— Şi asta nu-i mai rău?

Victoria nu răspunde.

Taverna lui Simo e împrejmuită de felinare. Un Priapus de bronz atârnat pe zid aruncă o strălucire slabă peste uşă. Probabil că Simo a reparat totul după atacul de data trecută

al lui Felix. Pare plin, iar câțiva băutori stau în picioare în stradă, în pofida frigului. Amara își dă seama că îi e prea frică să se mai apropie.

— *Haide*, șuieră Victoria și o trage de braț. Hai să terminăm treaba și să mergem acasă.

Stau împreună, adăpostite într-o mică arcadă peste drum. După miros, Amara bănuiește că nu sunt primele târfe care au lucrat aici. Victoria își trage toga și mantia în sus și își arată picioarele goale și, după o clipă, face și Amara la fel. La început, nu bagă nimeni de seamă, apoi le zăresc câțiva dintre băutori, care arată cu degetul și râd. Doi bărbați traversează spre ele.

— Ce-i cu fețele acoperite? întreabă unul dintre ei. Prea urâte să le vezi?

Amara face un pas în spate. Amândoi bărbații duhnesc a alcool.

— Suntem căsătorite, răspunde Victoria pe ton plângăreț. Trebuie să ne hrănim copiii.

— Așa spun toate femeile, ripostează bărbatul, trăgându-i și mai sus mantia.

Traversează și un al treilea bărbat, care se oprește să vadă ce se petrece.

— Lăsați-mi și mie.

Amara recunoaște vocea. Mijește ochii să vadă prin țesătura vălului. E bărbatul cu cicatrice albă pe care l-a văzut la Palestra cu Felix și apoi la bar. Acesta se întoarce și străbate strada, pălăvrăgind cu ceilalți bărbați rămași afară și arătând spre femei, pe care le încurajează să treacă la treabă. Se aud râsete. Băutorii traversează și le înconjoară, bătându-și joc de ele și strigându-le încurajări. Amara începe să intre în panică.

Unul dintre bărbați a lipit-o deja cu spatele de zid și trage hainele de pe ea. Amara se uită peste umărul lui și încearcă să vadă printre fețele privitorilor care hohotesc. Totul e

cenuşiu şi distorsionat prin țesătură. Bărbatul cu cicatrice albă stă singur în fața barului lui Simo. Îl vede cum se întinde, dă jos Priapusul şi aprinde rapid o torță de la flacăra lui. Începe să dea foc structurii de lemn a clădirii, după care aşteaptă o clipă să vadă dacă se aprinde. Apoi aruncă felinarul prin uşă şi fuge în josul străzii.

La început, bărbații care o înconjoară nu sunt distraşi de zgomot. Apoi clienții încep să iasă din bar țipând şi arătând spre casa în flăcări. Bețivii încep în sfârşit să-şi dea seama ce se petrece. Bărbatul care o apasă de zidul de piatră e tras de-acolo de un prieten, iar furia lui că a fost întrerupt se transformă repede în panică. Victoria şi Amara rămân singure când agresorii lor se împrăştie şi sporesc haosul.

— Ar trebui să plecăm acum, spune Amara. Repede!

— Felix mi-a cerut să mă asigur că Paris şi-a terminat treaba, răspunde Victoria, prinzând-o de braț ca s-o împiedice să fugă. Simo nu poate să scape cu viață de-aici.

Amara se simte prinsă în capcană, prea înspăimântată să fugă orbeşte de una singură, dar chiar mai îngrozită să rămână pe loc. Se agață de Victoria. Se cuibăresc în deschizătura arcadei şi privesc. În lumina flăcărilor, mulțimea de bărbați care țipă e mai mult o piedică decât un ajutor. Unii vin în fugă cu apă adusă de la cea mai apropiată fântână, dar câteva găleți n-au cum să salveze barul. Mai observă un chip familiar, bărbatul cu față de nevăstuică; unul dintre oamenii de pază ai lui Felix. E şi Paris acolo. I-ar recunoaşte silueta slăbănoagă oriunde, chiar şi cu gluga trasă pe cap. Stau amândoi în apropierea uşii, arătând ca nişte gură-cască, dar, fără îndoială, verificând cine iese. Probabil că deja nu mai e aproape nimeni înăuntru, iar vuietul flăcărilor devine tot mai puternic şi căldura este înăbuşitoare, chiar şi pe cealaltă parte a drumului.

Amara nu l-a mai văzut niciodată pe Simo, dar ştie că el trebuie să fie după cum fac un pas înainte Paris şi celălalt

bărbat. Tuşeşte, aproape îndoit de mijloc din cauza fumului. Paris îl prinde, ca pentru a-l ajuta, dar în scurt timp Simo se prăbuşeşte în braţele lui. Paris îl aşază cu blândeţe pe jos. Vin în grabă şi alţii. Paris se trage înapoi, până ajunge la marginea mulţimii. Apoi se întoarce şi porneşte cu pas grăbit în direcţia fântânii.

— Trebuie să plecăm acum, spune Amara. Probabil că l-a înjunghiat. O să fie tot mai rău.

Nu fug, ci merg cât de repede îndrăznesc. De-acum au ieşit în stradă şi oamenii din casele din apropiere şi încearcă să împiedice focul să se întindă. O femeie ţipă dintr-o cameră aflată la etaj. Scânteile se învârtejesc în dogoare, iar Amara se teme că le-ar putea lua foc mantiile. Apoi se aude un zgomot ca de tunet, un pocnet cumplit, când se prăbuşeşte acoperişul barului şi flăcările o iau în sus. Se uită îngrozită la infernul din spate. Nimeni care se mai afla înăuntru n-are cum să fi supravieţuit.

Victoria o trage de braţ şi merg mai departe, lăsând în urmă lumina şi zgomotele şi strecurându-se din nou în beznă.

41

Noi doi am fost aici, dragi prieteni pentru totdeauna

Inscripţie din Pompeii

Felix o ţine pe Victoria sus după incendiu şi o mută în camera lui. O recompensă pentru că l-a ajutat să-l omoare pe Simo. Abia dacă bagă de seamă rolul Amarei. Dar ea îşi spune că n-are importanţă, că indiferenţa lui nu poate să-i facă rău dacă-l urăşte. Mai greu îi e s-o vadă pe Victoria, să vadă cum se deschide ca o floare care şi-a găsit în sfârşit soarele. Dimineaţa, Amara o aude cântând pentru Felix, îşi

imaginează cum stă probabil în brațele lui, cum îl priveşte, cum revarsă toată dragostea din inima ei. Gândul o înfurie.

Amarei îi e mai uşor decât şi-a imaginat să nu le spună nimic celorlalte despre ce s-a petrecut. Când merg împreună la băi, inventează o minciună despre cum se ducea împreună cu Victoria să se ocupe de clienți într-un bar şi e surprinsă de cât de repede îi iese minciuna de pe buze.

Chiar dacă nu i-a fost aşa de uşor să mintă, povestea cu barul e curând uitată, îngropată de bârfa mult mai interesantă că Felix pare s-o fi ales pe Victoria ca un fel de *nevastă*.

Când vestea despre moartea lui Simo ajunge în sfârşit la ele prin Gallus, Amara tot nu trădează nimic, mimând şocul pe măsura celorlalte. Dar, deşi reuşeşte să-şi îngroape sentimentele ziua, noaptea se chinuie să doarmă, inima îi bate nebuneşte şi e încordată toată de spaimă. Trupul îi retrăieşte groaza pe care mintea nu o poate trăi. Ştie că şi Paris suferă; îl aude plângând în întuneric. Dar dimineața refuză întotdeauna să stea de vorbă cu ea. Orice vinovăție simte, e clar hotărât s-o îngroape.

În a treia zi după incendiu, Felix trimite după ea. Îl urmează pe Paris până în camera de lucru a stăpânului lor şi aşteaptă să închidă uşa. Victoria e cocoțată în poala lui Felix la masa de lucru, cu brațele pe după gâtul lui. Le coboară stânjenită imediat ce intră Amara, iar Amara o iubeşte pentru asta, fiindcă ştie că Victoria nu vrea s-o facă să se simtă lipsită de importanță.

— A venit vremea să te întorci la bordel, spune Felix.

Amara îşi lasă capul în jos şi dă să iasă, dar Felix o opreşte.

— Nu tu, spune el. A venit vremea să pleci *tu*.

O dă jos pe Victoria de pe genunchi, iar ea se prinde de masă, abia reuşind să nu cadă pe podea. Preț de o clipă,

amândouă femeile cred că Felix glumeşte. Apoi îşi dau seama că nu e cu putinţă.

Amara ştie că ceva s-a rupt în Victoria; i se vede pe chip. Nu se milogeşte şi nici măcar nu-şi ia la revedere. Se întoarce şi iese din cameră, cu ochii uscaţi, fără să-i bage în seamă pe niciunul dintre ei.

După ce pleacă, Amara şi Felix rămân uitându-se unul la altul.

— Mi-ai lipsit, îi spune el.

Amara nu e în stare să răspundă. Pentru prima dată de când îl cunoaşte, simte că Felix nu ştie ce vrea să spună. Face semn spre un teanc de tăbliţe îngrămădite pe măsuţa ei veche.

— Pe cine mai am să-mi ţină catastifele?

Amara se aşază, tot fără să scoată un sunet, şi desface prima tăbliţă.

Până în ajunul Saturnaliei, Rufus tot nu i-a spus când o s-o cumpere. Încordarea aşteptării şi îngrijorarea sunt aşa de mari, că-i e teamă că o să cedeze şi o să-l implore data viitoare când îl vede. Ştie că nu s-ar da înapoi să se înjosească oricât, dacă asta înseamnă să scape de Felix. Chiar şi o viaţă sub acelaşi acoperiş cu Hortensius.

Stă la masă la Vrabia şi bea cu prietenele ei, în timp ce discută ce daruri îşi pot permite. Tot oraşul e în fierbere, iar vânzătorii de pe stradă umplu trotuarele, încercând să mai vândă nişte zorzoane înainte să înceapă festivalul.

— Abia aştept să văd ce mi-a cumpărat Gallus! strigă Beronice, pupând-o zgomotos pe Dido pe obraz.

A băut mai mult vin ca de obicei.

— Trei zile întregi cu el! Ah! Numai gândeşte-te!

— Încă o noapte şi după aia putem să scăpăm o vreme de clienţi, spune Dido oftând. Cumpărăm ceva pentru Britannica? Aşa ar trebui.

— Nu face nimic, pufneşte Ipstilla.

— Ăsta nu-i chiar spiritul Saturnaliei, răspunde Beronice încruntându-se. Nu mă deranjează să contribui. Deşi nu ştiu ce i-ar plăcea.

Un cuțit, probabil, îşi spune Amara. Dar nu face propunerea şi cu voce tare.

— *Mie* îmi luați ceva, fetelor? strigă Zoskales din spatele tejghelei.

E într-o dispoziție foarte bună, fără îndoială gândindu-se şi el la o zi fără clienți.

— O sărutare, dacă ai noroc! țipă Beronice.

Toată lumea râde, în afară de Victoria, iar Beronice observă tăcerea ei.

— Poate îți ia Felix ceva, spune ea cu blândețe.

Chiar dacă Victoria a sâcâit-o fără încetare în ultimul an în legătură cu Gallus, Beronice i-a fost alături prietenei sale cât a putut de mult în suferința ei. *Poți să-ți închipui*, îi spusese ea Amarei după ce Victoria se întorsese în bordel*, ce dureros e să te gândeşti că un bărbat o să te ia de nevastă şi după aia te trimite să-ți faci bagajul! Ce mizerie!*

— Întotdeauna ne dă câte un denar, răspunde Victoria. Oricum, nu-mi pasă. Ducă-se naibii.

— Cum să facem? o întreabă Amara pe Beronice. Dido şi cu mine putem să cumpărăm pentru tine, Britannica şi Victoria, iar tu şi Victoria să cumpărați pentru Dido şi pentru mine.

Se întoarce spre spaniole.

— Voi două vreți să cumpărați una pentru alta sau preferați o surpriză?

— Cumpărăm, răspunde Telethusa apăsat, uitându-se chiorâş la mărgelele ieftine de lemn, cadoul ei simbolic de la Rufus.

E clar că n-are încredere în gustul celorlalte.

— Nu mai mult de cinci sesterți fiecare, spune Beronice. Hai să n-o luăm razna. Şi împărțim costul după aia.

Își termină vinul fără să se grăbească, apoi pleacă la târguieli. Amara și Dido se îndreaptă spre For.

— Oare ce și-ar *dori* Britannica? întreabă Dido. N-o să vrea mărgele sau ceva drăguț.

— Cred că am o idee, răspunde Amara. E un negustor care vinde amulete cu sângele gladiatorilor. Ca să ai curajul lor.

Durează o vreme până îl găsesc; probabil că s-a mutat de când l-a văzut Amara ultima dată. E greu să înaintezi prin aglomerație; peste tot, lumea se îmbulzește la tarabe și se târguiește zgomotos pentru un preț mai bun. Pare că tot orașul a lăsat cumpăratul cadourilor pentru ultima clipă. În cele din urmă, Amara îl zărește pe bărbatul cu trofeele lui sinistre, tot soiul de obiecte îmbibate în sângele gladiatorilor uciși în arenă. Au diverse prețuri, în funcție de cât de faimos era mortul. Femeile își permit doar un luptător necunoscut, ucis la prima apariție, deși Amara încearcă să se târguiască pentru ceva mai bun. Amuleta de piele pe care o aleg n-are nimic frumos: are doar o spadă scoasă din teacă scrijelită pe ea. Amara bănuiește că Britannicăi o să-i placă.

Entuziasmul lor pentru târguieli s-a epuizat cât s-au plimbat de colo-colo în căutarea negustorului de amulete, dar măcar pentru celelalte e mai ușor de găsit un cadou. O agrafă ieftină pentru Victoria, niște mărgele de gleznă pentru Beronice.

— Mă bucur mult că te cumpără Rufus, spune Dido când pornesc spre casă. Dar o să-mi fie tare dor de tine.

— Nu sunt sigură că o să mă cumpere, răspunde Amara. Nu mi-a spus când. Nu înțeleg de ce n-a făcut-o deja sau dacă într-adevăr are de gând să mă cumpere.

— Poate că vrea să facă un gest spectaculos în timpul festivalului, spune Dido, luând-o de braț. Ar fi genul lui.

Dido e tare bună, vrând s-o liniștească, dar Amara își dă seama că e necăjită. Se detestă că n-a fost mai atentă; ar fi trebuit să aibă mai multă grijă de sentimentele lui Dido în

ultimele zile. Ea ar fi fost disperată dacă rolurile ar fi fost inversate.

— O să fac tot ce pot ca să te scot şi pe tine, spune ea. Orice. Promit. Te iubesc. Însemni totul pentru mine.

— Şi eu te iubesc, răspunde Dido, cât pe ce să izbucnească în lacrimi.

Dido e singura căreia Amara i-a povestit despre planurile ei, dar nici măcar ea nu ştie unde e noua casă. Amara şi-a făcut griji să nu fie urmărite, dar acum îşi dă seama că aşa Dido n-are cum s-o găsească, n-are cum să-i lase un mesaj.

— Vrei să ştii unde e? Casa, vreau să zic, spune ea cu glas scăzut, deşi e puţin probabil să le asculte cineva. Atunci, dacă Rufus se ţine de cuvânt, poţi să vii în vizită.

Dido încuviinţează.

Merg una în spatele celeilalte, Amara în faţă, străbătând oraşul. Îşi aduce aminte când a dus-o Philos prima dată acolo; n-a făcut niciodată drumul la lumina zilei. Chiar şi în ajunul Saturnaliei e destul de linişte. Să stea aici o să fie o mare schimbare faţă de răspântia gălăgioasă de la bordel. Gândul evadării îi aduce un val de entuziasm şi, când se opresc în faţa clădirii înalte cu arcada uşii aurită, se trezeşte crezând că viaţa ar putea fi blândă până la urmă. Bate în uşa de lemn, fără să se aştepte să răspundă cineva, dar îi deschide uşa Philos. E uluit s-o vadă.

— Intră! exclamă el, grăbindu-le pe amândouă să intre şi închizând uşa în urma lor. S-a întâmplat ceva? Eşti bine?

— Voiam să ştie şi Dido unde să mă găsească, spune Amara. Dacă Rufus chiar vrea să stau aici.

Philos face un semn spre atriumul din spatele lui. Vitalio trece clătinându-se cu o masă.

— Cred că poţi să vezi că vrea. N-a zis nimic?

Amara clatină din cap.

— Nu-mi place să-mi iau libertăţi.

— N-ai de ce să-ți faci griji, răspunde Philos. E hotărât să te cumpere. Nu-ți face griji.

— Ți-am spus eu că totul o să fie bine, spune Dido zâmbindu-i. Şi uite ce casă frumoasă!

Vitalio se întoarce în atrium, acum eliberat de povară, şi se strâmbă la Amara.

— Hai să vedem cât rămâne *asta*, strigă el, tropăind în sus pe scări.

Amara se uită în urma lui.

— Ce vrea să spună?

— Of, nimic. Îl ştii pe Vitalio; întotdeauna e prost dispus.

Philos zâmbeşte, dar pare stingherit. Ieşirea lui Vitalio a fost prea aprinsă ca să fie asta explicația şi o ştiu cu toții.

— Nu, spune Amara, simțindu-se agitată. A vrut să spună ceva anume. Ce voia să zică? Te rog, spune-mi. Te rog.

Philos nu o priveşte în ochi.

— Rufus a ținut o vreme la fata lui Vitalio.

— *Fata* lui? Face şi ea parte din gospodărie?

Dido o prinde de mână pe Amara, încercând s-o ducă de-acolo, s-o liniştească, dar Amara se scutură.

— *Spune-mi*.

Se uită fix la Philos, încercând să-l convingă să se supună, iar tristețea din ochii lui cenuşii o umple de spaimă.

— Ai văzut-o de câteva ori. E Faustilla, fata care serveşte.

La început, Amara nu-şi poate da seama la cine se referă, pentru că singura slujnică de care-şi aminteşte e o fată tânără care nu vorbeşte niciodată.

— Dar nu poate fi fata pe care am cunoscut-o; e prea *tânără*, spune ea. Şi Rufus nu pare s-o bage în seamă niciodată. De câteva ori a fost acolo chiar când...

Amara îşi duce mâna la gură, prea şocată să continue. Dido îşi pune brațul în jurul ei, iar de data asta Amara n-o dă deoparte.

— Rufus nu e diferit de tinerii din clasa lui, spune Philos, părând să-i ia un pic apărarea stăpânului lui. Ştii că *toți* se culcă cu sclavele lor. Orice s-ar fi întâmplat între ei n-a avut niciodată vreo legătură cu sentimentele lui pentru tine.

— Nu de-asta sunt supărată! izbucneşte Amara, deşi e o minciună, pentru că a crezut că Rufus e altfel.

Se gândeşte la zâmbetul lui dezarmant, la felul cum a părut întotdeauna încântător de sincer. Cum îi spune că o iubeşte.

— Sunt tristă pentru fată, insistă ea. Nu-i de mirare că Vitalio mă urăşte. Fata lui trebuie s-o servească pe femeia care i-a luat locul. L-a iubit?

Philos nu răspunde, dar nici nu e nevoie.

— *Sigur* că l-a iubit. Probabil a crezut că e cel mai blând bărbat pe care l-a cunoscut.

Amara se gândeşte cum o tratează Felix pe Victoria, la cruzimea lui deliberată. Dar Rufus nu e mai puțin crud cu Faustilla, chiar dacă nu vrea să fie.

— Măcar se terminase între ei când m-a cunoscut Rufus?

— Amara, spune Philos cu glas scăzut, ține minte doar că trebuie să te împaci cu răspunsurile mele. Şi eu la fel.

— Încă se mai culcă cu ea, zice ea, înțelegând. Sigur că da. Probabil crezi că sunt o tâmpită.

— Nu cred aşa ceva.

Philos are chipul inexpresiv prudent al sclavului care e obişnuit să-şi ascundă sentimentele. Amara îşi aduce aminte ce i-a zis când erau singuri. *Când eşti tânăr, ți-o trag; când eşti bătrân, ți-o trag mai departe*.

— Ei bine, îi spune ea lui Dido cu veselie prefăcută. Nu i-a închiriat o casă. Aşa că să sperăm că am *un pic* de timp la dispoziție înainte să ajung să-i servesc vin următoarei amante.

— Gândeşte-te la Felix, îi răspunde Dido. Gândeşte-te că aici o să fii mult mai în siguranţă. E un paradis prin comparaţie.

— Are dreptate, spune Philos, dornic să repare răul făcut. Şi chiar cred că te iubeşte. Nu l-am văzut *niciodată* aşa de atras de o altă femeie. Nici pe departe.

Amara se gândeşte la Hortensius, cum a jignit-o, cum a insultat-o, iar Rufus n-a spus nimic.

— Dragostea unui stăpân pentru sclava lui, spune ea uitându-se la Philos, care tresare în faţa amărăciunii din glasul ei. Presupun că pe mai mult de-atât nu poate spera niciunul dintre noi să-şi clădească viaţa.

42

De Saturnale, ziua cea mai bună!

Catullus, Poem 14[24]

Camera de lucru a lui Felix e aglomerată, toată adunătura lui de târfe şi huligani stând pe tot felul de taburete şi pături şi prezentând cea mai bizară familie din Pompeii. Felix stă pe masa lui de lucru ca un improbabil pater familias, în timp ce Thraso şi Gallus îi servesc pe Paris şi pe femei cu turte dulci şi vin. În adevăratul spirit al Saturnaliei, Felix ar trebui să fie cel care serveşte pe toată lumea, dar nu pune nimeni în discuţie îndepărtarea lui de tradiţie.

— Mai vreau una, poate chiar două! anunţă Fabia, scotocind în coşul lui Gallus după o porţie mai mare.

Acesta oftează, dar nu-i dă deoparte braţele slăbănoage.

---

[24] Catullus, *Carmina*, Poemul XIV, p. 38. *(N.t.)*

— Ajunge! se răsteşte Paris.

Fabia se dă înapoi în fața fiului ei, lăsând să-i scape a cincea turtă înapoi în coş.

— Poartă-te frumos cu mă-ta, spune Felix. Nu eşti în stare să nu fii nemernic măcar o zi pe an?

Roşu ca racul, Paris îi dă înapoi Fabiei turta pe care a scăpat-o. Apoi se ridică şi se duce să stea în cealaltă parte a camerei.

— Cadouri! spune Ipstilla, bătând din palme. Acum vin cadouri, da?

Suportă toți spectacolul lui Felix cu împărțirea darurilor, trecând de la unul la altul o pungă cu bani şi luând fiecare câte un denar. Felix se plictiseşte repede şi dă din mână să întrerupă mulțumirile. Până îi vine şi Amarei rândul, Felix nici nu se mai uită. Amara stă într-un colț cu Dido şi e prea agitată ca să mănânce dulciuri. I-a spus lui Philos că toată lumea de la bordel se duce în For după-masă. Nu se poate relaxa, tot întrebându-se dacă azi o să fie ziua când o cumpără Rufus. Se aşteaptă din clipă în clipă să audă o bătaie în uşă, temându-se la gândul că n-o să se întâmple aşa.

— Şi acum, restul! spune Beronice şi scoate un pachețel cu daruri, toate învelite într-o pătură.

E îmbujorată de la vin şi pare de departe cea mai fericită din încăpere. Gallus stă lângă ea, apropiindu-se cât de mult e cu putință, copilăros în nerăbdarea lui. Poate că până la urmă chiar o iubeşte, îşi spune Amara. Sau poate că nu vrea decât un dar.

— Nu încă! Nu fi lacom! îl apostrofează Beronice şi îl sărută.

Amara aruncă o privire spre Felix, dar acesta pare cu totul neinteresat de manifestarea de afecțiune. Îşi aduce aminte ce-a spus Cressa la Vinalia, că pe stăpân nu-l deranjează niciodată o poveste de dragoste care-i ține

supuşi pe sclavi. Gândul la prietena ei moartă şi la viaţa ei scurtă şi brutală îi apasă inima.

— Bine, ăsta-i al tău, Fabia, spune Beronice, dându-i femeii câteva monede învelite într-o cârpă.

Au hotărât că femeia săracă lipită ar prefera cinci sesterţi decât vreun zorzon prea scump.

— Ăsta-i al tău, ăsta-i pentru tine...

Beronice dă şi celelalte daruri, bucurându-se de rolul pe care-l are.

Amara îşi despachetează cadoul învelit într-o bucată de pânză. E o agrafă ieftină, nu foarte diferită de cea pe care a cumpărat-o împreună cu Dido pentru Victoria. Dido primeşte una la fel. Britannica priveşte încruntată pandantivul ei, legănându-l între degete.

— A fost cufundat în sângele unui gladiator, al unui luptător, ca să-ţi dea putere, îi explică Amara.

Ştie că Britannica a înţeles, chiar dacă nu-i mulţumeşte şi nici măcar nu se uită la ea. Britana şi-l pune la gât şi-l ascunde sub togă, ducându-şi mâna la piept. Apoi privirea i se îndreaptă spre Amara şi Dido. Dă aproape imperceptibil din cap spre ele.

Bărbaţii şi-au cumpărat toţi unii altora vin de calitate, mai scump decât soiul îndulcit pe care l-au primit femeile. Thraso îl toarnă, punând o porţie deosebit de generoasă în butelca lui. Amara simte un ghimpe de remuşcare când îşi dă seama că l-au uitat cu toţii pe Paris. Stă puţin mai departe de ceilalţi şi şi-a cuprins genunchii cu braţele, iar pe chip i se citeşte dezamăgirea. Fabia îi face semn din cealaltă parte a încăperii, arătându-i că poate să ia el cei cinci sesterţi ai ei. Paris n-o bagă în seamă. Ca de obicei, nu atenţia maică-sii şi-o doreşte. Gallus îi dă un ghiont lui Thraso când îi mai toarnă vin, arătând spre sclavul uitat.

— Dar chiar o fi bărbat? întreabă Thraso. Nu putea să-i fi dat vreuna dintre fete o agrafă sau aşa ceva?

Râde pe seama lui Paris, aşteptându-se în mod clar să i se alăture şi Felix. Şeful lor nu zâmbeşte când aude gluma.
— Daţi-i băiatului nişte vin, spune el. Şi l-a câştigat anul ăsta.
Gallus se aşază la loc lângă Beronice şi-i dă un sărut scurt.
— Asta-i pentru tine, spune el întinzându-i un pachet.
Beronice îl ia, iar Gallus rămâne aplecat deasupra ei, stându-i în cale, aproape despachetând el darul, entuziasmat să-i vadă reacţia.
Beronice icneşte.
— E superb!
Ridică mâna, ca să vadă toată lumea. E un pandantiv cu camee, micuţ, însă tot e de departe cel mai scump dar pe care l-a oferit cineva.
— Ah, te iubesc! exclamă Beronice, aruncându-şi braţele pe după gâtul lui.
Apoi se trage înapoi.
— Şi eu nu ţi-am luat decât o pomadă!
Victoria e prinsă în capcană, pentru că stă lângă cei doi iubiţi care se sărută acum zgomotos. Coboară privirea, cu umerii lăsaţi. Toată bătaia ei de joc, şi Gallus a făcut pentru Beronice mai mult decât şi-ar fi imaginat vreodată cineva. Felix coboară de pe masa de lucru şi se lasă pe vine lângă ea.
— Pentru târfa mea preferată, spune el şi-i întinde Victoriei un pachet.
Victoria se uită la el, cu privirea plină de speranţă, apoi desface pachetul. E un şirag de mărgele de lemn. Ridică privirea spre Felix, iar expresia de iubire de pe chipul ei e dureros de văzut. Le zâmbeşte larg tuturor, mândră că a fost remarcată în faţa celorlalţi. Amara îi zâmbeşte, pentru că nu vrea să-i strice bucuria, dar Beronice o priveşte direct în ochi. Victoria habar n-are că prietenelor ei le e milă de ea, că

acolo unde ea îşi închipuie că e iubire, ele nu văd decât cruzime.

Ziua se scurge mai departe, toată lumea îmbătându-se tot mai tare. Adică toată lumea, în afară de Amara şi de Felix. Pare că niciunul dintre ei nu e dispus să-şi piardă controlul, nici chiar de Saturnalia. Amara e conştientă că o priveşte şi se întreabă dacă bănuieşte ceva, deşi cu siguranță n-are cum să ştie de Rufus sau de împrumutul Balbinei. A avut foarte mare grijă. Dacă Felix ar fi fost oricare alt bărbat, ar fi zis că o priveşte cu dorință, dar ştie că aşa ceva e imposibil.

Bărbații insistă să încerce să gătească ei tocănița de fasole, declarând că fetele au zi liberă, însă fac un asemenea dezastru, împrăştiind mâncarea pe mangal şi aproape stingând focul, că Telethusa îi dă deoparte şi preia controlul. Râd de ea, împiedicând-o când încearcă să gătească.

— O distrugeți! țipă ea enervată. Plecați! Marş!

Fabia se oferă s-o ajute, dar Telethusa îi face semn să stea jos.

— N-are rost să suferim toate, spune ea, uitându-se acuzator spre Thraso.

— Mă bucur mult pentru Beronice, îi spune Dido Amarei. Până la urmă, probabil că Gallus chiar o iubeşte!

Amara îi răspunde cu un zâmbet, aproape prea încordată să vorbească.

— N-o să uite, îi spune Dido. Ştiu că n-o să uite.

Amara e conştientă că Felix iar le priveşte şi o ia de mână pe Dido.

— Te iubesc, îi şopteşte. Am vorbit serios când ți-am promis tot ce ți-am promis.

După ce mănâncă tocana arsă şi apoasă, Felix declară că e momentul să iasă şi să pornească pe jos spre For. Beronice şi Gallus se desprind fără tragere de inimă unul de celălalt. Au stat înghesuiți într-un colț, renunțând de mult la orice pretenție că ar fi participat la petrecere.

— Ce-ar fi să rămâneți aici și să i-o tragi? îl întreabă Felix exasperat pe Gallus. Veniți după ce vă calmați.

Ies grămadă în stradă, acoperiți cu mantiile. Prăvăliile sunt închise pentru perioada festivalului, dar au ieșit și alții la plimbare, profitând de ocazie să ia o gură de aer înainte să se întunece prea tare. Amara o prinde pe Dido de braț în timp ce merg cu toții agale spre For. Toată lumea de pe străzi pare binedispusă și chiar și Paris o însoțește pe maică-sa, care arată de parcă ăsta ar fi fost cadoul pe care-l așteptase toată Saturnalia. Amara își aduce aminte cum l-a dus Paris în brațe pe Simo afară din taverna în flăcări, ca și cum l-ar fi ajutat, doar ca să poată înfige mai bine cuțitul în el. Se cutremură.

Dido o strânge de braț.

— Ți-e frig?

Amara clatină din cap.

Mulțimea se învârte prin jurul Forului, bând și râzând în timp ce-i urmărește pe actorii și cântăreții preferați. Se opresc cu toții lângă un bărbat care jonglează cu torțe. Amara privește flăcările care se ridică și coboară și la omul care le prinde în mâinile înmănușate.

— Speram să te văd azi.

Vocea lui pare o amintire de-acasă. Nu s-a mai văzut de luni întregi cu Menander, dar când îl aude, are senzația că doar ieri ce l-a ținut în brațe. Se întoarce. De data asta, nu pare întru totul sigur de el.

— Am zis că o să ne întâlnim la Saturnalia. Știu că a trecut ceva vreme de-atunci, adaugă Menander, văzând expresia ei nedumerită. Am venit doar ca prieten. Ți-am adus un dar.

Îi întinde un obiect înfășurat în pânză. Amara îl ia și-l despachetează. Înăuntru se află o lampă de lut frumoasă, cu un smalț verzui. Silueta i se pare cunoscută. Seamănă cu Elena din Troia din Aphidnai, statuia din orașul ei, cea la care-i plăcea să se uite în copilărie, când i-o arăta cu

mândrie tatăl său. Menander i-a făcut-o. Rămâne cu privirea ațintită la lampă, fără să fie în stare să vorbească. Apoi își aruncă brațele în jurul gâtului lui.

— E minunată, spune ea. E cel mai frumos dar pe care mi l-a oferit vreodată cineva.

Dido o trage cu putere de braț și Amara îi dă drumul, dar Menander o prinde de mână.

— Știu că ai un patron, Timarete, știu deja. Dacă însă aș fi liber, dacă mi-aș câștiga libertatea, ai simți altceva?

Amara își trage mâna, înțelegând în cele din urmă ce a văzut Dido în spatele lui.

— Ce-i asta?

Nu l-a mai văzut niciodată pe Rufus așa de furios. Îi stă inima în loc de groază. Îl împinge pe Menander ca să ajungă la iubitul ei, dar Rufus n-o lasă să-l îmbrățișeze.

— Cine-i ăsta?

Preț de o clipă, se teme că o s-o lovească.

— Ăsta?

Amara se întoarce să se uite la Menander ca și cum abia acum l-ar fi observat.

— Nimeni! Un băiat care a vrut să-mi dea un cadou de Saturnalia, pentru că zice că am un chip frumos. Nici măcar nu știu cum îl cheamă, adaugă ea și râde. De ce ești așa de supărat? întreabă, prinzându-l pe Rufus de mână. Nu fi caraghios! Doar nu-ți închipui că ai vreun motiv de gelozie. E doar un sclav oarecare.

Amara e conștientă de prezența lui Philos, care stă lângă stăpânul său, dar nu-l bagă în seamă. Nu pe Philos are nevoie să-l convingă.

— Uite, îți dovedesc, spune ea, ca și cum ar fi încercat să facă pe plac unui copil. Pot să i-l dau înapoi, să-l las să-l ofere altei fete.

Înclină capul, provocator, și-l privește pe sub gene.

— Deşi îmi pare rău dacă tu nu crezi că sunt cea mai drăguță de la Saturnalia, pentru că el voia să-l dea celei mai drăguțe fete de-aici.

Amara e aproape luată de valul propriului spectacol, până se întoarce din nou spre Menander, care o priveşte ca şi cum ar fi o străină pentru el. Îi întinde lampa privindu-l în ochi şi dorindu-şi să înțeleagă.

— Îmi pare rău, nu pot s-o iau.

Menander nu se mişcă. Amara se sileşte să facă un pas spre el, încă întinzându-i darul. Îi tremură mâna, iar smalțul îi alunecă dintre degete. Lampa se sparge la picioarele lui Menander.

Icneşte şocată. Se țintuiesc cu privirea unul pe celălalt. Văzându-i atunci chipul, Amara înțelege că orice sentimente ar fi avut vreodată unul față de celălalt, au pierit. Toată munca, gravată cu asemenea dragoste, marcată cu amintiri de-acasă şi cine fusese ea, se dusese. Îşi aduce aminte cana spartă a Cressei la necropolă, omul care murise, sacrificiul pe care-l făcuse Victoria ca să-i salveze viața. Singura alegere care i-a rămas e să supraviețuiască.

— Aaah, ce proastă sunt, spune ea, întorcându-se către Rufus şi muşcându-şi buza ca şi cum ar fi fost o glumă. Se pare că l-am spart!

Poate că disprețul ei nepăsător e cel care-l convinge în cele din urmă. Se apropie şi îşi pune brațul în jurul ei.

— Scuze, băiete, îi spune el lui Menander şi bagă mâna în pungă după nişte monede. Iubita mea n-a vrut să fie aşa stângace. Sper ca asta să răscumpere îndeajuns paguba.

Menander ia banii fără să se uite la Amara.

— Sunteți foarte generos, domnule, spune el.

Rufus o întoarce şi o duce spre Philos şi Dido, evident dornic să uite tot incidentul.

— Ce caraghios sunt! spune el şi o sărută pe Amara. Îmi pare rău că am fost gelos.

— Sunt flatată că ai fost, răspunde ea, ridicând privirea spre el.

E conştientă că Menander se îndepărtează, chiar dacă nu-l vede când pleacă.

Ajung la Philos, iar Amara îşi dă seama că sunt acolo şi Quintus şi Lucius, împreună cu un întreg alai de sclavi, formând un public suficient de numeros.

— Dar măcar am şi eu un mic dar pentru tine, scumpa mea, adaugă Rufus.

Are un ton teatral, adresat atât prietenilor lui, cât şi ei. Speranța îi întețeşte Amarei bătăile inimii.

— Unde-i ticălosul ăla de peşte al tău? întreabă el coborând glasul.

Amara ştie că Felix n-are cum să fie prea departe şi-l zăreşte aproape imediat. Probabil că a urmărit desfăşurându-se întreaga scenă şi a văzut cum l-a tratat pe Menander. Amara îi aude vocea în cap. *Nu toate femeile sunt nişte târfe fără inimă ca tine*.

Felix se apropie imediat ce reuşeşte ea să-i prindă privirea.

— Onorat, spune el făcând o plecăciune în fața lui Rufus, care se trage în spate.

— Vreau să-ți fac o ofertă, răspunde acesta, suficient de tare ca să se adune tot bordelul în jur să asculte. Aş vrea s-o cumpăr pe femeia asta pentru un prieten.

Amara îl priveşte uluită.

— Un prieten?

Rufus ridică mâna ca s-o facă să tacă.

— Aş vrea s-o cumpăr pe această femeie în numele lui Gaius Plinius Secundus, amiralul flotei romane.

Amara icneşte când aude numele lui Plinius, însă Rufus nu bagă de seamă. E cufundat în scena dramatică, savurând rolul de erou în fața mulțimii.

— Amiralul s-a gândit la prețul ei şi e dispus să-ți ofere mai mult decât face. Nu încape târguială, n-o să se înjosească astfel. Trebuie să accepți oferta sau să renunți.

Rufus îi face semn lui Philos, care scoate un sigiliu.

— Ăsta e gajul lui, pe care poți să-l păstrezi, dacă eşti de acord cu vânzarea, ca încredințare că vei fi plătit. Îți oferă 6 000 de sesterți pentru sclava cunoscută drept Amara.

E cu 2 000 mai mult decât a plătit Felix pentru ea. Amara le vede pe Dido şi Victoria ținându-se una de alta, cu gurile căscate, şi uitându-se la Rufus. Ea îl priveşte pe Felix, însă expresia lui este de nepătruns. N-are cum să refuze, nu?

Felix face o plecăciune. În tot timpul ăsta, nici n-a băgat-o în seamă.

— Am să accept oferta amiralului.

Amara nu spune nimic cât semnează stăpânul ei contractul, transferând proprietatea. Toată lumea priveşte în tăcere, incapabilă să creadă ce tocmai a văzut. Şocul aproape că a golit-o de orice sentiment. Rufus îi dă lui Felix sigiliul şi se întoarce spre ea, plin de propria putere.

— Amara, în numele amiralului şi în prezența martorilor şi în văzul zeilor, îți ofer libertatea. Acum eşti Gaia Plinia Amara, libertă.

Amara îl fixează cu privirea, rămasă fără cuvinte. Apoi izbucneşte în lacrimi.

43

Pe mulți din cei pe care Fortuna i-a ridicat, îi coboară dintr-odată şi-i azvârle cu capul înainte.

Inscripție din Pompeii

Amara nu se poate opri din plâns. Rufus trebuie s-o țină ca să nu se arunce la picioarele lui, declarându-şi printre

suspine iubirea şi recunoştinţa veşnică. Îi şterge lacrimile cu sărutări, bucurându-se vădit de adoraţia ei. Amara le tot îmbrăţişează pe Dido şi pe Victoria, plângând pe umerii lor şi prinzându-le feţele în mâini, fără să poată exprima toată dragostea pe care o simte. Durerea pentru ce i-a făcut lui Menander, extazul libertăţii nu seamănă cu nimic din ce a trăit vreodată. Râde cu Quintus şi Lucius, îşi anunţă prietenia plină de devotament faţă de Ipstilla şi Telethusa – care nu par tocmai încântate de marele ei noroc – şi îl ia prin surprindere pe Paris, făcându-l să-i ofere o îmbrăţişare cu braţele lui osoase. Când vine rândul Fabiei, bătrâna se agaţă de ea plângând, iar Amara se trezeşte promiţându-i s-o ajute, dacă ajunge vreodată la ananghie. Totuşi, cu Thraso e altceva. Dă din cap spre el, aşa cum ar băga în seamă o regină un ţăran. Mai mult decât merită.

E singura dată când l-a văzut pe Felix părând cu adevărat surprins. Probabil că şi-a dat seama că toate poveştile ei despre Rufus şi violenţa lui au fost minciuni. Probabil se întreabă şi cu ce altceva l-a mai minţit. Îi întoarce spatele, spunându-şi *N-are decât să se întrebe*. De-acum nu-i mai poate face rău.

Amara vrea s-o aştepte şi pe Beronice, disperată să-i împărtăşească vestea, dar Rufus nu prea e dispus.

— Scumpa mea, cred că am avut de-a face cu suficiente târfe şi peşti pentru o singură seară. Oricât de sigur aş fi că fata asta e încântătoare.

Se uită la însoţitorii ei de la bordel, şi prieteni, şi duşmani, şi încreţeşte dezgustat din nas. Quintus şi Lucius râd, evident nerăbdători şi ei să ajungă acasă.

Amara simte un fior. Desigur, asta-i cealaltă parte a înţelegerii. Saturnalia petrecută fără Dido, fără niciuna dintre femeile pe care le iubeşte. Vrea să se întoarcă, să le mai îmbrăţişeze o ultimă dată, dar Rufus o îndepărtează

hotărât. Prinde privirea lui Dido şi speră că o interpretează ca pe o aducere-aminte a promisiunii pe care a făcut-o.

Nu e uşor să plece prin înghesuială. Philos şi ceilalţi sclavi încearcă s-o ia înainte şi să deschidă calea, dar nimeni nu e dispus să dea dovadă de prea mult respect de Saturnalia. În timp ce-şi croiesc cu greu drum prin mulţime, un bărbat solid cu clopoţei dansează printre ei, costumat în maestru de ceremonii. Poartă o mască de satir cu coarne şi e îmbrăcat tot în roşu. Se apropie ţopăind şi îşi flutură clopoţeii în faţa Amarei. Rufus o trage deoparte, punându-şi braţul în jurul ei. Preţ de o clipă, pare că bărbatul mascat o să provoace neplăceri, dar Quintus, Lucius şi falanga de sclavi a bărbaţilor bogaţi sunt o barieră redutabilă.

Satirul se îndepărtează dansând. Oamenii din jur îl ovaţionează şi se înghiontesc să-şi facă loc. Amara priveşte. Îşi dă seama, cât satirul dansează săltăreţ, oprindu-se când şi când ca să facă lumea să râdă, că nu se mişcă la întâmplare. Se îndreaptă încet spre Felix. Senzaţia ei de neplăcere se transformă în spaimă.

Îl trage pe Rufus de braţ, obligându-l să se oprească. Victoria stă lângă stăpânul ei. Amara strigă la ea, dar glasul îi e înghiţit de larma mulţimii. Felix este deja conştient de pericol. Când satirul roşu vine spre el, scoate cuţitul. La fel face şi satirul. E de două ori cât Felix, dar Amara bănuieşte că n-are nici viteza, nici agilitatea fostului ei stăpân. Satirul roşu sare spre Felix, care însă se fereşte, iar cuţitul cade departe, aproape nimerind-o pe Victoria. Femeia se trage în spate, dispărând la adăpostul sigur al mulţimii.

Cei doi bărbaţi se atacă unul pe celălalt şi aproape că ai zice că dansează, dacă nu s-ar zări străfulgerările argintii letale. Mulţimea nu pare să-şi dea seama ce se petrece, sau poate crede că lupta face parte din festivităţi. Oamenii au eliberat un mic spaţiu şi stau grămadă, încurajându-i pe cei doi.

— Trebuie să plecăm, spune Rufus. Nu mai înseamnă nimic pentru tine.
— Unde-i Dido? întreabă Amara. N-o văd! Unde e?
— O să aibă grijă de ea ceilalți, răspunde Rufus, pierzându-şi răbdarea. N-ai ce căuta aici.
Amara se întoarce să se uite din nou în urmă, prea înspăimântată să-l asculte. Le vede pe Ipstilla şi Telethusa, care se țin de braț şi reuşesc să plece.
— Uite-o! strigă Amara. Acolo!
Dido e evident prinsă în capcană, singură, neputând să-şi facă loc în mulțime ca Victoria şi obligată să privească foarte de aproape cum se atacă Felix şi satirul. Un bețivan a prins-o de braț şi încearcă s-o sărute, fără să-şi dea seama de pericolul în care se află amândoi. Thraso a rămas lângă Felix, dar nu vrea să intervină şi să rişte să-şi vadă stăpânul ucis din cauza asta. O zăreşte pe Britannica de cealaltă parte a cercului, privind cu aviditate lupta, fără să-şi dea seama de disperarea lui Dido. Paris şi Fabia nu se văd pe nicăieri.
Amara se uită disperată la Lucius, bărbatul care a promis să-i găsească familia lui Dido, care a petrecut multe nopți cu ea acasă la Drusilla.
— Nu poți s-o ajuți? Te rog!
Lucius pare stânjenit, dar nu răspunde. Amara simte cum o cuprinde furia în fața laşității lui. Se smulge de lângă Rufus şi îşi face drum spre cei doi bărbați care se luptă.
— Britannica! țipă ea. Britannica, ajută-mă!
Preț de o clipă, Amara are impresia că o să fie înecată într-o mare de brațe şi coate, zdrobită în mijlocul haosului, apoi femeia înaltă întinde mâna, o prinde de mantie şi o trage la loc sigur.
— Dido! strigă Amara, arătând spre locul unde e blocată prietena ei.

Britannica face ochii mari. Îi dă drumul Amarei şi împinge un bărbat, trăgându-i un pumn în gât când vede că nu se dă destul de repede din calea ei.

Femeia masivă încearcă să treacă prin mulțime, dar n-are destulă forță să se opună atâtor oameni. Amara o vede luptându-se înconjurată de mulțime. Locul unde se desfăşoară lupta se tot îngustează, iar Dido e împinsă tot mai aproape de pericol. În For vine tot mai multă lume, sporind înghesuiala. Amara încearcă să se ducă spre Dido, dar oamenii sunt prea beți sau prea puțin dornici s-o lase să treacă. Se lasă în genunchi şi se târăşte, aproape sufocată de spaima că o să fie călcată în picioare. Ajunge la marginea mulțimii. Lupta se desfăşoară deasupra ei, iar satirul aproape o calcă pe degete, însă e prea jos ca s-o lovească. O vede pe Britannica țipând, ținută în loc de un grup de bărbați beți şi furioşi. Aproape de ea, Dido se împinge, cu spatele spre Amara, încercând să-şi facă loc prin mulțime, departe de cuțite, cu bețivanul încă ținând-o de mijloc.

Bărbații aproape că nu mai au loc să se bată. Felix e aşa de aproape de ea, că l-ar atinge dacă ar întinde mâna. Pe chipul lui nu se vede nici urmă de teamă, dar pare vulnerabil, cu corpul mai expus decât al satirului îmbrăcat în costumul greu care-l apără. Amara priveşte, dorindu-şi ca Felix să-şi ucidă rivalul, dorindu-şi să pună capăt luptei. Însă Felix se roteşte şi se împiedică de piciorul cuiva, aproape căzând peste Dido. Satirul roşu foloseşte prilejul şi îşi îndreaptă cuțitul spre adversar înainte ca acesta să-şi recapete echilibrul. Felix se fereşte. Satirul o înjunghie pe Dido în spate, înfigându-i cuțitul între omoplați. Bețivul care o ține de mijloc îi dă drumul şocat. Acum, când e prea târziu, lumea se trage înapoi, făcându-i loc lui Dido, care, după doi paşi, se prăbuşeşte.

Cineva din mulțime țipă, apoi şi altcineva. În cele din urmă, înțeleg toți că n-a fost un spectacol. Un grup de

bărbați înaintează în grabă, prinzându-l pe satir şi smulgându-i masca. Chipul lui e familiar. E Balbus, libertul lui Simo. Dispare în înghesuială, cu gura căscată de groază, sub o ploaie de lovituri cu picioarele şi cu pumnii. Lumea se împrăştie, unii împingându-se în față ca să-l vadă pe Balbus murind, alții fugind din calea violenței. Amara ajunge la Dido. Britannica o ține deja în brațe şi o leagănă.

— Aici sunt! strigă Amara, prăbuşindu-se lângă ea şi luând-o de mână. Suntem toți aici. Eşti în siguranță acum.

Dido nu răspunde; din gură i se scurge sânge. Se uită la Amara, cu durere şi groază în priviri.

Au schimbat de multe ori mesaje fără cuvinte, doar din priviri, iar Amara ştie că nu-şi poate ascunde durerea. O sărută pe frunte. Aude în minte glasul tatălui ei: *Nimeni nu trebuie să moară înspăimântat*.

— Am văzut oameni care şi-au revenit după răni mai urâte de-atât, spune ea. Toți, pacienți pe care i-a tratat tata. O să te faci bine; ştiu că aşa o să fie.

Mâna lui Dido e rece, aşa că o lipeşte de corp ca s-o încălzească.

— O să te faci bine, promit.

Ajunge şi Victoria, fără suflare, şi se aşază lângă ea.

— Uite, a venit şi Victoria. Când ajunge şi Beronice, poate să-l trimită pe Gallus să aducă un doctor.

— Suntem aici, cu tine, spune Victoria. Nu eşti singură. Suntem aici.

Dido închide ochii.

— Poți să te odihneşti, zice Amara. E în regulă să te odihneşti.

Îşi aşază palma pe obrazul lui Dido, astfel ca prietena ei s-o simtă, chiar dacă n-o poate vedea. Încă îi mai ține fața în mâini mult după ce ştie că a murit.

— S-a dus, spune Britannica.

Nu spune nimeni nimic despre faptul că ştie să vorbească.

Amara îi face semn să tacă.

— Doar o clipă, spune ea, nevrând să-i dea drumul lui Dido. Nu încă. Încă nu s-a dus.

— E moartă, dragostea mea, intervine Victoria, punând mâna pe genunchiul Amarei. S-a dus.

Amara nu poate vedea printre lacrimile care o orbesc. Victoria îi trece braţul peste umerii ei şi o trage în sus. Amara îşi dă seama că le priveşte un bărbat. Felix.

— Tu ai făcut-o! ţipă ea.

În durerea şi furia ei ştie că îl poate ucide, îl poate sfâşia pe loc, dar Victoria o ţine şi o împiedică să se mişte.

— Cuţitul ăla era pentru tine. Tu ai omorât-o! Tu ai făcut-o!

Felix rămâne tăcut cât Amara ţipă la el, ameninţându-l şi urlându-şi ura până rămâne fără glas.

Apoi un bărbat o ridică şi o pune pe umăr, ducând-o de-acolo. Crede că e Rufus şi îl loveşte cu pumnii în spate, suspinând şi poruncindu-i s-o lase jos, s-o lase să se întoarcă. În cele din urmă, renunţă şi cade moale peste el. Abia când ajung la marginea Forului şi-l vede pe Rufus care o aşteaptă îşi dă seama cine o duce în spate. E Philos.

44

De la el încoace am început să închidem în temniţe nişte vieţuitoare cărora natura le încredinţase văzduhul.

Plinius cel Bătrân, *Istoria naturală,* despre închiderea păsărilor în colivii[25]

---

[25] Plinius cel Bătrân, *Naturalis historia, Cartea a zecea*, (72) 141, p. 167. *(N.t.)*

Saturnalia s-a încheiat. Amara stă la masa ei, îmbrăcată în negru. Sunetul făcut de fântână nu intră în camera asta, dar ea ştie că e acolo, murmurând blând în grădina de dedesubt. E în siguranță în casa cu uşă aurită. Are libertatea pe care şi-a dorit-o. Şi inima frântă.

Cutia de lemn nu mai stă sub patul lui Rufus; stă în fața ei. O deschide. Împăturită deasupra bijuteriilor se află o scrisoare de la Plinius către Rufus. Amara o deschide, iar cuvintele îi sar în ochi: *...atagenul, tot din Iona, este o pasăre faimoasă; dar, deşi are glas, alteori rămâne mută în captivitate*... Şi aşa mai departe. În scrisoare nu e aproape nicio referire la Amara. Plinius şi-a construit argumentația pentru eliberarea ei pomenind o mulțime de păsări, probabil pentru că se simțea mai confortabil aducând argumente în termeni abstracți. Totuşi ea ştie ce dar e ăsta. Nu numai că i-a plătit eliberarea, însă i-a şi dat numele lui.

Până la urmă, ce conta era numele, nu banii. Prins între refuzul tatălui şi disperarea Amarei de a fi liberă, Rufus îi scrisese amiralului, cerându-i sfatul. Plinius fusese cel care i-o prezentase de la bun început pe Amara, aşa că sigur el ştia ce-i de făcut. Plinius reacționase cu o generozitate de necrezut. „Nu i-am *cerut* lui banii”, i-a spus Rufus de multe ori. „Şi am plătit eu jumătate, aşa că nu se poate spune că nu m-ai costat nimic.” Amara începe să aibă bănuieli că pentru Rufus plăcerea să deschidă mâinile şi să vadă pasărea zburând n-o să fie niciodată la fel de mulțumitoare ca senzația siluetei fragile în palmă.

Nu i-a fost alături în durerea ei după moartea lui Dido. Nu fuseseră câteva lacrimi răzlețe pe care să le înlăture cu sărutări, ci o nebunie de durere şi isterie, care înecase recunoştința ei şi gloria lui. Îl lăsase pe Philos s-o aducă aici ca să se refacă. Petrecuse primele două zile ale Saturnaliei singură, cu doar câțiva sclavi. Rufus i-i „împrumutase” pe toți, dar Philos era singurul pe care-l cunoştea.

Nu-şi aduce aminte mare lucru din prima noapte în afară de agonie, dar a doua zi i-a rămas întipărită în memorie. Era ghemuită aici, în camera asta de lucru, învelită într-o grămadă de pături, când Philos i-a adus vin încălzit. O băutură era singura consolare pe care i-o putea oferi. A rămas chiar lângă perete, fără să se apropie prea mult de ea, cu totul diferit de bărbatul care-i oferise braţul pe stradă. Parcă vederea ei îl înspăimânta.

— Nu poţi să-l întâmpini aşa când vine după tine, a spus el, fără să-i privească faţa. A plănuit săptămâni în şir noaptea asta, şi-a imaginat toată bucuria ta, toată adulaţia. Şi în loc de asta, se alege cu tristeţe şi dezamăgire. Ştiu că ai iubit-o. Dar Rufus n-o să înţeleagă niciodată. Pentru el, era doar o sclavă drăguţă. O să trebuiască s-o jeleşti în singurătate.

Amara era prea supărată să răspundă. De-atunci, îl evitase pe Philos, deşi tot îi urmase sfatul. Purta rochia ei albă când s-a întors Rufus, l-a scăldat în afecţiune, şi-a declarat loialitatea fără margini, a fost entuziasmată de casă. Ba chiar i-a cerut iertare pentru tristeţea ei, temându-se că ar fi pătat tot ce făcuse el. Rufus a fost generos, asigurând-o că înţelege. N-a pomenit-o pe nume pe prietena ei şi nici Amara n-a vorbit despre ea.

Nici nu trebuie să-i spună numele ca să se gândească la Dido. Când e singură, îşi petrece timpul stând în atrium exact unde stătuse Dido şi încercând să găsească mângâiere în faptul că a fost aici, chiar în casa asta – a văzut-o, a atins-o. Amara îşi aduce aminte discuţiile lor, blândeţea lui Dido, îndrăzneala ei surprinzătoare când aveau spectacole, cum cânta, cu o graţie desăvârşită,ca nimeni altcineva. Dar noaptea nu poate şterge ultima amintire, sângele de pe chipul lui Dido, durerea şi groaza.

Amara îşi dă seama că-i tremură mâinile. Pune deoparte scrisoarea lui Plinius. Dido merită mai mult decât un doliu

privat. Scoate din sertar o sculptură grosolană în lemn, o mică statuetă a zeiței Diana cu arcul de vânătoare. Înveleşte silueta în pânză şi leagă mica bucată de hârtie pe care a scris: *Sunt darul Gaiei Plinia Amara, libertă*.

Se ridică şi coboară scările, privind spațiul deschis. În grădină, zugravii o să înceapă curând să lucreze la o frescă uriaşă. Rufus a văzut-o ca pe un semn minunat că e încântată de casă, că vrea s-o transforme în ceva special pentru amândoi, s-o facă potrivită pentru el. Fusese mai puțin sigur când venise vorba de mitul pe care-l alesese ea. Avea să fie Acteon transformat în cerb, în timp ce copoii lui îl sfâşie. N-ar prefera oare scene din legendele lui Venus, în loc de Diana? Poate că zeița virgină nu e tocmai potrivită pentru un cuibuşor al dragostei? Dar Amara râsese, tachinându-l. *Putem s-o avem oricând pe Venus în dormitor*.

Ajunge în atrium, unde, lângă bazin, aşteaptă o tânără. Amara porneşte grăbită spre ea. Fata a venit mai devreme, iar Amara ştie că are foarte puțin timp pentru ea. E Pitane, ospătărița de la Elefant, cea care-i e datoare Amarei pentru avort.

— E frumos, spune Pitane privind în jur. Ce bine te-ai descurcat! Nu-mi vine să cred!

— Îmi pare rău că nu poți să stai mai mult sau să bei un vin cu mine, răspunde Amara. Dar ştiu cum e. Sunt recunoscătoare că ți-ai găsit timp să vii.

— Nu-i bai. Am ieşit după provizii. Nici n-o să bage de seamă.

Amara îi întinde statueta de lemn, ascunsă în pânza ei.

— Poți să-i dai asta lui Paris din partea mea, te rog? E pentru stăpânul lui. Paris trebuie să-i spună lui Felix că îmi pare rău că darul ajunge prea târziu pentru Saturnalia. Dar a fost trimis însoțit de sentimente puternice. Poți să-ți aduci aminte toate astea?

— Sigur, încuviințează Pitane. Trebuie să spun că ești mai drăguță ca mine. Dacă mi-aş fi căpătat libertatea de la un nou stăpân, nu i-aş fi trimis lui Sittius niciun nenorocit de dar.

Pitane se întoarce şi străbate atriumul, strecurându-se pe uşa grea de lemn. Amara rămâne singură, tremurând uşor din pricina brizei. Aici e linişte. Şi-o imaginează pe Pitane cum intră la loc în hărmălaie şi haos, ducând-o pe Diana ei pe străzile din Pompeii. Şi când va ajunge darul ei, Amara ştie că Felix o să înțeleagă ce înseamnă.